অজ্ঞানৰ আন্ধাৰ বিনাশে · ঢকুৱাখনা কলেজ ·

১৯৬৬

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনা

সম্পাদক

লোকনাথ সন্দিকৈ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়
আলোচনী

প্ৰতি

....

....

প্ৰীতিৰে / শ্ৰদ্ধাৰে
শ্ৰীলোকনাথ সন্দিকৈ
সম্পাদক
ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

তত্বাৱধায়ক :
অধ্যাপক ডিম্বেশ্বৰ গগৈ

সম্পাদক :
লোকনাথ সন্দিকৈ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়
আলোচনী

বছৰেকীয়া প্ৰকাশ

দ্বাদশ সংখ্যা

১৯৮৮-৮৯ চন

তত্বাবধায়ক :
অধ্যাপক ডিম্বেশ্বৰ গগৈ

সম্পাদক :
লোকনাথ সন্দিকৈ

উছৰ্গা

যি সকলে ঢকুৰাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ দিন ধৰি মহাবিদ্যালয়খন উন্নতি সোপানত আগবঢ়াই নিবলৈ অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰিলে সেই সমূহ ব্যক্তিৰ শ্ৰম আৰু মহানুভৰতাৰ কৃতজ্ঞতাৰ চিন স্বৰূপে এই

সংখ্যা

আলোচনীখন

উছৰ্গা

কৰা হ'ল।

সম্পাদনা সমিতি

দ্বাদশ সংখ্যা।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

দ্বাদশ সংখ্যা : ১৯৯৮-৯৯ চন

সম্পাদনা সমিতি :

অধ্যাপক ভিমেশ্বৰ গগৈ, সভাপতি আৰু তত্ত্বাৱধায়ক

সম্পাদক :

লোকনাথ সন্দিকৈ

সদস্য/সদস্যা :

ৰমেশ চমুৱা

নিত্যা কোঁৱৰ

কেশৱ চমুৱা

দীপাঞ্জলী শইকীয়া

বেটুপাত আৰু স্কেচৰ শিল্পী :

ইন্দিবৰ বুঢ়াগোহাঁই

অংগ সজ্জা আৰু পৰিকল্পনা :

লোকনাথ সন্দিকৈ

প্ৰকাশক :

সাহিত্য ও আলোচনী বিভাগ

চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ছপাশাল :

ব্ৰহ্মপুত্ৰ প্ৰিন্টাৰ্ছ,

এম, চি, ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১০০৩

শোক তৰ্পণ

অসমৰ সাম্প্ৰতিক ভাতৃ-
ঘাতি বড়ো আন্দোলনত অসমৰ
বিভিন্ন ঠাইত মৃত্যু বৰণ কৰা
নিৰীহ জনসাধাৰণৰ কৰুণ
স্মৃতিত আমাৰ শোকাশ্ৰু
নিবেদন কৰিলো ।

সম্পাদনা সমিতি

৺ ইন্দ্ৰজিৎ বৰাৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত

ঃ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ঃ

মহাবিদ্যালয়ৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বাৰ্ষিকৰ কলা শাখাৰ ছাত্ৰ
শ্ৰীইন্দ্ৰজিৎ বৰাৰ অকাল বিয়োগত আমি সকলোৱে মৰ্মাহত।
অকালতে চিৰদিনৰ বাবে মৰহি যোৱা শান্ত, নিৰীহ ছাত্ৰ
৺ ইন্দ্ৰজিৎ বৰাই নীৰৱতাৰ মাজতেই
প্ৰতিভা আয়ত্ব কৰিবলৈ
চেষ্টা কৰিছিল অবিৰামভাবে।
নিয়তিৰ কি পৰিহাস !
ৰোগৰ পৰা অব্যাহতি লব নোৱাৰি মৃত্যুক
সাবটি লব লগা হ'ল ফুলকুমলীয়া বয়সতে। মৃত
অমৰ আত্মাই চিৰ শান্তি লাভ কৰক, তাৰেই আমাৰ ভগৱানৰ
ওচৰত প্ৰাৰ্থনা।তেওঁৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত আমাৰ গভীৰ বেদনাৰ
শোকাশ্ৰু যাচিছোঁ। লগতে শোকসন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ
মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী তথা
কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক
-সমবেদনা
জ
না
ই
ছোঁ
।

মুখ্যমন্ত্ৰী অসম
দিছপুৰ : অসম
...—২৫-৭-৮৯

শুভেচ্ছাবাণী

চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া আলোচনীখনিৰ দ্বাদশ সংখ্যাটি (১৯৮৮-৮৯ চন) প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱাটো প্ৰশংসনীয় হৈছে। মহাবিদ্যালয় এখনিৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আলোচনীখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক সাহিত্যানুৰাগী কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু অভিভাৱক সকলৰ মাজত সমন্বয়ৰ সেতুৰ ভূমিকা পালন কৰি শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ় দিয়াত যথেষ্ট সহায়ক হয়। তাৰোপৰি অঞ্চলটোৰ সামগ্ৰীক ভাবে বহু কথাত পোহৰলৈ আহে।

আলোচনীখনৰ সকল উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰিলো।

প্ৰতি
শ্ৰীলোকনাথ সন্দিকৈ
আলোচনী শাখা সম্পাদক,
চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা
চকুৱাখনা—৭৮৭০৫৫
উত্তৰ লক্ষীমপুৰ।

স্বাঃ (প্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত)
মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ
মন্ত্ৰী,
পৰিবহন, ভৈয়াম জনজাতি ও
অনুন্নত শ্ৰেণীৰ কল্যাণ বিভাগ,
(অসম)

দিশপুৰ, গুৱাহাটী-৭৮১০০৬
আ: শা: নং—

দিনাংক—৩১ জুলাই, ১৯৮৯

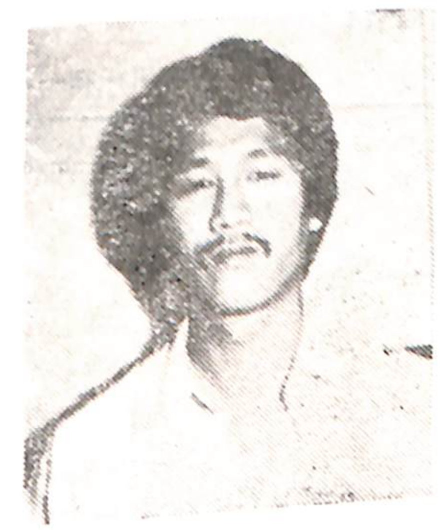

শুভেচ্ছাবাণী

চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাই উক্ত মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ চনৰ দ্বাদশ সংখ্যা আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ প্ৰস্তুতি চলোৱা বুলি জানিবলৈ পাই মই অতি আনন্দিত হৈছোঁ।

সাহিত্য চৰ্চাই স্কুল কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক বিকাশ ঘটাত সহায় কৰে। শিক্ষানুষ্ঠানৰ আলোচনীয়ে এই সুযোগৰ সৃষ্টি কৰাৰ লগতে ন—লেখাৰুক সৃজনী প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰাৰ সুবিধা যোগায়।

মই আলোচনীখনৰ কৃতকাৰ্য্যতা কামনা কৰিলো।

প্ৰতি
আলোচনী সম্পাদক
মাৰ্ফৎ—অধ্যক্ষ
চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়
চকুৱাখনা, লক্ষীমপুৰ।

স্বাঃ (ভৰত চন্দ্ৰ নৰহ)

সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা
ALL ASSAM STUDENTS' UNION
মুখ্য কাৰ্য্যালয় :
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আইন ছাত্ৰ সন্থা
GUWAHATI-781014

প্ৰসঙ্গ..........

ফোন নম্বৰ—[illegible]

তাৰিখ—৮/৮/[illegible]

প্ৰতি
আলোচনী সম্পাদক,
ছাত্ৰ একতা সভা,
চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয়

শুভেচ্ছাবাণী

চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ দ্বাদশ সংখ্যাৰ মুখপত্ৰ খনি প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা প্ৰয়াস আৰু প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰতি শলাগ জনাইছো। মুখপত্ৰ খনিত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপযোগী বিভিন্ন লিখনি প্ৰকাশ হোৱাৰ উপৰিও আশা কৰিছো ইতিহাসৰ গতি পথত বৰ্তমান অসমত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন বাস্তৱ সমস্যা ৰাজিৰ ওপৰত লিখা হোৱা বস্তুনিষ্ঠ প্ৰবন্ধাদিও প্ৰকাশ পাব। যি সমূহ সাম্প্ৰতিক কালৰ ঘটনা প্ৰবাহৰ ক্ষেত্ৰত চেতনা জগাই তোলাৰ বাবে সহায়ক হব। মুখপত্ৰ খনি সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ হওঁক। চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক প্ৰীতি আৰু শুভেচ্ছাৰে—

স্বাঃ অতুল বৰা
সভাপতি
আচু

ঃ সূচীপত্ৰ ঃ

সম্পাদকীয় ঃ

প্ৰবন্ধ মালা.....

গণ শিল্পী হেমাঙ্গ বিশ্বাস	অনুৰাধা সন্দিকৈ	১
চফদৰ হাছমি : নাটকেই যাৰ জীৱন	নিৰুপমা গগৈ	৭
অসমীয়া চুটি গল্প আৰু ইয়াৰ ধাৰা	শান্তীৰাণী বৰুৱা	৯
বিতৰ্কিত গ্ৰন্থ : চাটানিক ভাৰ্চেচ	ৰঞ্জনা গগৈ	১৩
অক্টোবৰ বিপ্লৱকালীন এখন চোভিয়েত নাটক	অমিয় কুমাৰ সন্দিকৈ	১৬
জন মানসত বিজ্ঞান	দুলাল চন্দ্ৰ মহন্ত	২১
জনবিস্ফোৰণ আৰু ভাৰতীয় অৰ্থনীতি	অনিমা দত্ত	২৪
আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনিৰ চমু পৰিচয়	দশৰথ পাঠক	২৮

কবিতা কৰবী

দুটি স্তৱক	দুলেন তামুলী	১
এজাৰ যেতিয়া ফুলে	লিখন গগৈ	১

জিজ্ঞাসা
সোৱৰি চাও তোমাক
সমন্বয়
অনুভূতি
পৰ্বতৰ শেৱালী
তিনিটা কবিতা
দৰশন
জাগৰণ
পোহৰ আহিব সেদিনা
ৰেঙণি
যাত্ৰা পথত
সোঁৱৰণি
গতি
অভিসাৰ

গল্পৰ শৰাই

সত্যৰ সন্ধান — কুমাৰী [illegible] কোঁৱৰ
অন্তঃৰ সাগৰ — প্ৰকাশ বৰুৱা
জীৱন চক্ৰ — প্ৰনীতা চমুৱা
অনুবাদ গল্প : অচিনাকি — ঈশ্বৰ বুঢ়াগোহাঁই
সম্পৰ্ক — চন্দ্ৰ চমুৱা
কেঁতুৰি — চিন্তন কুমাৰ হাজৰিকা
সুগন্ধি ঘটনা — নন্দ চুতীয়া

ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিভাগীয় সম্পাদকসকলৰ প্ৰতিবেদন ঃ

সম্পাদকীয়

বিভিন্ন জনগোষ্ঠীবোৰৰ সংমিশ্ৰণৰে গঠিত বৃহৎ অসমীয়া জাতি

অসমত অসমীয়া জাতিৰ পূৰ্ণ ৰূপ, এটা জনগোষ্ঠীৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা নাছিল। ভিন ভিন জনগোষ্ঠীৰ সংমিশ্ৰণত বৃহৎ অসমীয়া জাতি সৃষ্টি হৈছিল। নগা, কাৰ্বি, মৰাণ, বৰাহী, মিকিৰ, কছাৰী, লালুং, বড়ো, মিছিং, মিচিমি, চিংফৌ, ফাকিয়াল, আবৰ, অকা, ডফলা, দেউৰী, গাৰো, খাছীয়া, জয়ন্তীয়া, আদি, চুতীয়া, আহোম, কৈৱৰ্ত, কোচ, কলিতা, কেওট, সূত, নাথ, মহন্ত, বামুণ, গোসাই, মুছলমান আদি নানা জনগোষ্ঠীৰ মহামিলনত এই মহান অসমীয়া জাতিটোৰ সৃষ্টি হৈছিল। সময়ৰ সোঁতত আৰু বহুতো ভাৰতীয় হিন্দু-মুছলমান আৰু খৃষ্টান আহি অসমত বসবাস কৰি অসমীয়া জাতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল। এনে ভাৱে সৃষ্টি হোৱা মহান অসমীয়া জাতিটোৰ মাজত তেওঁলোকৰ স্বকীয় অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ কাৰণে সমস্যা সৃষ্টি হোৱাও দেখা গৈছে। অসমীয়া জাতিটো স্বাভাৱিক গঠন প্ৰক্ৰিয়াত অসমীয়া জাতিৰ অংশ বিশেষ জনগোষ্ঠীবোৰে নিজৰ নিজৰ অস্তিত্ব ভাষিক-সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্য আৰু ঐতিহ্য বিপন্ন হোৱা বুলি সন্দিহান হৈ পৰিছে। সেয়েহে আজি অসমৰ অসমীয়া জাতিৰ অংশ বিশেষ জনগোষ্ঠীবোৰে তেওঁলোকৰ ক্ৰম বিলীয়মান ভাষা—সংস্কৃতি, ঐতিহ্য উদ্ধাৰ কৰি বৈচিত্ৰময় অসমীয়া সংস্কৃতিৰ উপযুক্ত ঠাইত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ যত্নপৰ হ'ব লাগিছে।

আজি অসমৰ অসমীয়া জাতিৰ অংশ বিশেষ যিবোৰ জনগোষ্ঠী লোকৰ আন্দোলন গঢ়ি উঠিছে তাৰ সাংবিধানিক ভিত্তিও একেবাৰে নোহোৱা নহয়। অসমীয়া জাতিৰ অংশ বিশেষ জনগোষ্ঠীবোৰৰ এই জাগৰণ বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ উন্নতিৰ বাবে শুভলক্ষণ বুলিয়েই অভিহিত কৰিব পাৰি। আজি যদি প্ৰত্যেকটো জনগোষ্ঠীয়েই

নিজৰ অৱস্থিতি অধিক উন্নত কৰিব পাৰে তেতিয়া সকলোৰে [illegible] উন্নতি [illegible]
হব। যদি আজি অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ উপনদী সমূহৰ জল [illegible] ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী
জল প্ৰবাহো ভকাই যাবলৈ বাধা হব, কিয়নো উপনদী সমূহৰ জল [illegible] নদীৰ জল প্ৰবাহ
সৃষ্টি কৰিছে। ঠিক সেইদৰে বৃহৎ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ [illegible] অস্তিত্ব বিলোপ
হৈ গলে অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্বও বিলুপ্তি ঘটিব। [illegible] জাগৰণে
বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ সংস্কৃতিলৈ এক উন্নয়নমুখী পৰিবৰ্তন [illegible]

আজি কিছুমান অসমীয়া জাতিৰ অংশ বিশেষ জনগোষ্ঠীবোৰৰ [illegible] কৰিলে কেতিয়াবা
আমাৰ মনত বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্বৰ সম্পৰ্কত [illegible] জীয়াই ৰখাৰ
নামত আজি অসমত কিছুমান লোকে ৰাজনৈতিক [illegible] কৰি নিজকে
অসমীয়া জাতিৰ বুকুৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰি ৰখাৰ প্ৰৱণতাও [illegible] পৃথক
ৰাজ্য গঠন কৰাৰ কথা চিন্তা কৰি আন্দোলন কৰাটো বৰ [illegible] লোকজনৰ
অসমীয়া জাতিৰ বান্ধোন অধিক কটকটীয়া কৰা পৰিবৰ্তে [illegible] মনোভাৱ
যদি প্ৰত্যেকটো জনগোষ্ঠীৰ মাজত উদয় হয় তেন্তে অসমৰ অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব [illegible] একেবাৰে নিঃশেষ
হৈ যোৱাৰ আশংকা আছে। প্ৰত্যেক জনগোষ্ঠীয়ে যেতিয়া নিজৰ [illegible] থাকিব তেতিয়া
বৃহৎ অসমৰ সামূহিক চিন্তা কৰা লোক এজনো নোলাব। [illegible] অংশ বিশেষ
জনগোষ্ঠীবোৰে নিজৰ দৈনন্দিন অভিজ্ঞতাৰ পৰাই ভালদৰে বুজিব পাৰে [illegible] আৰু এখন ৰাজ্য
ৰাজ্যত তেওঁলোকৰ কিমানবোৰ সুবিধা থাকিব পাৰে আৰু [illegible] কিমানবোৰ অসুবিধাৰ
সম্মুখীন হব লাগিব। বহুৰৰ বঙালি বিভূতিৰ আজি পূৰ্বৰ [illegible] নাই। সেই
নিদিনা ১৯৬৩ চনত আৰু ১৯৭২ চনত কেতবোৰ বিচ্ছিন্নতাবাদী [illegible] অসমৰ সমাজ জীৱনৰ
পৰা গুচি গ'ল ভাগ ভাগ হৈ নগালেণ্ড, মেঘালয়, মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰা, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল। আমাৰ
দৃষ্টিত সিবোৰ বৰ অসমৰ পৰা কাটি যোৱাৰ বাবে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ সমস্যা সমাধান হোৱা
নাই, বৰঞ্চ সমস্যা অধিক জটিলতাহে হৈ পৰিছে। আজি এখন ৰাজ্যৰ [illegible] সীমা বিবাদ
লাগি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্য সমূহত এক ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে। [illegible] উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত
বিচ্ছিন্নতাবাদী আৰু বিভেদকামী শক্তি অব্যাহত থকা বাবে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ মাজত থকা
চিৰকলীয়া ঐক্য আৰু সম্প্ৰীতিৰ ভাৱ নাইকীয়া হৈ গৈছে। গতিকে আজি পুনৰ [illegible] নামত পৃথক পৃথক
ৰাজ্য বিচাৰি অসমীয়া জাতিৰ অংগ-প্ৰত্যংগ স্বৰূপ জনগোষ্ঠীবোৰে আন্দোলন কৰিলে অৱশিষ্ট অসমৰ সামূহিক
উন্নয়নত কেনে বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব তাক নিজৰ দৈনন্দিন অভিজ্ঞতাৰ পৰা ভালদৰে বুজিব পাৰে। আজি অৱশিষ্ট
অসমখনক পুনৰ বিভাজন কৰিলে ইয়াত বসবাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীবোৰৰ আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নত আৰু
বিকাশত বাধা দিয়াৰ লগতে জাতীয় ঐক্য বিপদাপন্ন কৰিব।

অৱশ্যে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীবোৰৰ জাগৰণ আদৰণীয় যদিহে এনে জাগৰণে নিজৰ ঐতিহ্য, ভাষা, সংস্কৃতিৰ
উদ্ধাৰ বাবেও বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ উন্নতিত অৰিহণা যোগাব পাৰে। বড়ো হলেই যে তেওঁ কেৱল বড়ো
জনগোষ্ঠীৰ বাবেই কৰ্তব্য পৰায়ণ হব লাগিব এনে নহয়, মিছিং হলেই যে তেওঁ কেৱল মিছিং জনগোষ্ঠীৰ বাবেই

কৰ্তব্য পৰায়ণ হব লাগিব এনে নহয়, টাই আহোম হলেই যে তেওঁ কেৱল টাই আহোম সকলৰ বাবেই কৰ্তব্য পৰায়ণ
হব লাগিব এনে নহয়, বড়ো সকলৰ বাবে কৰা কামৰ মাজেদি, মিছিং সকলৰ বাবে কৰা কামৰ মাজেদি, টাই
আহোম সকলৰ বাবে কৰা কামৰ মাজেদি প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ ভাৱে হলেও প্ৰতিবেশী জাতি গোষ্ঠীবোৰৰো
স্বাৰ্থৰ অৰ্থে কষ্ট আৰু ত্যাগ স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। আহোম স্বৰ্গদেউ আৰু ৰাজ অমাত্য সকল দূৰদৃষ্টি
সম্পন্ন হোৱাৰ কাৰণে অসমৰ কলেৱৰ বৃহৎ আছিল। সম্প্ৰীতি আৰু সমন্বয়ৰ এনাজৰীৰে বান্ধি ৰখাৰ কাৰণে
পৰ্বত আৰু ভৈয়ামৰ সকলো জনগোষ্ঠী এক হৈ আছিল। এই সমন্বয়ৰ ভেটি স্থাপন কৰিছিল আহোম স্বৰ্গদেউ
চাওলুং চুকাফাই, গঢ় দিয়ে মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাই, কলেৱৰ বৃদ্ধি কৰিলে ৰুদ্ৰসিংহই, বৰ অসমক ৰক্ষা
কৰিলে লাচিত বৰফুকনে। মানৰ লগত হোৱা শেষৰখন যুদ্ধত সকলো জনগোষ্ঠীৰে সৈন্য আছিল। ই জানো
সমন্বয়ৰ উদাহৰণ নহয়।

সম্প্ৰতি কোনো এটা জাতি গোষ্ঠীয়ে সাম্প্ৰতিক কালত নিজৰ ঐতিহ্য উদ্ধাৰ কৰোঁতে প্ৰতিবেশী জাতিটোৰ
লগত সম্পৰ্ক বিচ্ছেদ ঘটাই চিন্তা-চৰ্চা কৰিলে সি সফল নহব। কাৰণ ইটোৰ সংস্কৃতিৰ উপাদান সিটোৰ
বুকুতো নিহিত হৈ আছে। গতিকে প্ৰতিবেশী জনগোষ্ঠীবোৰৰ লগত পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰিলে অসমীয়া
সংস্কৃতিৰ বহু লুপ্ত সমল উদ্ধাৰ হব বুলি ধাৰণা কৰিব পাৰি।

বহু সময়ত অসমত অসমীয়া জাতিৰ অংশ বিশেষ কিছুমান জনগোষ্ঠীয়ে নিজকে উচ্চ অসমীয়া বুলি ভবাৰ
মানসিকতাও গঢ়ি উঠা পৰিলক্ষিত হয়। এই উচ্চ অসমীয়া বুলি ভবা লোক সকলে অন্য জনগোষ্ঠীৰ লোক
সকলক হীন আৰু ঘৃণাৰ দৃষ্টিৰে চোৱাও পৰিলক্ষিত হয়। উচ্চ অসমীয়া বুলি ভবা মানসিকতা গঢ়ি উঠা
লোক সকলৰ ওপৰত আজি অসমৰ কিছুমান জনগোষ্ঠীলোক বিতুষ্ট হৈ পৃথকতাবাদী মনোভাব গঢ়ি তোলাত
এওঁলোক বহু পৰিমাণে জগৰীয়া। উচ্চ অসমীয়া বুলি ভবা লোক সকলে এইটো জনা উচিত যে ভিন ভিন
জনগোষ্ঠীৰ সমন্বয়ৰ ৰূপটোৱেই বৃহৎ অসমীয়া জাতি সংস্কৃতিৰ স্বৰূপ। গতিকে কোনোটো জনগোষ্ঠীকে উচ্চ-
নীচ বুলি ভবাৰ মানসিকতা গঢ়ি উঠা যুক্তি-যুক্ততা নাই। প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ লগত পাৰস্পৰিক প্ৰীতি ও
সমন্বয় গঢ়ি উঠিলেহে অসমৰ বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ গৌৰব অক্ষুন্ন থাকিব।

বিভিন্ন সময়ত অসমত বিভাজন দাবীয়ে গা কৰি উঠা পৰিলক্ষিত হয়। এই বিভাজন দাবী উত্থাপনৰ
মূলত কাৰণ হ'ল যেতিয়াই কোনো এখন ৰাজ্যৰ কিছুমান জনগোষ্ঠীৰ একাংশ লোকে আন আন জনগোষ্ঠীৰ
বাইজৰ ওপৰত শোষণ আৰু উৎপীড়ন চলায় আৰু অসহনীয় পৰ্যায়ত উপনীত হয় তেতিয়াই আত্ম—নিয়ন্ত্ৰণ
আৰু বিভাজনৰ দাবীয়ে গা কৰি উঠে। দ্বিতীয়তো হ'ল বিভিন্ন জনগোষ্ঠীক সম-প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰা আৰু
তেওঁলোকৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিব পৰা উপযুক্ত লোকে তেওঁলোকক নেতৃত্ব দিবলৈ সুযোগ নাপায়।

সাম্প্ৰতিক অসমৰ বিভাজন দাবী আঁতৰ কৰিব লাগিলে অসমৰ সকলোবোৰ জনগোষ্ঠীৰে আস্থাভাজন
হোৱা আৰু সকলোৰে ৰক্ষণাবেক্ষণ দিব পৰা এটা বলিষ্ঠ আৰু গতিশীল নেতৃত্বৰ প্ৰয়োজন হৈছে। কিয়নো
তেনে এটা নেতৃত্বইহে সাম্প্ৰতিক কালত সৃষ্টি হোৱা সমস্যাৱলী সমাধানৰ পথ বিচাৰি উলিয়াব পাৰিব।

ঃ ব্যক্তিগত প্ৰকাশা[illegible] ঃ

আলোচনী সম্পাদকৰ দায়িত্ব লৈ চিন্তা কৰিছিলো [illegible] শৰ্যাৱৰ আ[illegible] ছাত্ৰ সমাজক দিব পাৰো। কিন্তু আলোচনী এখন [illegible] তেতিয়া [illegible] তাৰ বাবে সময়মতে উপযুক্ত লেখনী সম্ভাৱেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী [illegible] এই ক্ষেত্ৰত অতি প্ৰয়োজন। বহুক্ষেত্ৰত আশাতকৈ [illegible] সীমাবদ্ধতাৰ পৰা মুক্ত হব নোৱাৰিলো। তাৰোপৰি [illegible] কৰিব নোৱাৰিলো তেনেত সকলৰ ওচৰত এই [illegible] বাবে আলোচনীখনৰ সম্পাদনা ক্ষেত্ৰত বহুতো ভুল [illegible] কিঞ্চিত হলেও পঢ়ুৱৈ সকলক চিন্তাৰ খোৰাক যোগালে আমাৰ [illegible] বিদ্যালয় আলোচনীয়ে অসমীয়া সাহিত্য সংস্কৃতিৰ [illegible] কৰাব [illegible] মনাৰে।

শ্ৰদ্ধা সহকাৰে—
শ্ৰীলোকনাথ সন্দিকৈ
আলোচনী সম্পাদক
ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা [illegible]

গণ শিল্পী হেমাঙ্গ বিশ্বাস

অনুৰাধা সন্দিকৈ
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

মাহুহজন অসমৰ বাবে আশীৰ্ব্বাদ স্বৰূপ আছিল। মাহুহজন হ'ল গণশিল্পী হেমাঙ্গ বিশ্বাস। যিজন অসমীয়া সংস্কৃতিৰ আকাশখনিৰ এটি উজ্জল নক্ষত্ৰ স্বৰূপ আছিল। সেই নক্ষত্ৰৰ সু-উজ্জল জ্যোতিৰ দ্বাৰা অসমৰ সাংস্কৃতিক আকাশখনিৰ কলীয়া ডাৱৰ চপৰা আঁতৰ কৰি নিকা সংস্কৃতিক প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিল। এই মহান লোক জনৰ শূণ্যতাত ভাৰতৰ গণ সঙ্গীতৰ আকাশখনি যে বহুখিনি নিস্প্ৰভ হৈ গ'ল তাৰ প্ৰমাণ নিশ্চয় যি সকল প্ৰকৃত শিল্পী সেই সকলে পাইছে।

হেমাঙ্গ বিশ্বাসৰ জন্ম হৈছিল শ্ৰীহট্ট জিলাৰ মিৰাছী গাৱত ১৯১২ চনৰ আগষ্ট মাহত। কিন্তু সুদূৰ মিৰাছী গাৱত জন্ম হৈও শিল্পীজন অসমৰ সঙ্গীতৰ জগতখনৰ সৈতে এক হৈ পৰিছিল। জ্যোতি প্ৰসাদ, বিষ্ণুৰাভাৰ দৰে অসমৰ পাহাৰে-ভৈয়ামে, গাঁৱে-নগৰে, নিস্পেষিত, শোষিত, কৃষক-শ্ৰমিকৰ প্ৰাণৰ মাজত থকা দুখ-যন্ত্ৰনাৰ উমান লৈ সেইবোৰৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে কৃষকৰ চোতালত, শ্ৰমিকৰ বস্তীত এক হৈ গীত গাইছিল, তেওঁলোকৰ সুখ-দুখৰ গধুৰ বোজাটি কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিছিল। সেইবাবেই শিল্পীজন আছিল বহুতৰ দ্বাৰা অৱহেলিত।

শিল্পী সকলৰ জন্ম যতেই নহওক কিয় কেৱল সমাজক সুন্দৰ কৰাটোৱেই তেওঁলোকৰ জীৱনৰ লক্ষ্য। সেইবাবেই সুদূৰ মিৰাছী গাঁৱৰ এক ৰক্ষণশীল ধনী পৰিয়ালত জন্ম হৈও হেমাঙ্গ বিশ্বাস হ'ল এজন গণশিল্পী। ধনীৰ ধনৰ কলুষতাই, ৰক্ষণশীল মনোভাৱে তেওঁক প্ৰভাৱান্বিত কৰিব পৰা নাছিল, যেনেদৰে অসমত নোৱাৰিছিল ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতি প্ৰসাদক আৰু কলাগুৰু বিষ্ণুৰাভাক। ধনীৰ ধনৰ অন্ধমোহে শিল্পী জনক নিজৰ ঘৰত আৱদ্ধ ৰাখিব নোৱাৰিলে। অচিৰেই তেওঁ সম্পৰ্ক কৰিছিল সৰ্বহাৰাৰ লগত আৰু সোমাই পৰিছিল শোষিত আৰু নিস্পেষিত জনৰ প্ৰাণৰ মাজত। ধন ঐশ্বৰ্যৰ দ্বাৰা কোনোবা সময়ত মোহিত হোৱাৰ আশঙ্কাতেই নিশ্চয় তেওঁ চিৰদিনৰ বাবে নিজৰ জন্ম ঘৰখন ত্যাগ কৰিছিল।

প্ৰকৃততে হেমাঙ্গ বিশ্বাস সংগীতৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয় চিলেট জিলাত গঢ়ি উঠা কৃষক আন্দোলনত। সেই কৃষক আন্দোলনতেই তেওঁ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু কবিগান, ভাটিয়ালী, বাউল আদিৰ সুৰত দেশ-প্ৰেমৰ গীত ৰচিবলৈ ধৰে। শিল্পীজনে গভীৰভাৱে উপলব্ধি কৰিছিল যে কৃষক সকলৰ প্ৰাণৰ মাজত সোমাবলৈ, আন্দোলনৰ মৰ্ম্মাথ বুজাবলৈ বক্তৃতাতকৈ গীতে অধিক দ্ৰুত ভাৱে ক্ৰিয়া কৰিব পাৰে। তেওঁ গালে "আগে আগে চল মজুৰ কিষান, তোমাৰ কাঁচিখন দিয়া জোৰেৰে মান কিষান ভাই ৰে'। কৃষকক লৈ তেওঁৰ বিখ্যাত গীতটি লিখিছিল ১৯৪৩ চনৰ 'চিলেট সাহিত্য চক্ৰ'ত। গীতটো হ'ল—

কাস্তে তাৰে দিও জোৰে মান
কিষান ভাই ৰে,
কাস্তে তাৰে দিও জোৰে মান।

কমল কটাৰ সময় হ'লো
দিও জোৰে সান,
কমল কাটাৰ কাটবে চলো
কাটবে সোণাৰ ধান।
দয়া যদি লুটতে আসে
কাটবে তাহাৰ জান ৰে
এক হয়ে আঁজ দাঁড়াও দেখি
মজুৰ কিষান।"

এই গীতটিৰ দ্বাৰা কৃষক সকল পুনৰবাৰ অধিকভাবে অনুপ্ৰাণিত হৈছিল আৰু একতাৰ ডোলডাল কটকীয়া হৈ পৰিছিল।

দ্বিতীয়তে হেমাঙ্গ বিশ্বাসক অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল কবিয়াল হৰি আচাৰ্য, স্বৰেন নামৰ এজন মাছমৰীয়া আৰু কৈলাচ ধুলী, যৱামী মীৰ নামৰ লোক সকলৰ গীতৰ দ্বাৰা। আত্মজীৱনীত সেইবাবেই লিখিছিল লোক সঙ্গী-তৰ সুৰ, লোক গাথাদি মই বিচাৰিব লগা হোৱা নাছিল, এইবোৰৰ মাজতেইতো মই ডাঙৰ হৈছো।

কেৱল বংগৰ কৃষক-শ্ৰমিকৰ ভিয়ান উমানলৈয়ে শিল্পী-জন ক্ষান্ত নাথাকিল, তেওঁৰ সত্যানুসন্ধানী মনে চাপনি মেলিলে অসম তথা ভাৰতৰ প্ৰান্তৰে প্ৰান্তৰে থকা কৃষক শ্ৰমিকৰ হিয়াৰ বতৰি লবলৈ। তাৰ ভিতৰত অসম থনক নিশ্চয় শিল্পীজনে আপোন কৰি লৈছিল, অসমৰ বাবে যি যিনি কৰি থৈ গ'ল সেয়াই জলন্ত প্ৰমাণ।

হেমাঙ্গ বিশ্বাসে বংগৰ গণসঙ্গীতক উদ্ভাৱন কৰি তাত নতুনত্ব প্ৰদান কৰিছিল। লগতে অসমৰ গণ-সঙ্গীতকো নতুনত্ব প্ৰদান কৰিছিল। তেওঁ আছিল অসম আৰু বংগৰ একমাত্ৰ সমন্বয় সাধনকাৰী। ১৯৩০-৩৩ চনৰ আইন অমান্য আন্দোলনত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ অপ-ৰাধত তেওঁ ১৯৩২ চনত কাৰাৰুদ্ধ হৈ আছিল আৰু তেতি-য়াই নগাওঁ আৰু গুৱাহাটী জেলত বন্দী হৈ থকা অৱ-স্থাতেই অসমৰ ৺বিমলা প্ৰসাদ চলিহা দেবক লগ পায় আৰু তেতিয়াই অসমৰ বনগীত আৰু বিহুগীতৰ প্ৰতি তেওঁৰ দ্বাৰা আকৰ্ষিত হয়। তাৰ পাছত পৰাই অসমীয়া সংগীতৰ উৎকৰ্ষ সাধনত আত্মনিয়োগ কৰে। তেতিয়াই

[illegible] অধিক আৱ[illegible] কৰিছিল আৰু [illegible] তেওঁ সেই গীত[illegible]

[illegible] অনুৰোধ লোক [illegible] মাটি মুকুতি[illegible] [illegible] আৰু বিশৱ [illegible] [illegible] মধুৰ বাদন[illegible] হেমাঙ্গ বিশ্বাসে সম্পাদকৰ [illegible] কৰি অসমৰ [illegible] প্ৰকৃত [illegible] মিলন সক্ষম হৈছিল।

অসমৰ সংস্কৃতি আৰু [illegible] সাংস্কৃতিক বিশ্বাস দেৱে ভিন্নৰূপে [illegible] হৈছিল যে, "অসমৰ লোক সংস্কৃতিৰ [illegible] হৈছে আৰু বংগৰ লোক সংস্কৃতিৰ [illegible] চিনি পৈছে।" [illegible] শক্তিক [illegible] পৰা অপমানিত কৰিব পাৰি অসমৰ লোক সংস্কৃতিৰ [illegible]।

হেমাঙ্গ বিশ্বাসে অসমৰ প্ৰতিজন লোকৰ, কৃষকৰ, শ্ৰমিকৰ অন্তৰলৈ সোমাই যাব পাৰিছিল তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত গীতৰ দ্বাৰা, সদা ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা। তেওঁৰ সময়ত সকলোৱে পাহৰি গৈছিল যে তেওঁ অসমীয়া নে বঙালী। অন্যহাতে দি অসমৰ প্ৰত্যেকজন লোকৰ প্ৰতিটো গীতক, ঐতিহাসিক, সাহিত্য কাৰ্য্য আৰু সম-সাময়িক তেওঁ গভীৰ ভাবে অধ্যয়ন কৰি সেইবিলাকৰ প্ৰতি সুস্পষ্ট ধাৰণা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। অসমৰ শিল্পী সকলৰ মনোগত বিশ্লেষণ আৰু জ্যোতি প্ৰসাদক অন্তৰ [illegible] কৰিবলৈ লৈছিল। অসমীয়া কাব্য জগত সম্পৰ্কে বিশ্বাস দেৱৰ ধাৰণা তেনেই শুদ্ধ আছিল যে, ১৯৪৪ চনত বহা গণনাট্য সংঘৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক সন্মিলনত

উংকাধনী গীত হিচাবে ৺লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা দেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত "আমি অসমীয়া নহওঁ দুখীয়া" গীতটি জোৰকৈ গোৱাইছিল। অসমৰ ঐশ্বৰ্যৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰি বিশ্বাস-দেৱে চিনেটি ভাষাত গাইছিল,—

"শুনহে ভাই আসাম দেশেৰ কথা
কিবা দেশে আইলাম ৰে ভাই
কিবা দেশৰ গুণ
একেই গাছে পান তাম্বোল
একেই গাছে চুন।"

অসমৰ বাবে বিশ্বাসদেৱে আহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল। তেওঁ বহুতো কষ্ট কৰি অসমীয়া গণশিল্পী সকলৰ সন্ধান কৰিছিল। সেই সন্ধানৰ ফলস্বৰূপেই অসমৰ ৺মঘাই ওজা, ড° ভূপেন হাজৰিকাকে আদি কৰি অন্যান্য বহুত শিল্পীয়ে একখনি মঞ্চত থিয় দিবলৈ পাৰিছিল। ওজাদেৱৰ বিষয়ে তেওঁ লিখিছে "বিখ্যাত ঢোলবাদক মঘাই ওজা মোৰ শিল্পী জীৱনৰ শ্ৰেষ্ঠ আৱিষ্কাৰ।" তেতিয়া মঘাই ওজা নীচ জাতিৰ বুলি সকলোৰে দ্বাৰা অৱহেলিত। ওজা-দেৱৰ বিষয়ে আৰু কয়,—"পিছত তেওঁ কমিউনিষ্ট পাৰ্টীত যোগ দান কৰে আৰু সৰ্বভাৰত আই. পি. টি. এ-ই তেওঁক স্বীকৃতি দিয়ে। আজি কালি দুখেৰে লক্ষ্য কৰিছোঁ যে, এনেহেন গায়ক বা শিল্পীক পাৰ্টিয়েতো স্থান নিদিয়েই, বৰং তেওঁক সম্পূৰ্ণ বিচ্ছিন্ন কৰাৰ জঘন্য প্ৰয়াস চলায়। তেওঁৰ অমৰ অৱদান কুল খুৰাৰ চোতালত ওজাদেৱক উদ্দেশ্য কৰি লিখিছিল—

"ওজা ভাই, আকৌ লাগে আজি আৱশ্যক ঢোলৰ মাত নিস্তব্ধ মাটিৰ কনাক। গৰ্ভকোষ উদ্দীপিত কৰি সঞ্জী-ৱিত সৃষ্টিৰ ভ্ৰূণক। বজ্ৰৰ গৰ্জনে অনা ধুমুহাৰ তালে। ভীষণ মধুৰ তোমাৰ ঢোলৰ চাপৰ। ভীষণ মধুৰ। (মঘাই ওজাৰ ঢোল।

মঘাই ওজাক শিল্পী হিচাবে আৱিষ্কাৰ কৰি বিশ্ব-মঞ্চত স্থান দিয়াতেই শিল্পীজনাৰ প্ৰতি কৰ্তব্যৰ সমাপ্তি ঘটিছে বুলি বিশ্বাসদেৱে ভবা নাছিল। ওজাদেৱৰ দৰি-দ্ৰতাৰ প্ৰতি তেওঁ সচেতন আছিল আৰু তেওঁক আৰ্থিক দিশত বহুতো সহায় কৰিছিল। ওজাদেৱেও সেইবাবে এই লোকজনৰ প্ৰতি হৃদয়াকৈ ভক্তিৰ এখনি আসন তেওঁৰ অন্তৰত ৰাখিছিল। চিঠি পত্ৰৰ দ্বাৰা সকলো খবৰ জনাইছিল আৰু প্ৰতিটো কামৰ বাবে পৰামৰ্শ গ্ৰহণ কৰিছিল। মৃত্যুৰ পাচতো বিশ্বাসদেৱে ওজাদেৱৰ পৰিয়াললৈ আৰ্থিক সাহায্য প্ৰদান কৰিছিল। গতিকে বিশ্বাসদেৱেই একমাত্ৰ লোক আছিল বুলি কব পাৰি, যিজনে নেকি ওজাদেৱক আৰু অসমীয়া শিল্পীক হাড়ে হিমজুৰে চিনি পাইছিল। অৱশ্যে আজিৰ কেইজন অসমীয়াই সেই কথাৰ বুজ লবলৈ সময় পাইছে সেয়াও চিন্তনীয় বিষয়।

ওজাদেৱৰ দৰেই বিশ্বাসদেৱে ড° ভূপেন হাজৰিকাকো গণ শিল্পীৰ আসনত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। হেমাঙ্গ বিশ্বাস প্ৰথমবাৰ চীনৰ পৰা উলটি অহাৰ পাছত অসমত ভ্ৰাতৃঘাতী সংঘৰ্ষ হৈছিল আৰু তেতিয়া ভূপেন হাজৰিকাৰ লগত তেওঁ শান্তি সম্প্ৰীতিৰ অভি-যান চলাইছিল। সেই ভ্ৰমনত দ্বৈত কণ্ঠত তেওঁলোকে হৃদয় স্পৰ্শী যোৱাকৈ 'হাৰাধন ৰংমন'ৰ কথা গীতটি গাইছিল। গীতটিয়ে সকলোৰে মনত আশাৰ সঞ্চাৰ কৰিছিল আৰু জনসাধাৰণৰ দুচকুৰে লোটক বোৱাইছিল। গীতটিৰ দ্বাৰা ইয়াকেই প্ৰতিপন্ন কৰাইছিল যে, শ্ৰেণী বিভক্ত সমাজত সকলো ঠাইৰ দুখীয়া মানুহৰ দুখ একেই। দুখৰ বিষয়! আজিৰ এই দুখীয়া লোক সকলক, ভ্ৰাতৃ-ঘাতী সংঘৰ্ষৰ সময়ত কেইজন শিল্পীয়ে জীৱনক তুচ্ছ জ্ঞান কৰি আগবাঢ়িব বা আহিবলৈ চেষ্টা কৰিব সেয়াও অসমৰ বাবে চিন্তাৰ বিষয়।

লোক সঙ্গীতৰ ওপৰত কৰা অধ্যয়নৰ ফল স্বৰূপেই বিশ্বাসদেৱে অসমক উপহাৰ দি গল "লোকগীত সমীক্ষা: বাংলা ও আসাম"। তেওঁ অসমৰ লোকগীত সম্পৰ্কে চৰ্চা কৰিছিল ইয়াৰ যথাৰ্থ পূৰ্ণভাৱে উপলব্ধি কৰিছিল। অসমৰ গোৱালপৰীয়া লোক গীতৰ এই গীতটিৰ বিষয়ে (অ' মোৰ দান্তাল হাতীৰ মাহুত ৰে,....... যেদিন মাহুত শিকাৰ যায় নাৰীৰ মন মোৰ ঝুৰীয়া ৰয় ৰে) কৈছিল— "মাহুত বাঘ বসতি জঙ্গলে জীৱন বিপন্ন কৰে জীৱিকাৰ তাগিছে বনাহস্তীৰ পাল খুঁজে বেড়ায়, আবাৰ বন্দী

বনাহস্তীক একাদিকে অখুনেৰ বা অনা দিকে হৱেলা নবমী গানৰ চামৰ দুলিয়ে সে কল মানাষ তাৰ জীৱনেৰ একদিকে শৌৰ্য বীৰ্য দাৰিদ্ৰ ও মৰেৰ প্ৰিয়জনেৰ সঙ্গে চিৰন্তন বিৰহ সব মিলিয়ে সামগ্ৰীক জীৱনেৰ উপলব্ধি নাথাকিলে কি সেই ভাওৱা ইয়াৰ তেলটানা সোৱাল-পৰীয়া মাহুতেৰ গানেৰ সমাজদাৰী সম্ভৱ ?" ইয়াৰ দ্বাৰাই বুজিব পাৰি তেখেতৰ লোক সঙ্গীতৰ ওপৰত কৰা অধ্যয়নৰ একাগ্ৰতাৰ কথা।

অসমক লৈ তেওঁ বহুতো গীত লিখিলে। অসমৰ সুৱদী সুৱীয়া সুৰৰ লগত তেওঁ সংযোগ কৰিছিল নিৰ্মম বাস্তৱৰ কঠোৰতাৰে ভৰা কৃষক শ্ৰমিকৰ সংঘাতে ভৰা জীৱনৰ কথা। একালে ৰাজধানী চিলঙৰ আড়ম্বৰ সম্ভোগৰ চিত্ৰ অনাহাতেদি মাঙ্কুলীত পেটত টঙালি বন্ধাৰ চিত্ৰ তেওঁ গীতেৰে বৰ্ণালে—

"মাঙ্কুলী দেশতে খোৱাৰ অভাৱত
পেলায় পৰিয়ালক কাটি
শিলং ৰোডতে দেখিবা বাইজ সকল
মিনিষ্টাৰ সকলৰ মাটি।"

অনাহাতেদি অসমৰ বহুতো খেতিয়কে অৰ্থৰ বাবে, এমুঠি ভাতৰ বাবে নিজৰ সোণতনী সকল মাটি বিক্ৰী কৰি সৰ্ব্বহাৰা হোৱাৰ দৃষ্টান্ত অলেখ। সেই কথাকেই বিশ্বাস দেৱে বৰ্ণালে বিহুগীতেৰে—

"উজাই নাচাৰি ভটিয়াই নাচাৰি
পথাৰত লাগিছে জুই,
সোণৰ মাটি মোৰ আজি নাইকীয়া
লোকক খৱাইছো কই।"

অসমৰ বুঢ়ালুইতখন, বিজুৱানখন বিশ্বাসদেৱৰ বৰ আপোন আছিল। তাৰ প্ৰমাণ পাওঁ কুলখুৱাৰ চোতালত—

"কেতিয়াবা খনে তুমি চায় বুঢ়া লুইতলৈ
কিমান দিন মাজৰাতি মইতো শুনিছো
উচুপনি তাৰ।
নীলাচল, উমানন্দৰ শিলে শিলে কত বিক্ষত বুকুত তাৰ
অংসখ্য হোৱাংহোৱ নিকৃষ্ট আকৃতি"
(মই ফুৰোঁ হোৱাংহোৱ পাৰে পাৰে)

[illegible]

[illegible] সমস্যা [illegible] (জোতিপ্ৰ [illegible]
গীক [illegible] বিশ্বাসৰ [illegible]
আনিলে [illegible]

[illegible]

সেই [illegible] আমাৰ [illegible]
বাৰা আৰু [illegible] একেই [illegible]
[illegible] তেওঁৰ [illegible]
জহুৰো দিসকলে [illegible] দিৰ [illegible] নাই, সেই [illegible] সকলে [illegible] আমি [illegible] কৰ পাৰো। [illegible] অসমৰ বাবে তেওঁ আছিল আশীৰ্বাদ স্বৰূপ। অসমৰ [illegible] সমস্যা, সাম্প্ৰদায়িক নতুবা অন্যান্য সকলো [illegible] সমস্যাৰ লগত বিশ্বাসদেৱ জড়িত।

বিশ্বাসদেৱে নটসূৰ্য ফনী শৰ্মাক অসীম ভক্তি কৰিছিল। বিভিন্ন সময়ত ফনী শৰ্মাক সহায় আগবঢ়াইছিল। তেখেতৰেই ৰচিত নাটক 'কিয়' হৈছে এখনি প্ৰখ্যাত নাটক আৰু সেই নাটকতেই শিল্পী সকলক মুষ্টিমেয় কিছুমান লোকে কেনেদৰে ধনৰ দ্বাৰা হাতৰ পুতলা স্বৰূপে নচুৱাব খোজে তাৰ উজ্জ্বল চিত্ৰ এখনি দাঙি ধৰিছে। ইয়াতেই সুবোধ গাঙ্গুলী নামৰ [illegible] ডেকাজনৰ চৰিত্ৰটোৱে আকৰ্ষণ কৰে। প্ৰাণ প্ৰাচুৰ্যৰে ভৰপুৰ, তেজস্বী এই ডেকাজনে দুশ্চিন্তাগ্ৰস্ত প্ৰদীপদা আৰু তেওঁৰ পৰিয়ালৰ হকে মাত মাতে, আন্ধাৰ ৰাতি ধুমুহা বৰষুণৰ মাজেৰেই সেই ল'ৰা জন প্ৰদীপদাৰ দৰে শিল্পীৰ আশ্ৰ[illegible]

সৰ পোহৰ কৰিবলৈ। এই নাটখনি নাট্যকাৰে নিজৰ জীৱনক লৈ লিখিছিল। ইয়াত সুবোধ গাঙ্গুলী হৈছে হেমাঙ্গ বিশ্বাস আৰু প্ৰদীপ হৈছে ফনী শৰ্মাদেৱ। এই কথা শৰ্মাদেৱে নিজেই কৈ গৈছে আৰু হেমাঙ্গ বিশ্বাসেও এই কথাক লৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা বুজিব পাৰি হেমাঙ্গ বিশ্বাস অসমৰ কিমান মৰমৰ আছিল। নটসূৰ্য শৰ্মাদেৱে তেখেতৰ নাটকৰ জৰিয়তে হেমাঙ্গ বিশ্বাসক অসমীয়াই বুজিবলৈ, বুজি পাবলৈ আৰু অসমীয়াৰ প্ৰতিজনৰ হৃদয়ত সোমাই যাব পৰাকৈ এক মনৰ উৎস প্ৰদান কৰি গ'ল। হেমাঙ্গ বিশ্বাসক আমি নিশ্চয় তেতিয়াই বুজি পাব পাৰিম, যেতিয়া আমি সুবোধ গাঙ্গুলীৰ সংলাপটিক হৃদয়ঙ্গম কৰিব পাৰিম— এই "কিয়'ৰ উত্তৰ নাপায় প্ৰদীপদা! লাখ লাখ কোটি কিয়ই দীৰ্ঘশ্বাস লৈ এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ অপেক্ষাত ৰৈ আছে। পুঞ্জীভূত হৈ থকা এই 'কিয়'ৰ দীৰ্ঘশ্বাস বিলাক এদিন ভূমিকম্প হৈ সমাজৰ বুকু চিৰি বাহিৰ হব, সেইদিনা কিয় বিলাকে আৰু কাৰো মুখলৈ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাবলৈ ৰৈ নাথাকিব প্ৰদীপদা! নিজে নিজে সুদে মূলে প্ৰশ্নৰ সমাধান কৰিব।"

অসমৰ মানুহৰ ওপৰত তেওঁৰ আছিল অটল বিশ্বাস। মৃত্যুৰ সময়ত তেওঁ সেইবাবে কৈছিল—

"মোৰ কথা অসমত জনাই দিলে অসমৰ জনসাধাৰণে মোক সকলো ফালৰ পৰাই সহায় কৰিব।" কিন্তু অতি দুখৰ বিষয় এই মহান লোকজনৰ মৃত্যুত কেইখনো বাতৰি কাকতে মৃত্যুৰ সংবাদটি দিবলৈ এটি চুক ব্যৱহাৰ নকৰিলে। ইয়াত অসমীয়াৰ জাতীয় চৰিত্ৰৰ পৰিচয়েই নিশ্চয় পোৱা যায়।

হেমাঙ্গ বিশ্বাসক মৃত্যুৰ সময়লৈকে এক সৌন্দৰ্যৰ উজ্জ্বলতাই আৱৰি ৰাখিছিল। শাৰীৰিক অসুস্থতাই যদিও তেওঁক বহুত দিন পাড়ি আছিল তথাপিও গীত গোৱাৰ সময়ত বা অন্য কোনো আলোচনাত বহিলে তেওঁক ৰহস্য জনক ভাৱে এক শক্তিয়ে সহায় কৰিছিল। জীৱনত তেওঁৰ বাবে এনে কোনো সমস্যা হয়তো অহা নাছিল, যিটোৰ দ্বাৰা বিশ্বাসদেৱ হতাশাত ভাগি পৰিছিল। বিশ্বাসদেৱৰ ৰহস্য জনক শক্তিৰ কথা কবলৈ তেওঁৰ পুত্ৰ শ্ৰীমৈনাক বিশ্বাসদেৱে কৈছে—"দুভৰিৰে খোজ কাঢ়িলেই মূৰ ঘূৰাইছিল, কথা কলে শ্বাসত কষ্ট পাইছিল, এটা পুৰাকৈয়ে কাম নকৰিছিল। তেওঁ অনুষ্ঠান কৰিবলৈ গলে আমি আতংকিত হৈ পৰিছিলো। অথচ মঞ্চত উঠিলে অনায়াসে ডেৰ-দুই ঘন্টাৰ অনুষ্ঠান কৰিব পাৰিছিল, তাৰ পিছত ধৰি ধৰি নমাই অনা হৈছিল মঞ্চৰ পৰা। শেষৰ বছৰকিটাত আমি প্ৰায় অবাক হৈ গৈছিলো। এওঁৰ মাজত কিহে কাম কৰিছিল? ……পিতাৰ দৰে মানুহৰ জীৱনলৈ লক্ষ্য কৰি অনুভৱ কৰিছিলোঁ যে সেইলোকৰ মাজত ত্ৰিশৰ পৰা পঞ্চাশৰ দশকৰ বামপন্থী আন্দোলনৰ আৰু বাংলাৰ সাংস্কৃতিক জাগৰণৰ যিখিনি ভাল, বলিষ্ঠ, শুভ সিখিনি অনাত আৰু অটুত আছিল। বামপন্থাই এনে ধৰণৰে কিছুমান মানুহক সৃষ্টি কৰিছে, যি কেতিয়াও বেচা যোৱা নাই। কোনো ক্ষমতা, কোনো পুৰস্কাৰ, কোনো মহিমাৰ কাষত।

পাৰিছিল! অসমেও হেমাঙ্গ বিশ্বাসক হাড়ে হিমজুৱে বুজি পাইছিল। সেয়েহে বিশ্বাসদেৱৰ জীৱিত কালত অসমত যিকোনো সমস্যাৰ সৃষ্টি হলেই অসমৰ বহুতো-লোকে তেওঁৰ পৰা সহায় আৰু পৰামৰ্শৰ বাবে কাষ চাপিছিল। অসমে তেওঁক কিদৰে ভাৱে, সেই কথা শ্ৰদ্ধেয় তিলক হাজৰিকাদেৱৰ এটি উক্তিৰ দ্বাৰা বুজিব পাৰি—"হেমাঙ্গ বিশ্বাসৰ কথা ভাবিলেই মোৰ জ্যোতি প্ৰসাদলৈ মনত পৰে। ……… জ্যোতি প্ৰসাদৰ চিৰ বিদ্ৰোহী গণ শিল্পী সত্বাক সঠিক জ্যোতি হেমাঙ্গ বিশ্বাসেই আৱিস্কাৰ কৰিছিল বুলি যদি কোৱা হয়, তেন্তে অতিশয়োক্তি কৰা নহব আৰু সেইদৰেই কোৱা উচিত যে হেমাঙ্গ বিশ্বাসেই বিপ্লৱী জ্যোতি প্ৰসাদৰ শূন্য স্থান পূৰণ কৰি আছিল।" এই বিষয়ে ইয়াতকৈ সুন্দৰ ভাৱে সত্তৱ ক'ব পৰা নহব।

হেমাঙ্গ বিশ্বাসক আমি তেতিয়াই প্ৰকৃত মূল্যায়ন কৰিব পাৰিম বুলি বিশ্বাস, যেতিয়াই অসমৰ প্ৰতিজন লোকেই হেমাঙ্গ বিশ্বাসক অধ্যয়ন কৰিব। তেওঁ যি সুস্পষ্ট পথ আমাক দেখুৱাই থৈ গ'ল সেই পথৰ দ্বাৰা আমি বহুতো উপকৃত হব পাৰিম। শিল্পী সকল বিশ্বাস-

দেৱৰ দৰেই প্ৰাণ প্ৰাচুৰ্য পূৰ্ণ হৃদয়েৰে [illegible]
আমি হয়তো প্ৰকৃত শিল্পীক আশা কৰাৰ দৰেই [illegible]
উপসংহাৰত, ইয়াকেই কব পাৰি যে, [illegible]
শিল্পীয়ে আজি শ্ৰেয়ক বিদায় [illegible]
যেওঁ; তেওঁৰ জীৱনৰ কাহিনী [illegible]

★

মই অসমীয়া কিতাপ নপঢ়োঁ বুলি গৰ্ব কৰাৰ [illegible]
যদিও অসমীয়া কিতাপ নপঢ়া জনে কোনো কিতাপকে [illegible]
ৰচিত কিতাপক কেতিয়াও এনেদৰে আওকাণ নকৰে।

— হেম [illegible]

চফদৰ হাছমি ঃ নাটকেই যাৰ জীৱন

নিৰুপমা গগৈ
ত্ৰৈবাৰ্ষিক স্নাতক মহলাৰ
২য় বাৰ্ষিক (অসমীয়া বিভাগ)

"তুমি চৰাই হ'লধীয়া ঠোঁটত ৰূপান্তৰ পৰাগ"

চিনাকি পৃথিৱীৰ সেউজীয়া সেমেকা মাটিত সমাজৰ ৰূপান্তৰ বিছাৰি, শোষিত শ্ৰমকাৰী মানুহৰ অশ্ৰুৰ কাহিনী লৈ নাটৰ সমলেৰে অভিনয় কৰি কৰি চফদৰ হাছমিৰ নিজেই হৈ পৰিছিল একবিংশ শতিকাৰ দুৱাৰ দলিত উজ্জ্বল ইতিহাসৰ কৰুণ অধ্যায়। হাছমি হৈ পৰিছিল নিজৰ নাটকৰে কৰুণ নায়ক।

১৯৮৯ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ প্ৰথম দিনা হাছমি তেজেৰে ৰাঙলী হ'ল উত্তৰ প্ৰদেশৰ ছাহিবাবাদ। অপৰাধনো কি আছিল ? কাকনো লগাইছিল এই অপৰাধ ?? অপৰাধ আছিল এইয়ে – হাছমিয়ে শ্ৰমকাৰী মানুহৰ মুক্তিৰ বাবে নাটকৰ মাধ্যমেৰে নতুন গতিবেগ সঞ্চাৰ কৰিছিল। তাৰ বাবে বজাঘৰীয়া সকল আতংকিত হৈছিল যাৰ ফলস্বৰূপে আজি তেওঁলোকৰ হাতত হাছমিৰ কলিজাৰ ৰঙা তেজেৰে জেতুকা বুলালে।

ভাৰতবৰ্ষৰ সংস্কৃতিৰ নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰিবৰ বাবে হাছমি ওলাই আহিছিল ৰাজপথলৈ। জীৱনৰ সঁচা কাহিনীলৈ খাটিখোৱা মানুহৰ, নিৰীহ জনতাৰ মুক্তিৰ পথ উন্মোচন কৰিবলৈ তেওঁ মুকলি কৰিলে বাটৰ নাট। বাটৰ নাটকৰ মাধ্যমেৰে হাছমিয়ে আনিব বিছাৰিছিল জনজাগৰণ, বিচাৰিছিল সমাজৰ ৰূপান্তৰ। তেওঁ জীৱনৰ বন্‌ৱা ধোঁৱাৰ লেকাম খামোচি খামোচি ছাহিবাবাদৰ পৰা সমগ্ৰ ভাৰততে চলা অন্যায় অবিচাৰক ৰুদ্ধ কৰিবলৈ প্ৰতিবাদী ভাষাৰে ওলাই আহিছিল বাটৰ নাটেৰে।

হাছমি আছিল একেধাৰে নিঃস্বাৰ্থ গণশিল্পী, নাট্যকাৰ, অভিনেতা, পৰিচালক, কবি, সাংবাদিক, চিত্ৰকৰ আৰু ভাৰতৰ মাক্সবাদী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সক্ৰিয় সচেতন কৰ্মী। ১৯৭৮ চনত "জননাট্য মঞ্চ" নামৰ এটি বাটৰ নাট্য দল গঠন কৰি সমগ্ৰ ভাৰততে নাট্যাভিনয়ৰ এক ব্যতিক্ৰম দিশ নৱ উন্মোচন কৰে। সূৰ্যাৰ পোহৰেৰে প্ৰখৰ আছিল হাছমিৰ নাটক। নাটকেই আছিল তেওঁৰ জীৱন; জীৱনেই বিছাৰিছিল সমাজৰ ৰূপান্তৰ। মূক জনতাৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ কথিত ভাষাই আছিল হাছমিৰ নাটকৰ প্ৰতিবাদী সংলাপ।

১৯৭৮ চনত শ্ৰমিক বিৰুধী শিল্প বিৰোধ আইনৰ বিৰুদ্ধে সমগ্ৰ দেশ প্ৰতিবাদ মুখৰ হৈ উঠিছিল। শিল্পাঞ্চলত চলা শ্ৰমিক সকলৰ ন্যাৰ্য্য পাপ্তীৰ আন্দোলনত হাছেমিৰ বাটৰ নাটে নতুন গতিবেগ প্ৰবাহিত কৰিলে। ১৯৭৮ চনত ফেব্ৰুৱাৰী মাহত দিল্লীত প্ৰায় দহলাখ শ্ৰমিকৰ সন্মুখত প্ৰথম বাটৰ নাটকত "মেচিন" অভিনয়

কৰিছিল। "মেচিন"ত আছিল সৰ্বহাৰা মেহনতী মানু-
হৰ আলোড়িত অভিজ্ঞতাৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস। "[illegible]
জাম" তেওঁৰ আন এখন সফল বাটৰ নাট। দ্বিতীয়
বাছভাড়া বৃদ্ধিৰ প্ৰতিবাদ আন্দোলনক হাচমিৰ নাটকেহে
সফল সামৰণি ঘটাইছিল। নাৰী নিৰ্য্যাতনৰ প্ৰতি-
বাদৰ প্ৰতীক "আওৰত' আন এখন সাৰ্থক বাটৰ
নাট।

মুৰদাবাদত, আলিগড়ত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ চলা সম-
য়ত হাচমিয়ে তেওঁৰ নাটদল লৈ সেই নাট অভিনয় কৰি
জনতাৰ মনলৈ বিশ্বাস আৰু শান্তি ঘূৰাই আনিছিল।
প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীৰ হত্যাৰ পিছত ৰাজধানীত
চলা শিখ নিধন যজ্ঞৰ পলিত যুদ্ধভূমিত শিল্পী হাচমিয়ে
অনুষ্ঠিত কৰিছিল সম্প্ৰদায়িক সম্প্ৰীতিৰ নাট, ঘূৰাই
আনিছিল বিশ্বাস আৰু আস্থা। হাচমি হৈ পৰিছিল
দেশৰ গণতান্ত্ৰিক আন্দোলনৰ এক উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ।
সাম্প্ৰদায়িক সম্প্ৰীতিৰ বাবে [illegible] হাচমিক [illegible]
আগবঢ়োৱা হৈছিল। কিন্তু হাচমিয়ে সেই পুৰস্কাৰ প্ৰত্যা-
খ্যান কৰিছিল, কাৰণ কেন্দ্ৰীয় তথ্য আৰু প্ৰচাৰ মন্ত্ৰী
দিল্লীৰ সংঘৰ্ষৰ লগত জড়িত থকাৰ অভিযোগ তুলি।
জনচেতনাক অধিক তীক্ষ্ণতৰ কৰাৰ লগতে শোষিত
জনতাক জাগ্ৰত কৰি উত্তৰণৰ পথলৈ আনিবলৈ হাচমি
ওলাই আহিছিল অন্য এখন বাটৰ নাটেৰে চাহিবাবাদৰ
ৰাজপথলৈ। শোষিত মানুহৰ কাহিনীৰে এইবাৰ তেওঁ
চাহিবাবাদৰ ৰাজপথত ১৯৮৯ নৱবৰ্ষত নিবেদন কৰি-
ছিল তেওঁৰে জনপ্ৰিয় বাটৰ নাট "হাল্লা বোল"। নাট-
কৰ এটি বলিষ্ঠ সংলাপ আছিল—"বন্ধ কৰ, বন্ধ কৰ,
লাঠী গুলিৰ এই শাসন।" এই সংলাপ শেষ হওঁতেই
ৰজা যবীয়াৰ "ভেৰনীয়া গুণ্ডা জপিয়াই পৰিছিল তেওঁৰ
বাটৰ নাট্যদলটোৰ ওপৰত, যিতাতে মৃত্যু হয় এজন
নিৰিহ দৰ্শকৰ। ভেৰনীয়া ঘাটকৰ দলটোৱে নাট্য দলৰ
মহিলা কৰ্মীক আক্ৰমণ কৰিবলৈ উদ্যত হওঁতেই হাচ-
মিয়ে বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰাত তেওঁক টানি চাহিবা-
বাদৰ ৰাজপথত নিৰ্মম ভাবে হত্যা কৰিলে। সিটো
মুৰৰ পৰা সমাজৰ ৰূপান্তৰ বিচাৰি বাটৰ নাট মেলি-

[illegible]

কৰিব নোৱাৰে।

কেচিই সকলে হত্যা কৰা লৰ্কা, নেৰুদা, [illegible] আৰু এটি [illegible]
আফ্ৰিকাৰ বেঞ্জামিন মলায়াচৰ সৈতে আৰু হাচমি যাৰ নাট [illegible]
বৰ্গৰ নাম সংযোজিত হ'ল—চফদৰ হাচমি যাৰ [illegible]
আছিল জীৱন আৰু জীৱনেই বিচাৰিছিল সমাজৰ [illegible]
যাৰ বাবে নিজৰ নাটকতেই নিজে হৈ পৰিছিল [illegible]
ইতিহাসৰ করুণ অধ্যায়।

অসমীয়া চুটি গল্প আৰু ইয়াৰ ধাৰা ঃ

শ্ৰীশান্তী ৰাণী বৰুৱা
স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক

সাহিত্যৰ বিভিন্ন বিভাগবোৰৰ ভিতৰত চুটিগল্প এটা অন্যতম বিভাগ। সাহিত্য জগতলৈ কোনে প্ৰথমে চুটিগল্পৰ পাতনি মেলিছিল এই বিষয়ে মতভেদ আছে। আচলতে ফ্ৰান্স, ৰুচীয়া, জাৰ্মানী আৰু আমেৰিকাত প্ৰায় একে সময়তে চুটিগল্পই আত্ম প্ৰকাশ কৰে। উনবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিতে ৰুচ সাহিত্যত সাহিত্যৰ শেহতীয়া সৃষ্টি গল্প সাহিত্য আইভান টুৰ্গেনিভ, পুঁস্কিন আৰু গোগলৰ ৰচনা ৰাজিত দেখা পোৱা গৈছিল। উল্লেখযোগ্য যে পুস্কিনৰ "দা কুইন অৱ স্পেডে" উপন্যাসিকাৰ পৰা ফালৰি কাটি অহা এবিধ চুটি গল্প। বিশ্ব সাহিত্যত আমি মোপাছা আৰু চেকভকে চুটি গল্পৰ জনক বুলি পাওঁ। এই দুজনা মহান লেখকৰ লিখনিত চুটি গল্প এনে এটা পৰ্য্যায় পালেগৈ যত বিন্দুৰ বুকুত সিন্ধুৰ চেতনা উপলব্ধি হয়। সমগ্ৰ বিশ্বতে বিস্তৃত হৈ পৰিল এই সাহিত্যবিধ। ইয়াৰ বা লাগি আমাৰ অসমীয়া সাহিত্যত এই দিশত পিছপৰি নাথাকিল।

অসমীয়া সাহিত্যত চুটি গল্পৰ জনক যে লক্ষীনাথ বেজবৰুৱা এই কথা সৰ্বজনবিদিত। বেজবৰুৱা দেৱে ১৮৯৫ চনতে লিখা "ভদৰী" গল্পটোৱেই প্ৰথম অসমীয়া চুটি গল্প বুলি বেজবৰুৱাৰ দিনলিপিৰ পৰা ঠাৱৰ কৰিব পাৰি। "ভদৰী" গল্পটোৰ সন্দৰ্ভত মহেন্দ্ৰ বৰাই লিখিছে—"চুটি গল্পৰ সকলো লক্ষণৰে লক্ষণাক্ৰান্ত আৰু গভীৰ মানসিক আবেদনেৰে আবৃষ্ট ভদৰী এটা সৰ্বকালৰ শ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া চুটি গল্পৰ অন্যতম।" সাধুকথাৰ কুঁকি, স্বৰভি, জোনবিৰি, কেহোকলি বেজবৰুৱাৰ গল্প পুথি। কেহোকলিত প্ৰকাশ পোৱা—কেহোকলি; মুক্তি, পাটমুগী আদি গল্প তেখেতৰ অমৰ সৃষ্টি। বেজবৰুৱাদেৱৰ গল্পত ব্যংগাত্মক মনোভাৱ আৰু চৰিত্ৰৰ আধিক্য দেখা যায়। ব্যংগ ৰচনাত তেখেত সিদ্ধহস্ত বাবেই তেখেতক ৰস ৰাজ বোলা হৈছিল। তেখেতে বঙালী আৰু কুলমুক্ত সমাজৰ পটভূমিত বহুতো উচ্চ মানদণ্ডৰ গল্প ৰচনা কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত পুত্ৰবান পিতা, আৰু ৰতন মুণ্ডা উল্লেখযোগ্য। অসমীয়া গল্প সাহিত্যলৈ বেজবৰুৱাদেৱে যি ধাৰা বোৱাই আনিলে তাত আৰু যতি পৰা নাই। ইয়াৰ পাছৰ পৰাই অসমীয়া গল্প সাহিত্যলৈ নিতে ন ন গল্পকাৰৰ আবিভাৱ হৈয়ে আছে। এনেকৈয়ে আগমন হোৱা এজন বিখ্যাত গদ্য শিল্পী হ'ল শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী। তেখেতৰ গল্প পুথি সমূহ হ'ল—গল্পাঞ্জলী, ময়না, বাজীকৰ আৰু মৰণোত্তৰ প্ৰকাশ পৰিদৰ্শন। এখেতৰ ৰচনাত বেজবৰুৱাৰ দৰে ব্যংগ ৰসৰ পৰিবৰ্ত্তে সমাজৰ এচাম মানুহৰ দুৰ্নীতি, মানৱীয় ভাৱ অনুভূতি আদি চিত্ৰহে প্ৰকাশ পায়।

তাহানিতে কলিকতাস্থ অসমীয়া ছাত্ৰ সকলৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত "আৱাহন" আলোচনী খনেই অসমীয়া চুটি গল্প সাহিত্যক এক বিশেষ স্থানলৈ উত্তৰণ কৰিলে। ৰোমান্তিক ভাৱ বিলাসৰ উন্মাদনা, কল্পনাৰ উৰ্দ্ধমুখী

গতি, ভাষাৰ সুক্ষ্ম ব্যঞ্জনা, মনস্তাত্ত্বিক বিশ্লেষণ, প্ৰগতিশীল নীতি, আদি আবাহনৰ মাজত প্ৰকাশ পোৱা লিখক সকলৰ লিখনীত দেখা পোৱা যায়। সেই সময়ৰ উল্লেখযোগ্য গল্পকাৰ সকল হ'ল—নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী, হলিৰাম ডেকা, লক্ষীধৰ শৰ্মা, ৰমা দাস, ত্ৰৈলোক্য নাথ গোস্বামী, বীণা বৰুৱা, ৰাধিকা গোস্বামী, মহীচন্দ্ৰ বৰা, মুনীন্দ্ৰ ববকটকী, কৃষ্ণ ভূঞা ইত্যাদি। এই সকলৰ উপৰিও অন্য এজন প্ৰখ্যাত গল্প সাহিত্যিক হ'ল—লক্ষীনাথ ফুকন। যাৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্য হৈছে—আকোৰগোঁজ ব্যংগ, হাস্যৰস, ঘটনা আৰু পৰিস্থিতিক স্বকীয় দৃষ্টিৰে চাব পৰা গুণ। অৱশ্যে এখেতৰ গল্পত ৰোমান্টিক ভাব বিলাসৰ প্ৰাচুৰ্য্যতা এৰাই যাব পৰা নাই। মালা, ওকাইদাং, মৰমৰ মাধুৰী, আনন্দে নধৰে ইত্যা আদি এখেতৰ গল্পপুথি। অসমীয়া গল্প সাহিত্যৰ ভৰাঁল চহকী কৰা দুখন গল্প পুথি হ'ল বীণা বৰুৱাৰ "পট পৰিবৰ্ত্তন" আৰু "আবোলী বাই"। পৰিমাৰ্জিত কটাৰোধ আৰু হাস্যাত্মক পৰিবেশন চাতুৰ্য্যই পুথি দুখনিক আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিছে। অসমীয়া গল্প সাহিত্যত এক স্বকীয় আসন লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ এজন গল্পকাৰ হ'ল ত্ৰৈলোক্য নাথ গোস্বামীদেৱ। এখেতৰ লিখনিত সমাজৰ প্ৰতি দায়িত্ববোধ প্ৰকাশ পায়। বসাল তথা আকৰ্ষণীয় উপস্থাপনাই বাস্তৱ জীৱনৰ পটভূমিত ৰচিত গল্প সমূহক সুখ পাঠ্য কৰি তোলে। এখেতৰ গল্প পুথি কেইখন হ'ল অকণা, মৰীচিকা, জীৱনৰ জীয়া জুই, শিল্পীৰ জন্ম। ৰহস্যময়তা অসাধাৰণ মানসিকতা ৰমাদাসৰ গল্পৰ প্ৰধান আহিলা। খিলঞ্জৰ পটভূমিত লিখা এখেতৰ 'অচল টকা' গল্পটো বহুতেই তেখেতৰ শ্ৰেষ্ঠ গল্প বুলি ক'ব খোজে। উকিলৰ জন্মৰহস্য মহী বৰাৰ উল্লেখযোগ্য গল্প পুথি। এইজন লিখকৰ লিখনীৰ প্ৰধান বিশেষত্ব হ'ল—আমোদজনক পৰিস্থিতি আৰু হাস্যৰস। কুৰি শতিকাৰ চতুৰ্থ দশকটোক অন্য অৰ্থত আবাহন যুগটোক অসমীয়া গল্প সাহিত্যৰ নৱজাগৰণৰ যুগ বোলাৰ যুক্তিযুক্ততা দুই কৰিব নোৱাৰি। আবাহন আলোচনীখনেই অসমীয়া গল্প সাহিত্যৰ বাটকটীয়া স্বৰূপ। আবাহনে দেখুৱাই দিয়া পথটোৰেদিয়েই

[illegible] আদি আদি [illegible] আবাহন যুগ [illegible] শক্তিশালী [illegible] আবাহনৰ গল্প [illegible] অসমীয়া [illegible] লগত [illegible] যৌৱনৰ [illegible] পৰিচয় [illegible] দিয়ে। [illegible] অসমীয়া [illegible] সাহিত্যলৈ [illegible] অৱদান অস্বীকাৰ [illegible]

[illegible] চলি অহা [illegible] গল্পৰ ধাৰাটো [illegible] জাতীয় [illegible] হোৱা স্বাধীনতা আন্দোলন আৰু ২য় মহাসমৰে। [illegible] হোৱা সমগ্ৰ অসমীয়া গল্প সাহিত্যৰ [illegible] অৱশেষে স্বাধীনতা লাভৰ পাছত [illegible] যাৰ ফলত [illegible] গল্প সাহিত্যৰ বস্থি গঢ়ি পুনৰ জনি উঠে। [illegible] লাভৰ পাছত ভাৰতৰ নাগৰিক জীৱনৰ [illegible] সলনি হোৱাৰ লগে লগে চুটিগল্পৰ পটভূমিৰ [illegible] সৰবো আমূল পৰিবৰ্তন ঘটে। পছোৱা, ৰামধেনু, [illegible] মণিদীপ, নীলাচল ইত্যাদি আলোচনীয়ে এই [illegible] বিশেষ সহায় কৰে। যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ কাহিনীকাৰ [illegible] লিখনিত সমাজৰ অন্ধ গোড়ামী, বৈজ্ঞানিক মনোবিজ্ঞান [illegible] মানসিক সংঘাট ইত্যাদিৰ পৰোভৰ দেখিবলৈ [illegible] যায়। এই সকল গল্প কাৰৰ ভিতৰত—আব্দুল মালিক, বীণা [illegible] হোমেন বৰগোহাঞি, দিননাথ শৰ্মা, যোগেশ দাস, বী[illegible] কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য, ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া, লক্ষীনন্দন [illegible] সৌৰভ কুমাৰ চলিহা, ৰোহিনী কাকতি, মহিম [illegible] মেদিনী চৌধুৰী, নিৰোদ চৌধুৰী ইত্যাদি।

যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ গল্পকাৰ সকলৰ ভিতৰত আমি আগতে [illegible] নাম লব পাৰো আব্দুল মালিকৰ। এখেতে [illegible] ২য় মহাসমৰৰ কেইবছৰমান আগৰে পৰা গল্পকাৰ [illegible] প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল। এইজন লোকৰ গল্প সংকলন [illegible] পৰশমণি, ৰঙাগড়া, মৰহা পাপৰি, এজনী নতুন ছোৱালী [illegible] মৰম মৰম লাগে, শিখৰে শিখৰে, পোৱা গৰ্ভত পহিলা [illegible] ইত্যাদি। এখেতৰ গল্পত শোষিত নিষ্পেষিত সকল[illegible]

প্ৰতি সহানুভূতি, যৌন জীৱনৰ বনাঢ্য চিত্ৰাংকন সাৱলীল ভাষাৰ প্ৰয়োগ দেখা যায়। দীন নাথ শৰ্মাৰ গল্প পুথি কেইখন হ'ল—দুলাল, কল্পনা আৰু বাস্তৱ, কোৱা ভাতুৰীয়াৰ ওঠৰ তলাং, অকলশৰীয়া আৰু পোহৰ। এখেতৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হ'ল—নাৰী স্বাধীনতা। বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ গল্প পুথি দুখন হ'ল—সাতসৰী আৰু কলংঅজিও বয়। এখেতৰ গল্পত মানৱতাবোধ আৰু বিষয়-বস্তুৰ গভীৰতালৈ সোমায় যোৱাৰ আগ্ৰহ প্ৰকাশ পায়। এই সময় ছোৱাৰ এজন অতি দুঃ সাহসীক আৰু অগতানুগতিক বিষয়ৰ ওপৰত গল্প লিখি ব্যতিক্ৰম চৰিত্ৰৰ অধিকাৰী হোৱা কাহিনীকাৰজন হ'ল হোমেন বৰগোহাঞি। এখেতৰ গল্প পুথিকেইখন হ'ল—বিভিন্ন কোৰাচ, বিভিন্ন নৰক, প্ৰেম আৰু মৃত্যুৰ কাৰণে, স্বপ্ন—স্মৃতি-বিষাদ ইত্যাদি। এখেত এজন সমাজবাদী লোক। সেয়েহে এখেতৰ লিখনিত সমাজবাদী ভাৱধাৰা, দৰিদ্ৰতা আদি প্ৰকাশ পোৱাৰ উপৰিও ডি, এইচ, লৰেন্সৰ যৌনতত্ত্ব ফ্ৰয়েদৰ মনসমীক্ষণ ৰীতিৰ প্ৰভাৱ দেখা যায়। এই সময়ৰে আৰু এজন গদ্য শিল্পী হ'ল যোগেশ দাস। এখেতৰ গল্প পুথি "পৃথিৱীৰ অসুখে" ১৯৭৯ চনত সাহিত্য একাডেমী পুৰস্কাৰ পাইছিল। ইয়াৰোপৰি সঁহাৰি পাই, পপীয়া তৰা, আন্ধাৰৰ আৰে আৰে, মদাৰৰ বেদনা আদি তেখেতৰ একোখন জনপ্ৰিয় গল্প সংকলন। এখেতৰ কাহিনীত গ্ৰাম্য জীৱনৰ সুখ-দুখ, প্ৰেম-প্ৰীতি আদি প্ৰতিফলিত হয়। অসমীয়া গল্প সাহিত্যত সৌৰভ কুমাৰ চলিহা আৰু ৰোহিনী কাকতি এক ব্যতিক্ৰম। এখেত সকলে গতানুগতিকতাৰ পৰা ফালৰি কাটি অসমীয়া পঠিকক এক নতুন স্বাদৰ যোগান ধৰিছে। এখেত সকলৰ গল্পই বৈজ্ঞানিক পৰিভাষাৰ ৰুচি সম্মত ব্যৱহাৰে এক স্বকীয় ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। প্ৰকাশিত গল্পপুথি কেইখন হ'ল—অশান্ত ইলেকট্ৰন, দুপৰীয়া, এহাত ভাবা আৰু গোলাম। ১৯৭৩ ত সাহিত্য একাডেমী বটা পাইছিল কিতাপখনে। এই সময়ছোৱাৰ আৰু এজন জনপ্ৰিয় গল্পকাৰ হ'ল ডঃ ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া। নাৰীৰ মানসিক জগতৰ সুক্ষ্ম অন্তৰ্দৃষ্টক কৌশলেৰে উপস্থাপন কৰা একমাত্ৰ অসমীয়া গল্পকাৰজন হ'ল ডঃ শইকীয়া। প্ৰহৰী, গহবৰ, সেন্দুৰ শৃংখল (১৯৬৩ ত একাডেমী পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত), তৰংগ আদি তেখেতৰ গল্পপুথি। মহিম বৰাৰ গল্পত সাধাৰণতে গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ শ্ৰমজীৱি মানুহৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ চিত্ৰ প্ৰকাশ পায়। ভাষাৰ সাৱলীল প্ৰকাশভঙ্গী তেখেতৰ ৰচনাৰ এটি বিশেষ বৈশিষ্ট্য। গল্প পুথি সমূহ হ'ল—কাঠনিবাৰী ঘাট, বহুভূজী ত্ৰিভুজ, মই পিপলি পূজা, ৰাতি ফুলা ফুল ইত্যাদি। এই একে পৰিবেশৰে গল্প লিখা অন্য এজন গল্পকাৰ হ'ল লক্ষীনন্দন বৰা। এখেতৰ গল্প পুথি হ'ল—অচিন কইনা, গোৰী ৰূপক, দৃষ্টিৰূপা, মন মাটি মেঘ, সেই সুৰে উতলা, গোপন গধূলী, কাচিয়লীৰ কুঁৱলী। এই সকলৰ উপৰিও অসমীয়া গল্প সাহিত্যৰ ভাণ্ডাৰত বহু কেইগৰাকী মহিলা গল্পকাৰে ভিৰ কৰিছেহি। সেই সকলৰ ভিতৰত নিৰুপমা বৰগোহাঞি, মামনি ৰয়চম গোস্বামী, স্নেহ দেৱী, নীলিমা শৰ্মাৰ নাম বিশেষ ভাৱে উল্লেখযোগ্য। সাম্প্ৰতিক কালত বহুতো নবীন লিখকৰ লিখাত সম্ভাৱনাময় ভৱিষ্যত দেখা গৈছে। এই সকলৰ ভিতৰত পদ্ম বৰকটকী, নিৰোদ চৌধুৰী, নগেন শইকীয়া, অৰুণ গোস্বামী উদয়াদিত্য ভড়ালী, শীলভদ্ৰ অতুলানন্দ গোস্বামী, ছাইদুল ইছলাম, গোপাল থাউণ্ড, অপূৰ্ব শৰ্মা কুমুদ গোস্বামী ভদ্ৰেশ্বৰ ৰাজখোৱা ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য। এই সকললোকে অধিক কঠোৰভাৱে তেওঁলোকৰ লিখনিত সমাজ ব্যৱস্থাৰ সমালোচনা কৰিছে।

ওপৰত উল্লেখ কৰা গল্পকাৰ সকলক বাদ দিও অসমীয়া গল্প সাহিত্যলৈ আৰু বহুতো নবীন লিখক লেখিকাই অৱদান আগবঢ়াইছে। এই সুযোগতে তেখেত সকলৰ নামবোৰ স্মৰণ কৰাৰ চেষ্টা কৰা হ'ল। তেখেত সকল হ'ল ভূপেন্দ্ৰ নাৰায়ণ ভট্টাচাৰ্য্য, মনোজ কুমাৰ গোস্বামী, যমুনা শৰ্মা চৌধুৰী, অৰুপা পটংগীয়া, কলিতা শংকৰ দাস, মদন শৰ্মা, কৌস্তভমণি শইকীয়া জ্যোতিষ শিকদাৰ, ফুল গোস্বামী, ফুল বৰা, নয়ন কুমাৰ মেধি, প্ৰশান্ত ৰাজগুৰু, দীলিপ তালুকদাৰ, য়েচে দৰ্জি ঠোংচি, ৰিজু হাজৰিকা, বিকিৰণ বৰদলৈ, কস্তুৰীনিভা গগৈ,

বসন্ত দাস, জয়ন্ত বংশি, অৰমাইল সিং, জয়ন্ত মাধৱ বৰা, ফুলেন বৰ্মন, নবনীতা গগৈ, প্ৰণতি গোস্বামী আদি। এই সকল গল্পকাৰে স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভড়াল চহকী কৰি তোলাত বৰঙণি যোগাইছে।

সাম্প্ৰতিক কালত চুটি গল্পৰ জনপ্ৰিয়তা বঢ়াৰ লগে লগে উঠি অহা চামৰ মাজত গল্প লিখা প্ৰৱণতাই গা কৰি উঠিছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে এই সকল লিখকৰ জ্ঞান গভীৰ চিন্তাৰ অভাৱ নাইবা তথা অভিজ্ঞতাৰ বাবেই উক্ত মানদণ্ডৰ সামাজিক প্ৰমূল্য থকা গল্প সাহিত্য আমাক উপহাৰ দিব পৰা নাই। বহু ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে আমাৰ গল্প সাহিত্যত বিজাতীয় ৰূপ লৈছে।

[illegible] একো অসমীয়া [illegible] লেখকক অনুকৰণ [illegible] আগবাঢ়ি [illegible] আৰু [illegible] নহয়। আমি [illegible] সাহিত্যৰ [illegible] নহয়। [illegible] নহয়। [illegible] আমি [illegible] অসমীয়া [illegible]

দুৰ্নীতিৰ অবাধ ৰাজত্বৰ নামেই অৰাজকতা। অৰাজকতাৰ অৰ্থ ই হ'ল শাসন-যন্ত্ৰৰ বিশৃঙ্খলতা। শাসন-যন্ত্ৰৰ বিশৃঙ্খলতাৰ অৰ্থ ই হ'ল শাসকসকলৰ অযোগ্যতা। শাসক সকলৰ অযোগ্যতাই হ'ল দেশ আৰু সমাজৰ ধ্বংসপ্ৰাপ্তি।

অগ্নিকাগিৰী ৰায় চৌধুৰী

বিতৰ্কিত গ্ৰন্থ ঃ

চাটানিক ভাৰ্চেচ

ৰঞ্জনা গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

ইংলণ্ডৰ প্ৰবাসী ভাৰতীয় বংশোদ্ভুত 'চালমন ৰাছদিয়ে' লিখা কিতাপখন আছিল 'দি চাটানিক ভাৰ্চেচ' (The Satanic Verses)। যি খনে সম্প্ৰতি গোটেই বিশ্বত এক নাটকীয় ঘটনাৰ সূত্ৰপাত কৰি তোলপাৰ লগাবলৈ সক্ষম হৈছে। কিতাপত সন্নিবিষ্ট কেতবোৰ কথাই ইছ-লাম ধৰ্মাৱলম্বী লোকক আঘাট হনা বুলি একাংশ ইছ-লাম মৌলবাদীয়ে প্ৰতিবাদ কৰাৰ পিছত বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশত কিতাপখন নিষিদ্ধ ঘোষিত হয়। আজিলৈকে বিশ্বত বহুত কিতাপেই নিষিদ্ধ ঘোষিত হৈ আহিছে কিন্তু 'চাটানিক ভাৰ্চেচৰ' দৰে কোনো এখন কিতাপেই ইতিপূৰ্বে ইমান জনৰৱৰ সৃষ্টি কৰিব পৰা নাছিল। বাছদি এজন ইছলামীয় লোকেই আছিল—কিন্তু তেওঁ নিজৰ ধৰ্মৰ ওপৰত বিৰূপ মন্তব্য কৰা বুলিয়েই ইৰানৰ ধৰ্মীয় নেতা আয়াতুল্লা খোমেনিয়ে ৰাছদিক মৃত্যুদণ্ডৰ আদেশ জাৰি কৰে—।

যিহেতু কিতাপখন নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰা হ'ল—সেই-বাবে ইয়াৰ এটা সম্পূৰ্ণ সমীক্ষা আগবঢ়োৱাও কঠিন। থূলমূলকৈ প্ৰকাশ পোৱা বিভিন্ন বাতৰি কাকত, আলো-চনী আদিত প্ৰকাশ পোৱা আলোচনা সমালোচনাৰ মাজেৰে জানিব পৰামতে কিতাপৰ কাহিনী ভাগ আছিল এনেধৰণৰ—

ঘটনাটো ঘটিছিল উত্তৰ মহাসাগৰৰ ওপৰত। যেতিয়া শিখ সম্প্ৰদায়ৰ সন্ত্ৰাসবাদী সকলে যতে ততে বোমা দি ফুৰিছিল—এয়াৰ ইণ্ডিয়াৰ ৪২০ নং বিমান খনো ঠিক উত্তৰ মহাসাগৰৰ ওপৰতে ধ্বংস প্ৰাপ্ত কৰি পেলা-ইছিল। বিমানখনৰ সকলোবোৰ যাত্ৰীৰে মৃত্যু হয় যদিও দৈবাৎক্ৰমে তাৰে দুজন যাত্ৰী গিব্ৰিয়েল ফৰিষ্টাৰ আৰু চালদিন চামচা মুমূৰ্ষ মূহুৰ্ত্তৰ পৰা বাচি যায়। ইয়াৰে গিব্ৰিয়েল ফৰিষ্টাৰ আছিল বোম্বাইৰ বোলছবি জগতৰ এজন নামী অভিনেতা আৰু চালদিন চামচা আছিল লণ্ডনৰ নিবাসী এজন ভাৰতীয় লোক। গুৰুতৰ ভাবে আঘাট প্ৰাপ্ত হোৱা বাবে দুয়োজনৰে ক্ষেত্ৰত কিছু-মান মানসিক আৰু শাৰীৰিক পৰিবৰ্ত্তনে দেখা দিলে। চামচাৰ গাত ছাগলীৰ বহুত লক্ষণ পৰিলক্ষিত হ'ল আৰু মূৰত দুটা শিঙৰ সৃষ্টি হ'ল। গিব্ৰিয়েলৰ গাত দিব্যজ্যোতিৰ সৃষ্টি হ'ল আৰু এটা স্বৰ্গীয় পেঁপাও লাভ কৰিলে।

গিব্ৰিয়েল লণ্ডনলৈ ঘূৰি আহি প্ৰিয়তমাৰ সৈতে পুনৰ মিলন ঘটে। কিন্তু ইয়াৰ পিছতো গিব্ৰিয়েল মানসিক ভাবে আৰোগ্য হব পৰা নাছিল। প্ৰত্যেক নিশাই তেওঁ কিছুমান সপোন দেখিছিল—। প্ৰথম সপোনটো আছিল তেওঁৰ এনেধৰণৰ-সংসাৰৰ মায়া মোহ ত্যাগ কৰা আয়েচা আছিল এগৰাকী কোমল বয়সীয়া সন্নাসীনী। আয়েচাই ভক্ত সকলৰ এটা সমদলক নেতৃত্ব দি তেতেলি গাঁৱৰ পৰা আৰবলৈ লৈ গৈছিল। তেওঁ ভাবিছিল ভক্ত সকলক সাগৰে বাট এৰি দিব—যিহেতু তেওঁলোক মক্কা দৰ্শনৰ বাবে আহিছে। কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে সাগৰে

বাট এৰি দিয়া দূৰৰ কথা উক্ত কেইজন সাগৰত ডুবি মৃত্যু বৰণহে কৰিব লগা হ'ল। দ্বিতীয়টো সপোন আছিল এজন ইমামৰ বিষয়ে তেওঁ নিজৰ দেশৰ পৰা নিৰ্বাসিত হৈছিল, আৰু নিজ দেশলৈ ঘূৰি আহিবলৈ কৰা প্ৰচেষ্টা কিদৰে কৰিছিল তাৰ বৰ্ণনা আছিল। তেওঁৰ তৃতীয়টো সপোনৰ নায়ক আছিল মেহ'ন্দ—বিজন জাহেলিয়াৰ নিবাসী। এই মেহ'ন্দ জনে ক্ৰিবাতৰ কথা কব পাৰিছিল আৰু তেওঁ মেহ'ন্দ নামটো লাভ কৰি-ছিল এজন ব্যক্তিৰ পৰা যি জনে তেওঁক ঘৃণা কৰি-ছিল। মেহ'ন্দৰ দুটাগ্ৰাই মক্কাৰ পূজা দেৱীসকল অল্লাত, উজ্জা আৰু মানাটৰ গুণাকুকীৰ্তন কৰাইছিল। মেহ'ন্দৰ বিষয়ে দেখা সপোনটিত ইয়াৰ বৰ্ণনা আৰু এটা নতুন সত্যৰ অৱতাৰণা কৰি দেখুৱায়। মেহ'ন্দৰ কাহিনী ভাগে পুৰুষ প্ৰধান সমাজৰ বহু বিবাহ, ৰাজনৈতিক চাতুৰী, অসহিষ্ণুতা, প্ৰতিশোধ আদিৰ বৰ্ণনাৰে বিভিন্ন বিষয় সাঙুৰি লয়।

৫৪৭ পৃষ্ঠাজোৰা কিতাপ খনৰ শেষৰ ভাগত নায়ক দুজন নিজ দেশলৈ পুনৰ প্ৰত্যাবৰ্তন আৰু নিজ দেশত প্ৰচলিত কু-সংস্কাৰ দূৰ কৰিবলৈ তেওঁলোকে আত্ম-নিয়োগ কৰা দেখা গৈছে। কাহিনী ভাগ কোনো ঐতি-হাসিক সত্য ঘটনাক কেন্দ্ৰ কৰি লিখা হোৱা নাই—ই মাত্ৰ কল্পনাৰ আশ্ৰয়ত লিখাই ঘটনা। কাহিনী ভাগৰ ইমান জনক আয়তুল্লা খোমেনি আৰু মেহ'ন্দ জন হজ-ৰত মহম্মদৰ আহিত প্ৰতিস্থা কৰিব বিচাৰিছে। যিহেতু ধৰ্মযুদ্ধৰ সময় চোৱাত ইছলামিয় দেশ বিলাকত হজৰত মহম্মদক ইতিকিং কৰি মেহ'ন্দ নাম দিছিল বুলি জানিব পৰা যায়। কিতাপখনত ইছলামীয় ধৰ্ম গাঠনি জোকাৰি পেলাব পৰা আশংকা প্ৰকাশ কৰি ইছলামীয় মৌলবাদী একাংশ লোকে খোমেনিৰ অধ্যাদেশ সমুচিত হোৱা বুলি অনুভৱ কৰিছে।

১৯৮৮ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহত আমাৰ ভাৰতবৰ্ষতো কিতাপখনৰ আমদানি আৰু বিক্ৰি বন্ধ কৰি দিয়া হয়। কিতাপখন নিষিদ্ধ ঘোষিত হোৱাত বিভিন্ন মহলত আলোচনা সমালোচনাৰ এক ভীষণ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি

[illegible]

কিন্তু [illegible] কোনো [illegible] বাস্তৱিক [illegible] নাই—মানকি [illegible] মৌলবাদীসকলে [illegible] প্ৰতিবাদ কৰে। [illegible] দ্বাৰা ইছলামীয় [illegible] আমাক [illegible] পাকিস্তানৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী বেনাজিৰ ভুট্টোৱে [illegible] গুৰুত্বপূৰ্ণ মন্তব্য কৰে— "বাহিৰৰ উপন্যাস [illegible] মৌলবাদী সকলে অযথা হুলস্থূল কৰি কোনো লাভ [illegible] কোনোবাই এখন উপন্যাস লিখিছে আৰু তাত যদি [illegible] বিভ্ৰান্তিকৰ কথা আছে সেইটো লিখকৰহে মানসিক [illegible] পৰিচায়ক, তাকে লৈ ইমান হুলস্থূল কৰাৰ [illegible] অনাহকতে সেই সকল মৌলবাদীৰ পৃষ্ঠপোষকতা [illegible] নামখন বিশ্বব্যাপি প্ৰচাৰৰ সুবিধা হে দিলে। [illegible] মৃত্যুদণ্ড সন্দৰ্ভত ইজৰাইলে তীব্ৰ প্ৰতিক্ৰিয়া [illegible] কৰিছে। তেওঁলোকে উপন্যাসখন হিব্ৰু ভাষাত [illegible] চৰ্চিত কিনি লোৱাৰহে ইচ্ছা কৰিছে। [illegible] সাংবাদিক নিখিল চক্ৰবৰ্তী, চিত্ৰ নিৰ্মাতা মৃনাল [illegible] সত্যজিত ৰায়, বুৰঞ্জী ৰাখিলা থাপাৰ আদিয়ে [illegible] নিষেধাজ্ঞাৰ প্ৰতিবাদ কৰে। মৃনাল সেনে এই [illegible]

ভাৰতৰ দাৰিদ্ৰতাৰ স্পষ্ট প্ৰকাশ বুলি মত প্ৰকাশ কৰে।

যি নহওক এখন কিতাপে এটা সু-সংগঠিত ধৰ্মৰ গাঠনিক দুৰ্বল কৰিব পাৰিব বুলি কৰা আশঙ্কা অমূলক। তদুপৰি এখন কিতাপ সম্পূৰ্ণকৈ পঢ়ি শেষ নকৰাকৈ এটা খাটাং সিদ্ধান্ত দিয়া সমীচিন নহব। পিছে এইটোও কব নোৱাৰি যে ১৯২৪ চনত 'ৰংগিলা ৰচুল' নামৰ কিতাপখনে লাহোৰত যি ভীষণ আন্দোলনৰ সৃষ্টি কৰিছিল তদনুৰূপ এটা ঘটনাৰ সম্ভৱপৰ হব নোৱাৰে বুলি। কিতাপখনৰ আপত্তিজনক অংশবোৰ চৰকাৰক দৃষ্টি গোচৰ কৰোৱাৰ পিছত চৰকাৰে নিস্পৃহ ভূমিকা লোৱাটো কাম্য নহয়। কিতাপখনক তেওঁৰ মনৰ বিকৃতি বুলিওটো উপেক্ষা কৰিব পৰা যায়—সেই বুলি তেওঁক প্ৰাণে মাৰি পেলোৱাটো ভুল নহয়নে? আমাৰ লেখক সকলৰ মনত সাহিত্য-চৰ্চাক ক্ষুন্ন নকৰিব নে?

ৰাছ্‌দিৰ সাহিত্যৰাজিক বন্দিশালাত পতিত কৰিলে সচাঁ, কিন্তু তেওঁৰ কণ্ঠৰোধ কৰাতো সম্ভৱ কোনো দিন নহব। □

ৰবৰ! সময় নাই
কবৰ সময় নাই,
সময় নাই উভতি চাবৰ
সময় যে এয়া বিপ্লৱৰ।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা

অক্তোবৰ বিপ্লৱকালীন এখন চোভিয়েত নাটক

অমিয় কুমাৰ সন্দিকৈ
অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ
চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়

বাস্তৱ জীৱনৰ বিচিত্ৰতাৰ লগত বিভিন্ন দিশত বিভিন্ন ধৰণে প্ৰাক বিপ্লৱকালত নিবিড় পৰিচয় ঘটিছিল মেক্সিম গৰ্কী আৰু মায়াক ভস্কিৰ। আধুনিক চোভিয়েত নাটকৰ বাটকটীয়া বুলিও তয়োজনকে বিনা দ্বিধাই স্বীকাৰ কৰি লোৱা হৈছে। ইতিমধ্যেই উপন্যাস, নাটক আৰু বিভিন্ন ৰচনাৰাজিৰ মাজেৰে মেক্সিম গৰ্কীৰ পাঠক সমাজত ঘনিষ্ঠ পৰিচয় ঘটিছেই। বিপ্লৱকালীন অথবা বিপ্লৱৰ ভেটিত ৰচনা কৰা তেওঁৰ নাটকো বহুল প্ৰচাৰিত হৈছে। কিন্তু আমি এই লেখাত মায়াক ভস্কিৰ এখন নাটকৰ সম্পৰ্কেহে আলচ কৰিম।

মায়াক ভস্কিৰ Mystery Bouffe কুৰি শতিকাৰ ২য় দশকৰ অন্যতম এখন শ্ৰেষ্ঠ নাটক। বাইবেলৰ কাহিনীৰ ভেটিত সাধাৰণ পাঠক বা দৰ্শকেও বুজিব পৰা আঙ্গিকেৰে সাধাৰণ জনগণৰ জীৱনৰ এক উজ্বল, নতুন পৰিবৰ্ত্তনৰ বাৰ্ত্তাবাহক নাটকখনি। সৌ সিদিনা মাৰ্চ। ১৯৮৯ চনৰ নতুন বছৰৰ প্ৰথম দিনটোত যিজন অনন্ত প্ৰতিভাৰ চৌত্ৰিশ বছৰীয়া গণ-নাট্যকাৰক শাসক দলৰ গুণ্ডাই দিল্লী মহানগৰীতে নৃশংসভাৱে হত্যা কৰিলে, সেইজন নাট্যকাৰ চফদৰ হাচমীয়েও বাটৰ নাটৰ প্ৰেৰণা পাইছিল এই Mystery Bouffe ৰ পৰাই। বাইবেলৰ কাহিনী বিশ্বজোৰা বানপানীৰ বিভিষিকাৰ বাচি থকা

[illegible] প্ৰতিভাৰ [illegible] (Prolonged hand) [illegible] যোৱা [illegible] [illegible] তেওঁৰ নাটক [illegible] [illegible] আৰম্ভ হৈছে [illegible] চোৱা অপৰিষ্কাৰ [illegible] (সাধাৰণ শ্ৰমিক) [illegible] [illegible] পৃথিৱীৰ [illegible] সাধাৰণ মানুহৰ [illegible] গঢ় দিয়া, [illegible] গঢ় লোৱা পৃথিৱী [illegible] [illegible] সাধাৰণ লোকৰ শ্ৰমৰ [illegible] এই বাটেৰে নাটকৰ [illegible] দিয়া হৈছে।

"হিটলাৰ বৰ্বৰতাৰ [illegible] মিলনে পৰা
পৃথিৱী বাচলো হ'ল আমাৰ তেজেৰে;
মধ্যৰ উপচাৰ পৃথিৱী গঢ় দিলো।
আমিয়ে আমাৰ তেজ আৰু ঘামৰ গোটেৰে
অৱশেষত পৃথিৱীৰ পোকবে মাৰ পালে।
- - -
আমি বিচাৰো বং মনে খোঁৱা চৰা এখন সেউজ [illegible]
আগৰ দিনৰ দৰ্জ্জীয়ে আমাৰ কৰ্কালৰ [illegible]
কেতিয়াও [illegible]
ঠিক আছে-মুতুলি মুতুলি হব পাৰে আমাৰ পোচাক
তথাপিতো এইবোৰ নিতান্তই আমাৰে—
এইবাৰ আমাৰ পাল। ... ..."

আৰম্ভণিৰ এই সমবেত সংগীতেই দৰ্শকক এই ধাৰণা স্পষ্ট কৰি দিয়ে যে নাটকখন সাধাৰণ লোকৰ পূৰ্ণ-জাগৰণৰ বাৰ্ত্তাবাহী এখন নাটক, সমাজৰ পুনৰুত্থানৰ নাটক। আঁৰ কাপোৰ উঠাৰ লগে লগে মঞ্চত পূবে-কনৰ হেডুল পোহৰত উত্তৰ মেৰু তিৰ বিৰাই থকা এটা মোৰ দেখা যাব। এজন এস্কিমো চিকাৰীয়ে মঞ্চৰ মাজত আঙুলিৰে পৃথিৱীৰ এটা ফুটা বন্ধ কৰি থাকিব, আন এজন এস্কিমো এচৰন হুহালত হাতভৰি মেলি বহি থাকিব। তাৰ পাছতে আৰম্ভ হব বিশ্বজোৰা বানপানীত ভাগি অহা বিভিন্ন জাতিৰ প্ৰতিনিধিৰ সোঁত। প্ৰথমেই আহে শোষক শ্ৰেণীৰ প্ৰতিনিধি সকল-ক্ৰমে ফৰাচী, এবিচিনিয়াৰ নেগাচ, তাৰ্কীৰ পাচা, ৰাচিয়াৰ সদাগৰ, অষ্ট্ৰেলিয়ান, ভাৰতৰ ৰজা, পুৰোহিত, জাপান আৰু ইটা-লীৰ বিষয়া, চীনালোক, চকী পাচী আৰু আমেৰিকান আৰু এজন ছাত্ৰ। পৰিস্কাৰ পৰিচন্ন নোদোকা এই সকলৰ বক্তব্য হ'ল যে বহসাময়ী কিবা এক চিনিৰ লোৱা বানপানীৰ প্ৰলয়ত তেওঁলোকৰ দেশবোৰ তল গ'ল। গতিকে মেৰু প্ৰদেশলৈ তেওঁলোকে মাথোঁ প্ৰাণ লৈ গুচি আহিছে জীয়াই থকাৰ আশাৰে। সাতজোৰা শোষক প্ৰতিনিধিৰ প্ৰত্যেকে ভীতি বিহ্বল। একেবাৰে শেষত চৌদিশৰ পৰা আহি একগোট হয়হি অপৰিস্কাৰ সাত-জোৰা লোক-এওঁলোকৰ মাজত আছে, খেতিয়ক, কমাৰ, মুচি, ধোবা, ৰুটি তৈয়াৰ কৰা বেকাৰ, লণ্ডৰা, মাছমৰীয়া, চিকাৰী, মেতৰ, কাঠমিস্ত্ৰী, চিমনি চফা কৰা লোক, শিপিনী, খনিকৰ বনুৱা ইত্যাদি। এওঁলোক কিন্তু ভয়াৰ্ত্ত নহয়। তেওঁলোকৰ পৰিচয় হ'ল—"পৃথিৱীৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ বিয়পি থকা আমি হলো অঘৰী। আমাৰ কোনো জাতি নাই। শ্ৰমেই আমাৰ ঘৰ।" ভীতি বিহ্বল পৰিস্কাৰইতক এওঁলোকে ইতিকিং কৰিছে। তেনেকুৱা বান-পানীতকৈও বহুত বেছি ভয়ানক বিপদৰ মুখামুখি হবলৈ এওঁলোকে ভয় নকৰে। সুবিধা পালে এই নোদোকা মানুহবোৰক খনিৰ গুহাত কাম কৰাৰ অভিজ্ঞতা লবলৈ এওঁলোকে দিব!

বানপানী কিন্তু তেওঁলোকৰ আশ্ৰয়স্থানতো আসন্ন। পৃথিৱীৰ ফুটাটো আৰু বেছি ধৰি থকাতো এস্কিমোজনৰ বাবে সম্ভৱ নহয়। শোষক শ্ৰেণীৰ গোড়ামিয়েই এই ফুটা খুলি দিবলৈ বাধ্য কৰিব। গতিকে পুৰোহিতৰ ভবিষ্যদ্বাণী মানি লৈ পৰিস্কাৰ সকলে এখন জাহাজ বনোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰিলে। কিন্তু গছত কঠাল, ওঁঠত তেল, পৰিস্কাৰ সকলৰ ব্যক্তিবাদী চিন্তা নিজক কেনেকৈ বচাব, পাৰিলে কি কি সম্পত্তি জাহাজত তুলিব। অপ-বিস্কাৰ সকলক একেখন জাহাজত সমানভাৱে লগত লবনে নলয়- এই লৈ পুনৰ চিন্তাচৰ্চ্চা চলিল। কিন্তু কামৰ বেলিকা দেখা গ'ল- জাহাজ তৈয়াৰ কৰাৰ মৌলিক শ্ৰম খিনিকেই শোষক শ্ৰেণীয়ে দিব নোৱাৰে। হাতুৰী, বটালী, ৰাণ্ডাৰ কাম তেওঁলোকৰ সাধ্যৰ অতীত। গতিকে অপৰিহাৰ্য্যভাৱে সাধাৰণ লোকসকলক লোৱা হ'ল।

অৱশেষত জাহাজ অঠাই সাগৰত মেলি দিয়া হ'ল। ঢৌ আৰু সাগৰৰ গৰ্জনৰ মাজেৰে জাহাজ ভাঁহি ফুৰিছে। পৰিস্কাৰহঁত আতঙ্কগ্ৰস্ত ভাৱেই ঢৌ আৰু সাগৰীয় বৃহ-দাকাৰ জন্তু লেখি লেখি বহি থাকে। কিন্তু জাহাজ কপাই দিব খোজা বৃহৎ সাগৰীয় জন্তুবোৰলৈ অপৰি-স্কাৰ দলৰ যাঠি সাজু-খাদ্যৰ বাবে। সিহঁতৰ হাতত লাউপানী আছিলেই, গতিকে মাছ মঙহৰ ভাৰখন লৈ জাহাজৰ তলভাগলৈ গৈ হাঁহি ফুৰ্ত্তিৰে খোৱাত লাগিল। সময় বাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে শোষক দলৰ পেটৰ কেচু-কুমটি মৰিল, তলৰ পৰা অপৰিস্কাৰইতৰ তামচা খিকি-দালিয়ে মৰমক আৰু চৰালে। বেচেৰাইতে কিবা প্ৰকাৰে জাল বা যাঠি তৈয়াৰ কৰিলেও কামত লগাব নোৱাৰে সিহঁতৰ সচঁত নাই হাত পোনকৈ, চিকাৰ ধৰাৰ। গতিকে পেটৰ জ্বালা, শৰীৰৰ যন্ত্ৰনা উপশম তথা আৰামৰ বাবে নতুন কৌশল ভাবি উলিয়ালে পৰিস্কাৰহঁতে। ফটিকা আৰু ভজা মাছৰ সোৱাদ লৈ অপৰিস্কাৰ সকল ব্যস্ত থাকোতেই এওঁলোকে ওপৰত এবিচিনিয়াৰ নেগাচক ৰজা পাতি ৰাজতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। পৰিস্কাৰ সফল হব-সম্ভ্ৰান্ত আৰু অপৰিস্কাৰ সকল হব নিকিনা গোলাম।

পড়ি থকা 'নাইৰ' সমষ্টি-এক বঙ্কনাৰ বাজা। গত্তিকে থ চেনাক (স্বৰ্গৰ বজা) তেওঁলোকে এই গানটো াবলৈ শিকালে —"অত্যাচাৰীক ধ্বংস কৰি, শোষণ

বঙ্কনাৰ শিকলি চিঙিম।"

কো কাম নোহোৱা দেৱদূতহঁতে এই গানটো গাই াকিলেও অন্ততঃ কিবা এটা পাব। অপৰিস্কাৰ সকলৰ াজত প্ৰশ্ন হয়- এনে এক একোৰে অস্তিত্ব নথকা ৰাজ্যলৈ াহিবলৈকে মানুহে উদাস ভাবে পৃথিবীত ইমান কষ্ট ীকাৰ কৰে নে? দেৱদূত হোৱাতকৈ সেউজ পৃথিবীত াধাৰণ শ্ৰমিক হোৱাটো কিমান যে ভাগ্যবান কথা অপৰিস্কাৰ সকলে স্বৰ্গৰ বাসিন্দা সকলক বুজালে।

পুনৰ আৰম্ভ হ'ল যাত্ৰা—

ডাৱৰৰ নালিমা ভাঙি ভাঙি তেওঁলোক গৈয়েই থাকিল। ক্ৰমবৰ্দ্ধমান ভয়াবহতাৰ বুকুৰে গৈ গৈ অৱশেষত তেওঁলোক পালেগৈ বানপানীৰ চিনচাব নোহোৱা মনোৰম সেউজীয়া পৃথিবী। তেওঁলোকে বুজি পালে পৃথিবীৰ চৌ পাশে ঘূৰি আহি পুনৰ তেওঁলোকে ভৰি দিছেহি কঠিন মাটিত। পৃথিবীৰ সকলো দ্ৰব্যই বাট চাই আছে এক মাত্ৰ শ্ৰমিকসকলৰ বাবে, সাধাৰণ মানুহৰ বাবে। কটি, নিমখ, চেনি, কমলা, ফুলনি, শাৰী শাৰী কাৰখানা ৰামধেনুৰ মালাৰ দৰেই ৰেলগাড়ী, ট্ৰাম, অট'মবাইল, কৰত, হাতুৰি, বাওঁ ইত্যাদিয়ে অপৰিস্কাৰ সকলক আদৰণি জনাইছে ধুনীয়া পৃথিবীৰ সহযাত্ৰী, সহকৰ্মী, সহ অনুভূতিৰ বাসিন্দা হবলৈ। কিন্তু অপৰিস্কাৰ সকলৰ সন্দেহ হয় যে পৃথিবী ইমান ধুনীয়া হবই নোৱাৰে। কাৰণ "পৃথিবীখন গোটেই লেতেৰা, ৰাতি ৰাতি পৃথিবীত কামনা-বাসনা, লোভ-মোহৰ প্ৰতিযোগিতা, ইটোৱে সিটোক কামোৰাৰ প্ৰচেষ্টা, কোনোবা ভাগ্যবানৰ কপাল ফুলে আৰু এটা পৰেকতে শেষো হয়।" "তোমাৰো নিশ্চয় শোষণৰ বিষদাঁত আছে।" দ্ৰব্য সমূহে কিন্তু শপত খাই তেওঁলোকক উত্তৰ দিছে—"দাসপ্ৰভূ আৰু ৰুবলৰ অনুগত ভৃত্য আছিলোঁ এদিন, - সিহঁতৰ নিষ্ঠুৰ ধনৰ ঘাগৰিৰ অতন্দ্ৰ প্ৰহৰী আছিলোঁ আমিয়ে। সিহঁতৰ দোকানৰ খিৰকীৰে শিঙাল বিষদাঁত থিয়কৈ ৰাখিছিলো আমিয়ে।

- - - বজাৰৰ কলিজাত পলে পলে স্পন্দিত হৈছিল মানৱ ঘৃণা। কিন্তু মহান বিপ্লৱে সংগ্ৰামৰ চাবোনেৰে পৃথিবীৰ বুকুৰ পৰা ধুই নিলে সমস্ত মলি মামৰ, প্ৰতাৰণা আৰু ঘৃণা। .... তোমালোকে আকাশত বনাই ফুৰোঁতেই নতুনকৈ ধুই নিকা কৰা পৃথিবীখন শুকাল।

... হে শ্ৰমিক সকল, বিশ্ববিজেতাসকল, আমাৰ ইয়ালৈ আহঁা।"

শ্ৰমিক সকল এইবাৰ পৃথিবীলৈ নামি আহিল। তেওঁলোকে বুজি পালে-সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন এতিয়াৰে পৰা হব হাঁহি ধেমালীৰ মহোৎসৱ। শ্ৰমিকে উৎপাদন কৰিব দ্ৰব্য আৰু দ্ৰব্যই খুৱাব পিন্ধাব শ্ৰমিকক। "কোনোবা যদি চৰ্দ্দাৰ হবলৈ আহে, তাক জীয়াই নাৰাখোঁ।"

নতুন সমাজ নতুন পৃথিবীত সকলো বৃত্তাকাৰ হ'ল। সকলো দ্ৰব্যৰ মাজত ঠাই ললেহি কিতাপে, কাৰণ ব্যাকৰণ আৰু নীতি শাস্ত্ৰ বিহীন কোনো নতুন ব্যৱস্থা বৰ্ত্তি থাকিব নোৱাৰে। অতদিনে যুৱঁনী লগোৱা হালৰ গৰুৰ দৰে মুজুৰা পৰি থকা সাধাৰণ লোক আৰু দ্ৰব্য সমূহ মুক্ত হৈ সমবেত সংগীতৰ বাবে হাতে হাত ধৰি সাজু হয়। তেওঁলোকে বুজি পালে—"আমিয়েই পৃথিবীৰ খনিকৰ; গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ বুটা বছা শিল্পী, আমি যাদুকৰ। সূৰ্যাৰ ফালে চাই সকলোৱে প্ৰাণোচ্ছল গীত জুৰিলে—

'শকনি আধাৰ পৃথিবী গঢ়োতা শ্ৰমিক সমাজ,
ছিঙিলো লোহাৰ জিঞ্জিৰি আমি অজেয় বীৰ।
আমি-যাম আমি যাম গাওঁ আৰু নগৰৰ বাটে-
পতাকাৰ দৰে আমাৰ আত্মাৰ আদৰ্শ উৰুৱাম
... সকলেতে ...
সমগ্ৰ বিশ্ব শ্ৰমিকৰ সাম্য মৈত্ৰীৰ ভেটি;
আমাৰ সূৰ্য্যস্নাত সাম্য মৈত্ৰীৰ ভেটী।"

সাধাৰণ প্ৰজাৰ অথবা পৃথিবীৰ প্ৰকৃত খনিকৰ সমাজৰ এই সূৰ্য্যস্তুতিৰে নাটখনৰ পৰিসমাপ্তি ঘটিছে। স্বপ্ন দ্ৰষ্টা মায়াক ভস্কিয়ে অক্টোবৰ বিপ্লৱৰ সু-পৰিণতি ১৯১৬ চনতে ঘটিব বুলি ভৱিষ্যদ্বাণী কৰিছিল- বাস্তৱত মাথোঁ এবছৰ

জন মানসত বিজ্ঞান

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ মহন্ত
প্ৰবক্তা, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

"যদি মোৰ আপেক্ষিক তত্ত্ব সত্য বুলি প্ৰমাণিত হয় তেতিয়া জাৰ্মান সকলে মোক এজন জাৰ্মান বুলি কব, ফৰাচী সকলে এজন ফৰাচী বুলি কব। কিন্তু যদি আপেক্ষিক তত্ত্ব সত্যবুলি প্ৰমাণিত নহয় তেনেহ'লে ফৰাচী সকলে মোক এজন জাৰ্মান বুলি কব আৰু জাৰ্মান সকলে এজন ইহুদী বুলি আখ্যা দিব।"—

কথাষাৰ কৈছিল স্বনামধন্য বিজ্ঞানী এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনে। কথাষাৰ এইবাবেই উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ যে বিজ্ঞানৰ সত্য একোটাক প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ যাওঁতে বিজ্ঞানী সকলে অভাৱনীয় সমস্যা তথা সমালোচনাৰ সন্মুখীন হব লগাত পৰে। কেতিয়াবা এই সমালোচনা ইমান ধ্বংসাত্মক হব পাৰে যে বিজ্ঞানী জনে জনমানসত সম্পূৰ্ণ আস্থা হেৰুৱাব লগাত পৰে। তথাপি এই সকলো সমস্যা আওকান কৰি যি জনে নিজৰ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখে তেওঁহে সাধনা সম্পূৰ্ণ হয় আৰু প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিব পাৰে।

আমাৰ দেশত বিজ্ঞান শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি পৃথিৱীৰ উন্নত দেশ সমূহৰ তুলনাত কম নহয়। তথাপি অন্য-দেশৰ মানুহৰ বিজ্ঞান সম্পৰ্কে যি ধাৰণা হয়, সেই ধাৰণাৰ লগত আমাৰ ধাৰণাৰ বহুখিনি পাৰ্থক্য আছে। আশ্চৰ্য্যৰ বিষয় এই যে আমাৰ বিজ্ঞান শিক্ষাৰে শিক্ষিত শ্ৰেণীটোৰ মাজতো বিজ্ঞান মানে কি সেইয়া স্পষ্ট নহয়। বৰ্ত্তমান বিজ্ঞানৰ ডিগ্ৰী লোৱা ব্যক্তিতকৈ বিজ্ঞান সন্মত মানসিকতাৰে নিজকে গঢ় দিয়া ব্যক্তিৰ দ্বাৰাহে সমাজৰ প্ৰত্যক্ষ উপকাৰ সাধন হয় বুলি চিন্তাবিদ সকলে মত-পোষণ কৰিছে। যদিও আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত বিজ্ঞান আৰু কলাৰ মাজত বিষয়জ্ঞানৰ বৈসাদৃশ্যৰ উপৰিও আৰু বহুতো আনুষঙ্গিক পাৰ্থক্য আছে তথাপি "বিজ্ঞান সন্মত মানসিকতা" ৰে নিজকে গঢ় দিয়া ব্যক্তিৰ বেলিকা তেওঁ অধ্যয়ন কৰা বিষয় বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ নহয়। এজন কলাস্নাতকৰ বিজ্ঞান সন্মত মানসিকতা থাকিব পাৰে। হয়তো এজন বিজ্ঞান স্নাতকৰ এনে মানসিকতা নাথাকিবও পাৰে। বহুতে ভাৱে বিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা কষ্ট সাধ্য; প্ৰকৃততে সত্যও, কিন্তু অসাধ্য নহয়। অৱশ্যে এইটো ঠিক যে সাহিত্য, চিত্ৰকলা আদিত মানুহৰ আৱেগ অনুভূতিক যিমান গুৰুত্ব দিয়া যায় বিজ্ঞানত আবেগৰ মূল্য নগণ্য। দুয়োটা বিষয়ৰে এটা লক্ষ্য কিন্তু একে-জনসাধাৰণৰ হিত সাধন।

সামগ্ৰিকভাৱে প্ৰযুক্তিৰ অগ্ৰগতি, বিজ্ঞানৰ সাফল্য, সামাজিক অৱস্থা আদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিজ্ঞান সম্পৰ্কে মানুহৰ ধাৰণাৰ পৰিবৰ্ত্তন হৈছে। কিন্তু বহুতো বিজ্ঞান শিক্ষাৰে শিক্ষিত ব্যক্তিয়ে বিজ্ঞান সম্পৰ্কে যি ধাৰণা পোষণ কৰিছে সেইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক। মূল-সূঁতিৰ পৰা আতৰি গৈ জনমানসত বিজ্ঞান সম্পৰ্কে এটা বিকৃত ধাৰণা দিবলৈ যোৱাত এক বিশৃংখলতাই গঢ় লৈছে। আমিও এই লেখাত বিজ্ঞান সম্পৰ্কে ব্যক্তি-

গত ধাৰণা দিয়াৰ পৰা নিজকে বিৰত ৰাখি সামগ্ৰিক ভাৱে গঢ়লোৱা কিছুমান ধাৰণা পৰ্যালোচনা কৰিব খুজিছোঁ।

বহুতে ভাৱে বিজ্ঞান শিক্ষাৰে শিক্ষিত হোৱা মানে 'নাস্তিক' মন এটা লৈ জীয়াই থকা। প্ৰবীণৰ ধাৰণা সমূহ একাংশ নবীনৰ দৃষ্টিত অৰ্থহীন। পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰা একো কথাই সত্য নহয়। বিজ্ঞানে নিতৌ ইয়াৰ সাফল্যৰ জয়যাত্ৰা অব্যাহত ৰাখিছে, নতুন দিগন্তৰ সন্ধান কৰিছে। বয়সৰ দোষেই হওঁক নাইবা জ্ঞান গভীৰতাৰ অভাৱেই হওঁক এই ধাৰণাৰ বশৱৰ্তী হোৱা বহুতৰে মতাদৰ্শত সংঘাত ঘটিছে।

পুৰাতন ৰীতি-নীতি আৰু ধৰ্মীয় বিশ্বাসে বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিত মুখ্য প্ৰতিবন্ধক ৰূপে দেখা দিছিল; কিন্তু বিজ্ঞানী একোজনাৰ মহৎ ত্যাগে সেইবোৰ নেওচা দি সমাজত বৈজ্ঞানিক সত্য একোটা প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। উদাহৰণ-গেলিলিও। ধৰ্মীয় বিশ্বাসে বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিত বাধা জন্মাইছিল। কিন্তু বিজ্ঞান ধৰ্মৰ প্ৰতিদ্বন্দী নাছিল, আজিও নহয়। ধৰ্মীয় বিশ্বাসে বিজ্ঞান সাধনাত একো জন্মাব নোৱাৰে; কিন্তু ধৰ্মৰ নামত বৰ্ত্তি থকা কিছুমান অন্ধবিশ্বাস দূৰ কৰাৰ সময় আহিছে। বহুখিনি দূৰ হৈছেও, তথাপি আমূল পৰিবৰ্তন এটাৰ প্ৰয়োজন আছে। এই পৰিবৰ্তন আহিব মানুহৰ মনত বিজ্ঞান সন্মত মানসিকতা গঢ় দি উঠিলে। তথাপি অধিকাংশ মানুহৰ 'আস্তিক' মনটোক আঘাট কৰিলে ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া ওলোটাহে হব। 'আস্তিক' মানেই অবৈজ্ঞানিক চিন্তাৰ বশৱৰ্তী বুলিব নোৱাৰি। যেনেকৈ "নাস্তিক" সকলৰ বিজ্ঞান সন্মত মানসিকতাও অসম্পূৰ্ণ। প্ৰাচীন সমাজখন বহুখিনি সমস্যাৰ মাজেৰে বৰ্ত্তমানৰ অৱস্থা পাইছেহি। সমস্যা সমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই বিশ্বাস সমূহ গঢ় লৈ উঠিছে। বৰ্তমান যুগৰ জটিলতাইয়ো মানুহক আধ্যাত্মিক কৰি তোলাত সহায়হে কৰিছে। বহুতো স্বনামধন্য বিজ্ঞানীৰ পৰা ধৰি ভাৰতীয় প্ৰশা-সনিক সেৱাৰ পৰীক্ষাত উচ্চস্থান লাভ কৰা ব্যক্তি

[illegible]

দৰৱৰ নামত বহুতো লিমিক-দৰৱ আৰু প্ৰতিক্ৰিয়া কাৰী দৰৱৰ প্ৰচলন হৈ থকাটো সকলো বিদিত।

নিজকে তথাকথিত বৈজ্ঞানিক মনোভাবাপন্ন এজনে নেমুৰ চৰবতৰ পৰিবৰ্তে অভিজ্ঞানৰ ৰাতিবতে ফ্ৰিজৰ চৰবত্ত খাইছে, অথচ কোনটোৰ উপকাৰ বেছি এবাৰো চিন্তা কৰা নাই। এইক্ষেত্ৰত নিজৰ বৈজ্ঞানিক মনটোক কিছু সংকোচন কৰি লৈছে। পিন্ধন-উৰণ, চলন ফুৰণ সকলোতে যান্ত্ৰিক যুগৰ চাপ সুস্পষ্ট এই চামটোৱে এবাৰো চিন্তা কৰা নাই যে তেওঁলোকে ভবাৰ দৰে বিজ্ঞানে এতিয়াও সম্পূৰ্ণ সফলতা লাভ কৰা নাই। পাৰমাণৱিক যুদ্ধৰ ভয়াবহতা, পৰিবেশ প্ৰদূষণ, দুৰ্ঘটনা আদিয়ে

মানুহক আসন্ন বিপদৰ ফালে সদায় ঠেলিছে। এইবোৰ কিন্তু উক্ত মেধাসম্পন্ন বিজ্ঞানীৰে কৃতিত্বৰ চিন। চেলেঞ্জাৰৰ পতন, চাৰ্নবিল, ভূপালৰ দুৰ্ঘটনা, বৰ ভূইকঁপ, বান পানীৰ তাণ্ডৱলীলা, এইবোৰে মানুহক ত্ৰাসেৰে ভৰা এখন পৃথিৱীত বাস কৰিবলৈহে এৰি দিছে। বিজ্ঞানে এনে অৱদান দিব পৰা নাই যাক সগল কৰি মানুহ আশ্বস্ত হৈ থাকিব পাৰে। বাধাৰ প্ৰয়োজন নাই যে বিজ্ঞানৰ সাফল্য ঘটিছে, কিন্তু সকলো প্ৰশ্নৰে সমাধান কৰিব পৰা নাই। দূৰৰ গ্ৰহত পানীৰ অৱস্থিতিৰ ওপৰত অনুসন্ধান চলিছে, কিন্তু অনুসন্ধানৰ উত্তৰ পাবলৈ বহুদিন অপেক্ষা কৰিব লাগিব। বিজ্ঞানৰ সকলো কথা পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা প্ৰমাণ কৰিবলৈ এতিয়াও বহু বাকী।

এটা কথা খাটাং যে বিজ্ঞান জানিবলৈ কষ্ট সহিষ্ণু, অধ্যয়নশীল আৰু অনুসন্ধিৎসু মনৰ প্ৰয়োজন। মনটো যুক্তিবাদী হব লাগিব কিন্তু নিজৰ যুক্তিতে আকোৰ গোজ হ'লে নহব। পুৰণি মানুহৰ সকলো কামতে ভূল দেখাই কেতিয়াও বিজ্ঞানৰ লক্ষ্য হব নোৱাৰে; বৰঞ্চ বৰ্ত্তমান যুগৰ জটিলতাৰ বাবে সমাজত গা-কৰি উঠা কিছু ধাৰণাৰ বাবে পৰোক্ষভাৱে বিজ্ঞানৰ যে অপ প্ৰয়োগ বুলিব লাগিব। যান্ত্ৰিক জটিলতাই মানুহক শংকিত কৰি তুলিছে। গ্ৰহৰত্ন তাবিজ নাইবা পূজা-পাতলৰ যোগে মানসিক শান্তি লাভ কৰিছে। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ সফলতাৰ কথা যিমানে প্ৰচাৰিত নহওক কিয় সৰ্ব্বসাধাৰণ বহুক্ষেত্ৰত উপেক্ষিত।

বিশুদ্ধ খোৱা পানীৰ যোগান, বৈদ্যুতিকৰণ, প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য আদিও আজি শ্লোগান মাত্ৰ। তেনেহ'লে তেওঁলোকে বিজ্ঞানৰ প্ৰতি কিহৰ বাবে আগ্ৰহশীল হব?

আজিৰ মানুহৰ মনত আত্মবিশ্বাসৰ নাটনি ঘটিছে। চৌপাশে শংকাৰ ডংকা বাজিছে। অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আদি অৱস্থাবোৰ পয়ালগা। মানুহে মানুহক খেলাৰ সামগ্ৰিৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অনিশ্চয়তাই বিৰাজ কৰিছে। তেনেক্ষেত্ৰত তথাকথিত বৈজ্ঞানিক মনোভাৱাপন্ন এজনে সমগ্ৰ দিন টি, ভি ত ক্ৰিকেত খেলা উপভোগ কৰা আৰু গাঁৱৰ মানুহজনে নিজৰ ল'ৰাটোক বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ নামঘৰত শৰাই দিয়া নাইবা বিজ্ঞানৰ স্নাতক পৰীক্ষাৰ আৰম্ভণিৰ মুহূৰ্তত ছাত্ৰজনে সৰস্বতীৰ আগত ধূপইছা পেলাই থৈ যোৱা কথাবোৰ প্ৰায় একেই হয় গৈ।

পৰিশেষত বিজ্ঞানৰ সাফল্যৰ যোগেদি সৰ্ব্বসাধাৰণৰ হিত সাধন কৰিব পৰা কথাটো গুৰুত্ব দিয়াৰ প্ৰয়োজন বুলি ভাৱো। বৰ্ত্তমান বিৰাজমান ত্ৰাস শংকা বোৰদূৰ হ'লে বিজ্ঞানৰ উদ্দেশ্য অধিক ফলৱতী হব। মানুহৰ মনত আত্মবিশ্বাস প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব, বিজ্ঞানৰ কু-ফলৰপৰা মুক্ত কৰি সুফল ভোগ কৰিবলৈ দিব লাগিব। বিজ্ঞান সন্মত মানসিকতাৰে এজন সাধাৰণ মানুহক লাহে লাহে গঢ় দিব লাগিব। তেতিয়া এনে এটা অৱস্থা আহিব যে মানুহে এই জন্মতে স্বৰ্গ মৰ্তাৰ পাৰ্থক্য দেখিব, জীৱন বোধ গভীৰ হ'ব। ৰূপকানোৱাৰক আৰু কোনেও চিতালৈ নেথেলিব, ৰুশ্বডিক প্ৰাণদণ্ডৰ আদেশো দিয়া নহব। ধাৰণা বোৰ সমন্বয় সাধন ঘটিব। ০০

জনবিস্ফোৰণ আৰু ভাৰতীয় অৰ্থনীতি

অনিমা দত্ত
অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ

সমাজৰ সৰ্বাত্মক বিকাশ তথা ৰাষ্ট্ৰ গঠনৰ বাবে জনশক্তি অপৰিহাৰ্য্য অঙ্গ। বিশ্বৰ সকলো কল্যাণকামী চৰকাৰৰ উন্নয়ন আৰু বিকাশমূলক আঁচনি সমূহৰ মূল লক্ষ আৰু উদ্দেশ্য যিদৰে মঙ্গল সাধন কৰা সেইদৰে উন্নত পৰ্য্যায়ৰ অৰ্থনীতিতো জনশক্তি গুণগত মানসম্পন্ন তথা উৎপাদনশীল হলে জনশক্তিৰ ভূমিকা ইতিবাচক হয়। কিন্তু জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ অনুপাত অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ আন দিশ সমূহৰ তুলনাত বা জাতীয় আয়, জাতীয় উৎপাদন বা খাদ্য বস্ত্ৰ, নিয়োগৰ সা-সুবিধা, শিক্ষাৰ সা-সুবিধা অথবা জনমূৰি আয়ৰ তুলনাত বেছি হলে জনশক্তি উন্নয়নৰ সহায়ক হোৱাৰ পৰিবৰ্তে প্ৰতিবন্ধক স্বৰূপ হৈ পৰে। কাৰণ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সমস্ত সুফল বৰ্দ্ধিত জন সংখ্যাই অটল সমুদ্ৰৰ দৰে গ্ৰাস কৰে।

জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ ইতিহাসৰ তথ্যাভিত্তিক তুলনামূলক অধ্যয়ন আৰু তাৰ বাস্তৱ প্ৰতিফলনে সচকিত কৰি সৃষ্টি কৰা ভয়াবহ অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জনসংখ্যা বৃদ্ধি হাৰৰ তীব্ৰতাক জনবিস্ফোৰণ বুলি অভিহিত কৰা হৈছে। জনবিস্ফোৰণে বিশ্বব্যাপী এক অদ্ভুদ দৃশ্যৰ সৃষ্টি কৰিছে যদিও পৃথিৱীৰ সৰ্বমুঠ ভূমি ভাগৰ মাত্ৰ ২·৪ অংশ ভূখণ্ডৰে গঠিত ভাৰত বৰ্ষই পৃথিৱীৰ মুঠ জন সংখ্যাৰ ১৫ শতাংশ জনগণৰ বাসস্থান পৰিপোষণৰ ভাৰ বহন কৰিব লগীয়া হোৱাও ভাৰতৰ বাবে জনবিস্ফোৰণ আণৱিক বিস্ফোৰণৰ দৰেই ভয়াবহ হৈ উঠিছে।

জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ [illegible] ভয়াবহতা [illegible]
[illegible] লোক শিক্ষৰ [illegible]
[illegible] জনবিস্ফোৰণ
[illegible] পাৰি।

(১) [illegible] চনলৈ—এই [illegible]
[illegible] নিযুতৰ পৰা [illegible]
[illegible] বছৰত মুঠ [illegible]
সংখ্যা বৃদ্ধি হয় [illegible] হিচাবত এই [illegible]
হাৰ আছিল [illegible]

(২) [illegible]—৪১ চনৰ [illegible] এই ৩০ [illegible]
ভিতৰত জনসংখ্যা [illegible] হয়গৈ। মুঠ [illegible]
১১০ নিযুত। বৃদ্ধিৰ হাৰ ৩৬·৬৭ শতাংশ।

(৩) ১৯৫১ চনৰ পৰা ১৯৮১ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ
জনসংখ্যা ৬৮৫ নিযুতলৈ বৃদ্ধি হয়। মুঠ বৰ্দ্ধিত [illegible]
সংখ্যাৰ পৰিমাণ ৩২৪ নিযুত।

১৯৬১—৭১ দশকৰ পৰা জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ [illegible]
উল্লেখনীয়—[illegible] দশকত ভাৰতৰ মুঠ জনসংখ্যা [illegible]
নিযুত আৰু ১৯৭১—৮১ দশকত [illegible] ১৩৬ নিযুত [illegible]
হোৱাৰ ফলত ১৯৮১ চনৰ লোক পিয়লৰ মতে ভাৰতৰ
জনসংখ্যা ৬৮৫ নিযুত। ২০০০ চনত এই সংখ্যা [illegible]
হৈ ৯৫০ নিযুত হবগৈ বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে।
ভাৰতত প্ৰতি ১·৪ চেকেণ্ডত এটা শিশুৰ জন্ম [illegible]
আৰু এইদৰে দ্ৰুত গতিৰে জনসংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ বাবে [illegible]

প্ৰতিবছৰে ১৭ নিযুতৰো অধিক জনসংখ্যা ভাৰতৰ জনসংখ্যাৰ লগত যোগ হৈ আছে। কেৱল ১৯৭১—৮১ দশকতেই ভাৰতৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধি ১৯৪১—৬১ এই দুই দশকৰ মুঠ জন সংখ্যা বৃদ্ধিৰ অধিক। কাৰণ ১৯৪১—৬১ দুটা দশকত মুঠ বৃদ্ধি হয় ১২০ নিযুত কিন্তু ৭১—৮১ দশকত বৃদ্ধিৰ পৰিমাণ ১৩৫ নিযুত।

প্ৰতিবছৰে ১৭ নিযুত জনসংখ্যা বৃদ্ধি এক ভয়াবহ বৃদ্ধি বুলিব পাৰি—এই কাৰণেই যে এই হাৰত বৃদ্ধি পালে গ্ৰেটবৃটেইনৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ দুগুণ আৰু আমেৰিকা, চোভিয়েট ৰাচিয়াৰ অৰ্দ্ধ জনসংখ্যাতকৈও অধিক জনসংখ্যা ভাৰতৰ জনসংখ্যাৰ লগত যোগ হয়। বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষত জন্মৰ হাৰ প্ৰতিহাজাৰত ৩৬ জন আৰু মৃত্যুৰ হাৰ ১৫ জন। অৰ্থাৎ মৃত্যুৰ গৰাহত হেৰুওৱা জনসংখ্যা জন্মৰ হাৰে কেৱল পূৰণেই নকৰে দুগুণে বৃদ্ধিও কৰে।

প্ৰতিবছৰে বৃদ্ধি হোৱা প্ৰায় ১৭ নিযুত মানুহৰ বাবে প্ৰয়োজন অন্ততঃ ১·৪ লাখ বিদ্যালয়, ২·৩ লাখ প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষক, ৪·৬৮ নিযুত শিক্ষিত নিবনুৱাৰ বাবে চাকৰি, ন্যূনতম ১২/১৩ নিযুত খাদ্য-শষ্যৰ উপৰিও ২·৬ লাখ চিকিৎসাৰ বিচনা আৰু সমান সংখ্যক চিকিৎসক। সেয়েহে এই হাৰত বৃদ্ধি পোৱা জনসংখ্যাই সুদীৰ্ঘ কালত কি ভয়াবহ অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিব সি কল্পনাতীত।

জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগত অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সম্পৰ্ক আছে। বিস্ফোৰিত হাৰত বৃদ্ধি হোৱা জনসংখ্যাই উন্নয়নৰ সকলো সুফল কেনেদৰে গ্ৰাস কৰিছে তাক হৃদয়ঙ্গম কৰি চোৱা অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয়। জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ হ'ল অনাবৃদ্ধিৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ হ'ল অনা-শ্ৰম জীৱি শিশু। ভাৰতত নিৰ্ভৰশীল লোকৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। ভাৰতৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ২৪·৪৬ কোটি বা ৩৬·৭৭ শতাংশ লোকহে শ্ৰমজীৱি। ১৯৮১ চনৰ লোকপিয়ল মতে নিৰ্ভৰশীল লোকৰ সংখ্যা ২৬·২৩%। নিৰ্ভৰশীল লোকৰ এনে ভয়াবহ বৃদ্ধিয়ে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰৰ মাজত সঞ্চয় আৰু বিনিয়োগত প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

সেইবাবে দ্ৰুত অৰ্থনৈতিক প্ৰগতি সম্ভৱ হোৱা নাই। কাৰণ নিৰ্ভৰশীল লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে ব্যৱহাৰ্য্য সামগ্ৰীৰ নাটনি, নিবনুৱা সমস্যা দৰিদ্ৰতা আদি সমাধানহীন সমস্যাত পৰিণত হৈছে। বিভিন্ন উৎপাদনশীল আঁচনি প্ৰয়োগৰ বাবে খাদ্যদ্ৰব্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধি পাইছে যদিও বৰ্ধিত উৎপাদন, বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ পৰিপোষনত নিঃশেষ হোৱাত গড় হিচাবত জনমূৰি খাদ্যৰ যোগান হ্ৰাস পাইছে ফলত খাদ্য যোগান অপৰিহাৰ্য্য হৈ পৰিছে।

সেইদৰে ভাৰতীয় জাতীয় আয় ১৯৭০-৭১ চনৰ মুদ্ৰামূল্য ২৬৭৩১ কোটিৰ পৰা ১৯৮০-৮১ চনত ৪৭,৫০৭ কোটিলৈ বৃদ্ধি পাইছে। জনমূৰি আয় বৃদ্ধি পাইছে ৪৬৬ টকাৰ পৰা ৭০০ টকালৈ—মুঠ জাতীয় আয় ১৮৩·৯ শতাংশ কিন্তু জনমূৰি আয় বৃদ্ধি পাইছে ৫০·২১ শতাংশ। জন সংখ্যা বৃদ্ধিয়ে বৰ্দ্ধিত জাতীয় আয়ৰ সুফলবোৰ নাইকীয়া কৰিছে আৰু দৰিদ্ৰতা চিৰস্থায়ী সমস্যাৰ দৰে ভয়াবহ হৈ উঠিছে।

চৰকাৰৰ সকলো বিকাশমূলক আঁচনিৰ মূল লক্ষ দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূল আঁচনিৰ বাস্তৱ কৃতকাৰ্য্যতাত প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰিছে। দৰিদ্ৰতাই গ্ৰাস কৰা পৰিয়ালবোৰৰ অনাহাৰ, পুষ্টিহীনতা আৰু আৰ্থিক অক্ষমতাৰ ফল ভয়াবহ হৈ পৰিছে। জীয়াই থকাৰ ন্যূনতম প্ৰয়োজন বিলাকৰ বাহিৰে পাবলৈ একো নথকা শিশু শ্ৰমিক ভাৰতীয় সমাজৰ এক সুন্দৰ অভিশপ্ত উদাহৰণ। বৰ্তমান ভাৰতীয় সমাজত শিশুসকলে কোনোবা গ্লাচ কাৰখানাত গ্লাচ ভাঙিবলৈ যায়, খাৰ বাৰুদৰ কাৰখানাত জীৱনৰ মূল্যৰ বিনিময়ত শ্ৰম দান কৰে, কোনোৱে আকৌ চোকা অস্ত্ৰ হাতত লৈ গছৰ গুটিৰ বাকলি গুচাই, গাড়ীৰ তলত তেল মবিলৰ সৈতে যুঁজ কৰে, অস্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশত ধপাত পকাই বিড়ি তৈয়াৰ কৰে বা জাবৰ জোখৰ পেলায়। দৰিদ্ৰতাগ্ৰস্ত বা সীমিত উপাৰ্জনৰ পৰিয়ালৰ শিশুৰ সংখ্যা সৰহ হোৱাত প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ যোগান ধৰিব নোৱাৰাৰ উপৰিও পিতৃ-মাতৃৰ স্নেহ আৰু তত্বাৱধানৰ অভাৱ অনুভৱ কৰি মানসিক অন্তৰ্দণ্ডৰ সৃষ্টি হয়।

মানসিক অন্তৰ্দ্বন্দ্ব আৰু আন্তৰিক বিশৃংখলতাৰ [illegible] কৰি হতাশাজনিত কাৰণত ভোগাৰলৈ বাধ্য কৰায়। শিশু সকল ভীতিগ্ৰস্ত হয় আৰু ডেকালোকৰ মনত বিদ্ৰোহ মুখ মনোভাব গঢ়ি উঠাৰ ফলত মানসিক অস্থিৰতা আৰু সামাজিক অস্থিৰতাই ব্যক্তি আৰু অগ্ৰগতিৰ উন্নতিৰ বাধাৰ সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ প্ৰতিফলনত দুৰ্নীতি, [illegible] অন্যায়, সন্ত্ৰাসবাদ, সমাজ বিৰোধী অপৰাধ প্ৰৱণতা বৃদ্ধি পায়। এনে সমাজ বিৰোধী আচৰণৰ উদাহৰণ-স্বৰূপে পথত অপমান কৰা, সন্ত্ৰাসবাদী কাৰ্য্যত লিপ্ত হোৱা গুণ্ডাবোৰে যি কোনো লোকৰ জীৱনৰ নিৰাপত্তাহীন কৰি লুণ্ঠন, ধৰ্ষণ, আৰু হত্যাৰে সামাজিক অস্থিৰতাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

পশ্চিমৰ দেশবিলাকত পুৰুষ আৰু নাৰীৰ অনুপাত প্ৰায় সমান বা পুৰুষৰ সামান্য বেছি। কিন্তু ভাৰতবৰ্ষত প্ৰতিহাজাৰ পুৰুষত নাৰীৰ সংখ্যা [illegible] মাত্ৰ। অৰ্থনীতিবিদ সকলৰ মতে দৰিদ্ৰতাই হ'ল নাৰীৰ সংখ্যা হ্ৰাস পোৱাৰ অন্যতম কাৰণ। জন্মৰ পৰা বিবাহ পৰ্য্যন্ত আৰু বিবাহৰ পাছত সন্তান জন্ম দিয়াৰ পিছত নাৰীয়ে যিমান আদৰ যত্ন পোৱাৰ প্ৰয়োজন সিমান নোপোৱাৰ ফলত মাতৃ আৰু শিশু মৃত্যুৰ মুখত পৰে।

পৰিকল্পনা আয়োগে মন্তব্য কৰাৰ দৰে উচ্চ হাৰৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ বাবে কম পৰিমাণৰ পুঁজি থকা ক্ৰমোন্নতিশীল বাষ্ট্ৰ, সমূহত উৎপাদনশীলতা আৰু আয় বৃদ্ধিৰ সম্ভাব্য নিৰ্দেশাত্মক উৎপাদন [illegible] হাৰ হ্ৰাস কৰিছে। অন্যহাতে নিকৃষ্ট বিনিয়োগৰ বৃহৎ অংশ বিনিয়োগক্ষম সামগ্ৰী উৎপাদনৰ পৰিবৰ্তে উপভোগ্য সামগ্ৰী উৎপাদনত উদ্যোগী সকলে ব্যয় কৰিব লগীয়া হৈছে বৃহৎ পৰিমাণ সম্ভাব্য বিকাশৰ হাৰ হ্ৰাস পাইছে।

তীব্ৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সৃষ্টি কৰা প্ৰতিক্ৰিয়া সমূহ সংক্ষেপতে কবলৈ হ'লে-জনমূৰি আয় হ্ৰাস কৰি পৰিয়ালটোৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ মানদণ্ড নিম্নগামী কৰিছে, জনবসতিত ঘনত্ব বাঢ়িছে- মাটিৰ যোগান বিহেতু স্থিৰ সেয়েহে মাটিৰ দাম অত্যাধিক বৃদ্ধি হোৱাৰ উপৰিও বসতিৰ ঘনত্ব বৃদ্ধিত চহৰৰ অপৰিস্কাৰ

[illegible]

বিদেশী [illegible] জনবিস্ফোৰণৰ [illegible] অত্যাধিক [illegible] জনসংখ্যা বৃদ্ধি [illegible] অন্য কোনো ৰাষ্ট্ৰৰ [illegible] তুলনা [illegible]।

সেয়েহে জন্মৰ হাৰ হ্ৰাস কৰাৰ ভৱিষ্যতে জনশক্তিৰ মান উন্নত কৰাৰ উদ্দেশ্যে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ আঁচনি বাস্তৱক চাতুৰী বা ভ্ৰান্ত নীতি বুলি [illegible] কোনো থল নাই। সেইদৰে বিদেশী [illegible] প্ৰবেশকাৰী প্ৰতিৰোধৰ ব্যৱস্থাৰ ৰূপায়ণৰ গাফিলতি কৰাতো জন বিস্ফোৰণৰ ভয়াবহতা বৃদ্ধি কৰাত সহায়ক হব।

বাস্তবিকতে পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ আঁচনি তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ পৰাহে—অৰ্থাৎ ১৯৬৬ চনৰ পৰাহে আৰম্ভ

হৈছিল বুলিব পাৰি। সেই বছৰতে স্বাস্থ্য আৰু জনকল্যাণ মন্ত্ৰনালয়ৰ অন্তৰ্গত পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ এটা সুকীয়া বিভাগ খোলা হয়।

প্ৰাৰম্ভণীতে পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ লক্ষ আছিল জন্মৰ হাৰ প্ৰতি হাজাৰত ৪০ ৰ পৰা ২৫ লৈ নমাই অনা। সেই উদ্দেশ্যে জন সংখ্যা বৃদ্ধি ৰোধ কৰাত ৰেডিঅ', বাৰ্তালি কাকত, চলচিত্ৰ, দুৰদৰ্শন আদি মাধ্যম সমূহৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

গাওঁ আৰু নগৰ অঞ্চলত সকলো লোকে পাব পৰা জন্মনিৰোধক ব্যৱহাৰ, পুৰুষ আৰু নাৰী উভয় ক্ষেত্ৰত বন্ধ্যাকৰণ আঁচনি সমূহ দ্ৰুত গতিৰে ৰূপায়ণ কৰা।

বন্ধ্যাকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিত্তীয় উদগনিৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয়। নাৰীশিক্ষা আৰু স্বাবলম্বিতাৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে।

পৰিয়াল পৰিকল্পনা আৰু পৰিয়াল কল্যাণ আঁচনিৰ ব্যাপকতাৰ ভৱিষ্যতে জন্মৰ হাৰ প্ৰতিৰোধ কৰাত আংশিক কৃতকাৰ্যতাহে পৰিলক্ষিত হৈছে।

ভাৰতবৰ্ষত পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনিৰ দুৰ্বলতা সমূহ চমুকৈ আলোচনা নকৰিলে জনবিস্ফোৰণৰ সমস্যা সমাধানত এই আঁচনিৰ ভূমিকাৰ প্ৰসাৰতাত সহায়ক হব বুলি কব পৰা নাযায়।

ভাৰতীয় সংবিধান মতে স্বাস্থ্য আৰু জনকল্যাণ বিভাগ ৰাজ্যিক তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে, কিন্তু পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ দৰে অৰ্থ নৈতিক পৰিকল্পনা যুগ্ম তালিকাতহে স্থান দিয়া হ'ল। ইয়াৰ প্ৰতিফলনত এই আঁচনি সম্পূৰ্ণ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিত্ত যোগান আঁচনি হিচাবে পৰিগণিত কৰা হৈছে। আঁচনি ৰূপায়ণৰ দায়িত্ব ৰাজ্য চৰকাৰৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ কিন্তু বিত্তয় ক্ষমতা কেন্দ্ৰিয় চৰকাৰৰ হোৱাত স্বাভাৱিকতে খেলি মেলিৰ সৃষ্টি নোহোৱা নহয়। এনে কেন্দ্ৰীভূত আঁচনিৰ প্ৰধান ত্ৰুটি হ'ল জনবিস্ফোৰণে আঞ্চলিক বৈষম্যত সৃষ্টি কৰা সমস্যাৰ পৰ্য্যালোচনা পৰিস্ফুট নহয়। দিল্লীৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰই সকলো ৰাজ্যলৈ একেধৰণৰ নিৰ্দ্দেশ প্ৰেৰণ কৰে। ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি ৰাজ্য সমূহে নিজ ৰাজ্যৰ লগত খাপ খোৱাকৈ বিত্তীয় বা প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থা—জনসংখ্যা গাঠনি, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিস্থিতিৰ ক্ষেত্ৰত গতিশীল ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে। [আকাশবাণী ডিব্ৰুগড় কেন্দ্ৰৰ পৰা ইতিপূৰ্বে প্ৰচাৰিত] □

"অসমত ভাওনা, ওজাপালী যি মহাপুৰুষীয়া যুগৰ কৃষ্টি আছে তাকও আধুনিক যুগোপযোগী কৰি গঢ়ি তুলিব লাগিব।"

বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা

আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনিৰ চমু পৰিচয়

সদে বিজ্ঞান শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তালৈ লক্ষ্য ৰাখি তি সোনকালে চকুৰাথনা মহাবিদ্যালয় বিজ্ঞান শাখাক ীকৃতি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব। সদাহতে বিজ্ঞান শাখাত সায়ন, পদাৰ্থ-বিজ্ঞান, গণিত, উদ্ভিদ বিদ্যা, প্ৰাণীতত্ত্ব আৰু ীৱ বিদ্যা বিষয়ক পাঠদান কৰা হয়। বিজ্ঞান শাখাৰ প্ৰবক্তা সকল হ'ল—শ্ৰীমতী ভাৰতী গগৈ, সৰ্ব্বশ্ৰী চিৰণ গৈ, অচ্যুত গগৈ, দুলাল মহন্ত, হিৰণ্য চমুৱা আৰু াতুল দত্ত। তদুপৰি পাঠদানৰ বিভিন্ন দিশত শ্ৰীপ্ৰমোদ াহনে অবৈতনিক সেৱা আগবঢ়াই আছে।

মহাবিদ্যালয়ত দিবা শাখা : যোৱা কেইবছৰমানৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ত ভৰ্ত্তি হবলৈ বিচৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা আশাতীত ভাবে বৃদ্ধি পাইছে বিশেষকৈ উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণী পৰ্যায়ত। উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদে একোখন মহাবিদ্যালয়ত আসনৰ সংখ্যা নিৰূপণ কৰি দিছে। গতিকে বৰ্দ্ধিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চাহিদালৈ চাই শিক্ষাধিকৰ্ত্তাৰ অনুমতি ক্ৰমে ১৯৮৮ চনৰ পৰা চকুৱাথনা মহাবিদ্যালয়ত উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ত পুৱা শাখাৰ শ্ৰেণী খোলা হৈছে। এই শাখাত প্ৰতিটো বিভাগতে জ্যেষ্ঠতাৰ ভিত্তিত প্ৰবক্তা সকলৰ পৰা সেৱা লোৱা হয়।

চকুৱাথনা মহাবিদ্যালয়ত পাঠদানৰ ব্যৱস্থা থকা বিভাগ সমূহত নিযুক্ত প্ৰবক্তা সকলৰ নাম ক্ৰম অনুযায়ী তলত উল্লেখ কৰা হ'ল—

ইংৰাজী বিভাগ : এই বিভাগৰ প্ৰবক্তা হ'ল—শ্ৰীঅমিয় কুমাৰ সন্দিকৈ আৰু শ্ৰীঈশ্বৰ প্ৰসন্ন বুঢ়াগোহাঁই।

অসমীয়া বিভাগ : অসমীয়া বিভাগত মেজৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা আছে। এই বিভাগত সৰ্ব্বশ্ৰী শিৱ প্ৰসাদ গগৈ (বৰ্ত্তমান অধ্যক্ষ), জিতৰাম কলিতা (বৰ্ত্তমান এম ফিল কৰি আছে), ভোলা নাথ গগৈ, পূৰ্ণানন্দ গগৈ; ডিম্বেশ্বৰ গগৈ আৰু শ্ৰীমতী লখিমী গোস্বামীয়ে পাঠদান কৰি আছে।

অৰ্থনীতি বিভাগ : এই বিভাগত 'মেজৰ' শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা আছে। বিভাগীয় প্ৰবক্তা সকল হ'ল সৰ্ব্বশ্ৰী বীৰেণ দত্ত (বৰ্ত্তমান এম ফিল কৰি আছে), ভোলা নাথ শৰ্মা, অনিমা দত্ত আৰু ড° গিৰীণ গগৈ।

ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ : এই বিভাগতো 'মেজৰ' শিক্ষাৰ সুবিধা আছে। বিভাগীয় প্ৰবক্তা সকল হ'ল—সৰ্ব্বশ্ৰী দশৰথ পাঠক, চন্দ্ৰনাথ বৰুৱা, তুলুমণি বৰঠাকুৰ আৰু বিজয়া দত্ত।

বুৰঞ্জী বিভাগ : বুৰঞ্জী বিষয়তো 'মেজৰ' শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা আছে। বিভাগটোত থকা প্ৰবক্তা সকল হ'ল—সৰ্ব্বশ্ৰী চুচেন দলে, দেবেশ্বৰ পেগু আৰু চন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা।

সমাজ শাস্ত্ৰ বিভাগ : এই বিভাগত চলিত বছৰৰ পৰা 'মেজৰ' পাঠদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। প্ৰবক্তা সকল হ'ল সৰ্ব্বশ্ৰী কোসেশ্বৰ দত্ত (বৰ্ত্তমান এম ফিল কৰি আছে) বাসন্তী মৰাং গগৈ, ডিম্বেশ্বৰ চুতীয়া আৰু মৌচুমী চায়েঙীয়া।

গণিত বিভাগ : চকুৱাথনা মহাবিদ্যালয়ৰ ক'লা শাখাত গণিত শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা আছে। এই বিভাগত সৰ্ব্বশ্ৰী নৰনাৰায়ণ গগৈ আৰু ৰমেন বৰগোহাঞিয়ে পাঠদান কৰে।

মহাবিদ্যালয় গ্ৰন্থাগাৰ : মহাবিদ্যালয় শিক্ষক, কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞান অৰ্জনৰ একমাত্ৰ নিৰ্ভৰ যোগ্য বন্ধু হ'ল মহাবিদ্যালয় লাইব্ৰেৰী। বৰ্ত্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৰ্দ্ধিত সংখ্যালৈ চাই এটি সুকীয়া লাইব্ৰেৰী ভৱনৰ প্ৰয়োজন কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। বিশ্ববিদ্যালয় মঞ্জুৰী আয়োগৰ আৰু ৰাজিক চৰকাৰৰ পৰা পোৱা অনুদানেৰে লাইব্ৰেৰীটোৰ নতুন ৰূপ দিয়া হৈছে। মহাবিদ্যালয় লাইব্ৰেৰীয়ান শ্ৰীমতী মনিকা চক্ৰৱৰ্ত্তীক সৰ্ব্বশ্ৰী জয় চন্দ্ৰ কোঁৱৰ আৰু নন্দ চুতীয়াই সহায় কৰে।

চকুৱাথনা মহাবিদ্যালয় অফিচ ষ্টাফ : প্ৰসাশনিক কাম কাজত অধ্যক্ষক সহায় কৰিবৰ কাৰণে আৰু কাৰ্যালয়ৰ বিভিন্ন কামত সেৱা কৰিবৰ বাবে সাত জন তৃতীয় আৰু

চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী আছে। তেওঁলোক হ'ল ক্ৰমে শ্ৰী খৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ, শশী দত্ত, প্ৰদীপ দত্ত, ৰামেশ্বৰ বৰুৱা, মোলান দত্ত, ভোলা নাথ গোহাঁই আৰু ধৰ্মেশ্বৰ বৰুৱা। ক্ৰম অনুযায়ী ওপৰৰ তিনিগৰাকী তৃতীয় শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী আৰু বাকীকেইজন চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী। মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্দ্ধিত ছাত্ৰ সংখ্যালৈ চাই কাৰ্য্যালয়ৰ বাবে নতুন পদ সৃষ্টিৰ প্ৰয়োজন আছে।

জাতীয় জীৱন আৰু জাতীয় সাহিত্য এই দুটাৰ অবিচ্ছেদ্য সম্বন্ধ। জাতীয় সাহিত্য জাতীয় জীৱনৰ প্ৰতিধ্বনি মাথোন। জাতীয় জীৱন যদি সংকীৰ্ণ হয় জাতীয় সাহিত্যইও সেই সংকীৰ্ণতাৰ হাত সাৰিব নোৱাৰে।

—লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

সাহিত্যই জাতীয়ত্বৰ আচল চিনাকি, সাহিত্যই জাতীয়ত্বৰ প্ৰকৃত জীৱন; সাহিত্যৰ অবিহনে কোনো জাতিৰ অস্তিত্ব টিকিবৰ সম্ভাৱনা নাই।

—পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা

চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী সম্পাদনা সমিতি ১৯৮৮-৮৯ চন

অধ্যাপক ডিম্বেশ্বৰ গগৈ
সভাপতি ও তত্বাবধায়ক

শ্ৰীলোকনাথ সন্দিকৈ
সম্পাদক; সাহিত্য ও আলোচনী

শ্ৰীৰমেশ চমুৱা
(সদস্য)

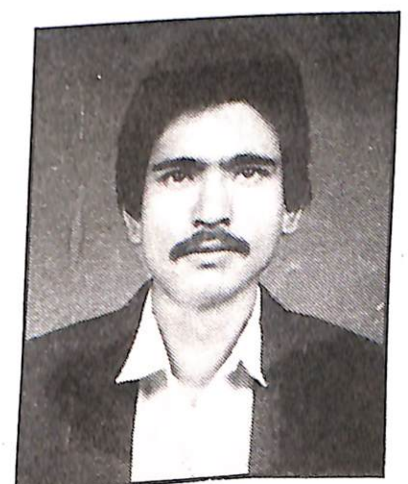
শ্ৰীকেশৰ চমুৱা
(সদস্য)

শ্ৰীনিত্যা কোঁৱৰ
(সদস্য)

Dhakuakhana College Students' Union Executive Body. 1988-89

Sitting (L to R): Prof. D. Barthakur (I/C Gymnasium), Prof. A Handique (I/C Debating), Prof. G. Gogoi (I/C Boys' Common Room), Prof. D. Pathak, Sjt. S.P. Gogoi (Principal I/C, President, Students' Union), Prof. S. Doley (I/C Cultural affairs), Prof. N.N. Gogoi (I/C Social Service), Prof. D. Gogoi (I/C Magazine), Sri A. Gogoi (General Secy).

Standing (L to R): Sri B. Gohain (Chowkider), Sri U. Gogoi (C.R.), Sri T. Changmai (C.R.), Sri P. Chetiah (C.R.), Sri R. [illegible] (Student), Sri R. Chutia (C.R.), Sri R. Charmah (Coopted Member), Sri D. [illegible] (C.R.), Sri U. Pegu (C.R.), Sri L. Gogoi (C.R.), Miss R. Patir (Secy. Girls' Common Room), Sri J. Saikia (A.G. Secy), [illegible] Sri D. Tamuli (Secy. Boys' Common Room), [illegible]

প্ৰতিভা সন্ধান

বছৰৰ কেইজনমান কৃতী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ অভিনন্দন— ১৯৮৮-৮৯ চন

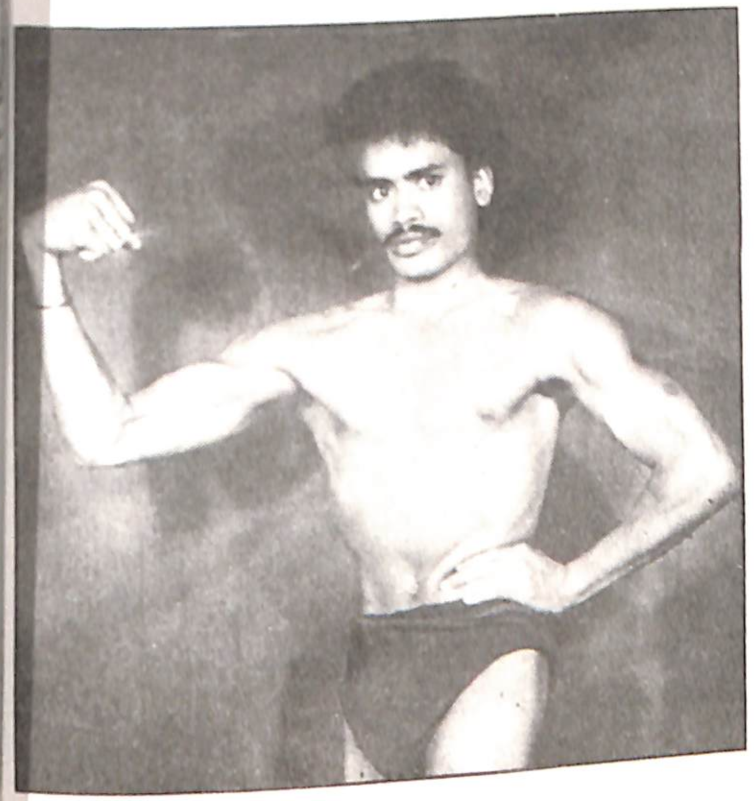

শ্ৰীবীৰেন সন্দিকৈ
মিঃ ঢকুৱাখানা কলেজ ১৯৮৮-৮৯

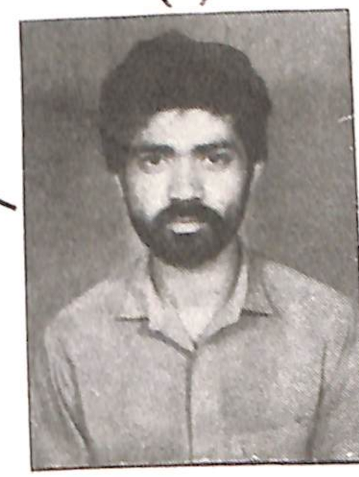

শ্ৰীলালিত্য কুমাৰ দাস
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ তাৰ্কিক
১৯৮৮-৮৯

শ্ৰীমতী সুখৰাণী বৰুৱা
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ কেৰম খেলুৱৈ
১৯৮৮-৮৯

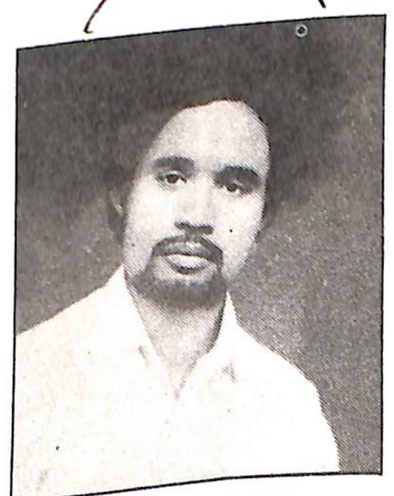

শ্ৰীদুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়া
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ
১৯৮৮-৮৯

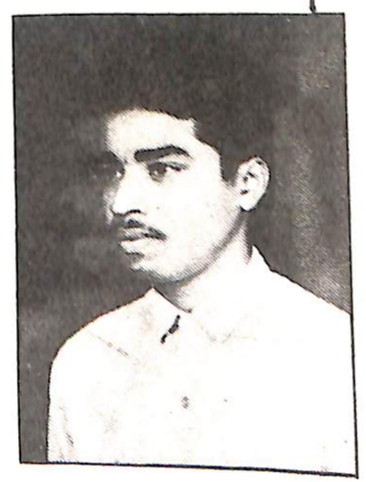

শ্ৰীলাচিত কুমাৰ দাস
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা
১৯৮৮-৮৯

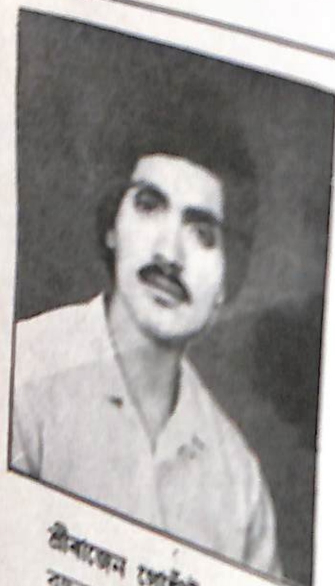

শ্ৰীৰাজেন গোহাঁই
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ গায়ক
১৯৮৮–৮৯

শ্ৰীমতী পুষ্পা চুতীয়া
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ
১৯৮৮–৮৯

শ্ৰীঅনন্ত কুমাৰ দাস
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সমাজ কৰ্মী
১৯৮৮–৮৯

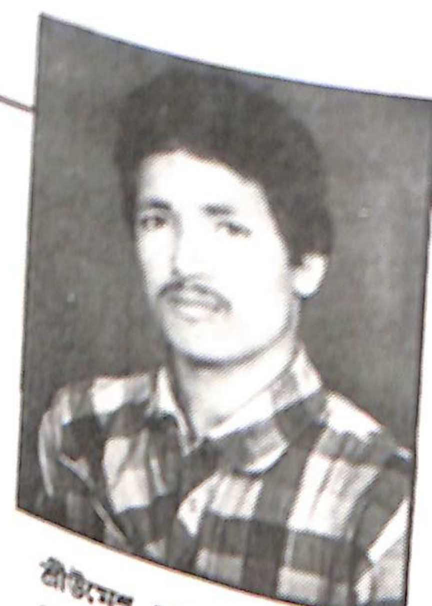

শ্ৰীউমেশ পাত্ৰ
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সমাজ-কৰ্মী
১৯৮৮–৮৯

শ্ৰীমনোজ চাংমাই
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ ভলীবল খেলুৱৈ
১৯৮৮–৮৯

শ্ৰীমতী শান্তি ৰাণী বৰুৱা
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ একক অভিনেত্ৰী
১৯৮৮–৮৯

শ্ৰীমতী অনুৰাধা সন্দিকৈ
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্ৰতিযোগী
১৯৮৮–৮৯

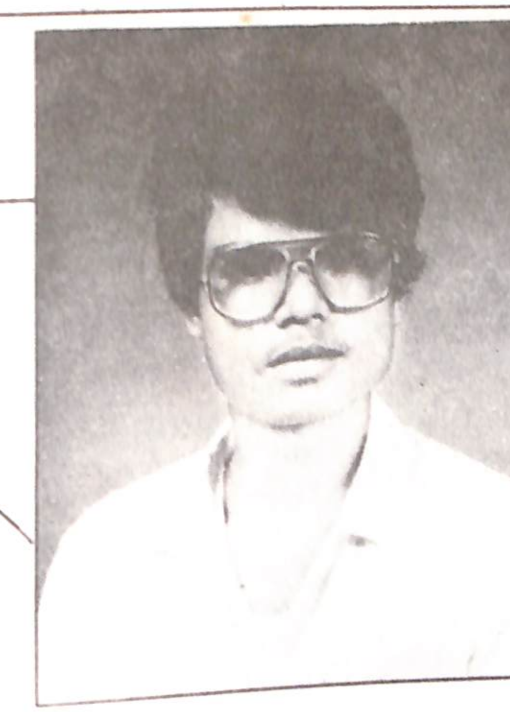

শ্ৰীঠানুৰাম মজিন্দাৰ
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ তৰ্ক প্ৰতিযোগী
১৯৮৮–৮৯

শ্ৰীমতী ৰুণু গগৈ
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠা সমাজ কৰ্মী
১৯৮৮-৮৯

শ্ৰীকিৰণ বৰগোহাঁই
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ ভাৰউত্তোলক
১৯৮৮-৮৯

কুমাৰী লাবণ্য সন্দিকৈ
শ্ৰেষ্ঠা ৰিং খেলুৱৈ
১৯৮৮-৮৯

শ্ৰীখগেন ফুকন
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ আসন প্ৰতিযোগী
১৯৮৮-৮৯

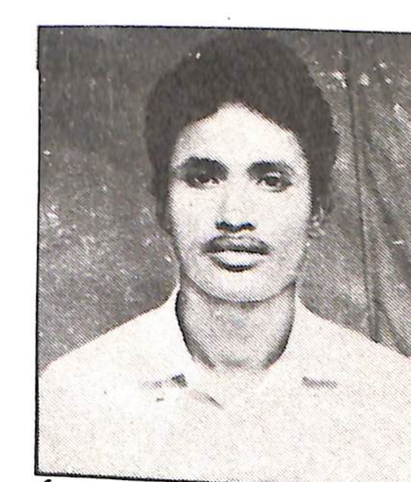

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ গগৈ
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ কৌতুক অভিনেতা
১৯৮৮-৮৯

ঢকুৱাখনা [illegible]
[illegible] কৰা
ঢকুৱাখনা [illegible]
দল

বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সমাজ সেৱা দল

দুটি স্তৱক

শ্ৰীদুলেন তামুলী
স্নাতক মহলাৰ ২য় বাৰ্ষিক

(১)

বন্ধু তোমাৰ স্মৃতি আজি
বিস্মৃতিয়ে গৰকা এলবামটোতেই
আৱদ্ধ মাথোন।
আশাবোৰ বিভীষিকাময় মৰীচিকা হ'ল,
কেচাঁ তেজৰ চেকুৰাৰে
ৰাজপথৰ বুকুত খোদিত হ'ল
মানৱতাৰ ইতিহাস।
স্বপ্নবোৰ সমাধিস্থ হ'ল—
বন্যৰা ঘোঁৰাৰ পদধ্বনীত।
অদূৰত সোঁৱা—
প্ৰতিক্ষাৰত এজাক নৰকংকাল
প্ৰত্যুষৰ নে?
সূৰ্যাস্তৰ?

(২)

উকুখা পজাঁৰ সেমেকা শেতেলিত
উচুপি থকা শিশুটিৰ শুকান মুখত
প্ৰস্ফুটিত হ'ল
ঘৃণিত মানৱতা।
হঠাৎ—
টোপনিতে তাৰ দুটি ওঁঠত তুলনি দি
সৰি পৰিল
এটুকুৰা শুকান হাঁহি,
হয়তোবা,—
সপোনত দেখিছিল সি অজ্ঞাত কোনো
ৰাজ কোঁৱৰৰ ছবি
অথবা,—
এটুকুৰা ৰুটি।

০ ০ ০

এজাৰ যেতিয়া ফুলে

শ্ৰীলিখন গগৈ
দ্বাদশ শ্ৰেণী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক (কলা)

এজাৰ যেতিয়া ফুলে
মনে মোৰ উচুপি কান্দে
মদাৰ যেতিয়া ফুলে
আশা মোৰ জুই হৈ জ্বলে
গছৰ আগত আজিও
কুলিয়ে বহাগৰ জাননী দিয়ে,
ৰংঘৰৰ বাকৰি উখল—মাখল।
কিন্তু,
আকাশ বিদীৰ্ন কৰা
মোৰ কুলিটি ক'ত?
মোৰ বৰদৈচিলা ক'ত?
মোৰ বহাগ ক'ত??

৪) কেৰম (দ্বৈত) প্ৰতিযোগিতা :

চেম্পিয়ন (দল)— শ্ৰীলম্বোদৰ শইকীয়া

" সোনধৰ শইকীয়া

ৰানাৰ্চ আপ (দল)— " মিণ্টু তামুলী

" তোলন দত্ত

৫) ডবা প্ৰতিযোগিতা :

চেম্পিয়ন— শ্ৰীজয়চন্দ্ৰ গোহাঁই

ৰানাৰ্চ আপ— " দিলীপ টাইদ

ওপৰোক্ত খেলুৱৈ সকলে ভৱিষ্যতে উপযুক্ত অনুশীলনৰ দ্বাৰা অধিক উন্নত পৰ্য্যায়ৰ খেল প্ৰদৰ্শন কৰি নিজৰ লগতে মহাবিদ্যালয় খনিৰ সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হব বুলি মই গভীৰ আশা প্ৰকাশ কৰিলোঁ।

শেষত মোক বিভিন্ন সময়ত সজ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰি অহা ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ দেৱৰ লগতে মাননীয় সমূহ শিক্ষাগুৰু সকললৈ আৰু মোৰ কাম কাজত পূৰ্ণ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি সংপৰামৰ্শ তথা সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মাননীয় তত্বাবধায়ক মহোদয় ডঃ গিৰিণ গগৈ দেৱলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা তথা শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ালোঁ। এইখিনিতে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্য বৃন্দলৈ আৰু সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ অন্তৰ্গত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ আঞ্চু প্ৰাথমিক গোটৰ তৰফৰ পৰা মোক প্ৰাৰ্থীত্ব কৰিবলৈ সুবিধা প্ৰদান কৰি সহায়-সহযোগিতা তথা পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰাৰ বাবে সমূহ আঞ্চু প্ৰথমিক গোটৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সদস্য-সদস্যা বৃন্দলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

পৰিশেষত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

"জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"

"ছাত্ৰ ঐক্য জিন্দাবাদ"

শ্ৰদ্ধাৰে

শ্ৰীদুলেন তামুলী

সম্পাদক

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

ঢঃ মঃ ছাঃ এঃ সং

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদনঃ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীয়ে ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক নিৰ্বাচিত কৰি এটা বছৰৰ বাবে ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা ৰূপে অৱতীৰ্ণ হৈ বিভিন্ন কৰ্মৰাজিৰ মাধ্যমেদি মহাবিদ্যালয় খনৰ আভ্যন্তৰলৈ সোমাবলৈ সুবিধা দিলে সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

নিৰ্বাচনৰ পাছতে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰিবলৈ বহু চেষ্টা কৰিছিলোঁ। মোৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা পদৰ দায়িত্বখিনি পালন কৰাত যদিও মই ক্ৰুটি কৰা নাছিলো, তথাপিতো কিমান দূৰ সফল হব পাৰিলো সেইটো মোৰ শুভাকাংখী বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ বিচৰাধীন। এই কথা সকলোৰে বিদিত যে, আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত মোৰ কাৰ্য্যকালৰ আগলৈকে ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা নাছিল বুলিয়েই কব পাৰি। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী বান্ধৱী সকলে জিৰণি কোঠাৰ অভাৱত বিশৃংখলভাৱে মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত ঘূৰি ফুৰিব লগীয়া হয়। ই সঁচাকৈয়ে বৰ দুখৰ বিষয়। সেয়ে ছাত্ৰী সকলে অৱসৰৰ সময়ছোৱা অবাবত ব্যয় নকৰিবৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনিত এটি স্থায়ী জিৰণি কোঠাৰ একান্ত প্ৰয়োজন বোধ কৰি মোৰ কাৰ্য্যকালৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰথমখন বৈঠকতে মহাবিদ্যালয়ৰ কতৃপক্ষক এটি স্থায়ী জিৰণি কোঠা নিৰ্ম্মাণ কৰি দিবলৈ অনুৰোধ জনাওঁ। এই মৰ্মে মহাবিদ্যালয়ৰ কতৃপক্ষই অতি কম দিনৰ ভিতৰতে এটি জিৰণি কোঠা নিৰ্মাণ কৰি দিয়ে। সম্ভৱ প্ৰাক্তন

সম্পাদিকাইও এই বিষয়ে আগৰ পৰাই কতৃপক্ষক অনুৰোধ কৰিছিল। সেয়েহে মোৰ কাৰ্য্যকালত অতি সোনকালে জিৰণি কোঠাতো কতৃপক্ষই নিৰ্মাণ কৰি দিয়ে। অপ্ৰিয় হলেও কব লাগিব যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী বান্ধৱী সকলক এটি সুবিধাজনক জিৰণি কোঠা নিৰ্মাণ কৰি দিয়া সত্বেও ছাত্ৰীসকলে তাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰা নাই। ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাত বিভিন্ন ধৰণৰ ভিতৰুৱা খেল-ধেমালিৰ সা-সঁজুলি, বাতৰি কাকত, আলোচনীৰে পূৰ্ণ এটা জীৱন্ত জিৰণি কোঠাৰ সুবিধা দি ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক উকৰ্ষ সাধন কৰিবলৈ সুবিধা দিব নোৱাৰিলোঁ। সেয়ে হয়তো ছাত্ৰীসকলে জিৰণি নলৈ আগৰ দৰেই ঘূৰি ফুৰিছিল। ইয়াৰ মূলতে হ'ল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ পুঁজিটো বহুত দুৰ্বল আছিল। তাৰোপৰি প্ৰাক্তন সম্পাদিকাৰ পৰা তেনেই কম সংখ্যক খেলাৰ সামগ্ৰী পাইছিলোঁ। যদিও সেইখিনি খেলিব পৰা অৱস্থাত নাছিল। সেইবাবে সকলোখিনি খেলৰ সামগ্ৰী পুনৰ কিনিব লগা হয়। মোৰ পিছৰ সম্পাদিকাক ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ বাবে পৰ্দা, ফিল্টাৰ, লুকিং গ্লাচ, খেলৰ সামগ্ৰী যোগান ধৰিবলৈ লগতে ডেক্স বেঞ্চৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কতৃপক্ষৰ লগত যোগাযোগ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

পৰম্পৰাগত নীতি অনুসৰি ১৯৮৯ চনতো মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ পাঁচদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ অন্তৰ্গত খেলসমূহ অনুষ্ঠিত কৰাওঁ। প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতিযোগী সকলৰ খেলৰ মানদণ্ড উন্নত আছিল যদিও নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ কিছু অভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। নিয়মানুৱৰ্তী হব নোৱাৰিলে প্ৰকৃততে এগৰাকী ভাল খেলুৱৈ হব নোৱাৰে। সেইবাবে এইখিনিতে পৰবৰ্তী খেলুৱৈ সকলক সেই কথাৰ প্ৰতি গুৰুত্ব ৰাখিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

মহাবিদ্যালয় বাৰ্ষিক সপ্তাহত বিজয়ী প্ৰতিযোগী সকলৰ নাম তলত উল্লেখ কৰা হ'ল।

১। কেৰমৰ একক প্ৰতিযোগিতা :-
১ম স্থান—শ্ৰীমতী অনুৰাধা সন্দিকৈ
২য় ,, —,, জুলু বৰুৱা

২। যুটীয়া কেৰম প্ৰতিযোগিতা :-
১ম স্থান—শ্ৰীমতী সুখৰাণী বৰুৱা
,, মা-মনু বৰুৱা
২য় ,, — ,, ভাগ্য বেজবৰুৱা
,, ৰূপালী সেনাপতি

৩। একক ৰিং প্ৰতিযোগিতা :-
১ম স্থান—শ্ৰীমতী লাৱণ্য সন্দিকৈ
২য় ,, — ,, ধনমাই কোঁৱৰ

৪। যুটীয়া ৰিং প্ৰতিযোগিতা :-
১ম স্থান—শ্ৰীমতী লাৱণ্য সন্দিকৈ
,, ভাগ্য বেজবৰুৱা
২য় ,, — ,, ৰঞ্জনা গগৈ
,, ধনমাই কোঁৱৰ

৫। বেডমিণ্টন একক প্ৰতিযোগিতা :—
১ম স্থান—শ্ৰীমতী পপী বৰদলৈ

২য় ,,— শ্ৰীমতী সুখৰাণী বৰুৱা

৬। দুটিয়া বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতা :-

১ম স্থান— শ্ৰীমতী পপী বৰদলৈ

২য় ,,— ,, অনু বৰুৱা

,, ৰণজুন তামুলী

,, ৰঞ্জনা গগৈ

৭। টেবুল টেনিচ একক প্ৰতিযোগিতা :

১ম স্থান— শ্ৰীমতী [illegible] ববদলৈ

২য় ,,— ,, [illegible]

৮। [illegible] প্ৰতিযোগিতা :

১ম স্থান— শ্ৰীমতী [illegible] তামুলী

২য় ,,— ,, [illegible]

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে কাৰ্য্যকলাপ সুচাৰু ৰূপে পৰিচালনা কৰাত সহায় কৰাৰ বাবেই বিভাগীয় উপদেষ্টা অধ্যাপিকা শ্ৰীযুক্ত [illegible] বাইদেউ আৰু অধ্যাপক ডঃ গিৰিণ গগৈ চাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। লগতে মাননীয় শিক্ষাগুৰু সকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। বিশেষকৈ মোক সকলো মুহূৰ্ততে দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা ককাইদেউ শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ আৰু ছাত্ৰী [illegible] ছাত্ৰী সকলৰ কথা পাহৰিব নোৱাৰিম। সকলো কামৰ অজ্ঞাতে কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধুবৰ্গৰ অপৰাধ কৰা ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

শ্ৰীমতী নীনা পাতিৰ
সম্পাদিকা
ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা
ঢঃ মঃ ছাঃ এঃ সঃ

সমন্বয়

অধ্যাপিকা-লখিমী গোস্বামী
অসমীয়া বিভাগ

মহাজাগতিক ৰেখা
বিষুৱৰ পৰা—
এচাতি পছোৱা বলে,
বৈ বৈ—
যেন এখনি উদণ্ড চিলা।
যেন এজনী লচ্ পচী গাভৰুহে!
নাম তাইৰ 'বৰদৈ'।
তেতিয়া ইয়াত ফাগুণ,
তেজত জুই জ্বলা;
বুকু হম-হমোৱা; মন উৰো উৰো কৰা ফাগুন।
তেনেতে শুনিলোঁ—
বহুতো কুলি পাটমাদৈৰ হিয়াৰ অযুত বিননি।
অনুকম্পাত আকণ্ঠ নিমজ্জিত মই
সুধিলো—'কিয়বা কান্দিছা ইমান?'
উত্তৰিলে কেতেকী জনীয়ে—
'অহা নাই কাষলৈ হিয়াৰ আমুঠ মোৰ
প্ৰাণৰ পখিটি
নিৰ্বাপিত হোৱা নাই মোৰ বুকুৰ পোৱণি
এতিয়া যে যৌৱনৰ নবীন বসন্ত',
আৰু কোনোবা গোলাপী, সোনপাহীৰ
পানী অনা ঘাটৰ কাষৰৰ গাগৰিত
ঠেকা খাই বাজি থকা তগৰৰ বাহীটিৰ
সেই একেই সুৰ, একেই বিননি।
আৰু দেখা পালোঁ—
সুবিশাল লুইতৰ ছুয়ো পাৰে—
সংস্কৃতিৰ এক সুৰ সমলয়।
সেই সুৰ একতাৰ,
সেই সুৰ দৃঢ়তাৰ,
আৰু মিলি থকাৰ।
সেয়েহে দোহাৰি ক'লো 'আমি অসমীয়া,
কিহৰ দুখীয়া?'

০ ০ ০

অনুভূতি

শ্ৰীখগেন কোঁৱৰ

মৰম মানে
মোৰ আইৰ সুকোমল বক্ষ,
শ্ৰম মানে
দেউতাৰ কপালৰ ছুটোপাল ঘাম,
প্ৰেম মানে
আহিনৰ ৰাতি ফুলা এমুঠি শেৱালি,
দাৰিদ্ৰ মানে
শীতত কঁপি থকা এজাক নাঙঠ শিশু,
বিলাসিতা মানে
তেজ ৰঙা এখনি মাৰুতি কাৰ,
কবিতা মানে
মোৰ হিয়াৰ এটি অনুভূতি।

—●—

শৰতৰ শেৱালী

শ্ৰীৰন্তি দত্ত
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বাৰ্ষিক
(কলা শাখা)

মাত্ৰ এটি নিশাৰ বাবে
কিয়নো আহাঁ ?
শৰতৰ শেৱালী।
তোমাৰ সুবাস, বিয়পি পৰে
বহু দূৰলৈ,
বহু পৰলৈ........।
চোতালৰ মূৰত সিঁচৰতি হৈ
জেউতি চৰোৱা
ক্ষণিক মাত্ৰ।
ইমান ধুনীয়া ইমান মনোমোহা;
তোমাৰ ৰূপৰ,
তুলনা নাই।
শৰতৰ নিশা,
তোমাক কলিৰ মাজত
চুৰলৈ নাপাওঁ
কোনো দিনেই,
কেৱল মাথোন
পৰি থকা দেখো
দুবৰি ডৰাৰ ওপৰত।
তোমাৰ অন্তৰত হয়তো
হাজাৰ বেদনা
লুকাই আছে.
কোনেনো বুজিব তোমাৰ
অভিশাপ আৰু
অভিমান...............।

তিনিটা কবিতা

শিৱ প্ৰসাদ গগৈ

(১)

তুমি
উভতি যোৱাৰ বাটত
সিঁচি গ'লা
কেৱল
বেদনা আৰু
বৰ্ষাৰ গুঞ্জন
এতিয়া
নিতৌ
নিৰ্জন ৰাতি
জোনটোৰ দুগালত
বৈ থাকে এধাৰি লোটক।

(২)

প্ৰেম
এতিয়া
এবেহা জোনাক
ৰাতি
এতিয়া
বিষৰ কঁহিট
বিন্ধি থাকে হৃদয়।
নিৰ্জনতা
দহি থকা একুৰা জুই।

(৩)

হৃদয় এতিয়া
ৰাতিৰ গভীৰতাত
ডুব দি
সাৰে থকা
এপাহ শেৱালী।

॥ দংশন ॥

শ্ৰীমুকুল চমুৱা
স্নাতক মহলাৰ ৩য় বাৰ্ষিক

আঘোণৰ উকা পথাৰৰ পৰা
জিবিক্ জিৰিকৈ কঢ়িয়াই আনিলো
হয়ত পিতমৰা ভৰিৰে ডাঙৰি,
সীৰলুত ভৰি তিয়াই
নাঙলৰ মুঠিত, ৰঙা ৰঙা আশালৈ
অবিৰত অবিৰাম মোৰ গতি।
মই হলো কৃষক।
ফটা কামিজ ঘামেৰে ধুলো
টুপ টুপ তেজ ঢালি
গঢ়ি আছো, কাৰোবাৰ প্ৰকাণ্ড দালান,
অবিৰত অবিৰাম
মই হলো শ্ৰমিক।
ধাৰহীন কলমেৰে
বন্ধকী বিবেক লৈ,
উলংগ নাচ মোৰ ৰাজপথত
মই হলো নিলাজ কৱি।

০—০

জাগৰণ

কুমাৰী ৰাণু বৰুৱা
স্নাতক মহলা তৃতীয় বাৰ্ষিক

গভীৰ নিবিড় ৰাতি
জোনাকীৰ বুকু পোৰে
উন্মুক্ত বাঁহীৰ সুৰে
মোক আমনি কৰে,
স্মৃতিৰ সোপান বগাই
অতীতৰ কবৰ খান্দো।

কত উজাগৰী ৰাতি
ব্যৰ্থ হুমুনিয়াহ কাঢ়ি
সঙ্গীহীন মনে মোৰ
অভেদ্য প্ৰাচীৰত থকা
ৰূপকথাৰ কোঁৱৰক জগাওঁ

মোৰ হাতত
যাদুকাঠি

পোহৰ আহিব যেতিয়া

শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ পাতিৰ
স্নাতক মহলাৰ ৩য় বাৰ্ষিক

এন্ধাৰ হৈয়ে আছে
একে বাৰে গভীৰ এন্ধাৰ!
সিহঁত এতিয়াও শুইয়ে আছে
নিৰ্ভয় আৰু নিচিন্ত মনে।
যেন, সিহঁতৰ কৰিব লগা একোৱেই নাই।
কিন্তু পোহৰ আহিব যেতিয়া,
তেতিয়া সিহঁতে সাৰ পাই দেখিব,
কল্পনাৰ সাগৰত মাথো বুকা ভাকু খেলিলে।
অতীতলৈ ভাবি ভাবি
অনুতাপৰ ব্যৰ্থ জমনিয়াহে
সিহঁতৰ অন্তৰ ভেদি খুবিলেও
সিহঁতে তেতিয়া একো কৰিব নোৱাৰিব
পোহৰ আহিব যেতিয়া।

★

ৰেঙণি

শ্ৰীবীৰেন দুৱৰা
স্নাতক মহলাৰ ১ম বাৰ্ষিক

সপোন কুৰঁৰী, মোৰ প্ৰাণৰ প্ৰেয়সী,
সাজালো প্ৰেমৰ কি মধুৰ সোৱাদ,
কেনে স্বৰ্গীয় আনন্দ।
নিষ্ঠকৈ হয়তো সি তোমা নাই সলৰি।
তাহাৰে নোৱাৰি যাক
কৰিব প্ৰকাশ,
ই হ'ল সম্পূৰ্ণ মনৰ..........
মনৰ আকাশ।

সুধিছো তোমাক—
সামনে থাক বাস্তৱত,
প্ৰেমৰ স্বৰ্গীয় সুবাস;
ভৌতিক বাসনাৰ ক্লেশ নাই য'ত।

★

যাত্ৰা পথত

বেদান্ত কুমাৰ গগৈ
স্নাতক মহলা, প্ৰথম বাৰ্ষিক

পাৰৰ কঁহুৱা ভাঙি
এযুগ খচকি অহা
কোনো এক ক্লান্ত পথিকক
লগ পাই সুধিলো বাটত,
ক্লান্তি আৰু জিজ্ঞাসাৰ
আজন্ম বতৰা।

পথিক থমকি ৰৈ
মূৰ খজুৱাই
মুখেৰে নামাতি
বাটৰ ছবৰিবোৰ
দিলে দেখুৱাই॥

★

সোৱৰণী

নৱজ্যোতি দত্ত বৰা
দ্বাদশ শ্ৰেণী (কলা শাখা)

গছৰ ডালত পৰি মৰমৰ পখীটিয়ে
উৰি উৰি গাই গ'ল গান,
আহিলো আহিলো বুলি শুকালে ফুলৰ কলি
সুখ সপোনৰো অবসান।

হিয়াৰ মাজত জ্বলা চেনেহৰ বন্তি গছি
কোনে যেন দিলে নুমুৱাই,
মৰম আতৰি গ'ল এবুকু হেপাহ ৰ'ল
সোৱৰণী কান্দিছে বিনাই।

★

গতি

নিৰুপমা দত্ত
স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক

তুমি আগুৱাই যোৱা পথটো
মাথোন কঁইটেৰে ভৰা,
যদি পাৰা গুৰিবোৰ উবালি দিয়া
নহলে—
বহুতকে আমনি কৰিব—।

ভয় নাই,—
নতুন সাহস বুকুত
বান্ধি লৈ তুমি,
ন পথেৰে,—ন, জোৱানৰ দৰে
আগুৱাই যোৱা দিগন্তলৈ
যিমান পাৰা সিমান
উচ্চতালৈ।

★

অভিসাৰ

কুমাৰী মীনা গগৈ
স্নাতক মহলাৰ ২য় বাৰ্ষিক

শীতল জোনাকী নিশা নিবিড় পৰত
অকলে বহি আছো মই
আমনি কৰিছে মোক
নিশিগন্ধাৰ সুবাসে।
অদ্‌... এটি জোনাকী পৰুৱা।
তৰাভৰা আকাশৰ তলত
আজি মই অভিসাৰিকা।
অকলশৰীয়া জোনাকী,
দিবিনে বাতৰি
"তৰাভৰা আকাশত
মোৰ তৰাটি ক'ত ?"

★

সত্যৰ সন্ধান

—কুমাৰী ইন্দিৰা কোঁৱৰ
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

সন্মুখৰ প্ৰকাণ্ড লোৰ গেটখন খুলি দীঘল দীঘল খোজ পেলাই প্ৰাইভেট্ ডিটেক্টিভ্ সমৰ কাকতি সোমাই আহিল বিখ্যাত "মেদিনী মোহন চাহ বাগান"-ৰ মালিক নিৰোদ ভূঞাৰ বিল্ডিং চৌহদলৈ। পৰিচিত চৌহদত সমৰৰ বাবে ভূঞাৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ সন্তান শৰতৰ কোঠালীটো বিচাৰি উলিওৱাত বেচি সময় নেলাগিল। সমৰে শৰতৰ কোঠাৰ দুৱাৰত নক্ কৰিলে। দুই মিনিটৰ পিছত কোঠাৰ দুৱাৰ মুকলি হ'ল। সন্মুখত শৈশৱৰ বন্ধু সমৰক দেখি শৰতে আনন্দত বন্ধুক সাৱটি ধৰিলে। তাৰ পাছত বন্ধুক আথে—বেথে নি নিজৰ বিছনাত

বহোৱালে। শৰতৰ সাজ পোছাকে সমৰক সাৰুকৈয়ে চক্ খুৱালে। এইয়াই জানো আজি এক সপ্তাহৰ আগতে তেজপুৰ মেণ্টেল হস্পিটেলৰ পৰা সম্পূৰ্ণ ভাল মাহৰ অদ্ভুত খুৰি অহা মানসিক ৰোগী শৰত ভূঞা!! শৰতৰ সাজ—পোছাক আৰু সাৰা খুৰিয়ে যেন কয় সি সম্পূৰ্ণ সুস্থ। অথচ সকলোৱে কয়—শৰত উন্মাদ, পাগল, মানসিক বিকাৰ গ্ৰস্ত। কিন্তু সি যি কি সতৰ্ক, সমাৰে নিজৰ কৰ্তব্য কৰি যাব; এইটোৱেই তাৰ সিদ্ধান্ত। সেয়েহে সমৰেই কথাৰ পাতনি মেলিলে:—

শৰত, ঘৰলৈ আহি শুনিলোঁ তোৰ বোলে অসুখ। ভাবিলোঁ যোৱাৰ আগতে তাকে খবৰ কৰি যাওঁ। আৰু........। —সমৰৰ কথা শেষ হ'বলৈ নৌপাওঁতেই শৰতে একপ্ৰকাৰ চিঞৰি চিঞৰি ক'বলৈ ধৰিলে—তোক কোনে ক'লে সমৰ, মোৰ অসুখ হৈছে বুলি। কোনে কৈছে ক;' ক, সমৰ! সিহঁতে সকলো পাগল, উন্মাদ হ'ল। আৰু মোক কয় উন্মাদ বুলি। কিন্তু মই উন্মাদ নহয় সমৰ। অন্ততঃ বন্ধু, হিচাবে তই মোক নিশ্চয় বিশ্বাস কৰিবি সমৰ!! মই, মই সম্পূৰ্ণ সুস্থ। সিহঁতে মোক পাগল সাজিবলৈ চেষ্টা কৰিছে সমৰ। তই মোক বন্ধা বন্ধু......,মই তোক কাবো কৰিছোঁ। কথাৰ লগে লগে শৰতৰ নাক-মুখ চকুলোৱে উপচি পৰিল আৰু এটা সময়ত সি এটা অকণমানি ল'ৰাৰ দৰে উচুপিবলৈ ধৰিলে। সমৰে পৰিবেশটো অলপ লঘু, কৰাৰ মানসেৰে ক'লে —"আৰে, তোকনো থাকো কোনে উন্মাদ বুলি ক'লে......, মই জানো কৈছোঁ? যা এঙ-ভাল, ই দেখিছোঁ সেই ল'ৰালিৰ শৰত কান্দুৰাই হৈ আছে। অকণমান কথাতে খালী চকুপানী, চকুপানী। বুজিছ ঐকবা, বজাৰত চকুপানীৰ বহুত মূল্য আছে। তই বাৰু মিছাতে এই মূল্যবান চকুলোঁ।শিনি কিয় নষ্ট কৰিছ? শৰতে বন্ধুৰ ৰসিকতাত চকুপানীখিনি মচি লৈ ক'লে—"জান সমৰ, মই বৰ ভুৰ্ভগীয়া; সেইবাবেই মই কান্দিব পাৰোঁ। মোৰ দৰে তয়ো যদি হতভগা হ'লি-হেতেন তেন্তে তয়ো মোৰ দৰে কান্দিবলৈ শিকিলি-হেঁতেন......।", : বা:! একেবাৰে নাটকৰ অভিনয়

[illegible] ধৰণে কথা [illegible] নহয়, মানুহ [illegible] হেৰো, তই [illegible] কেনেকৈ? সেইটো [illegible] বাগানৰ মালি [illegible] [illegible] অহা [illegible] আৰু বাজ ৰৌজিৰা [illegible] এই ঘৰ [illegible] সেয়েহে [illegible] সকলোৱেৰৰ [illegible] সই বাৰু হতভাগা [illegible] ক'লে [illegible] অন্ততঃ মই মালি লৰ নোৱাৰে [illegible] বুজিছ, মই বৰ [illegible] মোৰ দৰে বহি থাকো [illegible] মই ঘৰ-দুৱাৰ [illegible] কৰি চাৰিওফালে [illegible] [illegible] কিয় এক হাজৰ [illegible] [illegible] সেইদা মোৰ মন [illegible] শৰত, মোৰ [illegible] তই নহি তোৰ মনৰ কথাবোৰ [illegible] হিচাবে মোৰ [illegible] খুলি কব, [illegible] বুজিছ!!

এইবাৰ সমৰে শৰতৰ মুখখন কিছু উজ্জ্বল [illegible] যেন দেখিলে। [illegible] অলপৰ সময়ত উঠী [illegible] এটি নিৰাপত্তা [illegible] [illegible] এটুকুৰ উঠী [illegible] [illegible] মাহস গোটাইছে [illegible] শৰতে ক'লে—"বন্ধু, আজি এতদিন ধৰি মই [illegible] মানুহ বিচাৰি আছিলোঁ, যাৰ আগত মোৰ মনৰ [illegible] কথা খুলি কব পাৰিম। আজি মই উপযুক্ত [illegible] বিচাৰি পাইছোঁ। [illegible] আগত কিয় [illegible] মই সকলো কম সমৰ, মই সকলো কম।"

—সমৰৰ চিটেকটিভ মাইণ্ড সচকিত হৈ [illegible] কিজানিবা তাৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধি হয়েই। [illegible] [illegible] হৈ শুনিবলৈ সাজু হ'ল......সাজু [illegible] অকণমানি টেপ ৰেকৰ্ডাৰটো [illegible] উঠালে শৰত! [illegible] বিচে তাৰ বেদনাৰ উপশম বন্ধুৰ আগত [illegible] তাৰ জীৱনৰ চৰম আঘাতৰ কথা। শৰতে পাহৰি [illegible] সমৰৰ প্ৰাইভেট ডিটেকটিভ গিৰিৰ কথা! [illegible] বিলে তাৰ "উন্মাদ" নামৰ পৰিসমাপ্তি !—

জান সমৰ, মই বকুলী বাইক কেতিয়াও [illegible] নোৱাৰোঁ।। বাইৰ অনুপস্থিতিত আমাৰ ঘৰৰ [illegible] পৰিবেশ মোৰ বাবে বৰ অসহনীয় হৈ উঠিছে [illegible]

বৰ অসহনীয় হৈছে......। যিমানেই চেষ্টা কৰোঁ বাইক পাহৰি যাবলৈ সিমানেই বাইৰ জীয়া স্মৃতিয়ে মোক বলীয়া কৰি তোলে।......আমাৰ ঘৰৰ তাহানিৰ সেই বাংগালী বকুলী বাইজনীৰ কথা তোৰ জানো মনত নাই সমৰ?

কিয় নাথাকিব; ভালদৰেই মনত আছে। মানুহক ইমান সহজে কোনে পাহৰি যাব পাৰে? তেনেহ'লে তোৰো মনত আছে সমৰ আমাৰ বকুলীবাইৰ কথা!...... জন্ম হওঁতেই মাক হেৰুৱালোঁ। মাক কি মই একো নুবুজিলোঁ। দেউতাই যি মৰম কৰে সেই মৰম তেনেই ক্ষন্তেকীয়া। কাৰণ দেউতা সদায় ব্যস্ত থাকে বাগানৰ কামত। যেতিয়া অলপ বুজা হৈছিলোঁ তেতিয়াই চিনি পাইছিলোঁ বকুলী বাইক, যিজনী বায়ে কেঁচুৱাৰ পৰা মোক বুকুৰ উমেৰে ডাঙৰ কৰিছিল। বায়ে মোৰ সকলো আছিল। দেউতাক কেতিয়াবা দেখোঁ, কেতিয়াবা নেদেখোঁ। পৃথিৱীত যে "মা" বোলা কিবা বস্তু আছে মই বুজি নেপাইছিলোঁ। মোৰ দুখো নাছিল। কেৱল হাঁহি হাঁহিয়েই দিনৰ পিছত দিন পাৰ কৰিছিলোঁ। যেতিয়া তহঁতে ঘৰত দেখি হ'লে মায়ে মাৰিব বুলি আমাৰ ঘৰৰ চোতালৰ পৰা দৌৰী গৈছিলি, তেতিয়া মই ভাবিছিলোঁ "মা" নো আকৌ কোন? মই তহঁতক সুধিছিলোঁ 'মা' কোননো বুলি। তহঁতে কৈছিলি "মা" মায়ে আকৌ। সেইবাবে মই একো নুবুজি এদিন বকুলী বাইক সুধিছিলোঁ—"অ বাই, বাই! মোৰ "মা" ক'ত আছে? পোনা (সমৰ) হঁতৰ হেনো মা আছে। মোৰ মা কোন বাই? মই দেখোন এদিনো দেখা নাই।" —তেতিয়া বকুলীবায়ে চাদৰৰ আচঁলেৰে মুখ ঢাকিছিল চকুত কিবা সোমোৱাৰ অজুহাতত। আৰু অলপ পাছত মোক কোচত লৈ কৈছিল—"জোন, কোনে কৈছে তোমাৰ "মা" নাই বুলি? তোমাৰ "মা" আছে নহয়! ...বলা জোন, মই তোমাৰ মাক দেখুৱাই দিম..।" এইদৰে কৈ কৈ বকুলী বায়ে সেইদিনা মোক লৈ গৈছিল এটা নিৰ্দিষ্ট কোঠালৈ, যিটো কোঠাত মই কোনোদিন সোমোৱা নাছিলোঁ। কাৰণ সেইটো কোঠাৰ তলা সদায় মৰা থাকে। বায়ে দুৱাৰ খুলি মোক ভিতৰলৈ লৈ গৈছিল। আৰু এখন টেবুলৰ ওপৰত সযতনে সজাই ৰখা ডাঙৰকৈ এনলাৰ্জ কৰা মাৰ সম্পূৰ্ণ ফটো এখন দেখুৱাই মোক কৈছিল—"এইয়াই তোমাৰ মা জোন। চোৱাচোন তোমাৰ "মা" কিমান ধুনীয়া! কিমান ধুনীয়াকৈ হাঁহি আছে ...!" মই আনন্দতে ফটোত থকা মালৈ চাই মা, মা বুলি চিঞৰি উঠিছিলোঁ। কিন্তু মায়ে তেতিয়া মাথোন হাঁহিয়েই আছিল। বাইক পুনৰ সুধিছিলোঁ—"বাই, মায়ে বাৰু কিয় কথা নকয়? অকল হাঁহিয়েই আছে চোৱাচোন........।" বায়ে কৈছিল—"মায়ে তোমাৰ ওপৰত খং কৰিছে জোন। তুমিনো কিয় বকুলৰ মালা মাৰ ডিঙিত পিন্ধাই দিয়া নাই? তোমাৰ মায়ে বকুলৰ মালা খুউব ভাল পায়। তুমি সদায় মাক নতুন নতুন বকুলৰ মালা পিন্ধাই দিবা, তেতিয়া তোমাৰ মাৰ খং নাইকীয়া হ'ব......।"—এইয়া আছিল মোৰ মৃতা মাক লৈ বায়ে দিয়া বুজনি। সেয়েহে মই সদায় পুৱা বকুল ফুল গোটাই মাৰ বাবে মালা গাঠিছিলোঁ। নিতৌ নতুন নতুন মালা, পুৰণি মালা আঁতৰাই মাৰ ডিঙিত পিন্ধাই দিছিলোঁ। কিজানিবা মাই কথা কয়েই।—আমাৰ সৌ বকুল জোপাৰ কথা তোৰ ছাগে ভালদৰে মনত আছে। বকুল তলতে মই পাৰ কৰিলোঁ শৈশৱৰ দিন বিলাক। মই মাত্ৰ চিনি পাইছিলোঁ বকুল ফুল আৰু বকুলী বাইক। এনেদৰেই ল'ৰালিৰ দিনবোৰ পৰি হৈ আহিল......।

সমৰে দেখিলে শৰতৰ তীক্ষ্ণ, উজ্জ্বল চকুদুটি দুটোপাল চকুপানীয়ে ঢাকি ধৰিছে......।

শৰতে আৰম্ভ কৰিলে—এদিন হঠাতে দেখিলোঁ আমাৰ ঘৰলৈ বহুত মানুহ আহিছে। সকলোৱে খোৱা বোৱা কৰিছে, হাঁহিছে। আৰু কোনো কোনোৱে কয়- "চাকৰনী হলেও বিয়াখন বেচ আড়ম্বৰেৰে পাতিছে.......।" মই একো বুজিব নোৱাৰি দেউতাক সুধিছিলোঁ—"দেউতা, এইয়া আপুনি কি কৰিছে? কাৰ বিয়া পাতিছে দেউতা?"

: দেউতাই কৈছিলঃ—"চাকৰনী হলেও বকুলীৰ প্ৰতি

মোৰ দায়িত্ব আছে জোন। নহ'লে সমাজে মোক হাঁহিব। জোন, গাভৰু বকুলীক আমাৰ ঘৰত সদায় ৰাখিব নোৱাৰি। এতিয়া তায়ো ডাঙৰ হ'ল। গতিকে আজি বকুলীৰ বিয়া পাতিছোঁ। বকুলী আজি ৰাতি আমাৰ ঘৰৰ পৰা একেবাৰে যাবগৈ।''—দেউতাৰ কথা শুনাৰ ধৈৰ্য্য মোৰ নোহোৱা হৈছিল। মই দৌৰি গৈছিলোঁ বাইক বিচাৰি। আৰু সেই মুহূৰ্ত্ত দেখিছিলোঁ।··· বহুত ছোৱালীয়ে বাইক ধুনীয়া কাপোৰ পিন্ধাইছে, মুখ চুলি আদি ধুনীয়াকৈ সজাই দিছে আৰু এটা সময়ত ছোৱালীবিলাকে বাইক বাহিৰলৈ আনি বতাৰ তলত বহি থকা যদুকাইৰ ওচৰত বহোৱাই দিলেগৈ।

——তাৰপাছত পাৰ হৈছিল বিবাহৰ মাঙ্গলিক কাৰ্য্যাৱলী। আৰু এটা সময়ত বাই আৰু যদুকায়ে দেউতাৰ ভৰি চুই সেৱা কৰি দেউতাৰ পৰা বিদায় লৈছিল। তাৰ পাছত বাই আহিছিল মোৰ কাষলৈ। মোৰ মুখলৈ অলপ সময় চাই বায়ে উচুপি উঠিছিল আৰু মোক সাৱটি ধৰি পাৰে মানে চুমা খাই কৈছিল :— "জোন, মই যাওঁগৈ। তুমি খোৱা-বোৱা ভালদৰে কৰিবা। এতিয়া তুমি বহুত ডাঙৰ হ'লা। তুমি অকলে শুব পাৰিবা জোন—! মই তোমাৰ ওচৰলৈ আহি থাকিম, সদায় আহিম জোন——।'' এইদৰে কৈ কৈ এটা সময়ত বাই মোৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি গৈছিল। আৰু সেই ৰাতিৰে কোনোবা এটি ক্ষণত বকুলী বাই আমাৰ ঘৰৰ পৰা গুচি গৈছিল—। বাই যোৱাৰ পিছত মই নিঃসঙ্গ অনুভৱ কৰিছিলোঁ। সেই ৰাতিৰ পৰা পিছদিনা আবেলিলৈকে মই চকুৰ পানীৰে বাট নেদেখা হৈছিলোঁ। মাথোন সঙ্গী আছিল মোৰ বিছনাখন যি খন বিছনাত বাইৰ গাৰ গোন্ধ তেতিয়াও বিয়পি আছিল—। দেউতাই বিয়াৰ পিছদিনাই মোক চোৱা চিতাৰ দায়িত্ব আমাৰ ঘৰত নতুনকৈ নিযুক্তি দিয়া বীৰেণ কাইৰ ওপৰত দি পুনৰ বাগানলৈ গৈছিল। সেইদিনা দিনটো বীৰেণ কায়ে মোক একো খুৱাব পৰা নাছিল। কিন্তু ঠিক গধূলীৰ আগে আগে যদুকাই মোৰ কোঠালৈ সোমাই আহি মোক খাবলৈ দিছিল বায়ে মোলৈ দি

শটিগুৰা [illegible] মই [illegible] হৈছিলোঁ। কিন্তু [illegible] পাৰিলো [illegible] সেইখন [illegible] তেতিয়া [illegible] মই [illegible] লোৱাইছিলোঁ। [illegible]

সমৰ, মই [illegible] যদু কাইৰ ঘৰ [illegible] আমাৰ ঘৰৰ [illegible] এটি বকুলী [illegible] সময় লোৱাইছিল। [illegible] খাবলৈ পাইছিল [illegible] মই [illegible] হৈছিলোঁ [illegible] আহিছিল আমাৰ ঘৰলৈ [illegible] সদায় মই [illegible] মৰম-চেনেহ আদায় কৰিছিলোঁ। দিন যোৱা মাহ [illegible] মাহ হৈ বছৰ বাগৰিল [illegible] হৈ গ'ল [illegible] মাত [illegible] বছৰ। কিন্তু [illegible] সন্তান নাই [illegible] পুনৰ আমাৰ ঘৰলৈ উভতি [illegible] কাৰণ মইৰ [illegible] যদু কাইৰ মৃত্যু [illegible] সেইবাবে [illegible] অনুগ্ৰহ বাবে পুনৰ আমাৰ [illegible] পাইছিল। আমাৰ [illegible] বকুলী বাইৰ [illegible] তেতিয়া অলপ কমকৈ [illegible] হয়তো [illegible] নাই [illegible] নিজৰ [illegible] পৰিচাৰৰ বাবে। [illegible] বাইৰ মৰম মোৰ বাবে সদায় একেই আছিল। [illegible] মাজে মাজে ঘৰলৈ আহে আৰু কেইদিন মান [illegible] পুনৰ গুচি যায়। মই ডাঙৰ হোৱাৰ বাবে [illegible] বেলেগ কোঠাত শুবলৈ দিছিল। বাইৰ কোঠাৰ ব্যৱধান মাত্ৰ এটা কোঠা।

এনেদৰেই দিনবিলাক পাৰ হৈ গৈছিল। যেতিয়াই দেউতা ঘৰত থাকে তেতিয়া ৰাতি বহুতো সময়ত মই বাইৰ কোঠাত মানুহৰ মাত [illegible] পাইছিলো। এদিন কোনে কথা পাতিছে কান [illegible] শুনিবলৈ পালোঁ সেইয়া যে দেউতা আৰু বাইৰ [illegible]। মই নিঃসন্দেহে শুই পৰিছিলোঁ। কাৰণ এই [illegible] বিশেষ চিন্তা কৰিব লগা একো নাই। দেউতাই [illegible] হয়তো কিবা কামৰ দিহা দিছিল। দিন [illegible] চকৰিৰ দৰে আহে আৰু যায়। কিছুদিনৰ [illegible] লক্ষ্য কৰিছিলোঁ বাই জানো অস্বাভাৱিক [illegible]

হৈ আহিছে। বাইক শুধিছিলো—"বাই, তুমিনো কি খাইছা? মোকো খাবলৈ দিবাচোন। মই কিজানি তোমাৰ দৰে শকত হওঁৱেই বা।''—বায়ে মাত্ৰ মোৰ মুখলৈ নিৰবে চাইছিল। দিন যোৱাৰ লগে লগে বিজু বৌ, মীনা পেহীইতৰ নানা গোপন কথোপকথন মোৰ কানত পৰিবলৈ ধৰিলে:—"দেখিছানে বৌ, বকুলীৰ কাণ্ড কাৰখানা। সেই বুঢ়াটোৰ লগতনো বাৰু ছিঃ ছিঃ ···।" মই তেতিয়া একো বুজা নাছিলোঁ।

—এদিনৰ কথা। মই সেই ৰাতিটোৰ কথা কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম সমৰ, কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম।'' এইবাৰ কথাৰ লগে লগে শৰতৰ মুখখন বেছ উত্তেজিত হৈ উঠিছিল····। —আজি প্ৰায় দুই মাহৰ আগৰ সেই ৰাতিটো আহিছিল মোৰ বাবে খুউব নিষ্ঠুৰ হৈ। ৰাতি প্ৰায় এক বাজিছিল সেই সময়ত। এনেতে শুনিলোঁ বাইৰ কোঠাত কান্দোনাৰ কণ্ঠস্বৰ। কান দিয়াত গম পালো সেইয়া দেউতাৰ কণ্ঠ—। কিন্তু দেউতা কেতিয়া আহিল? মোৰ বাবে সেয়া দুৰ্বোধ্য হৈ পৰিল। কাৰণ দেউতা আহিলে সদায় দিনত আহে আৰু আহিয়েই মোৰ খবৰ লয়। কিন্তু সেইদিনা তাৰ ব্যতিক্ৰম দেখি মোৰ কৌতূহল জন্মিল। মনে মনে কোঠাৰ দুৱাৰ খুলি বাইৰ কোঠাৰ কাষত কান পাতিলোঁ——আৰু সেই মুহূৰ্ত্তত মই যি শুনিছিলো তোক কেনেকৈ কওঁ সমৰ— মই পাগল হৈ যাম—। +

—সমৰৰ শান্তনা দিয়াৰ কোনো প্ৰয়োজন নহ'ল। কিয়নো পিছ মুহূৰ্ত্ততে শৰতে আৰু বেছি উত্তেজিত হৈ কবলৈ ধৰিলেঃ—"নাই, মই কবই লাগিব সমৰ। যি নিৰ্ঘাত সত্য তাক লুকুৱাই ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিলে মই জীয়াই থাকিব নোৱাৰিম সমৰ—, দেউতাই কৈছিলঃ— "বকুলী, তই মোৰ কথা মানিবিনে নাই ক?—ওহো, তই মানিবই লাগিব। নহলে সমাজে মোক হাঁহিব। বকুলী, জোনে মানুহৰ আগত মুখ উলিয়াব নোৱাৰিব। এতিয়াও সময় আছে, তই গৰ্ভস্থ সন্তানটো নষ্ট কৰি দে—।

: বায়ে কৈছিলঃ—"দেউতা, মই কাবৌ কৰিছোঁ। এটি তাক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়ক। সি নিষ্পাপ। এটি নিষ্পাপ জীৱণৰ প্ৰাণ নাশৰ অধিকাৰ আমাৰ নাই—। সেই কাম মই কেতিয়াও কৰিব নোৱাৰোঁ, দে-উ-তা—" বায়ে কান্দি কান্দি ভাগৰি পৰিছিল। নাৰীৰ হৃদয় সন্তানৰ বাবে যে কিমান আকুল তাক মই তোক কেনেকৈ বুজাম—সমৰ—। সেই বাবে "মা" হবলৈ ওলোৱা বকুলীবায়ে দেউতাক যে কিমান কাবৌ নকৰিছিল—! কিন্তু জান সমৰ, দেউতাৰ নিষ্ঠুৰ অন্তৰখনে-বাইৰ সেই করুণ আকুতিক কোনো গুৰুত্ব নিদিলে। দেউতা আৰু পাষাণ হৈ গ'ল। তাৰ পাছত পুনৰ শুনিছিলোঁ দেউতাৰ চেঁপা কণ্ঠস্বৰঃ—"—তাৰমানে তই মোৰ কথা নেমান····?"

:—"মই' নোৱাৰো দেউতা নোৱাৰো——"বাইৰ কথা শেষ হবলৈ নোপাওতেই দেউতাৰ হাতৰ ৰিভল্ভাৰ গৰজি উঠিল—"হি-চ"। আৰু লগে লগেই শুনিবলৈ পালোঁ বাইৰ অন্তিম কণ্ঠস্বৰ "আঃ"। —যিজন দেউতাই বকুলী বাইক প্ৰলোভন দি তাইৰ সতীত্ব অপহৰণ কৰিলে, সেইজন দেউতাই এক নিষ্ঠুৰভাৱে তাইক পৃথিৱীৰ পৰা চিৰ বিদায় দিলে। সমৰ, কিমান নিষ্ঠুৰ দেউতা=!! —বাইৰ শেষ স্বৰ শুনাৰ পাছত মই মূৰ্চ্ছা গৈছিলো। পিছদিনা জ্ঞান অহাত দেখিবলৈ পাইছিলোঁ মোৰ অৱস্থাৰ কথা আৰু বাইৰ মৃত্যুৰ কথা জানিব পাৰি হেনো দেউতাই সেই সময়ত বাগানৰ পৰা পাইছেহি। মোৰ বুজিবলৈ একো বাকী নেথাকিল যে সেয়া দেউতাৰ প্ৰি-প্লেন। মোৰ চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা চলিল। আৰু বাইৰ মৃত্যুৰ অপৰাধত গেপ্তাৰ হ'ল আমাৰ নতুন চাকৰ বীৰেণ কাই। বীৰেণক জেইলত ভৰাই থলে। টকাৰ বলত দেউতা জিকিল আৰু নিৰ্দোষ বীৰেণে আজিলৈকে সহ্য কৰিছে জেইলৰ অবৰ্ণনীয় অত্যাচাৰ। অলপ সুস্থ হোৱাৰ পিছত মই দেউতাৰ ওচৰত তীব্ৰ প্ৰতিবাদ কৰিছিলোঁ। হয়তো এই ঘটনাই কিবা ৰিয়েকচন কৰাৰ ভয়ত দেউতাই মোক ডেৰমাহ দিন মানসিক চিকিৎসালয়ত ৰাখিলে। কিন্তু মই জানো উন্মাদ. সমৰ, মই জানো পাগল?? —মই উন্মাদ; নহয় সমৰ উন্মাদ দেউতা আৰু দেউতাৰ সেই সহ ভৃত্যবৃন্দ যি টকাৰ ভয়ত দেউতাৰ সপক্ষে যুক্তি দি বীৰেণক জেইলত ৰাখিছে।

——ডিটেক্‌টিভ সমৰ কাকতিৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধি হ'ল। সমৰে উদ্ধাৰ কৰিলে বকুলীৰ প্ৰকৃত হত্যাকাৰী কোন। কব নোৱাৰাকৈয়ে তাৰ মুখেদি ওলাই আহিল এটি সাফল্যৰ হাঁহি। কিন্তু শৰত! সি এক নিৰ্ঘাত সত্য বন্ধুৰ আগত প্ৰকাশ কৰি স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলালে। পিছ মুহূৰ্ত্ততে সমৰে কোঠাৰ ফোন তুলি ললে—। ●

এ দুঃখ আগৰ

শ্ৰীপ্ৰকাশ [illegible]
উচ্চতৰ মাধ্যমিক [illegible]
প্ৰথম বাৰ্ষিক [illegible]

:— দে'তা সেইটো কি ?
:— গৰু আকৌ।
:— তাত কি কৰিছে ?
:— ঘাঁহ খাইছে।
:— কেলে ঘাঁহ খাইছে ?
:— জীয়াই থাকিবলৈ।
:— কেলে জীয়াই থাকিব লাগে ?

তিনি বছৰীয়া পুতেক ৰাজুৰ ঠিক এনে ধৰণৰ প্ৰশ্ন বানতে নবেশ্বৰ নিৰস্ত্ৰ হয়। সি তাৰ ত্ৰিশ বছৰীয়া জীৱনটোৰ উত্তৰ বিচাৰি নোপোৱা বহুতো প্ৰশ্নৰ ভিতৰত এইটোও এটা। যেতিয়াই ৰাজুৱে এনে মাৰাত্মক প্ৰশ্ন সোধে, তেতিয়াই তাৰ পৰা ফালৰি কাটিবলৈ বুলি সি আকাশেদি উৰি যোৱা চৰাইজাক, আৰু শতাংশ নিমখ যুক্ত বাদামৰ পেকেটটো বা "[illegible]

[illegible] আৰু [illegible] জাতীয় হটা মাত [illegible] লব লগীয়া হয়।

কিয় জীয়াই থাকিব লাগে ? কিবা [illegible] দিবলৈ নবেশ্বৰৰ সাধাৰণ জ্ঞানৰ টনা-আজোৰা [illegible] পাবলৈ, ফাঁকি কৰিবলৈ বা ঠিক তেনেকুৱা [illegible] উত্তৰ এটা দি সি এনে প্ৰশ্নৰ পৰা [illegible] পাৰে। কিন্তু পঢ়া-শুনা নকৰা বা তাৰ [illegible] দৰে সি এটা "ফটাবেল" হৈয়ো, সি এটা [illegible] যে বাল্যকালত সোমোৱা কোনো [illegible] মগজুৰ এক নিভৃত কোণত থিতাপি লয়। [illegible] মগজুস্থিত জ্ঞান বা কথাই ভৱিষ্যত জীৱনত [illegible] গতিকে এনেবোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দানত সি [illegible] বলি ভাবে। [illegible]

বিষবাষ্প প্ৰয়োগ কৰাটোক সি এক মহাপাপ বুলিয়েই অনুভৱ কৰে। কেতিয়াবা নবেশ্বৰৰ কপালী বং সনা পকা চুলি কিডাললৈ চাই ৰাজুৱে হঠাতে প্ৰশ্নবান এৰিব—

:— "দে'তা আপোনাৰ চুলিবোৰ কেলে পকা ?"
:— বুঢ়া হোৱা বাবে আকৌ।
:— ত: বব দে'তা (নবেশ্বৰৰ চাহাব) ৰ পাক নাই যে ?
:— কিছুমান মানুহৰ সোনকালে চুলি পকে নহয় সোনটো।
:— কেলে সোনকালে চুলি পকে ?

আকৌ ভয়ানক প্ৰশ্ন ! সি বাক উত্তৰ দিলেই যে চিন্তাত পকে। আকৌতো ৰাজুৰ প্ৰশ্ন হব -- "কি চিন্তা"।

কি চিন্তা ? কিহৰ চিন্তা ? কিমান চিন্তা ? এই প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া আটাইতকৈ উজু। কিন্তু পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ উজু কাম কিছুমান কৰাও যে কেতিয়াবা কিমান কঠিন হৈ পৰে সি যেন আজি মৰ্মে মৰ্মে অনুভৱ কৰিলে। খাওঁতে, শুওঁতে, উঠোতে - বহোঁতে মাথো চিন্তা, চিন্তা আৰু চিন্তা। অকনি বাচি থকা হেঁতেন তাই বুজিলেহেঁতেন হয়তো তাৰ কিহৰ চিন্তা ? তাই বুজিলেহেঁতেন ত্ৰিশবছৰীয়া ডেকা (?) এটাৰ চুলি কিডাল কিয় বগা হ'ল, চকু কেইটা কিয় গহ্বৰত সোমাল, কামিহাড় কিয় ডাল ডালকৈ হিচাব কৰিব পৰা হ'ল। কিন্তু তাৰ চিন্তা-ভাৱনাৰ সমভাগী অকনিয়েও মাথোঁ তাৰ ওপৰত আৰু কিছুমান চিন্তাৰ বোজা জাপি দিয়েই সিফালীয়া হ'ল। ৰাজুক জন্ম দিয়েই শেষ উশাহ টনা অকণিজনীৰ সেই শেষ মুহূৰ্তৰ কৰুণ চাৱনিটো তাৰ চকুৰ আগত আজিও ভাঁহি থাকে। সেইদিনাৰ পৰাইতো নবেশ্বৰে ৰাজুৰ মাক দেউতাক উভয়েৰে দায়িত্বই বহন কৰিব লগা হৈছে...।

তিনি বিঘা মাটিৰ উপাৰ্জ্জনেৰে বছৰটোৰ আয় ব্যয়ৰ ঋণাত্মক উত্তৰ উলিয়াই ভাগৰি পৰি নিজৰ ঘৰখনৰ পৰা এদিন নবেশ্বৰে ভাগ্যৰ সন্ধানত নগৰলৈ বুলি চলা একমাত্ৰ বাছখনত জঁপিয়াই উঠিছিল। তাৰ পাছত কেবাখনো বাচ, ৰেল আদি বগাই সি এদিন এই চহৰখনত সোমাইছিলহি।

চহৰৰ আচহুৱা জীৱনটোৰ লগত প্ৰথম আহিয়েই ত্তা-ময়া যুঁজ কৰিব লগা হৈছিল তাৰ। দুয়োখন হাতত থকা শক্তি খিনিকেই একমাত্ৰ সম্বল হিচাবে লৈ আজি এঠাইত কাইলৈ এঠাইত দিন হাজিৰা আৰম্ভ কৰিছিল সি। দুবেলা দুসাজৰ যিকোনো এটা সাজৰ মায়া ত্যাগ কৰি প্ৰায়েই নিদ্ৰা দেৱীৰ কোলাত নিজকে এৰি দিব লগা হৈছিল। দুবছৰমান এনেদৰে চলাৰ পিছতহে সি অনুভৱ কৰিলে যে তাৰ পেটটোৱে যেন এই সুদীৰ্ঘ বুভুক্ষতাৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰি দিছে। প্ৰথমতে টেঙা টেঙা উগাৰ, তাৰ পিছত পেটটো জলাপুৰা কৰা, চিকুট মাৰি ধৰা ইত্যাদি। লাহে লাহে এই বিষটোৰ প্ৰকোপ বাঢ়ি আহিবলৈ ধৰিলে। উপায় নাপাই সি নগৰৰ চৰকাৰী চিকিৎসালয় খনলৈ গ'ল। ডাক্তৰে দীঘলীয়া এখন প্ৰেচকিপ্‌চনৰ লগতে এক দীঘলীয়া পৰামৰ্শ যেনে— অমুকটো খাবা, তমুকটো নাখাবা আৰু আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হ'ল সদায় নিয়মীয়াকৈ পেট ভৰাই খাবা। এই শেষৰ পৰামৰ্শটো শুনি তাৰ শুকান ওঁঠৰ মাজেদি মাত্ৰ এটা শুকান হাঁহি বৈ গ'ল। এইবোৰ পুৱনি চিন্তাৰ কথা ৰাজুক জানো কব পাৰি ?

চিন্তা চক্ৰত পাক ঘুৰণি খাই ফুৰোঁতেই হঠাতে তাৰ কাৰণে চিন্তা কৰা মানুহ এজন সি পালে। আৰু সেইজন দয়াশীল মহকুমাধিপতি প্ৰমেণ চমুৱাৰ কৃপাতে হঠাতে সি তেখেতৰ ৰাতিৰ চকিদাৰৰ চাকৰিটো পাই গ'ল। সি যেন কিবা এটা সকাহ পালে। পেটত লৈ ফুৰা প্ৰচণ্ড বিষটোৱে কেতিয়াবা তাক একেবাৰে কোঙা কৰি পেলায়। গাৰ বল শক্তি যেন লাহে লাহে হেৰাই যায়। নাইট চকিদাৰৰ পদটো পাই সি অন্তত: তুলনামূলকভাৱে কম কষ্ট কৰিব লগা হ'ল। অৱশ্যে তাৰ পেটৰ বিষ বন্ধুটোৱে এই চাকৰিটোত এক বিশেষ সহায় কৰে। ওৰে ৰাতি জাগি থাকিবলৈ এই বিষটোতকৈ বাৰু কিহে ভাল সহায় কৰিব পাৰে ?

হঠাতে ৰাতিৰ চকিদাৰৰ পদটো পাই যোৱাৰ দৰে, বা হঠাতে হোৱা ৰাতিৰ পেটৰ প্ৰচণ্ড বিষটোৰ দৰেই, এদিন সি অনুভৱ কৰিলে যে দিনতো তাক এটা বৰ

সুন্দৰ মিঠা বিষে আমনি কৰিবলৈ ধৰিছে। বিষটোৰ নাম "অকণি"। চাহাবৰ ঘৰত নিত কাম কৰা ওখকৈ ধুনীয়া ছোৱালীজনী। পুৱাতে কামলৈ অহা অকণিক সদায় নৰেশ্বৰেই গেটখন খুলি দিয়ে, আৰু অকণিয়ে তাইৰ কেৰাহিকৈ চাই ইংলেণ্ডৰ ৰাণীৰ গাম্ভীৰ্যৰে ভিতৰলৈ সোমাই যায়। কিন্তু এদিন নৰেশ্বৰে মন কৰিলে যে এই কেৰাহি চাৱনিটো যেন লাহে লাহে কোমল হ'বলৈ ধৰিছে আৰু সেই গজ-গম্ভীৰ কৃত্ৰিম খোলাটোও সেখোন তাই পিছলৈ উভতি চাই যাওঁতে যাওঁতে চাহাবৰ ঘৰৰ পদুলিৰ শিলে শিলে ঠেকা খোৱাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। লাহে লাহে তাৰ চকুযুৰি গম্ভৰৰ পৰা গুলাই আহি দিনটো অকণিৰ পিছে পিছে ধৰি ফুৰা হ'ল। এদিন অকণিয়েও তাক সুধিয়েই পেলালে "নককাই ভইনো ৰাতিৰ বাকিটো সাৰে থাকিও দিনতনো অকনমান শুভৰ কিয়?" সি হঠাতে কৈ পেলালে:— "দিনটো জেখোন তোক চাওঁতেই, তোৰে ভাৱনাতে টোপনি নাহে অ'।"

—এইবাৰ কথা কবলৈনো সি হঠাতে ক'ৰ পৰা ইমান সাহস পালে গমকে নেপালে। কথাষাৰ কৈয়ে সি বৰা চিঞাটো পৰি কঁপিবলৈ ধৰিলে। যেন তাৰ মাজেদি হুহেজাৰ ভল্টৰ বিদ্যুৎতহে পাৰ হৈ গ'ল। অকণিয়েও— "মোৰো ৰাতি টোপনি নাহে" বুলি কৈ কৈয়েই কোঁৰাই ভিতৰলৈ লৰ ধৰিলে। এদিন চাহাবে সিহঁতক এশকৈ টকা এড্ভান্স দিলে, লগতে দুদিনৰ ছুটী। তৃতীয় দিনা অকণিয়ে শিৰত ডাঙৰকৈ সেন্দুৰৰ ফোঁট এটা জিলিকাই কামলৈ বুলি আহিল। যেন সেই পুৱাতে উঠি অহা বেলিটোৰে অকণিৰ শিৰতহে থিত ললেহি এনে লাগিল নৰেশ্বৰৰ। এইবোৰ মিঠা চিন্তাৰ কথাওতো ৰাজুক ক'লে সি বুবুজিব।

এদিন বাইদেৱে (চাহাবৰ পত্নী) অকণিক কোৱা শুনিলে "এই অৱস্থাত তই বেছি গধুৰ বস্তু দঙা-মেলা কৰা ভাল নহয়। পেটত থকাটোৰে কষ্ট পাব। নহলে তই দুদিনমান ছুটীকে ল। মই চাহাবক কথাটো কৈ দিম।" মাইকী মানুহৰ কথা মাইকী মানুহেহে বুজে।

উথলি নৰেশ্বৰে [illegible] লাহে লাহে বুকি [illegible] এক [illegible] অকণিক সি কাষলৈ [illegible] হস্পিটেলৰ [illegible] হাতত সি [illegible] পইচা [illegible] অকণিৰ [illegible] আপোন, [illegible] কল, [illegible] ভাল বস্তুৰ [illegible] অকণিয়ে আপত্তি কৰি[illegible] সি [illegible] কৈছে— "এই সময়ত [illegible] বস্তু খা'ব [illegible]

অকণিয়ে [illegible] সি [illegible] দিলে। বুকি[illegible] পিছদিনা [illegible] জীৱনৰ [illegible] হৃদয়গ্ৰাহী পূৰ্ণ [illegible] আহিল। [illegible] অকণিয়ে বিদায় [illegible] এই [illegible] বহুবাৰ [illegible] লোক আৰু [illegible] কম্পানি [illegible] সি আহি তাৰ নিজৰ [illegible] খালী খালী [illegible] সি কম্পানি ৰাজুক [illegible] হেঁচা মাৰি [illegible] কৰিবলৈ আপ্ৰাণ [illegible] কৰে। [illegible] এদিন ৰাজু [illegible] ৰীয়া চলতি। [illegible] ৰাজুৰ লগতে কটাই খেলা[illegible] কৰি, আৰু [illegible] চাহাবৰ ঘৰৰ গাড়ী [illegible] ৰাজুক [illegible] সি গেটৰ কাষত বহি থাকে। [illegible] খাবা পুৰা উঠিয়েই হঠাতে ৰাজুৱে সুধি পেলায়—

:— "দে'তা, মোৰ মা ক'লৈ গ'ল?

:— ফুৰিবলৈ গ'ল দেই।

:— ক'ত ফুৰিবলৈ গ'ল? মোৰ ওচৰলৈ নাহে [illegible]

নৰেশ্বৰৰ চকু দুটা সেমেকি উঠে. সি মাত্ৰ [illegible] "বহুত [illegible] বুকুত আলফুলে সুমুৱাই লৈ উত্তৰ দিয়ে— দূৰলৈ গ'ল বাবা।"

দুদিন মান হ'ল. তাৰ পেটৰ বিষটোও [illegible] চৰি আহিছে। এদিন ৰাতি সি বিষত ছট্[illegible] কৈকাই থাকোঁতেই চাহাবে মাৰ পাই তাক [illegible] হস্পিতাললৈ আনি থৈ গ'লহি। লগতে ৰাজু[illegible] চাহাবে ৰাজুক ঘৰতে ৰাখিব খুজিছিল যদিও [illegible] "দে'তা" বুলি কান্দোনত গগন ফলা আৰম্ভ [illegible] দিছিল। সি দেউতাকৰ কাষতে বহি আছেহি। এ[illegible]

অপাৰ বিস্ময়েৰে, যন্ত্ৰণা কাতৰ বাপেকৰ মুখলৈ চায় আৰু আন একোবাৰ দেউতাকৰ চাৰিওফালে ব্যস্ত ডাক্তৰ নাৰ্চ কেইজনলৈ চায়। এবাৰ সি বাপেকক বেজি দিয়া দেখি ভয়তে কান্দি কান্দি সোধে—

:— "দে'তা আপোনাক কেলে বেজি দিছে?

নৰেশ্বৰে অস্পষ্টকৈ লাহে লাহে কয়—

— বেমাৰটো ভাল হ'বকৈ সোণ।

— বেমাৰ ভাল হ'লে কি হ'ব?

— মই জীয়াই থাকিম সোণ।

— কেলে জীয়াই থাকিব লাগে?

নৰেশ্বৰে চকুৰে ধোঁৱা কোঁৱা দেখিলে। প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিবলৈ বুলি ওঁঠ দুটা কঁপি উঠাৰ লগে লগেই হঠাতে ডাক্তৰ নাৰ্চৰ ব্যস্ততা ইমান বাঢ়ি গ'ল যে নৰেশ্বৰ মুখৰ পৰা একোৱেই নোলাল। নৰেশ্বৰে ধোৱা কোঁৱাকৈ একোবাৰ ৰাজুক দেখে, একোবাৰ অকণিৰ দুবাহু প্ৰসাৰিত মূৰ্ত্তি এটা দেখে। শেষত শৰীৰৰ সমস্ত শক্তি একগোট কৰি সি ৰাজুৰ মূৰত হাতখন বুলাই লাহে লাহে উচ্চাৰণ কৰিলে— "সংসাৰত...দুখ পা...ব...লৈ মা...নু...হ জী...য়া...ই থা...কে সো.. ....ণ"। "সং ..সা...ৰ...ত দু...খ পা...ব...লৈ...

পিছ মুহূৰ্ত্ততে তাৰ দেহটো নিশ্চল হৈ পৰিল। চিৰ দিনৰ বাবে। ৰাজুৱে ঘটনাটো ঠিক বুজি নেপালে। তাৰ পৰৱৰ্ত্তী প্ৰশ্ন— "দুখ মানে কি দে'তা? দুখ মানে কি?"— সি সুধিয়েই থাকিল।

এই প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিবলৈ তেতিয়া আৰু তাত কোনো নাছিল। ৰাজুৱে হয়তো সেই মুহূৰ্ত্তৰ পৰাই বুজিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল "দুখ মানে কি?"

"আমাৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰগতি আমাৰ অসমীয়াৰ, ভাৰতীয় ঐতিহ্যৰ সতাৰ ওপৰতে প্ৰতিষ্ঠিত হবই লাগিব। আমি বিশ্ব প্ৰগতিৰ জোনালী বাটত লগ পোৱা গণতন্ত্ৰই হওঁক, সাম্যতন্ত্ৰই হওঁক যিহকেই আমি অভাৰতীয় মনীষী প্ৰতিভাৰ মনৰ পৰা আনিব খোজো—তাকেই আনি, কিন্তু আমাৰ দেশত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব, আমাৰ ঐতিহ্যৰ সেই তন্ত্ৰ বিষয়ক সতাৰ ওপৰতহে।"

—জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা।

জীৱন চক্ৰ

প্ৰনীতা চমুৱা
স্নাতক/২য় বাৰ্ষিক

বাতিপুৱা বিচনাৰ পৰা নমাৰ পাছতে ৰমেনে ন বাজি যোৱালৈ গভীৰ আগ্ৰহেৰে বাট চাই থাকে। তাৰ প্ৰাতঃ কৰ্মখিনি অতি সোনকালে শেষ কৰি অফিচলৈ যোৱা সময়টোলৈ অপেক্ষা কৰি ৰওঁতে প্ৰতিবেশীৰ ঘৰৰ টেপৰ পৰা ভাঁহি অহা সুন্দৰ সুন্দৰ গীত আৰু প্ৰেচাৰ কুকাৰৰ চি-চিয়নিয়ে তাৰ মন ওন্দোলাই আনে। সি এবাৰ পাকঘৰৰ ফালে ভুমুকিয়াই চাই আহে ঘৈনীয়েকে কেচাঁ খৰিৰে জুই ফুঁৱাই ফুৱাই ভাত ৰান্ধিছে। তাৰ মন বিষাদেৰে ভৰ-পূৰ হৈ পৰে। ভাত হোৱাৰ লগে লগে বাধ্য ছাত্ৰৰ দৰে ভাতৰ পাতত বহি গৰমে গৰমে ভাতকেইটা নাকে-মুখে গুজি দৌৰমাৰে অফিচলৈ।

জীৱনধাৰণৰ একমাত্ৰ পথ মহৰী চাকৰিটোৰ গৰা... ৰমেনৰ বিয়াৰ কেইবছৰমানৰ পাছলৈকে সংসাৰখন ... ৰৈ আছিল। তিনিটা ল'ৰা আৰু তিনিজনী ছোৱা... যেতিয়া লহ পহকৈ ডাঙৰ হ'বলৈ ধৰিলে ৰমেন... সংসাৰখন ক্ৰমে দুৰৱস্থাৰ ফালে গতি কৰিলে। অফি... চিটি বাছেৰে কষ্টেৰে অহা যোৱা কৰা কথাটো ... হিচাবত নোসোমায়ে, আনকি এটা সময়ত অফি... যাওঁতে আগবঢ়াই দিয়া আৰু অফিচৰ পৰা আহোঁ... আগবঢ়াই অনা মানুহজনীৰ বাবেও আজিকালি ... ঘৰত থকা বা নথকা একেটাই কথা। তথাপি ... আজিকালি অফিচৰ বিভিন্ন ধৰণৰ ঝামেলাৰ পৰা ...

সাৰি ঘৰত থাকিবলৈকে শান্তি পায়। অফিচৰ পৰা সি কেনেকৈ গৃহাভিমুখ যাত্ৰা কৰিব পাৰে তাকে চিন্তা কৰি থাকে। আবেলি পৰত যেন বাতিটোৰ বাবে সকলো ঘৰলৈ দৌৰিছে। চৰাই-চিৰিকটি আনকি জীৱ-জন্তু বোৰো নিজ নিজ স্থানলৈ গুচিছে। য'ত সকলোৰে বাবে এখন শান্তিৰ শীতল কোলাই অধিক আগ্ৰহেৰে বাট চাই আছে।

ৰমেনেও সকলোৰে দৰে নানাধৰণৰ কল্পনা বিলাসতে ঘৰলৈ গুচিছে। কেতিয়াবা বজাৰত সোমাই সি এনেয়ে বস্তুবোৰৰ দাম দ'ৰ কৰি থাকে। বস্তুৰ যিহে জুইচাই দাম! তথাপিও সি নিতান্তই প্ৰয়োজনীয় দুটা এটা বস্তু কিনি গৃহাভিমুখ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে। যিমানেই ঘৰৰ ওচৰ পাই সিমানেই যেন তাৰ কানত ভাহি উঠে— "খুৱাব নোৱাৰা যদি—জন্ম দিছিলা কিয়? জন্ম নিৰোধক চাইন্‌বৰ্ড নেদেখিলা?"

অভাৱেই স্বভাৱ নষ্ট কৰাৰ ফলত আজি কালি কোনেও কাৰো এষাৰ টান কথা সহ্য নকৰা হৈছে। ফলত ঘৰখনত অনবৰতে মাৰ-ধৰ, চিঞৰ-বাখৰ, কন্দাকটা আদিবোৰে বিৰাজ কৰিছে। সি সাজু হয় ঘৰখনত সোমাৱাৰ লগে লগে অভাৱ অভিযোগ শুনাৰ বাবে। আজিকালি সি পুতেক জীয়েকহঁতৰ অভাৱ অভিযোগৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ অসমৰ্থ। পুতেকহঁতে খঙৰ ভমকত ঘৰত জুই লগাই দিলেও বা জীয়েক এজনী কোনোবা বিহাৰী ছোৱালী বেপাৰীৰ লগত পলাই গলেও সি অলপো আচৰিত নহয়।

ঘৰখনত মাক পুতেক জীয়েক মিলি সকলোবোৰ দোষ তাৰ ওপৰতে জাপি দিয়ে। জীয়েক তিনিজনী বেপেৰুৱা ভাৱে যাৰে তাৰে লগত গাড়ীত উঠি ফুৰে, পুতেকহঁতে গুণ্ডামী কৰি মদ খায়, কাজিয়া কৰে, ছোৱালী জোকায়—এই আটাইবোৰৰ বাবে ৰমেনেই মাত্ৰ দায়ী, ঘৈনীয়েকৰ গাত দোষ নাই।

আৰু কেইটামান মূহূৰ্ত্তৰ পাছতে তাৰ মৰমৰ ঘৈনীয়েক ৰেণুৰ মৃত্যু হব। এই মৃত্যু নিশ্চিত। তাই মাত্ৰ মৃত্যু সময়লৈকেহে যেন অপেক্ষা কৰি আছে। নৰীয়া পাটিত পৰি থাকোতে মাকে যদি কেতিয়াবা পুতেকহঁতক চাকৰি বিচৰাৰ কথা কয়, সিহঁতে মাত্ৰ উত্তৰ দিয়ে আন্দাৰ মেট্ৰিক হৈ ক'ত অফিচাৰৰ চাকৰিটো পাম? দেউতাৰ দৰে মহৰী হব পাৰিম। কিন্তু দেউতাই মহৰী হৈ কি ভাল কাম কৰিলে? এইয়া তোমাৰ মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্ত্তত দেউতাই দৰৱ কিনিবলৈ টকা পইচা গোটাবকে নোৱাৰিলে। আনৰ দৰে মাছ মাংস খোৱাতো দুৰৰ কথা মাহৰ শেষত দাইলকেইটা কিনিবলৈও ডাঙৰ সমস্যা হৈ পৰে। টাপলি মৰা এযোৰৰ বাহিৰে দ্বিতীয় যোৰ কাপোৰ নাই। দেউতাই ব্যৱসায় কৰিবলৈ টকা এসোপাকে গোটাই থৈছেনে খেতি কৰিবলৈ মাটি কিনি থৈছে ইত্যাদি।

ডাঙৰ লৰা দুটা আৰু ছোৱালী দুজনী এতিয়া শাসনৰ সীমাত নাই। সিহঁতৰ কাৰ্য্য-কলাপ দেখি ওচৰ-চুবুৰিয়াইও তবধ মানিছে। এই সকলোবোৰ ৰমেনে নিৰৱে সহ্য কৰি যায়। অফিচত তাৰ সন্মুখতে সহকৰ্মী সকলে প্ৰতি দিনে জেপ গধূৰ কৰি ঘৰলৈ গুচতে। সি কিন্তু কোনোদিনেই কাৰো অনুগ্ৰহ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলে। সি ভাৱে ঘোচ লোৱা মানেই হ'ল ভিক্ষা লোৱা। কিন্তু সি কাকো বুজাব নোৱাৰে যদিও তাৰ এনেকুৱা অৱস্থা।

প্ৰতিদিনেই সি অফিচৰ পৰা আহি আগফালৰ বাৰান্দাৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত থকা মূঢ়াটোত বহেগৈ। আজিও সি সেই নিৰ্দিষ্ট মূঢ়াটোতে বহি আছে। ভিতৰত ঘৈনীয়েকৰ মৃত্যু কেই মূহূৰ্ত্ত মানৰ ভিতৰতে নিশ্চিত হব। দৰৱ খুৱাব নোৱাৰাৰ বাবেই আজি তাক ঘৈনীয়েকে চিৰদিনলৈ এৰি গুচি যাব। অলপ পাছতে সি বহি থাকোতেই সৰু জীয়েক দুজনীয়ে চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। জীয়েকহঁতৰ কান্দোন শুনিয়ে সি বুজি পালে যে তাৰ সহধৰ্মিনীয়ে পৃথিৱীৰ পৰা শেষ নিশ্বাস পেলালে। তাৰ অন্তৰখন ভাগি পৰিল। সেই সময়তে প্ৰতিবেশী কেইজনমানে তাৰ ডাঙৰ জীয়েকজনী আজি তিনিদিনে ঘৰত নথকাৰ কথা পাতি আহিছে।

লাহে লাহে আন্ধাৰ হৈ আহিল। ৰমেন কিন্তু একেই নিৰৱ হৈ বহি থাকিল। সেই নিৰৱতাই যেন ৰমেনক বুজাই দিলে ঘৈনীয়েকে অভাৱত দিন কটোৱাতকৈ মৃত্যু হ'ল ভালেই হ'ল আৰু ডাঙৰ জীয়েকে যি কৰিছে ভালেই কৰিছে। আজি কালি নিজৰ পথ নিজে বাচি লোৱাৰ যুগ। এটা অনিশ্চয়তাৰ অৱসান ঘটিল। আন্ধাৰৰ মাজতেই ৰমেনে হাত যোৰ কৰি প্ৰাৰ্থনা কৰিলে ভগৱানক।

অনুবাদ গল্প ঃ

অচিনাকি

মূল : সুজান সিং (পঞ্জাবী)

অনু : চিত্ৰৰঞ্জন বুঢ়া গোহাঁই [illegible]

(পৰিচয় : সুজান সিং আধুনিক পঞ্জাবী সাহিত্যৰ এটি [illegible] জেহেলম [illegible] পঞ্জাবৰ গুৰদাসপুৰ জিলাত। ১৯৭৪ চনত চৰকাৰী শুকনাৰ্ক মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ পদৰ পৰা তেওঁ অৱসৰ [illegible] কৰে। সিং একেবাৰে গল্পকাৰ, কবি আৰু সমালোচক। "শহৰতে [illegible]" [illegible] সংকলনটিৰ বাবে তেওঁক সাহিত্য অকাডেমীয়ে পুৰস্কৃত কৰে। উক্ত সংকলনটিৰ অন্তৰ্গত "[illegible]" নামৰ গল্পটিৰ মুকলি অনুবাদ আগবঢ়োৱা হৈছে।)

কাশ্মীৰ সাহিত্য অকাডেমীৰ বাৰ্ষিক অধিবেশনত মুখ্য অতিথি ৰূপে যোগদিবলৈ অহা অধ্যাপক হৰনাথ সিঙে আৰু চাৰিদিন মানৰ বাবে কাশ্মীৰতে থকাৰ সিদ্ধান্ত ল'লে। কাশ্মীৰৰ অপৰূপ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যই তেওঁক সাংঘাতিক ধৰণে আকৰ্ষণ কৰিলে। শাৰী শাৰী পৰ্বত, তাৰ মাজে মাজে অকোঁৰা পকোঁৰা ৰাস্তা, ৰাস্তাৰ কাষে কাষে অসংখ্য হ্ৰদ-আৰু তাত নৌকা-বিহাৰ কৰা অগণন নৰ-নাৰী, পাহাৰৰ চূড়াই-চূড়াই মেঘৰ লুকা-ভাকু, ফুলৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বাগিছা আৰু পাৰ্ক বোৰ—এই অবাৰ্চীন প্ৰাকৃতিক পৰিবেশে তেওঁৰ দৰে এজন লেখকৰ মনত গভীৰ ভাৱে ৰেখাপাত কৰাটো স্বাভাৱিক। এই সৌন্দৰ্য সুধা যেন তেওঁ অকলে পান কৰিব পৰা নাই! ইমান বোৰ যে মনোমোহা ঠাই আছে, সেয়ে ক'লৈ প্ৰথমে যাব তাক তেওঁ ঠিক কৰিব পৰা নাই। তেওঁৰ বলদেৱ সিঙলৈ মনত পৰিল। তেওঁৰ বন্ধু, ভাল লেখক; বৰ্তমানে কাশ্মীৰতে থাকে। তেওঁ বলদেৱক লগ লৈ গোলমাৰ্গলৈ [illegible] বাহেৰা [illegible] খিনি [illegible] পুৰাৰ আৰু বজাৰ [illegible]। বলদেৱৰ ঘৰতে পুৱাৰ [illegible] খাই অধ্যাপকে খৰ-খৰকৈ লালচোকলৈ খোজ [illegible] আঠ বাজোঁ বাজোঁ। [illegible] তেওঁ প্ৰায় দৌৰ দি [illegible] দৰেই লালচোক পালেগৈ আৰু "গোলমাৰ্গলৈ" [illegible] উঠি [illegible] কলক লগাই [illegible] বাছ [illegible] মাৰি [illegible] সকলোবোৰ যাত্ৰীয়েই নিজ নিজ চিটত বহি [illegible] কণ্ডাক্টৰ জনে অধ্যাপকলৈ চাই ক'লে—"আপুনি [illegible] মাজলৈ সোমাই গৈ সেই খালী চিটটোতে বহক [illegible] আপোনাৰ বাবে আমি ৰৈ আছোঁ।"

অধ্যাপক সিঙে খালী চিটটোৰ নম্বৰটো চাই [illegible] প্ৰকৃততে কাষৰ চিটটোহে তেওঁৰ। কিন্তু এগৰাকী [illegible] কাষত বাৰেক নেকি তাত তিৰোতা [illegible] বহিবলৈ [illegible] আছিল। অধ্যাপকে খালী চিটটোত বহিবলৈ [illegible] তিৰোতা গৰাকীয়ে বিনয়ৰ সুৰত ক'লে—"অনুগ্ৰহ [illegible] বহিবলৈ [illegible] মোক দিয়া নাপাব। মই আপোনাৰ চিটটোতে বহিলে [illegible]

একো অসুবিধা নহয়তো?" "নাই, নাই, মোৰ একো অসুবিধা নহয়। আপুনি ভাল পাইছে যেতিয়া তাতে বহক।" —অধ্যাপকে ক'লে।

তিৰোতা গৰাকীয়ে অলপ লৰ-চৰ কৰি অধ্যাপক সিঙৰ ফালে চালে। সিঙেও আগৰে পৰাই মানুহ জনীলৈ চাই আছিল। চকুৱে চকুৱে পৰাত তিৰোতা গৰাকীয়ে বাহিৰলৈ চাই পঠিয়ালে, যেন ধৰা পৰাৰ ভয়। সিঙে তিৰোতা গৰাকীলৈ চাই থাকিল—এখন ধুনীয়া মুখ। চকু দুটা সাংঘাতিক ধুনীয়া। পোছাক—পৰিচ্ছদ, কথা কোৱাৰ ধৰণ-কৰণৰ পৰা এজনী গাভৰু যেন লাগে। বয়সে মানুহজনীক যেন আৰু ধুনীয়া কৰিছে। বাছখন মিৰাকাদল নামৰ ঠাইখন পাৰ হৈ যাওঁতে তিৰোতা গৰাকীয়ে অনিমেষনেত্ৰে বাহিৰৰ অনাবিল সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰাত ব্যস্ত। বাটৰ কাষৰ হ্ৰদ বোৰত অগণন নৰ-নাৰীয়ে নৌকা বিহাৰ কৰিছিল। তেওঁৰ দৃষ্টি সেই নৌকা বোৰত। তেওঁ যেন এতিয়া কোনো এক স্মৃতিৰ ভাব-সাগৰত ডুব গৈ আছে। বহু সময় লক্ষ্য কৰাৰ পাছত এই মানুহজনীক অধ্যাপকৰ চিনাকি—চিনাকি যেন লাগিল। "মোৰ চকুৱে যদি ভুল দেখা নাই তেন্তে এওঁ তাইৰ বাদে আন কোনোৱেই নহয়। হয়, এইখন মুখৰ গৰাকী সেই ছোৱালী জনীয়েই যাৰ লগত মোৰ যৌৱনৰ প্ৰথম পুৱাতে ভাৱৰ আদান প্ৰদান হৈছিল —যদিওবা তাই আৰু এতিয়া ছোৱালী হৈ থকা নাই। বিশ বছৰৰ সেই মুখ খনে যেন এতিয়া পূৰ্ণতা পাইছে। আগৰ সেই একেই মুখ, একেই চকু, একেই গঢ়। মাথোন আচৰিত কথা বয়সে যেন তাইৰ ওচৰত হাৰ মানিছে।" অধ্যাপকে মনে মনে ভাবিলে।

ৰাস্তাৰ দুয়ো কাষে শাৰী শাৰী সৰল গছ বোৰৰ মাজেৰে তীব্ৰবেগে বাছ খন দৌৰিছে। ইমান সময়ে মানুহ জনীয়ে বাহিৰলৈ চাই আছিল! হঠাৎ তেওঁ কাষতে বহি থকা মানুহ জনলৈ চালে। বহু সময় বিচাৰি ফুৰা সাঁথৰ এটাৰ উত্তৰহে যেন তেওঁ পাইছে এনে ভাৱেৰে মানুহ জনক তন্ন তন্নকৈ চোৱাত লাগিল। কাৰণ অধ্যাপকে কথাটো মন নকৰাকৈ থকা নাছিল। তেওঁৰ মনৰ মাজতো একেই চিন্তাৰ খলকনি। মানুহ জনীক আচৰিত কৰি অধ্যাপকে সুধিলে—"ইমান মনে মনে চোৱাৰ কোনো দৰকাৰ নাই। মই বিশ বছৰৰ আগৰ মানুহটোৱেই। ঠিক আছে, আপুনি নিৰ্মলা নহয় জানো?" অধ্যাপকৰ প্ৰশ্নত মানুহ জনী শেঁতা পৰি গ'ল। তেওঁ বৰ অসহায় বোধ কৰিলে। তেওঁৰ মুখৰ পৰা এটা হুমুনিয়াহ ওলাই আহিল। তেওঁ একোকে নক'লে।

সেইয়া এপ্ৰিল মাহৰ কথা। বসন্তৰ মন বলিয়া কৰা প্ৰকৃতিক সৌন্দৰ্যই বাছৰ সকলো যাত্ৰীকে আপ্লুত কৰি ৰাখিছে। চাৰিওফালে মাথোন ফুল আৰু ফুল। যাত্ৰী সকলে যেন এই সৌন্দৰ্যৰ সাগৰত জপিয়াই পৰিব। অথচ এই দুজন যাত্ৰীৰ যেন বাহিৰলৈ চাবৰ আহৰি নাই। তেওঁলোকৰ মনৰ ভিতৰত এতিয়া অনেক ঢৌৰ খলকনি—কোনোবাটো উঠিছে, আকৌ কোনোবাটো মৰিছে

বহু সময়ৰ নিৰৱতা ভংগ কৰি অধ্যাপকে সুধিলে "আপুনি ইয়াতে থাকে নেকি?" মানুহ জনীয়ে মূৰ জোকাৰিলে। "তেনেহ'লে অৱসৰ বিনোদৰ বাবে আহিছে?" মানুহ জনীয়ে পুনৰ মূৰ জোকাৰিলে। "আপুনি এতিয়াও মোৰ স'তে কথা পাতিবলৈ ইচ্ছা নকৰে? মই ইমান অপৰাধীনে? ঠিক আছে, মাত্ৰ এটা কথা কওঁক আপুনি নিৰ্মলা হয়নে নহয়?" "হয়, মই নিৰ্মলা"—কঁপা কঁপা মাতেৰে মানুহজনীয়ে কৈ গ'ল। "আপুনি অপৰাধী নহন, কিন্তু দোষৰ পৰা আপুনিও মুক্ত নহয়। গোটেই ঘটনাটোৰ বাবে মোৰ দেউতা আৰু কম-বেছি পৰিমাণে মইও সমানে দায়ী।" অধ্যাপকে কথাৰ সুঁতিটো সলনি কৰাৰ অৰ্থে ক'লে—"অতীতৰ সেই কৰুণ স্মৃতি ৰোমন্থন কৰি কোনো লাভ নাই। বাৰু কওঁকচোন আপোনাৰ কাশ্মিৰলৈ অহাৰ উদ্দেশ্য কি?" "মোৰ ছোৱালী জনীৰ বি. এড্‌ৰ নামভৰ্তিকৰণৰ বাবে ইয়ালৈ আহিছোঁ। মাত্ৰ সাত নম্বৰৰ বাবে তাই অনাৰ্চ নাপালে। বৰ দুৰ্ভগীয়া ছোৱালী, পৰীক্ষাৰ সময়তে বেমাৰত পৰিল। পঞ্জাবৰ ক'তোৱেই তাই চিট্ নাপালে। সেয়ে তাইৰ

মোমায়েকে ক'লে ইয়ালৈ লৈ আনিবলৈ। মোমায়েকে ইয়াতে বিদ্যুত পৰিষদত চাকৰি কৰে, কিছু প্ৰতিপত্তি থকা মানুহ। তাইক থবলৈকে মই ইয়ালৈ আহিলো। ইতিমধ্যে আমাৰ কৰিব লগা খিনি কৰা হৈ গৈছে। বাকী বোৰ কাম মোমায়েকে কৰি দিব। ইকালে মোৰ চুটীও বৰ কম।"

"আপুনি চুটীত আহিছে? চাকৰি ক'ত?"

মই আমাৰ গাওঁৰ হাইস্কুল খনৰ প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী, স্কুলখন নগৰৰ ওচৰতে।"

"কিন্তু আপোনাৰ দেউতাৰাই আপোনাক ৬ষ্ঠ শ্ৰেণীতে স্কুল এৰোৱাই দিয়াইছিল। কাৰণ তেখেতৰ কোনো ছোৱালীৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতি কোনো আগ্ৰহ নাছিল। আৰু এইটো কাৰণৰ বাবেইতো আপোনাৰ আৰু মোৰ হ'ব লগা বিয়াখন ভাগিছিল!"

"আপুনি ঠিকেই কৈছে। মোৰ দেউতা বৰ আও-পুৰণি চিন্তাধাৰাৰ মানুহ আছিল। কিন্তু মোৰ মনৰ কথা মইহে বুজোঁ। স্কুল এৰাৰ পৰা পুৰা এবছৰ তেওঁৰ ম'তে যে কিমান যুজিলোঁ। শেষত মই জয়ী হ'লো। মই আকৌ পঢ়া আৰম্ভ কৰিলো। আপুনি ইতিমধ্যে মোৰ পৰা আঁতৰি গ'লগৈ। মই ৯ম শ্ৰেণী পালো আৰু তেতিয়াই মোৰ বিয়া।" "কিন্তু এখন হাইস্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী হ'ব পৰাকৈ বি. এ. বি. এড, এইবোৰ তুমি কেতিয়া কৰিলা?" অধ্যাপকৰ 'আপুনি' সম্বোধনটো অজ্ঞাতেই 'তুমি' হৈ গ'ল। ইয়াৰ বাবে নিৰ্মলাক বেয়া নাপাবলৈ ক'লে।

"নাই, নাই, মই অলপো বেয়া নাপাওঁ। কিন্তু মই ইচ্ছা কৰিলেও আপোনাৰ ম'তে ইমান সহজ হ'ব অন্ততঃ এতিয়া নোৱাৰিম। মোৰ জীৱনত যিকণ উন্নতি হৈছে সেয়া কেৱল মোৰ স্বামীৰ বাবেই হৈছে। এই গৌৰৱৰ প্ৰকৃত অধিকাৰী তেৱেঁই। বৰ উচ্চাকাংক্ষী মানুহ। ধন-বিচ নোহোৱাৰ বাবে তেওঁ পঢ়া-শুনা কৰিব নোৱা-ৰিলে। ৯ম শ্ৰেণীতে স্কুল এৰি ৰেল কোম্পানীৰ কাৰ-খানা এটাত যোগালিৰ চাকৰিত সোমাল। চাকৰি ঠিক নহয়—দিন মজুৰী কৰা এজন বস্তুৱা। কিন্তু নিজৰ চেষ্টাৰ বলতে [illegible] ক্ৰমে "ডিগ্ৰী" আৰু পাছলৈ [illegible] হয়গৈ। আমাৰ বিয়াৰ সময়ত তেওঁ এজন [illegible] আছিল। আপোনাৰ দৰেই মোৰ বিয়া [illegible] মোৰাত [illegible] মোৰ মনটো ভাগি গৈছিল— [illegible] মোৰ উচ্চাকাংক্ষাৰ প্ৰতি থকা আগ্ৰহ [illegible] কিন্তু মোৰ স্বামীয়ে [illegible] জানৰ পৰাই এই ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিছিল। [illegible] মোক প্ৰাইভেটকৈ মেট্ৰিকৰ পৰা বি. এড. লৈ পঢ়ালে [illegible]

"সদায়ে মই তোমাৰ কোনো খা-খবৰ [illegible] নাছিলোঁ। তুমিও হয়তো মোৰ বিষয়ে একো [illegible] বিশ্বাস কৰি লৈছা [illegible] মোৰ জীৱনৰ [illegible] দুখতো পাৰ হৈ গ'ল তাৰ জানো কিবা খবৰ [illegible] ৰাখিছা?" অধ্যাপকে ভাবিছিল যে তেওঁলোকৰ [illegible] বিচ্ছেদ ঘটাৰ পিছত নিৰ্মলাই হয়তো তেওঁৰ [illegible] খবৰ ৰখা নাই। কিন্তু আচৰিত কৰি নিৰ্মলাই [illegible] গ'ল—"মই জানো আপুনি লণ্ডনৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত এখন [illegible] হালৰ অধ্যাপনা কৰে। সাবোপৰি আপুনি এজন প্ৰতিষ্ঠিত [illegible] সাহিত্যিক। মোৰ স্বামীয়ে আপোনাৰ উপন্যাস বোৰ [illegible] বৰ মনোযোগেৰে পঢ়ে। আপোনাৰ আৰু সমাজৰ [illegible] বনিত বস্তুৱা, দুখীয়া ভূমিহীন কৃষক আৰু সমাজৰ [illegible] হেলিত মানুহবোৰৰ দুখ লগা ছবি বোৰে তেওঁক [illegible] আকৰ্ষণ কৰে। কাৰণ তেওঁ এসময়ত এজন [illegible] বস্তুৱা আছিল আৰু সেয়ে এই খাতিখোৱা [illegible] বোৰৰ প্ৰতি ইমান সহানুভূতি।"

অধ্যাপকে মনে মনে নিৰ্মলাৰ গিৰিয়েকৰ [illegible] নিজকে এবাৰ বিজাই চালে। নিজকে তেওঁৰ [illegible] নীচ যেন লাগিল। "তুমি সচাঁকৈয়ে মহান, [illegible] স্বামীয়ে আৰু মহান। যি জনে তোমাৰ বাবে [illegible] ত্যাগ কৰি আজিৰ এই অৱস্থালৈ আনিলে তেওঁ [illegible] মহাপুৰুষ।"

"ইমান প্ৰশংসা ভাল নহয়। ঠিক আছে, [illegible] নিশ্চয় আপোনাৰ বিষয়ে কিছু ক'বলৈ আপুনি [illegible] নাপায়।"

"কিছুমান কথা নোকোৱাটৈক থকাই ভাল।"

"সেইটো নহ'ব। মই মোৰ ইমানবোৰ কথা ক'লো, এতিয়া আপোনাৰ পাল, ক'বই লাগিব"—নিৰ্মলাই এক প্ৰকাৰে জোৰ দিয়েই ক'লে।

ইতিমধ্যে বাছখন আহি টনমাৰ্গত ৰ'লহি। ইয়াতে নামি তেওঁলোকে চাহ খালে। তাৰ পাছত দুয়ো দুটা ঘোঁৰা ভাড়াত লৈ গোলমাৰ্গলৈ বুলি পাহাৰীয়া ৰাস্তা-ইদি ঘোঁৰা চলাই দিলে। সৰল গছৰ অৰন্যৰ মাজেদি বতাহে শুহুৰি বজাই গৈছিল। ৰঙ-বিৰঙৰ নানান চৰা-ইৰ সুললিত গীতত ঠাইখন সৰবহৈ আছিল। সম্মুখত চকুৰে মনিব পৰালৈকে মাথোন ফুলৰ বাগান। বতা-হৰ তালে তালে ফুলবোৰ হালি-জালি আছিল, এপাহৰ ওপৰত যেন ইপাহ হাঁহি হাঁহি বাগৰি পৰিব। ফুল-বোৰে যেন ভ্ৰমনকাৰীক হাত বাউল দি মাতিছে সিহঁতৰ ওচৰলৈ। এই স্বৰ্গীয় নন্দন কাননৰ সৌন্দৰ্য্যই অধ্যাপকক অস্থিৰ কৰি তুলিলে। তেওঁৰ মুখৰ পৰা অজানিতে এফাঁকি কবিতা ওলাই আহিল।

"ক্ৰমশঃ উচ্চতৰৰ পৰা উচ্চতম হৈ গঢ়ি উঠে চূড়াবোৰ। এই আনন্দই পূৰ্ণ কৰক জীৱনৰ অপূৰ্ণতা,

আৰু ধৰাৰ ৰঙীন বুকুত পূৰ্ণোদ্দমে চলি থাকক জীৱনৰ খেল।...."

: বীৰ সিঙৰ কবিতা নহয়নে?"

: হয়।"

: এতিয় আপোনাৰ নিজৰ কথা কওঁক, আপোনাৰ ঘৰ সংসাৰৰ কথা।"

: কিন্তু আজিৰ এই আনন্দৰ দিনটোত এইবোৰ কথাই হয়তো তোমাক বিৰক্ত কৰিব।"

: মুঠেই নকৰে; বৰং আনন্দহে দিব।"

: শুনা, মই যি জনী ছোৱালী বিয়া কৰালোঁ তাই নিজৰ নামটোও লিখিব নেজানে।"

: কেনেকৈ এইটো হ'বলৈ পালে?"

: বিয়াৰ আগে আগে মোৰ মা-দেউতাই তাইৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰ, চাল-চলনৰ বিষয়েহে সোধ-পোচ কৰিছিল, তাইৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে নহয়। তাইৰ দেউতাকে কিন্তু আমাৰ মা-দেউতাক ছোৱালীজনী যথেষ্ট শিক্ষিত বুলি-য়েই কৈছিল। কিন্তু বিয়াৰ পাছতহে গম পালোঁ তাইৰ কোনো শিক্ষাই নাই। মোৰ মা-দেউতাই খঙতে তাইক খেদি দি আকৌ বিয়া পতাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল। মই মান্তি নহ'লোঁ। মই জানোঁ এই দোষ তাইৰ নহয়, মাক বাপেকৰহে। তাইক শাস্তিদিয়াৰ যুক্তি বা অধিকাৰ মোৰ নাই। তাইক ঘৰতে শিক্ষা দিয়াৰ বহু চেষ্টা কৰিছিলোঁ। হাজাৰ হাজাৰ ল'ৰা-ছোৱালীক উচ্চ শিক্ষা দিলোঁ, কিন্তু এজনী সামান্য ছোৱালীৰ হাতত মই পৰাজিত হ'লোঁ। তাই একোকে শিকিব নোৱাৰিলে।"

"ছোৱালী জনী দেখাই-শুনাই কেনে?"

"দেখাই-শুনাই ধুনীয়াই আৰু টুক্-টাকুকৈ ঘৰখন চলাব পৰা বিধৰে। কিন্তু এই আধুনিক পৃথিৱী খনৰ বিষয়ে তাইৰ কোনো ধাৰণা নাই।"

"মই ভাবোঁ, এনেকুৱা এজনী পত্নীক এৰি দিয়াটো একো ডাঙৰ কথা নাছিল।"

"তুমিও তেনেকৈ ভাবিব পাৰা। আজিহে বুজিলোঁ, তুমিও সেই একেই মূৰ্খ তিৰোতা!" মূৰ্খ বুলি কোৱাত নিৰ্মলাই কিছু লাজ পাইছিল। মনে মনে খং উঠিছিল। তথাপি ধৈৰ্য্য ধৰি আকৌ সুধিলে "ল'ৰা-ছোৱালী কেইটা?"

"দুটা। ডাঙৰ ছোৱালী জনী এম. এ. পাছ কৰি অধ্যাপনা কৰে। বিয়াও হ'ল। ল'ৰাটো নাম কৰা ডাক্তৰ, জলন্ধৰৰ মুখ্য চিকিৎসালয়ত কাম কৰে—বিয়া কৰা নাই।"

"মোৰ ছোৱালী জনীক যদি আপোনাৰ ল'ৰাটোলৈ বিয়া দিব বিচাৰোঁ—আপুনি কেনে দেখে?"

"এই বিষয়ে মই নিশ্চিত নহওঁ। তাইও নিশ্চয় তোমাৰ দৰেই হ'ব। মানুহে জানো এনেয়ে কয় মাক চাই জীয়েক বুলি।" অধ্যাপকৰ এইষাৰ কথাই নিৰ্মলাৰ গালত যেন চৰহে মাৰিলে। এক অভিমানী-স্বৰত নিৰ্মলাই ক'লে—

"অধ্যাপক সিং, আপুনি সমগ্ৰ নাৰী জাতিক অপমান কৰিছে। আপুনি ভাৱে নেকি যে নাৰীৰ যগজুত একো নাই।......মই আপোনাৰ এই অবাঞ্চিত খঙৰ কাৰণ

বুজি পাইছো। সচঁকৈ আপোনাৰ জীৱনটো মহৎ ত্যাগৰ জীৱন, যিটো জন্ম হয় মাথোন মানৱীয়তাৰ পৰাহে। ত্যাগে মানুহক মহান কৰে। এই কাৰণৰ পৰা আপুনি মোৰ স্বামীতকৈ মহান। কিন্তু······তাৰ পাছত নিৰ্মলাই একো ক'ব নোৱাৰিলে।

থৰ হৈ বৈ থকা অধ্যাপকে নিৰ্মলাৰ কঠোৰ মুখখনলৈ চাই ৰ'ল। অধ্যাপকৰ সৰলতা ভৰা অথচ গভীৰ দৃষ্টিয়ে নিৰ্মলাৰ মুখখন যেন সলাই দি তাত পুনৰ সুষমা সানি দিলে।

অধ্যাপক নিজৰ হাতত ধৰি নিৰ্মলাই তেওঁক কাষৰ আন এখন সুৰুনিলৈ লৈ গ'ল। দুয়ৰ মাজতে দুয়ো বহিল দুয়ো আপোন ভাৱত তন্ময়। অধ্যাপকে নীৰৱতা ভংগ কৰি আকাশৰ ফালে চাই ক'লে "তুমি মোক তোমাৰ যৌৱনৰ সোণালী দৃষ্টিৰে এবাৰো চাইছানে?"

"বহু বাৰ চাইছো।"

"তোমাক মই বৰ ধুনীয়া দেখিছিলোঁ।"

"আপোনাকো।"

"যিদিনা আমাৰ মাজৰ সম্বন্ধটো ভাগি গৈছিল, তেতিয়া?"

"তেতিয়াও।"

"এতিয়া?"

"এতিয়াও?"

"তুমি হয়তো এতিয়াও মোৰ ওপৰত নাৰাজ?"

"নিশ্চয়, কিয়নো আপোনাৰ স'তে বিয়া হোৱাৰ পাছত হে আজিৰ দৰে মোৰ পঢ়াৰ ইচ্ছা আছিল। কিন্তু আপুনি এক পলায়নবাদী মনোভাৱহে ল'লে।"

নিৰ্মলাৰ শেষৰ বাক্যটোৱে অধ্যাপকৰ হৃদয়ত এটা হুঁহাকাৰ তুলি দিলে। পৰিবেশটো অলপ সহজ কৰি-

[illegible] তেওঁ [illegible] আৰু [illegible] আৰু [illegible] আৰু লুকা-ভাকু [illegible] তোমাৰ সম্মুখত [illegible] অলকল [illegible] সৌৰভে [illegible] কাষৰ সক [illegible] হঠাতে [illegible] দুটা খোঁৱা [illegible] নিৰ্মলাই [illegible] ধৰি [illegible] চুলিবোৰ কিবিকিৰ কাৰণ [illegible] তেওঁ বতাহত [illegible] আৰু চকী [illegible] কথাই [illegible] তুমি [illegible]

নিৰ্মলাই একো নক'লে।

"তোমাৰ চোৱালীক মোৰ ঘৰলৈ বোৱাৰী [illegible] আনিম বুলি ভাবিছো। তুমি কি কোৱা?" [illegible] তেতিয়াও নিমাত।

অধ্যাপকে লক্ষ্য কৰিলে যে তেওঁলোক দুয়োৰে [illegible] মাজৰ ব্যৱধানটো ক্ৰমাত বাঢ়ি গৈছে আৰু [illegible] সম্পৰ্করূপে নিজৰ মাজতে ডুব গৈ আছে। তাৰ [illegible] সম্পৰ্ক [illegible] নিৰ্মলাই এবাৰো অধ্যাপকলৈ নাচালে। লানচোক [illegible] নাকিব দৰে শিনগব পাৰটৈ আহি [illegible] তেওঁ [illegible] আগতেই নিৰ্মলা বাচৰ পৰা নামি গ'ল। [illegible] পক মিচক মাত এবাৰো নিদিলে।

আমাৰ সাহিত্য উদ্দেশ্যধৰ্মী [illegible]
সৃষ্টি কৰাই আমাৰ সাহি[illegible]

সম্পৰ্ক

চন্দ্ৰ চমুৱা

প্ৰাক্তন অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ

খুড়াদেউ এইবাৰ বহুত দিনৰ মূৰত আহিছে। স্বাভাৱিক আদৰ দেখুৱাই তেওঁৰ লগত প্ৰাথমিক কথা-বতৰাৰ বিনিময় কৰিলো। তেওঁ অহাৰ উদ্দেশ্য সোধাৰ সময় এতিয়াও [illegible] নাই। তেওঁ আপোন মানুহ, আহিছে [illegible]

সম্পৰ্কত তেওঁ অহা নাই। এটা ভাল মাছো তেওঁ হাতত আনিছে। গতিকে এসাজ একেলগে দেখা শুনাকৈ খাই উঠি বহা কোঠালৈ আহি পাণ-তামোল খাই যথেষ্ট প্ৰস্তুতিৰে কথাৰ মাজতে সুধিব লাগিব। তামোলখন [illegible] সুধিব পৰা বিধৰ আলহী তেওঁ নহয়। তথাপি [illegible]

ব্যৱসায়ী মন প্ৰত্যেকৰে আছে। স্বাভাৱিক আশাৰৰ মাজত ই হেঁচা খাই থাকে। প্ৰতিভাৰ কথাৰ মাজত উকি দি ই ক্ৰিয়া কৰি থাকে। সেয়ে তেওঁ কৈ থকা কথাৰ মাজতে মই অন্যমনস্ক হৈ পৰোঁ, আচল উদ্দেশ্যটো জনাৰ কাৰণে মনটো পিট্ পিটাই ফুৰে। জনাৰ কাৰণে তেওঁৰ ক্ষেত্ৰতো একে অৱস্থাই হোৱাটো স্বাভাৱিক।

মই খুড়াদেউৰ ঘৰকৈ কেইবাবাৰমানেই গৈছো। সেইয়া উহঁতৰ সময়ত সৰু কালতে। ডাঙৰ হ'লত যোৱা নাই। এই কাৰণতে এবাৰ খুড়ীয়ে মোক ব-চেৰা বুলি গালি দিছিল। "ব-চেৰা" মানে কি বুজিবলৈ মই অভিধান চাবলগীয়া হৈছিল।

যি যি নহওঁক, খুড়াদেউহঁতো আপোন মানুহ, আৰু গালিও আপোন মানুহৰ গালি। আমি সৰু হৈ থাকোঁতেই তেওঁলোকে বেলেগ হৈ বঙাজোল চাপৰিলৈ উঠি গৈছিল। যোৱাৰ দিনৰ পৰা তেওঁ অহা যোৱা কৰি আমাৰ দুৰ্বল হ'ব খোজা মৰম-চেনেহৰ এনাজৰীডাল সবল কৰি ৰাখি আছে। আমাৰ ককা আৰু আইতা আমাৰ লগত পুৰণি ভেটিতে আছিল। তেওঁলোক জীয়াই থাকোঁতে খুড়াদেউক অৱশ্যে আমি সদাই দেখিছিলো। মাটি বাৰীৰ শৃংখলা লগোৱা, মা-সম্পত্তিৰ ভাগ-বঁটোৱা কৰা আদি কামত অহাৰ উপৰিও বিহুৰে-সংক্ৰান্তিয়ে ককা-আইতাক সেৱা একোটা জনাই যায়হি। কিবা ভালবস্তু অকণ পালে দি যায়হি। গতিকে খুড়াদেউ অহাৰ কাৰণে আমি ভতিজা ল'ৰাহঁতে আগ্ৰহেৰে বাট চাই ৰওঁ। আৰু অহাৰ লগে লগে বহুত অপিয়াই উঠো। পদূলিত দেখা মাত্ৰে দৌৰি গৈ ককা বা আইতাক আগতে জনোৱাটো আমাৰ মুকলি প্ৰতিযোগিতা। আমি জানো খুড়াদেউ কাহানিও উদা হাতে নাহে। মাছ বা কাছৰ মঙহ, বনৰীয়া পহুৰ মঙহ বা দৈ এটেকেলি হ'লেও হাতত আহে। আমাৰ দেউতাহঁতো খুৰাদেউৰহঁতৰ নতুন ঠাইখন চাবলৈ তেনেকৈ এবাৰ গৈছিল। দেউতাই ঘৰত মন্তব্য কৰিছিলহি— ঠাইখন চাৰিওফালৰ পৰা বেচ ভোগালী। মই খুড়াদেউৰহঁতৰ

তাত থকাৰ কথা [illegible]। দেউতাই মাটি [illegible] গাঁৱৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় [illegible] হোৱাৰ পাছত [illegible] মিলিত [illegible] গতিকে দেউতাই [illegible] ৰাখিলে। [illegible] শিক্ষকৰ [illegible] সময় [illegible] পঢ়াই দিয়াৰ [illegible] শিক্ষাজীৱন [illegible] কৰি মই [illegible] হ'লো। [illegible] কিনি [illegible] কিছু কথাটো [illegible] কোনোমতে [illegible] পাছ কৰিলোঁ। [illegible] চাকৰি বিছাৰি [illegible] লাগতীয়া টকা [illegible] কৰিলো। স্বাধীন ব্যৱসায় কৰিবলৈ হাতত [illegible] মাটিকে [illegible] কৰাৰ কথা দেউতাক [illegible] দেউতাক আৰু বুজাইছিলো যে গাঁৱৰ মাটি [illegible] কৰি কোনোবা নগৰত ডকঠামান হ'লেও লোৱা [illegible] কাৰণ আজিকালি সকলো মানুহ নগৰমুখী হৈছে। [illegible] বহু ডকঠামান মাটি পালে ব্যৱসায়ো ভাল-ধৰণে [illegible] পৰা হ'ব। দেউতাই নেমানিলে যদিও [illegible] মৰ্টগেজ দিয়াত তেওঁ কোনোমতে মান্তি হ'ল। [illegible] মহৰ মুৰত চৰকাৰৰ পৰা কেইহেজাৰমান [illegible] পালো। তাৰ আধাখিনিৰে ফাৰ্নিচাৰৰ [illegible] আৰম্ভ কৰিলো। ডবছৰ হৈছে, ঠাইখন [illegible] অঞ্চলটোকে গ্ৰাহক আৰু চিনাকী মানুহ হৈছে। [illegible] যথেষ্ট হৈছে। সকলোখিনি ঋণ পৰিশোধ কৰি [illegible] দোকানখন নিজাকৈ পাইছো। মানুহে কয়, মাগি [illegible] মাগি নেখায়। এই শুভ বুদ্ধিকেৰা আছে বুলি [illegible] কৰিব পৰা হৈছো।

ঘৰৰ লগত যোগাযোগ নাই বুলিয়ে কথ[illegible] ঘৰ চলাওঁতা মানুহ আছে। মোৰ ধাৰণা [illegible] কেনেকৈ চহৰত ডকঠা মাটি নিজাকৈ ল'ব পাৰি। [illegible] মাটিৰ দাম এগুণৰ ঠাইত দুগুণকৈ বাঢ়ি গৈছে। মাটিও নাইকীয়া হৈ গৈ আছে। ছেগতে অকণমান নেৰাখিলে আৰু পিছত সম্ভৱ নহ'ব। পিছে মাজতে ভুল এটিও হৈ গ'ল। সেইয়া হৈছে বিয়াখন। সেইৰা বহুত কথা। একৰকম বাধ্যত পৰি বন্দনাক ঘৰলৈ আনিবলগীয়া হ'ল। পৰিয়াল হৈছে, খৰচ বাঢ়িছে। টকা-পইছা অপাৰুৰূপ-ভাৱে সাচিব পৰা নাই। এইটো গতিৰে চলিলে আৰু দহ বছৰৰ পাছতো চহৰত মাটি কিনিব পৰা নেযাব। তথাপি গাঁৱৰ মানুহৰ ধাৰণা যে মোৰ টকা-পইচা আছে।

চহৰীয়া জীৱন আৰু ব্যৱসায়িক ব্যস্ততাই ঘৰৰ লগত, আপোন মানুহৰ লগত যোগাযোগটো কমাই আনিছিল যদিও তেওঁলোকলৈ মাজে-সময়ে মনত নপৰা নহয়। এবাৰ খুড়াদেউৰ পৰা হঠাৎ এখন চিঠি পাইছিলো। তেখেতে লিখিছিল যে মোৰ ব্যৱসায়ত উন্নতি হোৱা, বিশেষকৈ চহৰত মাটি লোৱা বুলি শুনি ৰং পাইছে। কোনোবাই সম্ভৱতঃ ভুলকৈ তেখেতক কৈছিল মই চহৰত মাটি লোৱা বুলি। হয়তো মোৰ কথা ইকাণ-সিকাণকৈ বাগৰি এনে ৰূপ লৈছিল। যি কি নহওক, মোৰ উন্নতিৰ কাৰণে চিঠিৰে তেখেতে আশীৰ্বাদ জনাইছে। খুড়াদেউক ধন্যবাদ জনাই মই চিঠিৰ উত্তৰ দিলো আৰু এইফালে এপাক মাৰি যাবৰ কাৰণে আমন্ত্ৰণ জনালো।

খুড়াদেউ সচাঁকৈ আহিল খুড়ীক লগত লৈ। তেওঁলোক শুদাহাতে অহা নাছিল। গাঁৱৰ বিলৰ চাৰিটা চেনীমাছ মোনাত লৈ আহিছিল। আমাৰ খুড়াদেউ আৰু খুড়ী আগৰদৰেই ভতিজাহঁতৰ প্ৰতি মৰমিয়াল। মই মনতে কৈ ৰং পালো। দুপৰীয়াৰ আহাৰৰ পাছত তেওঁলোকে মোৰ দোকান, থকা ঠাই ভালকৈ চালে। আমি ঘৰুৱা আন্তৰিকতাৰে বহুত কথা পাতিকো। মই গৃহিনীয়েও হাঁহিমুখে তেওঁলোকক বিদায় দিলে। মই তেওঁলোকক গাড়ীৰ টিকট কাটি বাচত তুলি থৈ আহিলোগৈ। যাবৰ সময়ত খুড়ীয়ে কৈ গ'ল বঙাজোললৈ বোৱাৰীয়েকক মানে মোৰ পৰিবাৰক লৈ এপাক যাবৰ কাৰণে।

খুড়ীহঁতৰ কথা-বতৰাৰ পৰা বুজিলো, তেওঁলোকৰ ঠাইখন আগৰ দৰে ভোগালী হৈ থকা নাই! তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থাও এতিয়া আগৰ দৰে নহয়। নানা ঠাইৰ পৰা অহা মানুহৰে বঙাজোল ঠাহ খাই পৰিল। হাবি-বননিৰ সম্পদ গৈছে, বিলৰ মাছ ক্ৰমে লুকাইছে। ঠাইখন এটা মফচল এলেকাত পৰিণত হৈছে লাহে লাহে। কিছু নিলগত তেল-গেছ আয়োগৰ শিবিৰ হৈছে। হয়তো গ্ৰাহক বেছি হোৱাৰ কাৰণে বজাৰত বস্তুৰ দাম বাঢ়িছে। তাতে যোৱা বছৰৰ বানপানীয়ে ভিতৰুৱা গাওঁবোৰৰ মানুহৰ অৱস্থা বেয়া কৰি থৈ গ'ল। খুড়াদেউহঁতো ইয়াৰ পৰা ব্যতিক্ৰম নহয়। তেওঁলোকে পেটে পেটে আশা কৰে যে মই তেওঁলোকক কিছু সহায় কৰিম। খুড়াদেউহঁতক দুই-চাৰি টকা দি সহায় কৰাটোনো কি ডাঙৰ কথা? কৰিবলৈ পালে ভালেই পাম। ক'লেই হ'ল।

সহায়ৰ কথা মোক তেওঁলোকে সতকাই কোৱা নাছিল। এদিন খুড়াদেউ হঠাৎ ওলালহি। এইবাৰ তেওঁ সচাঁকৈ টকা-পইছাৰ সহায় বিছাৰি আহিছে।

"সৰু ভনীয়েৰৰ বেমাৰৰ কথাতো তই গম নেপাৱ!" তেওঁ ক'লে। মই বুজিলোঁ খুড়াদেৱে তেওঁৰ সৰু ছোৱালীজনীৰ কথা কৈছে। তেওঁৰ ছোৱালী দুজনী, ল'ৰা এটা।

"খবৰ নিদিলেনো কেনেকৈ গম পাম।" মই ক'লো।

"এৰা, তহঁততো নেযাৱই।" খুড়াদেৱে এটা হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে। মই তেওঁৰ মুখলৈ চালোঁ। তেওঁৰ নীৰৱ অভিযোগটো তল পেলাবলৈ চেষ্টা কৰিলো।

"তাইৰনো কি বেমাৰ?" মই সুধিলো।

খুড়াদেৱে কৈ গ'ল:—"পটতে কিবা এটা গোটা পাতি আছে। ডাক্তৰে অপাৰেচন কৰিব লাগিব বুলি কৈছে। ডিব্ৰুগড়তে নি থৈ আহিছো। টকা পইছা হাতত একেবাৰে নাই। ইফালে ডাক্তৰক দুশমান টকা নিদিলে জানো হ'ব? মোৰ হাতত সম্বল বুলিবলৈ একো নাই। তাইৰ লগতে কমখন টকা গ'ল জানো! ভায়েৰৰ চা-চাকৰিও নহলগৈ। ভেন্‌চাৰ স্কুল এখনত

তিনিবছৰ খাটি আছে। একোতালেই নাই। পাৰিলে জীয়েৰেক বচা।"

মই ভীষণ সমস্যাত পৰিলোঁ। কোনে টকা-পইছা আৰু আনফালে এজনী ছোৱালীৰ জীৱন। দুকঠা মাটি লোৱাৰ বন্দোবস্ত একৰকম হৈ আছে। মোক [illegible] টকা লাগিব। বহুদিনৰ পৰা খোৱা-পিন্ধাৰ খৰচ কমাই কিছু টকা জমা কৰিছো। এতিয়া দুশটকৈ টকা দিব-লগীয়া হ'লে সেইখিনি ক'ৰ পৰা পূৰণ কৰিম? ঘৰ চলোৱাৰ কেইটামান বস্তু বাদ দিব লাগিব। বস্তুৰ যোগাৰ দিব নোৱাৰিলে গৃহিণীয়েবা কি ভাবিব! মনতে ক'লো—জীয়নীৰ জীৱন বচাবলৈ মোৰ ইচ্ছা নোহোৱা নহয়, কিন্তু মই যে অসমৰ্থ, খুড়াদেৱে জানিছে ক'ঠা কিমানলৈ বহিছে।

"খুড়াদেউ, ডাক্তৰক দুশ টকা কিয় দিব লাগে? এশ টকাকে দিয়কচোন। ভাল কাম কৰো বুলিলে এশ টকাৰেনো কিয় নোৱাৰে। আকৌ চৰকাৰী ডাক্তৰে জানো এনেকৈ পইচা লয়?"

খুড়াদেৱে তাচ্ছিল্যসূচক ম্লান হাঁহি এটা মাৰি আনফালে চালে। মই মনে মনে লাজ পালো, সম্ভৱতঃ নিজৰ অনভিজ্ঞতাৰ কাৰণে। কেইবাদিনো খুব নল-গোৱা গাল দুখন মোহাৰি মোহাৰি খন্তেক ৰ'লো। ঘড়ীটোলৈ চালোঁ। খুড়াদেউ আজিয়েই উলটি যাবলৈ হ'লে বাছৰ সময়লৈ বেছি পৰ নাই। চামড়াৰ চুট-কেছটো খুলি টকা ডেৰশ উলিয়াই আনি খুড়াদেউৰ হাতত দিলো। তেওঁ টকাখিনি হাতত লৈ গণি, লিবিকি-বিদাৰি হাতখন আঁঠুৰ ওপৰত ৰাখি মজিয়াৰ কালে চাই কিবা এটা গুনা-গঁঠা কৰিলে। তেওঁ হয়তো হিচাব কৰিছিল, ডাক্তৰক কিমান টকা দিলে হ'বগৈ। তেওঁৰ মনত হয়তো দুটা ছবি—এটা দেৱদূতৰ; আনটো যমদূতৰ।

টকাখিনি ওপৰ জেপত ভৰাই তেওঁ এটি নিশ্বাস এৰি লাহেকৈ ক'লে—"হ'ব। আচলতে মোক পাচঁশ মান টকাই লাগে। খুড়ীয়েৰে মাটি দুবিঘাকে যদু মহাজনৰ ওচৰত বন্ধকত দিয়াৰ কথা কৈছিল। মইহে [illegible] [illegible] টকা বিচাৰি [illegible] [illegible] মহাজনৰ [illegible] ক'লো, মহাজনৰ [illegible]

মই [illegible] কিছুসময় নীৰৱে [illegible] এটা [illegible] বহুদিনৰ মূৰত [illegible] তেওঁ কলে, [illegible] যদি এবাতি সোনকালে [illegible] সোনকালে [illegible] মোৰ কথাতে চিন্তা কৰিছো। বেয়া লগাৰ [illegible]

মই একো নক'লো। সেইদিনাই তেওঁ [illegible] এবছৰমান মই [illegible] নাই। ঘৰৰ পৰা আহিছি আজোতে খবৰ পালো। মই [illegible] দেউৰ সৰু ছোৱালীজনীৰ অসুখ ভাল হ'ল। [illegible] কথা ভাবিছিলো। [illegible] ঘৰত পৰিয়াল [illegible] খুড়াদেউ [illegible] কথাও জানিছি। [illegible] কেইদিনমানৰ পাছত খুড়াদেউ নিজেই [illegible] আশ্বস্ত হৈছিলো যে খুড়াদেউৰ সৰু ছোৱালীজনীৰ [illegible] ভাল হৈছে দেখিয়া চাবৰ সমস্যা লৈ তেওঁ [illegible] পিছে এইবাৰ খুড়াদেউৰ মুখখন আগতকৈ [illegible] বয়স হৈছে, গাৰ তেজ-মঙহ এতিয়া বাঢ়িবলৈ [illegible] মনতে মই ক'লো।

বাৰান্দাতে আমি বহিলো। বা-বাতৰি [illegible] ক'লে, "এতিয়া সকলোৱে ভাল। ভাল বুলি [illegible] ...." তেওঁ খন্তেক নীৰৱ হৈ ৰ'ল। মই [illegible] মুখলৈ ভয়ে ভয়ে চালো, এইবাৰ বা তেওঁ কি [illegible] লৈ আহিছে! টকা পইছাৰ সমস্যা? কিমান [illegible] এশ? ডশ? সে ...? মই সবাৰ [illegible] হ'ব এতিয়া? তেওঁ সমস্যাটোৰ কথা কোৱাৰ [illegible] সমাধানসূত্ৰ আবিষ্কাৰ কৰিবলৈ যত্ন কৰিলো। [illegible] লাগিব, ব্যৱসায় মন্দা, গাঁৱৰ ঘৰলৈ টকা [illegible] লাগে, [illegible] মাহেকত [illegible]

টকা চিকিৎসাত খৰচ হয়, দোকানত ধাৰ হৈছে, বাকীলৈ বস্তু নিয়া মানুহৰ সংখ্যা বাঢ়িছে.........ইত্যাদি। ইয়াৰ ভিতৰত কোনপালি ঔষধেবা কাম দিয়েগৈ! এইবোৰ ঔষধে যদি কাম নিদিয়ে, মই একেবাৰে অপাৰেচন...... মানে খুড়াদেউক স্পষ্টভাৱে সঁচা কথাটো কৈ দিম: টকা আছে, দিব নোৱাৰি, বহুত কাম কৰিবলৈ বাকী আছে, দুকঠা মাটি কিনাৰ কল্পনা উৰুলি গৈছে...... ইত্যাদি। কিন্তু খুড়া-ভতিজাৰ সম্পৰ্ক? নাই নহয়, মই তেওঁক বিনীত ভাৱেই কম- খুড়াদেউ, ধন এতিয়া নধৰিব, মই বহুত কামৰ কথা ভাবিছো, মাটি কিনা মোৰ এতিয়াও হোৱা নাই। নিজাকৈ মাটি দুকঠা নন'লে মই আকৌ গাঁৱৰ বোকা-পানীলৈ ঘূৰি যাব লাগিব। কিন্তু ই কেনেকৈ সম্ভৱ হ'ব ...... ইত্যাদি। কিন্তু খুড়াদেৱে যদি খোজা টকাখিনিৰ আধামান পুনৰ ধৰে, তেতিয়া?

খুড়াদেৱে মুখ মেলিলে। মই আকৌ ভয়ে ভয়ে তেওঁৰ মুখলৈ চালো। তেওঁ ক'লে, "মাছ-গাখীৰৰ মুখ নেদেখা হ'লো আজি বহুত দিন। বস্তুবোৰ কেনিবা হৰ মোহন দিলে। পাৰোতেনো গুদাহাতে আহেঁনে?" মই সকাহ পোৱা যেন পালো। আচলতে তেওঁ যদি হাতত একো আনিব নোৱাৰাৰ বাবে হতাশ হৈছে, তাত মই বেয়া পাব-লগীয়া কিটো আছে। হে গোঁসাই, তেওঁৰ যেন বাকী সকলো খবৰ ভাল হয়। জীৱনত প্ৰথম বাৰৰ বাবে খুড়াদেউৰ মঙ্গলৰ বাবে গোসাঁইৰ ওচৰত মই প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

মই তেওঁৰ মুখলৈ চালো আৰু তেওঁক আশ্বস্ত কৰি-বলৈ ক'লো যে হাতত একো এটা ননাৰ কাৰণে তেওঁ কিয় চিন্তা কৰিব লাগিছে, আজিকালি যে বস্তু-বোৰ পাবলৈ নাই মই বুজো। কিন্তু তেওঁৰ হঠাৎ আন্ধাৰ হৈ যাব ধৰা মুখমণ্ডলত যেন কিবা বেলেগ ৰহস্য এটাহে প্ৰকাশ পাব ধৰিছে। হে গোসাঁই, আচল কথাটো যিয়েই নহওক, অলপ যেন দেৰিকৈ ওলায়।

মই বাহিৰলৈ ওলাই আহিলো বেলেগ কামৰ চেলু উলিয়াই। ৰাস্তালৈ ওলাই গুমতিখনৰ ওচৰত ৰ'লোহি। তামোল এখন কিনি মুখত ভৰালো। ওচৰত থিয় হৈ থকা দুই একৰ লগত লাগ বান্ধ নোহোৱা কথা পাতিলো দুই এটা। আধাঘণ্টা কটাই পুনৰ খুড়াদেউৰ ওচৰলৈ গৈ অপ্ৰাসঙ্গিক ভাৱে ক'লো, "খুড়াদেউ, আজি থাকি যাওক।" খুড়াদেউক ৰখাৰ উদ্দেশ্য হয়তো তেওঁৰ সম-স্যাৰ কথাটো শুনিবলৈ এইখিনি সময়ত মই প্ৰস্তুত হ'ব পাৰিম। কিন্তু তেওঁ যদি ধৰি লয়, ভতিজাই হয়তো টকা-পইছাৰ কিবা যা-যোগাৰ কৰি লবৰ কাৰণেই তেওঁক ৰাখিছে।

কিন্তু খুড়াদেউৰ অন্তৰৰ সমস্যাই ভেটা ভাঙি কেইটা-মান শব্দৰ মাধ্যমেৰে ওলাই আহিল:

"পৰা হ'লে থাকিলোহেঁতেন, কিন্তু ঘৰত খাবলৈ নাই। সোনকালে কিবা এটা ব্যৱস্থা নকৰিলে নহয়। আহিছিলো কেইমাহমানৰ কাৰণে তোৰ পৰা টকা চাৰিশ-মান ধাৰলৈ নিওঁ বুলি। যোৱাবাৰৰ সৰিয়হ খেতিৰ ধন মহাজনৰ গোলাত ধাৰ মাৰোতেই গ'ল।"

ঘৰত খাবলৈ নাই। খুড়াদেউইত ভোকত মৰিব!! আৰু মই বাগি দি সাৰিম!!! মোৰ নৈতিকতাবোধত নানা প্ৰশ্ন জাগিল। মই বহুত সময় তলমূৰ কৰি ৰ'লো। কাৰো মুখত মাত নাই। খুড়াদেৱে চকিখনত পোনাই বহি আছে। বাহিৰত কাম কৰা মানুহ কেইটালৈ চাই তেওঁ পুনৰ মাত লগালে, "মই টকাটো সোনকালেই দিম, ব্যৱসায়ত বিশেষ ক্ষতি নহয়।"

"টকা এশমান হাতত আছে, ধাৰলৈ দিবলৈ এতিয়া পইছা নাই। সেই এশ টকাকে নিয়ক। মোক টকা ঘূৰাই দিব লাগিছে কিয়?" মই ক'লো।

"মাজু মইনা, মোৰ কথাটো শুন, মই তোৰ ওচৰত সদায় খুজিবলৈ নাহো, মই ধন এনেয়ে বিচৰা নাই, ধাৰলৈহে।"

মই জানো যে খুড়াদেৱৰ সোনকালে ধন ঘূৰাই দিয়াৰ সামৰ্থ্য নাই। তেওঁৰ এতিয়া টুটাৰ সময়, বঢ়াৰ সময় নহয়। তেওঁৰ ল'ৰাৰ স্কুল কোন কাহানি মঞ্জুৰ হয় কি ঠিক, দুবছৰ, হয়তো দহ বছৰ লাগিব। গতিকে খুড়াদেউক টকা দিলে এনেয়ে দিব লাগিব। সেয়ে,

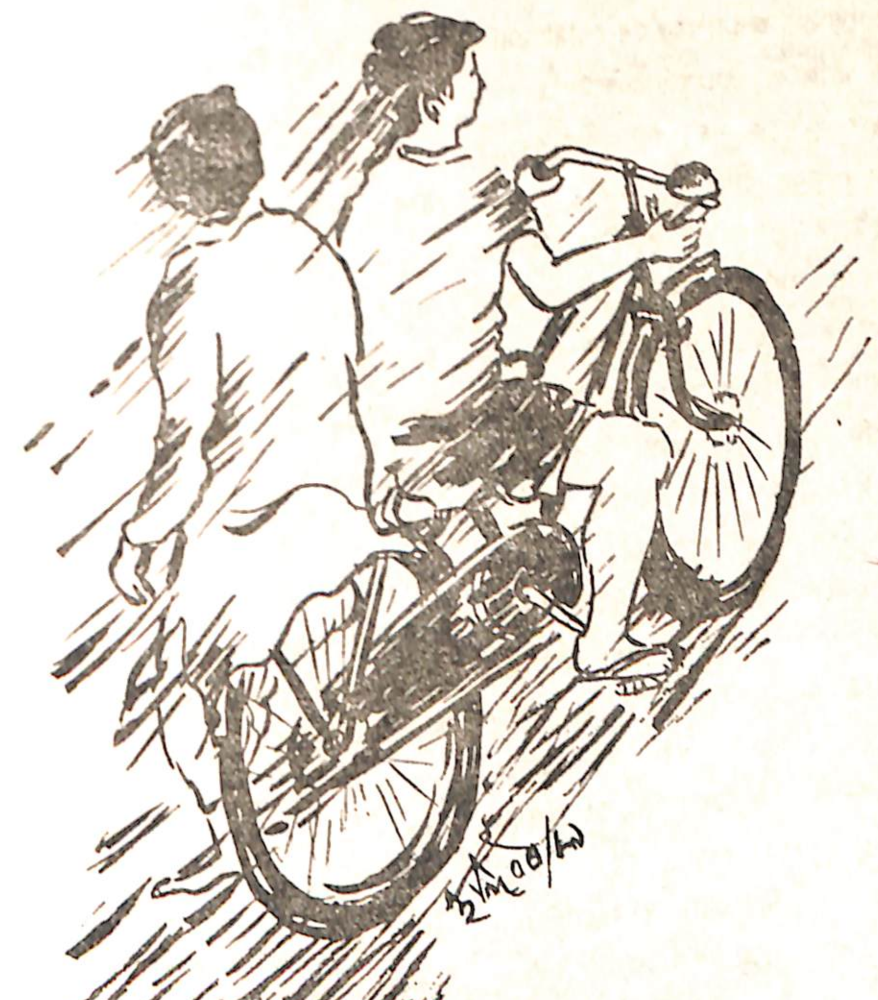

॥ কেঁতুৰি ॥

চিন্তন কুমাৰ হাজৰিকা

চেক-ছাৰ্ট, জিনৰ পেন্ট, জেট-স্ব' পিন্ধা, অকাৰণত (যেন) চচ্‌মা লগোৱা, গজগজকৈ তিনিটা ডেকাল'ৰা মোৰ বাসস্থান অৰ্থাৎ ৺মিলাৰাম দত্তৰ ভেৰোণীয়া গৃহৰ জপনামুখত দণ্ডায়মান। জপনাখন বাহঁৰ খুটা এটাত গজাল মাৰি তাঁৰ এডাল লগাই খুলিব মেলিব পৰা নিজস্ব কিটিপ এটা খটুৱাইছিলো—প্ৰতিবেশী ভাগ-ৱতী উকিলৰ উদণ্ডীয়া গজমূৰী গাইজনীৰ দৌৰাত্ম্যৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ। তাঁৰডাল জপনাখনৰ মাজ অং-শত বান্ধি থোৱা আছিল। সেইডাল পট্‌কে চকুত নপ-ৰিল চাগৈ। তাতে ডেকাল'ৰাৰ জোৰ। এজনে খুলি-

বলৈ বিচাৰি টানি দিয়াত শুৰিত উঁফেলোৱা খুটাটো-
ৱেই ধৰাশায়ী হ'ল। চহৰখনৰ কেউকাষে শুউক্ত আৰু
ধুনীয়া ঘৰবোৰৰ মাজত দুটিচৰ দিনতে সজা 'আড়াম
টাইপৰ' পুৰণি ঘৰটোৰ লগত হাজিৰা কৰা মানুহৰ
হযুৰাই নিৰ্মাণ কৰি লোৱা জগনাথনৰ হৰ-গৌৰী বসতি
আছিল। তাবাখৰৰ মালিকে এসময়ত এইটো ঘৰতেই
বাস কৰিছিল। পিছত পুত্ৰকে সজা গুৱাহাটীৰ ঘৰতেই
শেষ নিশ্বাস পেলালে। ঘৰৰ প্ৰতি মৰম নাই। মাজে
মাজে ভাবাটোহে পঠিয়াব লাগে। গৃহিনীয়ে ডিলমল
ভাড়ি অহা লম্বা কিজনক দেখি 'একলোক সেখোন অপ-
নিও এবাৰ আহিছিল' বুলি শ্ৰীমুখ নিস্ত শব্দ-ৰঙ্গ এৰি
কোঠাৰ ভিতৰ সোমাল। তিনিমুখকে দোষী দোষী
ভবাসুভূতি প্ৰকাশ কৰি বাৰে বাৰে স্বাস্থ্য বিকল হোৱা
জগনাথনলৈ চালে। মই উঁহৰ সাত পুৰুষলৈ বদনামৰ
আখ্যানেৰে তেওঁলোকৰ বিশ্বাস আনগনৰ চেষ্টা কৰিলো।
তেওঁলোকে ইজনে সিজনলৈ দৃষ্টি বিনিময় কৰি উদ্দেশ্য
ৰেকত কৰিলে। মন্ত্ৰানবাদী কাৰ্যকলাপ সে নহয় মই
তেওঁলোকৰ মুখলৈ চাই আগেয়েই বুজিলো। এজনে
কৰলগীয়াখিনিৰ ভূমিটো তৈয়াৰ কৰিলে, আন দুজনে
থাকি যোৱাখিনিৰ ফিল-আপ কৰিলে। ধং চং সৌৰ্দ-
যোতেই বুজিলো-মধুৰা হবলে হস্তমান হব। কেউ-
জন নগৰখনৰ পৰা ছয় কিলোমিটাৰমান দূৰৰ মাহযোৱা
গাঁৱৰ। তেওঁলোক নতুনকৈ পতা ৰূপ-জ্যোতি ক্লাবৰ
সদস্য। জুমুধি সজাজন বৰ্তমান 'চেক্ৰেটৰী'। আগতে
তেওঁলোক কেইবাখনো গাঁৱৰ অন্তৰ্গত 'ৰূপালী সংঘৰ
সদস্য আছিল। তাত সদস্যও বেছি। পলিটিক্স সোমাল
হেনো। প্ৰেচিডেন্ট আৰু চেক্ৰেটাৰীৰ পাত্তা দিব নিবি-
চৰা মনোভঙ্গী আৰু দাদাগিৰিৰ প্ৰকোপ সহ্য কৰিব
নোৱাৰি তেওঁলোকৰ গাঁৱৰখিনি ফালৰি কাটি আহিল।
এওঁলোকে ইটো সংস্থাকৈ বেছি জাকজমক ভাবে বিভ-
সম্মিলন পাতিব। ৰেডিঅ' আৰ্টিষ্ট মাতিব। তাৰ পিছত
লটাৰী পাতিব, চেবিটি খো পাতিব। ঢেৰ আঁচনি
আছে হেনো। এম এল এ, মন্ত্ৰীক কোনে মাতিব পাৰে,
কোনে কিমান ডাঙৰ নিৰ্দ্দিষ্ট-বক্তা মাতিব পাৰে, তাৰে

[illegible] কথাৰ মাজেৰে হয়
[illegible] অধ্যাপক চিন্তন
নিৰ্দ্দিষ্ট-বক্তা [illegible] পাতি লৈ এটা
[illegible] যুক্তি
[illegible] হাজিৰ হয়
[illegible] ভাবিলে
[illegible] আছে।
[illegible] কোঠাৰ
[illegible] দিলা।
[illegible] মোৰ ভাগ
[illegible]
[illegible] সমালোচনাৰ পৰা
[illegible] চাৰিআলিৰ
[illegible] হাতত
[illegible] মন্ত্ৰিমিনিৰ
[illegible] হাঁহি, মানে
[illegible] হাঁহি মাৰি
[illegible] লেখাৰ
অপমানৰ ভয়ে দেখোন মোৰ টিকিটো পুৰি লৈ
'গৃহ-কলহ লেকত নাটকে উচিত' বুলি মনতে
লোকক পৰিচয় দিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিলে যে মিছি
চহকৈ গুৱাহাটীলৈ বাগৰা হোৱাটোহে অতি
কাম। আন কামত বাক গৰল-কহল ছুদিন পলম
দিগদাৰ নাই কিন্তু সক খুলশালীজনীৰ বিয়াৰ
আগত শহৰৰ ঘৰত হাজিৰ হব নোৱাৰিলে শ্ৰীমতী
দফাদফৰ সতী হব সেয়া নকপ কথা। এতিয়া
কিজনৰ কথাতে উচৈনাত বা বলাও পৰ্দাৰ
কাণ উৎকৰ্ণ কৰি থকা সিগৰাকীয়ে যদি শুনি
মোৰ কালে নেচেল। তয়াৰ আগলৈকে আমাৰ
বাৰ্ষিক উত্তপ্ত বাজেট বক্তৃতা চলি আছিল।
সংসদৰ নিষ্ঠাবান বিৰুদ্ধপক্ষৰ মন্ত্ৰী হিচাপে খুলশালী
মাস্তাৰা বিবাহত মোৰ সাধাৰ ভিতৰত কৰিবলগা
ছৰ বাজেটখন উত্থাপন কৰোতেই বিৰোধী পক্ষৰ
গৰাকী বিচুৰিয়াচৰ লাভা যেন উত্তপ্ত হৈ সদন
অৰ্থাৎ ৬মিলাৰাম দত্তৰ তিনিশ টকীয়া ভাৰাঘৰটো

কৰি য'ত মৰো মৰিমগৈ 'মচন' এটাত আছিল। আনকি সদস্যা গৰাকীৰ কথাত পতিয়ন নগলে পূৰ্বেও পালন কৰি অহা 'হাস্গাৰ ষ্ট্ৰাইক' কৰিব বুলিও ভাবুকি দিলে। প্ৰেকেন্ট আৰু অহা-যোৱা আদি আনুষঙ্গিক খৰছৰ খেৰালি-জালখন মই সংকোচিত কৰি চপাই আনো তেওঁ মাজপানীলৈ মেলি দিয়ে। প্ৰজাপতয়ে নমঃ অনু-ষ্ঠানৰ আগতে গোট মানুহটোৰ বাহিৰে একো নেলাগে বুলি কোৱা গৰাকীয়ে দেখোন এতিয়া মোৰ বাদে চব লগা হ'ল। তেওঁক টাউনত মাটি কিনি ঘৰো সাজি দিব লাগে, প্ৰতিবেশী চলিহানীহঁতৰ সমানে ফেৰ মাৰিব পৰাকৈ লেটেষ্ট ডিজাইনৰ দামী কাপোৰ, সোণৰ গহনাও কিনি দিব লাগে। ফ্ৰিজ, টিভিতো এচেনচিয়েলেই। ঠিকাদাৰৰ ঘৈণীয়েকে ফিয়েটৰ খিৰিকিৰে মুখ উলিয়াই প্ৰাকৃতিক দৃশ্য নাচাই হেনো তেওঁৰ ফালে চোৱাকে দেখিলে। বাবাতু আৰু ৰিমকিও ডাঙৰ হৈছে। পাৰিলে হেনো আটাইকিটা উঠি যাব পৰাকৈ ইঞ্জিনযুক্ত চাৰি-চকীয়া এখনো লব লাগে। ইফালে পঢ়ি থকা ভাই-টোলৈ, গাঁৱৰ ঘৰত থকা অসুখীয়া দেউতালৈ টকা পঠিয়াব লাগে। শ্ৰীমতীৰ ফা-ফৰমাচ বোৰ শুনিলে মোৰ বাৰে বাৰে ক্লাচ নাইনত সংস্কৃতৰ উপাধ্যায় চাৰে পঢ়োৱা অৰণ্যত মেকুৰী পুহিবলৈ লোৱা মুনিজনৰ সাধুকথাটোলৈ মনত পৰে। ধাৰ ঋণ কৰি হলেও প্ৰেচটিজ ৰক্ষা কৰি-বলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে। ভনীয়েকৰ বিয়াত ডাঙৰ ভিনিহিয়ে-কৰ সমান খৰচ কৰিব নোৱাৰিলে মোৰ প্ৰেচটিজ নৰব বুলি তেওঁ চিন্তিত। তেওঁৰ ভিনিহিয়েক অৰ্থাৎ শালপতি চাৰিবাৰত মেট্ৰিক, তিনিবাৰত বি এ, তথাপিও পইছা ঘটাত এজন কচাই। ডি চি অফিচৰ এখন লাকী টেবুলৰ মালিক।

মই ভূত-ভৱিষ্য-বৰ্ত্তমান তিনিওটাকে গুৰি কৰি বড়ি এটা সাজিলো। তেওঁলোকক কলো—মই নোৱা-ৰিম বুইছা। সেইদিনাই সন্ধিয়ালৈ আমি সপৰিয়ালে যাব লাগে বিয়া এখনলৈ। গুৱাহাটীলৈ। দ্বিতীয় মানত পঢ়া লৰা-ছোৱালীক দুই দহ পাঁচ কিমানে হয় বুলি সুধিলে সিহঁতৰ মুখত আইখফুটাৰ নিচিনাকৈ মোৰ সময়ৰ অভাৱ বুলি কোৱাৰ লগে লগে কেউজনে সমস্বৰে কলে—চাৰ, আপুনি যেনেতেনে এটেণ্ড কৰিলেই হ'ল। আমাৰ ক্লাৱৰ কুশলদাৰ টেক্সী এখন আছে নহয়, আপোনাক থৈ যাবহি চাৰ। প্ৰতিটো বাক্যৰ শেষত 'চাৰ' শব্দটোৱে ঢোকা দিবলৈ ধৰিলে।

মোক আচৰিত কৰি তেওঁলোকে এখন ছপা নিমন্ত্ৰণী পত্ৰ মোৰ ফালে আগবঢ়াই দিলে। ছপা নিমন্ত্ৰণী চিঠিত মোৰ নামটো চিঞৰিহিৰে কটাকটিকৈ লিখা আছে। নিৰ্দ্দিষ্ট বক্তা—অধ্যাপক শ্ৰীযুত চিন্তন হাজৰিকা। নাম আৰু উপাধিৰ মাজত থাকি যোৱা চিন এটা দি 'কুমাৰ' শব্দটো চিঞৰিহিৰে লিখা। পাছতহে আচল কথাটো জনাজনি হ'ল। আমাৰ কলেজৰে মোৰ লগত একে নামৰ অসমীয়া বিভাগৰ বয়োজ্যেষ্ঠ চিন্তন হাজৰিকা কহে মাতিছিল। তেখেত হল এই বিলাকৰ চিজন টিকট। একেখন চোতেতে আছো যেতিয়া পাৰ্থক্য এটা থকা ভাল। মই নাম আৰু উপাধিৰ মাজত চপনীয়া 'কুমাৰ' শব্দটো লগাই সেতু বান্ধিলো। নহলে বিয়াৰ আগতে বান্ধৱীহঁতৰ পৰা অহা উচ্ছাসভৰা চিঠিবোৰ তেখেতে খোলে; তেখেতলৈ অহা আলোচনা-চক্ৰৰ সঞ্চালকৰ দায়িত্ব দিয়া চিঠিখন, ডাইবেটিছৰ খবৰ লোৱা পুতেকৰ চিঠিখন মই খোলো। তেখেতে প্ৰথমতে সন্মতি দি বিশেষ এটা কাৰণত টুপাই বুৰ মাৰি ল'ৰাহঁতক 'কুমাৰ' শব্দটো থাঁজি দিবলৈ কৈ মোলৈ ঠেলিলে। বাঘৰ সলনি কেতিয়াবাযে বিড়ালীও প্ৰয়োজন হয় বুজি পালো।

যোৱাটো থাটাং কৰি কথা দিলো। তথাপিও কলো সভাখন শেষ হোৱালৈকে মই হলে থাকিব নোৱাৰিম। টেক্সীৰে থৈ যোৱা যদিহে যাম। সন্ধিয়া নাইট-চুপাৰত উঠিম।

আদৰক নেওচা দিব পৰা মানুহ মই নহওঁ। নিৰ্দিষ্ট বক্তাৰ বাবেনো কি ভু-ভাৰস্তত মানুহ নোহোৱা হৈছে। মোৰ আশে পাশে দেখোন ঢেৰ খানদানী মানুহ আছে। লাকী টেবুলত বহি টেবুলৰ তলেদি টকা সৰকাই নগৰৰ মাজ-মজিয়াত বাড়ী-গাড়ী কিনা মানুহো আছে। মাতিছে জানো? ৰাইজৰ সভা হল সেৱাৰ থলী। মাতিলে, ৰনলৈও যাবা, নামাতিলে ভোজলৈও নাযাবা। বয়োবৃদ্ধ মোৰ সতে একে নামৰ চিন্তন হাজৰিকাই মোক হে

আছে। আগফালে মাৰো দাং, পাছফালে ধোবাং বাং। টাইকণ বোধকৰো ভলীবলৰ ফিল্ড। সাধু-সন্যাসীৰ কপালত পথালি বেখা থকাৰ দৰে ক'টখনৰ চিন জিলিকি আছে। সন্মুখত এখন গেট। তাৰে একালে অঁকা আছে এজনী নাচনী আনফালে এজন ঢুলীয়া। চেঙেলীয়া শিল্পী কিজানি, গাভৰুজনীৰ আনবোৰ অংগ-প্ৰত্যংগতকৈ বুকুখনহে অধিক আগ্ৰহেৰে আঁকিছে। ককালৰ ভাজটোৰ পৰা ওপৰখিনি দুটা ডালযুক্ত হাওলা গছৰ দৰেহে দেখি। গেটখন পুৰণি। চনটোৰ সোফালৰ সংখ্যাটো কাগজত লেখি আঠা লগোৱা।

যিঘৰ মানুহৰ চ'ৰাঘৰত মোক বহিবলৈ দিলে আচলতে তাতেই বিহু সন্মিলন বুলি কব পাৰি। এমথা ল'ৰা-ছোৱালী গোটপিত খাই হাৰমনিয়াম তবলাৰ শব্দৰে বজনজনাই তুলিছে। দুদিনৰ কাৰণে আথৰা ঘৰ যেনিবা। গৃহস্থ মজলীয়া বিদ্যালয়ৰ অৱসৰ প্ৰাপ্ত শিক্ষক। বৰ্তমান সমবায় সমিতিৰ সভাপতি। বিহু সন্মিলন বুলি ডেমকেয়াৰ জাতীয় কিবা এবিধ ধৰিলে চাগৈ। খোজ টং টং মহাপ্ৰাণবৰ্ণ আৰু যুক্ত-ব্যঞ্জন থকা শব্দবোৰ জিভাই লেতিয়াই নিছেগৈ। কলেজৰ প্ৰফেচাৰ বুলি মোৰ লগত কথা পাতিবলৈ বহি ললে। মোৰ শ্ৰবণেন্দ্ৰিয়ৰ বিকলতাৰ সম্পৰ্কে সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিয়েই নেকি একেষাৰ কথাকে দুবাৰ তিনিবাৰ কয়। লাজ কৰিব জনা উদ্যোক্তা যেন লগা ডেকা দুটামানে কিবা গুৰুত্বপূৰ্ণ কামৰ অজুহাতত হাতে গায়ে ধৰি বাহিৰলৈ নিয়ে—কান্দি থকা কেঁচুৱাক ফুৰি ফুৰি যাও বুলি বাহিৰলৈ উলিয়াই নিয়াৰ দৰে, অপূৰণ কৰমৰ ভাববান্ধি লুইতৰ শিহু হৈ বুঢ়া বাবে বাবে যথাস্থানলৈ ঘূৰি ঘূৰি আহে। দুই কোৱাৰিয়ে ফেন উফৰি পৰে। আউল বাউল চুলি। চকু অৰ্ধ নিমীলিত। প্ৰহ্লাদৰ টিউচন মাষ্টৰ যণ্ডামৰ্কৰ ৰূপ। একে খিনি কথাকে বাৰু কিমান শলাগি থাকিম! এবাৰ কথাৰ প্ৰসংগ অইন একালে নিবলৈ ক'লো—'সভাখন অনুষ্ঠিত হওতে পলমেই হয় নেকি? পলম হ'লে ঘূৰি যোৱাই মস্কিল হ'ব।" মই কবলৈহে পালো বুঢ়াই লগে লগে ক'লে—'চিন্তা নকৰিব প্ৰফেচৰ। ইহঁতে গাড়ীৰে থৈ আহিব। যদি নথয় মই আছো নহয়। এইখন বাইচকল আছে মোৰ। দেখিছেহে পুৰণি। ডকুৰি টকা দৰ মহা পাওতেই কিনি লোৱা। কি মটৰ চাইকেলে জোৰ পাব।—এই বুলি 'মাষ্টৰ মশাই'এ বেৰৰ ফালে আঙুলিয়ালে। থোৱা পুৰণি স্কেলিটণৰ এখন চাইকেলনৈ আঙুলিয়ালে। তাত কেৰিয়াৰ এখনো আছে।

ঘৰটোৰ আনফালে নাচৰ আখৰা পূৰ্ণোদ্যমে চলি আছে। সভাপতিকে আদি কৰি নিমন্ত্ৰিত অতিথি সকলৈ প্লাষ্টিকৰ মালা ঠিক কৰিছে। 'স্বাগত স্বাগত' গীতটি গোৱাৰ পিছত কোনে কোনে কাৰ ডিঙিত গামোচা মেৰিয়াই দিব গাকে বুজাইছে। বাকচৰ সঁাচতীয়া গোন্ধ থকা মাক পেহীয়েক হঁতৰ বিহা-মেখেলা পেন্দুকণা ছোৱালী দুজনীমানক পিন্ধাইছে। জেঁাট মাৰি ধৰিছে। খুলিছে। ৰেডিঅ' বোলছবিত প্ৰচাৰিত বিহুস্বৰীয়া গীতৰ লগত সংগতি ৰাখি চাদৰকে চুৰীয়া হিচাপে পিন্ধা চেমনীয়াহঁতে চোতালখনতে উকিয়াই উকিয়াই নাচিছে।

আবেলি এক বাজিল।

ৰভাতলীত মাইক এটাত হিন্দী চিনেমাৰ গীত বাজি আছে। ঘৰঘৰনিও বেছি। গীতৰ অৰ্থ বুজি পোৱাত অসুবিধা হৈছে। ভাৱবোধক অব্যয়হে বেচি। মৰাশ এটাক শগুণে আগুৰি থকাৰ দৰে সৰু-সৰু ল'ৰা-ছোৱালী এমথাই মাইকটোকে আগুৰি আছে। তাৰ মাজতে বিতশগুণ হৈ মাইকমেনজনে ভৰিৰ ওপৰত ভৰি তুলি চকিত বহি বিড়ি হুপি আছে। মাইকমেনে পুখুৰীৰ পুনি ঠেলাদি ঠেলি পঠিয়াই, সিহঁত চাপ খাই আহে। দুটামানে ৰভাৰ খুটাত চক-মাটিৰে নিজৰ নাম ঠিকনা লেখিছে। আখৰৰ গঢ় আৰু আখৰ-জেঁাটনিয়ে বহল ব্যাকৰণক ঠেক কৰিছে।

চাহ দিলেহি। ফুল অঁকা কাগজৰ প্লেটত টিনৰ ৰসগোল্লা আৰু বুন্দিয়াৰে। ডাঠ কাগজ চোবোৱাৰ নিচিনা লাগিল।

সময় ডেৰ বাজিল। মোৰো সময় হৈছে।

ইফালে মাইকত এটি বিশেষ ঘোষণা বুলি বাবে বাৰে মই গৈ পোৱাৰ কথাটো ঘোষণা কৰি আছে। 'অলপ

লগত পানীখোৱাৰ লেখিয়াকৈ সম্বৰ্ধনাৰো ধুম উঠিছে। নিয়ম ৰক্ষাৰ্থে এযোৰা বুঢ়া-বুঢ়ী আনি জমা কৰি থৈছেহি। যেনেকৈ মাৰোৱাৰী সকলৰ মহাবীৰ জয়ন্তী শোভা যাত্ৰাৰ সন্মুখত ডাঙৰ আখৰেৰে লিখা ফেষ্টুনখন দুয়োফালে দুডাল বাঁহত দাড়ি ধৰি নিবলৈ হাজিৰা মানুহ লগায়। গাওঁখনৰ এসময়ৰ বিহুৱা-বিহুৱতী। কোনো দিনে মাইকত কথা-নোকোৱা বডিয়াল বুঢ়ীজনীক দুষাৰ মান পুৰণি দিনৰ বিহুৰ বিষয়ে কবলৈ কৈছে। বুঢ়ীয়ে সম্বৰ্ধনা জনোৱা বিহুৱানখন হাতত লৈ 'মাউথপিচ'ৰ পৰা মুখখন এফলীয়া কৰি ক'লে—'কিনো চুপতিথন কৰিছ অ' তহঁতে।' জেউৰা খৰিৰ বস ওলিওৱা এজনে ধৰিছে নাম এষাৰ গাবলৈ। বুঢ়ীয়ে হাতৰ লাখুটিডাল দাড়ি মৰমেৰে চোঁচা লৈ ক'লে—গা বুলিলেই গাব পাৰি নে অ'।

ঘড়ীত চাৰি বাজিবৰ হল। কাৰ্যসূচীৰ মতে এটি আধুনিক গীতৰ পিছতেই নিৰ্দিষ্ট-বক্তাৰ ভাষণ। তাৰ আগলৈকে সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন সহকাৰী সম্পাদকে ঘেঁহাই ঘেঁহাই পঢ়িলে। মুখ্য অতিথি স্থানীয় এম এল এক আনিবলৈ গৈ সাধাৰণ সম্পাদক আহি পোৱাহি নাই।

গীত গাবলৈ ডেকা এজন উঠিল। গীত গাবলৈ তেওঁক কোনে অনুপ্ৰেৰণা দিলে তাকে লৈ এটি বক্তৃতা দিলে। বাদ্য যন্ত্ৰী পাঁচজনলৈ চকুৱে চকুৱে চাই এটি আধুনিক গীত গাবলৈ ধৰিলে। ইমান সময়লৈকে মোৰ আৰু গান শুনাৰ ধৰ্য্য নাই। ১২ বজাৰ সভা ২ বজাত আৰম্ভ। আকৌ ইমানখন দীঘলীয়া কাৰ্যসূচীৰ পিছতহে মোৰ পাল। উদ্যোক্তাসকলেও মোৰ উদ্বিগ্নতাৰ কথা অনুভৱ নকৰে। গীতটো শেষ হোৱাৰ পিছত দৰ্শকৰ অনুৰোধ আহিল ওৱান ম'ৰ', ওৱান ম'ৰ'। এটাৰ পিছত এটাকৈ হিন্দী গীত গাই গ'ল। সভাপতিয়ে বৰশী বাইছে।

এনেতে হুৰমূৰকৈ এটা খবৰ আহিল। এম এল এৰ গাড়ী আহি পালেহি। যেই আদেশ সেই কাম। ধুমুহাৰ গতিৰে উদ্যোক্তা সকলৰ লৰা-ঢপৰা লাগিল। সভাৰ সময়তকৈ চাৰিঘণ্টাৰ পাছত বিধায়ক পালেহি। সভাৰ কাম স্থগিত ৰাখিলে। তেতিয়া মোৰ বক্তৃতাৰ সময় আছিল। মাইকত ঘোষণা কৰিলে—সকলোৱে গেটৰ ওচৰত শাৰী পাতি থিয় দিব লাগে। বিধায়কক সম্বৰ্ধনা জনাব লাগে। মানুহবোৰ গৈ শাৰী পাতিলে। তেওঁ ভাল পালেহে ৰূপ-জ্যোতি ক্লাৱলৈ অনুদানৰ বাবে অৰ্থ-মঞ্জুৰী আগবঢ়াব। তেতিয়ালৈকে বিধায়ক আৰু বিধায়ক পত্নী গাড়ীৰ ভিতৰতে। চিজিলকৈ শাৰী পতা কাম-বোৰ হোৱাৰ পিছত দুয়ো নামিল। মই আৰু মাইক যেনেকে ধৰি মাথোন পাচোঁজনে ৰভাখনৰ ৰখীয়া হৈ আছো।

সময় পাচঁবাজিবৰ হ'ল। সাধাৰণ সম্পাদকজনক কেইখনমান ফুলাম 'বেডশ্বিট' ভালকে পাৰিবলৈ সহযোগী সকলক নিৰ্দেশ দিবলৈ আহেঁাতে মোৰ চকুৱে চকুৱে পৰিল। ওচৰলৈ মাতি ক'লো—ভাষণ-চাষণ দিবলৈ নোৱাৰিম ভাই। যেনে-তেনে মোক খোৱাৰ ব্যবস্থাটো কৰা। মই ছয় বজাৰ চুপাৰত উঠিব লাগে। সিদি-নাতো তোমাক কৈছিলোৱেই। তেওঁ কুশলদাৰ টেক্সী-খন গেৰেজত পেলাই খোৱাৰ বাতৰিটো দি বেলেগ ব্যৱস্থা কৰিম বুলি বাহিৰলৈ ওলাল।

সময় গৈ আছে। কুচিয়া-পিচল সম্পাদকজনৰ সতে দেখা দেখি নাই। মোৰ মূৰটো গৰম গৰম লাগিল। নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাপে চিনাকি কৰি দিয়া, ভাটি ফালৰ মোৱা-মাছ ধৰা জালখনৰ নিচিনা বিহুৱানখনো গধুৰ গধুৰ লাগিল। বাহিৰলৈ ওলাই আহিলো। সিপিনে চাগৈ বিয়ালৈ ওলাই তেওঁলোকৰ আমনি লাগিছেগৈ। মই গৈ নাপালে মোৰ সংসাৰখনত যে কি এটা দুৰ্যোগ ঘটিব তাৰ আগলি-বতৰা পাইছোঁ।

মই খৰখোজেৰে ওলাই আহি গেটৰ খুটাটোৰ ওচৰৰ কলপুলিটোতে বিহুৱানখন পিন্ধাই চিধা 'মাষ্টৰ মশাই'ৰ ঘৰলৈ সোমালো। বেৰত আঁউজাই থোৱা দুকুৰি টকাৰে কিনা চাইকেলখনলৈ মনত পৰিল। ঘৰত পুতেক এজ-নহে আছে। তেওঁকে ধৰিলো। প্ৰশ্নটো হ'ল—চাইকেল-খন আকৌ দিবহি কোনে ? পিছদিনাই টিউচনলৈ যাব লাগে। শেষত পুতেক মান্তি হ'ল—নিজেই যুতুকীয়া

হৈ যাব। মই মাথোন কেৰিয়াৰত বহি যাব লাগে।

ল'ৰাজনে চাইকেল চলালে। উদ্বিগ্নতাত জৰ্জৰিত মন। দেহা ঘোলামাটিয়া হ'ল। কেৰিয়াৰত বহি ললো। ভুখনমান কিতাপ-আলোচনীৰ পৰা টুকি লোৱা বিত্ত বিষয়ক নিৰ্দিষ্ট-বক্তাৰ ভাষণটো পাঞ্জাবীটোৰ জেপৰ পৰা উলিয়াই দূৰলৈ পেলাই দিলো। টাউনৰ ফালে নগৈ গাঁৱলীয়া ৰাইজৰ ফালে পোনাই দিলে। অলীয়া শিলগুটি পেলাই খোৱা ৰাস্তা। দুৰ্বল মন লাহে লাহে চলাব বুলি গাড়ীলৈকে লিখা থাকে, চাইকেল আৰোহীলৈ তেনে সাৱধান-বাণী নাই যেতিয়া দিয়া যাবি। ইমান পৰে গুটিলী চাগে নিচুক্তিয়াচৰ লাডা হৈছে। চাইকেলখন কেৰকেৰাই বাজি গৈছে। মস্তিষ্ক নামিছে।

এক কিলোমিটাৰ মান আহিলো। কেনেকৈ জানো

[illegible]

......তুমি নকবা আজিৰ দিনৰ ডেকা বুলি, তোমাক নিজকে সেই বুলি [illegible] নিদিবা। যি ডেকাৰ [illegible] বিপ্লৱৰ জুই জ্বলা নাই সি আজিৰ দিনৰ ডেকা হ'বই নোৱাৰে। [illegible] অন্যায়, [illegible] অন্যায়, [illegible] চলি থকা অন্যায় নিয়ম কাৰণ, মূৰ্খ সমাজৰ, সংকীৰ্ণ মনৰ মানুহৰ নিমাখোলৰ [illegible] অন্যায় অত্যাচাৰ [illegible] বিৰুদ্ধে নিজৰ সুখ-সম্পদ আনকি জীৱনকো দি সি ডেকাৰ [illegible] মনত বল নাই, বুকুত শক্তি নাই— [illegible] আজিৰ ডেকা হ'বই নোৱাৰে।......

—জ্যোতি[illegible]

ৰস ৰচনা

সুগন্ধি ঘটনা

শ্ৰীনন্দ চুতীয়া

দুৰ্ঘটনা এটা ঘটো বুলি নঘটে। অজানিতে অপ্ৰত্যাশিত ভাবে ঘপহকৈ আকস্মিক ভাবে ঘটে। তেনেকৈ আপোনাৰ একান্ত ব্যক্তিগত ভাবে যি কথা শুনিলে হাঁহি উঠিব পাৰে, কওঁতাই আপোনাৰ হাঁহি উঠক বুলি নকয়। উদাহৰণ স্বৰূপে ধৰি লওঁক আপুনি অচিনাকি এখন ঠাইৰ এটা বাচ ষ্টেচনত বাচৰ বাবে অপেক্ষা কৰি আছে। হঠাৎ আপোনাৰ গাৰ কাষতে কোনোবাই কাৰোবাক এনে এটা কথা ক'লে যিটো কথা শুনি আপুনি ভদ্ৰতাৰ খাটিৰত সশব্দে হাঃ হাঃ কৈ নহাঁহিলেও আপুনি কিন্তু মুখ টিপি হলেও হাঁহিবলৈ বাধ্য হ'ল। পিছত সেইটো কথাকে আপুনি বন্ধু মহলত ক'লেহি। আপোনাৰ বন্ধু মহলে শুনি হাঃ হাঃ কৈ হাঁহিলে। সেই বন্ধু সমাজে আন কাৰোবাক ক'লে। সেইখিনি শ্ৰোতাইও হাঃ হাঃ কৈ হাঁহিলে। এনেকৈ মুখ বাগৰি বাগৰি সেই কথাটোৰেই পিচলৈ কৌতুক বা গাজাহৈ পৰিল। এনেকৈয়ে কৌতুক বা গাজাৰ সৃষ্টি হৈছে।

কৌতুক বা গাজাবোৰ এইখন পৃথিৱীৰে কিন্তু ঘটিত ঘটনা। মিছা বুলি উৰাই নিদিব। বৈজ্ঞানিক আইনষ্টাইনৰ জীৱনৰ কথাবোৰ আমাৰ বাবে জানো মনোমোহা কল্পনাতীত একো একোটা কৌতুক বা গাজা নহয়। মই তেনেকুৱাই কিছুমান ঘটনা বা কাহিনী আপোনালোকক ক'ম।

•• বছৰ চেৰেক হ'ল। আকাশবাণী ডিব্ৰুগড় কেন্দ্ৰৰ ডাক-পখিলী অনুষ্ঠানত এবাৰ এজন শ্ৰোতাই এখন চিঠি লেখিছিল এনেকৈ—

মহোদয়,

আপোনালোকৰ কেন্দ্ৰৰ যান্ত্ৰিক বিজুতি অনুষ্ঠানটো মোৰ বৰ প্ৰিয়। ইয়াৰ সময় আৰু অলপ বঢ়াই দিব নোৱাৰিনে ?

উত্তৰত ক'লে—

আপুনি আমাৰ কেন্দ্ৰৰ যান্ত্ৰিক বিজুতি অনুষ্ঠানটি শুনি ভাল পোৱা বুলি জানি ভাল লাগিল। সময় বঢ়াবৰ বাবে আপুনি বিজুলি বিভাগলৈ লিখক।

•• এখন খবৰ কাগজত পঢ়িবলৈ পাইছিলো। দুপৰীয়া আকাশবাণী গুৱাহাটী কেন্দ্ৰত এবাৰ এগৰাকী ঘোষিকাই ক'লে—

যান্ত্ৰিক বিজুতিৰ বাবে দুপৰীয়া ১২ বজাৰ আটাইকেইটা ঘণ্টা ধ্বনি আপোনালোকক বজাই শুনাব নোৱাৰি আমি দুখীত। তাৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা।

•• নতুন দৈনিক কাকতৰ 'গুৱাহাটীৰ ডায়েৰী'ত পঢ়িবলৈ পালো—পুতেক কলেজত পঢ়িছে। পকেট খৰছৰ বাবে নিতৌ মাকৰ পৰা ল'ৰাই পইছা লৈ যায়। মাকে গম পালে যে পইছা নি ল'ৰাই মদত মুখ দিছে। মাকে পইছা দিয়া বন্ধ কৰি দিলে। ল'ৰাই মাকক ক'লে—'আজিৰ পৰা মোৰ একোখৰৰ নকৰিবা। কালিলৈ পুৱা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বালিত মোৰ মৃতদেহ বিচাৰি পাবা'। পুতেকৰ কথা শুনি মাক উচপ খাই উঠিল। মাকৰ সংজ্ঞা লোপ পালে। সংজ্ঞাহীন ভাবেই বাকচ

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ঃ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতেই যোৱা ইং ২৪-১১-৮৮ তাৰিখে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি আপোনালোকক সেৱা কৰাৰ যি সুবিধা দিলে তাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধবীলৈ মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। এই সুযোগতে অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষা আন্দোলনৰ বীৰ শ্বহীদ সকলৰ প্ৰতি মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিছোঁ।

১৯৮৮ চনৰ ৭-১২-৮৮ তাৰিখে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰি যাম বুলি শপত লৈ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰো। সাধাৰণ সম্পাদকৰ দৰে এটা গুৰুদায়িত্বলৈ মোৰ কাৰ্য্যকালত কিমানখিনি কৰিব পাৰিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্যৰ বিষয়। কাৰ্য্যভাৰ চলাই যাওঁতে অজানিতে যথেষ্ট ভুল ত্ৰুটি হৈ যোৱা স্বাভাৱিক। তাৰ বাবে মই ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগিছো। ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰথম দায়িত্ব হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত একতাৰ ভেটি দৃঢ় কৰাৰ লগতে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সদ ঐকান্তিকতাৰ ভাব জগাই তোলাতো ছাত্ৰ একতা সভাৰ আন এটা দায়িত্ব হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত দেখা দিয়া অভাব অভিযোগ বিলাক সমাধান কৰিবলৈ আগবাঢ়ি যোৱা লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ দিশত মনোনিবেশ দিয়াতো। সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব লৈয়েই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাব অসুবিধাবোৰ দূৰ কৰাৰ বাবে যথেষ্ট চেষ্টা কৰিছিলো। এই ক্ষেত্ৰত কিছু সফল হলো আৰু কিছুক্ষেত্ৰত সফল হব নোৱাৰিলো।

আমাৰ কাৰ্য্যকালত পালন কৰা নিয়মীয়া অনুষ্ঠান সমূহঃ—

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :

ইং ২ জানুৱাৰী '৮৯ তাৰিখৰ পৰা ৬ জানুৱাৰী '৮৯ তাৰিখলৈকে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ [illegible] কৰা হয়। প্ৰথম দিনা পুৱা ৮-০০ বজাত পতাকা উত্তোলন কৰে [illegible] মহাবিদ্যালয়ৰ [illegible] প্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈদেৱে। ইয়াৰ [illegible] জাতীয় বীৰ শ্বহীদ [illegible] স্মৃতিত শ্বহীদ তৰ্পণ কৰা হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ যথেষ্ট সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন [illegible] প্ৰতিযোগিতাত অংশ [illegible] কৰে। শেষৰ দিনা সামৰণি অনুষ্ঠানৰ মুকলি সভাত [illegible] বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰৱক্তা মাননীয় [illegible] বীৰেণ বৰঠাকুৰ দেৱ, ধেমাজি মহকুমাৰ মহকুমাধিপতি মাননীয় শ্ৰী [illegible] ৰাজীৱ লোচন হুজুৰা, [illegible] মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত জোনাৰাম চাৰ্জিকা, ধেমাজি [illegible] মহাবিদ্যালয়ৰ [illegible] শ্ৰীযুত উমেশ চেতিয়া আৰু ঢকুৱাখনা ৰাজহ চক্ৰৰ [illegible] সমাহৰ্তা শ্ৰীযুত হৰেশ্বৰ [illegible] দত্তদেৱ উপস্থিত থাকি তেখেতসকলৰ বহুমূলীয়া ভাষণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক উৎসাহ [illegible] যোগায় লগতে বঁটা বিতৰণ কৰা হয়। সন্ধিয়া ৬ বজাৰ পৰা এটি আকৰ্ষণীয়া সাংস্কৃতিক [illegible] সন্ধিয়া অনুষ্ঠানেৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ কাৰ্য্যসূচী সামৰণি পৰে।

সৰস্বতী পূজা :

বিগত বছৰ বিলাকৰ দৰে এই বছৰো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ [illegible] শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী পূজা পালন কৰা হয়। যথেষ্ট সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতিত পূজা সুকলমে সমাধা হয়।

শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱৰ তিথি :

২ চেপ্তেম্বৰ '৮৯ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰ দেৱৰ তিৰোভাৱ তিথি পতা হয়। নাম প্ৰসঙ্গৰে তিথি সুন্দৰকৈ অনুষ্ঠিত [illegible] পৰিতাপৰ বিষয় তিথিত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি অতি কম আছিল।

নবাগত আদৰণী সভা :

আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ নতুনকৈ অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আনুষ্ঠানিক ভাৱে স্বাগতম জনোৱাৰ উদ্দেশ্যে ২৭ চেপ্তেম্বৰ '৮৯ তাৰিখত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ দেৱৰ সভাপতিত্বত আদৰণী সভা অনুষ্ঠিত হয়। সভাত নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাবে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক তথা সাংবাদিক মাননীয় শ্ৰীযুত দিব্যজ্যোতি ফুকনদেৱ উপস্থিত আছিল। তেখেতে ছত্ৰা-ছাত্ৰীক উদ্দেশ্যি তেখেতৰ বহুমূলীয়া ভাষণ দাঙি ধৰে। এটি আকৰ্ষনীয় সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানেৰে নবাগত আদৰণী সভাৰ সামৰণি মৰা হয়।

অন্যান্য ঃ আন্ত : মহাবিদ্যালয় ভলীবল খেল প্ৰতিযোগিতা :

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহৰ একাদশ কলেজ ভলীবল খেল প্ৰতিযোগিতা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হয়। বিভিন্ন মহাবিদ্যালয়ৰ ৯ খন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিযোগীয়ে ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰে। ইং ২৪, ২৫ আৰু ২৬ ফেব্ৰুৱাৰী '৮৯ তাৰিখে প্ৰতি-যোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত হয়। ইং ২৪-২-৮৯ তাৰিখে পুৱা উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত প্ৰতিযোগিতাৰ উদ্বোধন কৰে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱপ্ৰসাদ গগৈদেৱে। ইং ২৬-২-৮৯ তাৰিখৰ চূড়ান্ত খেলৰ শেষত বঁটা বিতৰণি অনুষ্ঠানত বঁটা বিতৰণ কৰে ঢকুৱাখনা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত লক্ষী দত্তদেৱে।

আধাৰশিলা স্থাপন :

আমাৰ কাৰ্য্যকালতে ইং ১৭-১২-৮৮ তাৰিখে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ নবনিৰ্মিত ভৱনৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰে অসম বিধান সভাৰ ঢকুৱাখনা সমষ্টিৰ বিধায়ক মাননীয় শ্ৰীযুত ভৰত চন্দ্ৰ নৰহ দেৱে। সেই দিনাৰ আধাৰশিলা স্থাপনৰ ৰাজহুৱা সভাত বহুজন নেতৃ-স্থানীয় ব্যক্তিৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আধাৰশিলা স্থাপন অনুষ্ঠানত উপস্থিত আছিল।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যালয় উদ্বোধন :

২৬ জানুৱাৰী '৮৯ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নবনিৰ্মিত ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যা-লয়টো আনুষ্ঠানিক ভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক কৰ্মচাৰীৰ উপস্থিতিত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত শিৱপ্ৰসাদ গগৈদেৱে দুৱাৰ মুকলি কৰে।

আমাৰ অভাৱ অভিযোগৰ সমস্যা:—

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন সমস্যা সম্পৰ্কে শ্ৰীৰমেশ চমুৱা, শ্ৰীলোকনাথ সন্দিকৈ, শ্ৰীমুকুল গগৈ আৰু মই নিজেই গুৱাহাটীৰ দিছপুৰ জনতা ভৱনত অসম বিধান সভাৰ ঢকুৱাখনা সমষ্টিৰ বিধায়ক তথা অসম চৰকাৰৰ পৰিবহণ, ভৈয়াম জনজাতি আৰু অন্যান্য পিছপৰা শ্ৰেণী কল্যাণ দপ্তৰৰ মন্ত্ৰী মাননীয় শ্ৰীযুত ভৰত চন্দ্ৰ নৰহ দেৱক সাক্ষাৎ কৰি স্মাৰক পত্ৰ দিয়া হয়। আমাৰ দাবী সমূহ আছিল—

১। ১৯৮৫-৮৬ চনৰ পৰা অদ্যপৰিমিত অন্যান্য পিছপৰা শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বন্ধ হৈ থকা বৃত্তিধন পুনৰ পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

২ তিনিবছৰীয়া স্নাতক মহলাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে অসম চৰকাৰে দুয়োখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মহাবিদ্যালয় সমূহক যি ৫০,০০০ টকা অনুদান দিছে—আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈকো দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৩। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী নিবাসৰ চৌহদৰ বাঁহৰ বেৰাৰ পৰিবৰ্তে পকীবেৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৪। ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰবাস, ছাত্ৰী নিবাসত স্বাস্থ্যোপযোগী শৌচাগাৰ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৫। ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰাবাস, ছাত্ৰী নিবাসত চৰকাৰী পানী যোগানৰ [illegible] ভৱিষ্যতে বাৰুজৰা পানী যোগান ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৬। চাবিকৰীয়া নদীয়ে প্ৰতিবছৰে পৰাশক্তাই কলেজৰ চাৰিসীমাৰ [illegible] ক্ষতি কৰিছে তাক [illegible] কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৭। ১৯৮৩ চনৰে পৰা বন্ধ হৈ থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ ব্যৱস্থা পুনৰ [illegible] পলমে কৰিব লাগে।

ওপৰত উল্লেখিত দাবী সমূহৰ ১ নং দাবিটো অতি সোনকালে পূৰণ কৰি দিব পোৱা [illegible] কৰা হ'ব বুলি আশ্বাস দিয়ে। ইতিমধ্যেই ১৯৮৮-৮৯ [illegible] চনৰ পৰা [illegible] মহাবিদ্যালয়[illegible] ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পাইছে। ২ নং দাবীটো শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে দিব বুলি আশ্বাস দিয়ে। [illegible] ৪ নং দাবীৰ সন্দৰ্ভত অতি সোনকালে শকত পৰিমাণৰ ধন মঞ্জুৰী দিয়া হ'ব বুলি [illegible] দিয়ে আৰু ইতিমধ্যেই ১,০০০০০.০০ (এক লাখ) টকা অনুদান আগবঢ়াইছে। ৫ নং [illegible] সন্দৰ্ভত বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগত আলোচনা কৰি ব্যৱস্থা কৰা হ'ব বুলি আশ্বাস দি[illegible] ৬ নং দাবীটো কাৰ্য্যকৰী কৰা ব্যৱস্থা কৰা হ'ব বুলি আশ্বাস দিলে। ৭ নং দাবীটো বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগত আলোচনা কৰি ব্যৱস্থা কৰা হ'ব বুলি কয়। এই দাবী সমূহৰ সন্দৰ্ভত পুনৰ ২৮-৬-৮৯ তাৰিখে ঢকুৱাখনা গড়-কাপ্তানি বঙলাত অসম চৰকাৰৰ মন্ত্ৰী মাননীয় শ্ৰী ভৰত চন্দ্ৰ নৰহৰ লগত আলোচনা কৰা হয়।

উক্ত সমস্যা সমূহ এতিয়াও সম্পূৰ্ণ পূৰণ হোৱা নাই। এই সমস্যা সমূহৰ উপৰিও আমাৰ [illegible] আৰু কিছু অভাৱ অভিযোগ আছে—

১। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সংখ্যা বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে (ক) পঢ়া কোঠাৰ [illegible] অভাৱ, (খ) ডেক্স বেঞ্চৰ অভাৱ (গ) শিক্ষকৰ অভাৱ।

২। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ লাইব্ৰেৰীটো এতিয়াও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সুবিধাজনক হৈ উঠা নাই।

৩। প্ৰেক্ষাগৃহঃ এটা স্থায়ী প্ৰেক্ষাগৃহ নোহোৱাৰ বাবে সাধাৰণ সভা সমূহ, সাংস্কৃতিক সমাৰোহ, সাহিত্যিক সমাৰোহ আদি অনুষ্ঠিত কৰাত বহুতো অসুবিধা হয়।

৪। খেল পথাৰঃ এখন উচ্চ মানদণ্ডৰ খেল পথাৰ নথকাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ খেল খেমালি কৰাত অসুবিধাৰ সৃষ্টি হয়।

৫। বিজুলী বাতি যোগানৰ ব্যৱস্থা এতিয়াও সম্পূৰ্ণ হৈ উঠা নাই।

উক্ত সমস্যা সমূহ মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতি, শিক্ষা বিভাগ[illegible] দৃষ্টি গোচৰ কৰিলোঁ আৰু বিভিন্ন সংগঠন সমূহৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অনুষ্ঠানটিৰ শুভাকাংক্ষী[illegible]

ৰাইজৰ সহযোগত অনতি পলমে সমাধান কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

আমি শোক সন্তপ্তঃ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ ইন্দ্ৰজিৎ বৰাৰ অকাল বিয়োগত ইং ৮-২-৮৯ তাৰিখে শোক সভা পালন কৰি শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰা হয় আৰু ঢকুৱাখনা চৰকাৰী মজলীয়া বিদ্যালয়ৰ অৱসৰ-প্ৰাপ্ত প্ৰধান শিক্ষক অম্বেশ্বৰ চুতীয়াদেৱৰ বাৰ্দ্ধক্য জনিত ৰোগৰ মৃত্যুত ইং ১১-৯-৮৯ তাৰিখে শোক সভা পালন কৰা হয়।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰঃ

মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত মোক সকলো সময়তে সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱাত সকলোৰে প্ৰতি মই কৃতজ্ঞ। আমাক সকলো সময়তে দিহা পৰামৰ্শ দি উৎসাহিত কৰাৰ বাবে আমাৰ মাননীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈদেৱ আৰু বিভাগীয় তত্বাবধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক চাৰৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ। ইয়াৰ উপৰি বন্ধুবৰ সৰ্ব্বশ্ৰী মুকুল কুমাৰ গগৈ, লোকনাথ সন্দিকৈ, ৰমেশ চমুৱা, উমেশ পাত্ৰ, অনন্ত দাস, লক্ষেশ্বৰ সোনোৱাল, দেৱ গগৈ বান্ধৱী নয়নতৰা দত্ত, ৰুণু গগৈ, অঞ্জলী বড়া, শান্তিৰাণী বৰুৱা, ৰীণা পাতিৰৰ সহায় মই জীৱনত পাহৰিব নোৱাৰিম।

মোৰ কৰ লগাঃ—

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাত নাম ভৰ্ত্তি কৰিয়েই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে জয়ী হলো একমাত্ৰ বন্ধু বান্ধৱীৰ আন্তৰিকতাৰ বাবে। সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব লৈয়েই ভাবিছিলো মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে কিবা কৰাৰ সুযোগ পাম। কিন্তু ভিতৰচৰাত সোমাই গম পালো যে ই যথেষ্ট জটিল। মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষক কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায় সহযোগ নাপালে কোনো কামেই কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়। কিন্তু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠান বিলাকত শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি আশানুযায়ী নহয়। সেয়েহে প্ৰতিবেদনৰ এই যিনিতে সকলোকে অনুৰোধ কৰো যাতে মহাবিদ্যালয়ত পতা সকলো অনুষ্ঠানতে উপস্থিত থাকি ছাত্ৰ একতা সভাক উৎসাহিত কৰে যেন। আমাৰ পৰবৰ্ত্তী ছাত্ৰ একতা সভাই সকলোৰে সহযোগত আমাৰ কাৰ্য্যকালৰ আধাৰুৱা আৰু থাকি যোৱা কাম সম্পূৰ্ণ কৰি তোলা কামনা কৰিলো।

প্ৰতিবেদনৰ শেষত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ। ধন্যবাদ সহকাৰে।

শ্ৰীঅনুপ কুমাৰ গগৈ
সাধাৰণ সম্পাদক
ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন ঃ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে যি সকল ব্যক্তিয়ে (স্বৰ্গীয় প্ৰহ্লাদ গোহাঁই প্ৰমুখ্যে) সমাজ সেৱাৰ মূল্যবোধক উচিত প্ৰয়োগ কৰাৰ লগতে নিজৰ জীৱনকো উৎসৰ্গিলে, সেই সকল [illegible] ব্যক্তিলৈ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতেই সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিছোঁ ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সংবিধান অনুসৰি ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য সকলে উপ-সভাপতিৰ পদৰ বাবে মোকেই নিৰ্বাচন কৰি, মহাবিদ্যালয় খনিৰ [illegible] সেৱা কৰা অদম্য হেঁপাহঁক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাত, তেওঁলোক সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃত- জ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো । এই ক্ষেত্ৰতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱপ্ৰসাদ গগৈ দেৱ আৰু [illegible] পুৰণি ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য বৃন্দলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আগবঢ়ালো ।

ছাত্ৰ একতা সভাত উপ-সভাপতিৰ কামৰ হেঁচা কম যদিও মহাবিদ্যালয়ৰ সামূহিক কাৰ্যাৱলী সুচাৰু ৰূপে পৰিচালনা কৰাত মোৰ সীমিত জ্ঞানেৰে বিভিন্ন সময়ত একতা সভাৰ সদস্য বৃন্দক নানান দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহযোগীতা আগবঢ়াইছিলো । কাৰ্য্যভাৰ লোৱাৰ পৰাই ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ হকে একতা সভাত প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ আৰু পৰিচালনা সমিতিলৈ প্ৰেৰণ কৰাৰ লগতে সেই বিলাকৰ সফল ৰূপায়নত পূৰ্ণ সহযোগীতা আগবঢ়াইছিলোঁ ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যকৰী সমিতিবোৰে আগৰ পৰাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ (বিশেষকৈ-O. B. C., M. O. B. C.) বৃত্তি টকা দিয়া [illegible] নিয়মিয়া কৰা সংক্ৰান্তত

দাবী-দাৱাজ কৰি আহিছে যদিও সফল হব পৰা নাছিল । কিন্তু এটা কথাত আমি গৌৰবান্বিত যে—আমি একতা সভাৰ মনোনীত প্ৰতিনিধিৰ তিনিজনমান সদস্যই বৃত্তিৰ টকা সংক্ৰান্তত ধেমাজিৰ I. T. D. P. কাৰ্য্যালয়ত খাটনি ধৰাত যেনিবা কেইবাবছৰো বিৰতিৰ পিছত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বৃত্তি টকাৰ মুখ দেখিবলৈ পালে ।

আমাৰ কাৰ্য্যকালতে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ভলীবল প্ৰতিযোগিতা খেলখন আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হৈছিল । এই ক্ৰীড়া সমাৰোহত আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যকৰী সমিতিয়ে আলোচনা কৰি বিভিন্ন বিষয়ত ক্ৰীড়া পৰিচালনা সমিতিক সহা- য়ৰ হাত একাগ্ৰচিত্তে আগবঢ়াইছিলো । তাৰ ওপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান শাখাৰ সাহা- য্যাৰ্থে অনা ''হেভ্‌ল থিয়েটাৰ'' পৰিচালনাত সক্ৰিয় ভূমিকা লৈছিলো ।

মোৰ কাৰ্যকাল চোৱাত মহাবিদ্যালয় খনিৰ সৰ্ব্বাংগীন উন্নতিৰ হকে মনতে বহুতো কাৰ্যপন্থা পুহি ৰখা সত্বেও, সীমিত সময়ৰ বাবে যি ধৰণে মই নিজকে আত্মনিয়োগ কৰিব লাগিছিল হয়তো সেই ধৰণে কৰিব নোৱাৰিলো ।

পৰিশেষত, সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা ও ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি সামৰণি মাৰিলো ।

''জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা''

শ্ৰীযতীন্দ্ৰ নাথ গগৈ
উপ-সভাপতি

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ঃ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মলগ্নৰ পৰা বিভিন্ন দিশত ওতঃপ্ৰোতঃ ভাবে জৰিত হৈ মহাবিদ্যালয় খনিৰ উল্লেখনীয় অৰিহণা আগবঢ়োৱা প্ৰয়াত উপাধ্যক্ষ ৺প্ৰহ্লাদ গোহাঁই দেৱলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আৰু যি সকল ব্যক্তিৰ অসীম ত্যাগৰ বিনিময়ত মহাবিদ্যালয় খনৰ আজিৰ অৱস্থা পাইছেহি সেই সকল ব্যক্তিকো শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰি প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছোঁ।

ছাত্ৰ জীৱনেই মানৱ জীৱনৰ এক সোণালী অধ্যায়—নিজক ভবিষ্যতৰ আশাৰে গঢ় দিয়াৰ এয়ে সোণালী সময়। সমাজ যিহেতু ব্যক্তিৰ সমষ্টি। সেয়ে প্ৰত্যেকে নিজক এই সময়ছোৱাতে সুস্থ ব্যক্তিত্বৰে গঢ় দিব পাৰিলে এখন সুস্থ সমাজ গঢ়ি উঠিব। প্ৰত্যেক জন ব্যক্তিৰ সুস্থ মানসিকতা সংস্কাৰমুখী, সাহস, দায়িত্ববোধ, সামাজিক সচেতনতাই এখন সুস্থ সমাজ আৰু এই সুস্থ সমাজেই এটা জাতি আৰু এটা জাতিয়েই এখন দেশক গঢ় দিব পাৰে বিশ্বৰ আন এক ৰূপে। গতিকে এখন নিকা সমাজ গঢ়িবলৈ হলে সং মনোভাব আৰু উদাৰ দৃষ্টিভংগী লৈ সমাজলৈ ওলাই আহিব লাগিব আৰু সামাজিক নীতি-নিয়মৰ মাজত থাকি কাম কৰি যাব লাগিব। এজন ছাত্ৰ হিচাবে দেশৰ আৰু সমাজৰ উন্নতিৰ কামনা কৰাটো অতিকৈ প্ৰয়োজন হৈছে যিহেতু—"আজিৰ ছাত্ৰ কালিলৈ নাগৰিক।" দেশৰ সকলো সমস্যাত ছাত্ৰ ভৱিষ্যতৰ ছবি ধৰোতা। আকৌ সংস্কাৰমুখী আৰু প্ৰগতিবাদী মানসিকতাই জন্ম দিয়ে নতুনত্বৰ আৰু নতুনত্বই হৈছে সমাজ পৰিবৰ্ত্তনৰ মূল ভেটি। এই মনোভাৱকে সৰোগত কৰি নতুনৰ

সন্ধানৰ আশাৰে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক পদৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰো আৰু সকলোৰে স্নেহভৰা সহায়-সহযোগিতাত আৰু অনুগ্ৰহৰ বাবেই নিৰ্বাচনত বিপুল সংখ্যক ভোট পাই জয় লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হওঁ। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শুভাকাংখীয়ে এই গধুৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি কৃতজ্ঞতাৰ ঋণেৰে বান্ধিলে এই সকলোলৈকে এই সুযোগতে বৈপ্লৱিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বাহ্যিক দৃষ্টি ভংগীৰে সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ তেনে কোনো গধুৰ দায়িত্ব নাই তথাপি বিভাগীয় সম্পাদক সকলৰ লগত সহকাৰী হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ আলাপ আলোচনাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালোঁ তাত হয়তো অজানিতে ভুল ত্ৰুটি হৈ যাব পাৰে তাৰ বাবে মই ক্ষমাৰ প্ৰাৰ্থী হৈছোঁ।

জল্পনা-কল্পনাৰে পৰিপূৰ্ণ মানুহৰ জীৱন। তেনেদৰে মোৰো কল্পনা আছিল বহুত। 'ভৰা কথা নহয় সিদ্ধি বাটত আছে কনা বিধি" তাৰ পৰা ময়ো ব্যতিক্ৰম নহলোঁ। আধৰুৱা হ'ল মোৰ কল্পনা। মই ভাবিছিলোঁ হাজাৰ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত অসুবিধা সন্মুখীন হোৱা এটা স্থায়ী ৰংগমঞ্চ বা প্ৰেক্ষাগৃহ নিৰ্মাণ কৰা আঁচনি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পঢ়া কোঠা বৃদ্ধি কৰা, এটা শৌচাগাৰ নিৰ্মাণ কৰা, এখন খেল পথাৰ খেলৰ উপযোগী কৰি তুলিব পাৰিম নেকি ? এই সকলোবোৰে মোৰ কল্পনা হৈয়ে ৰ'ল। সেয়ে মই মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে কতৃপক্ষক সকলোবোৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছোঁ।

এইখিনিতে উল্লেখ নকৰি নোৱাৰি—আমাৰ কাৰ্যকালৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ কাৰ্যকৰী কমিটিয়ে পূৰ্বৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যকৰী কমিটিৰ যিখিনি আধৰুৱা কাম আছিল তাক আমি সহজেই সোনকালে সম্পূৰ্ণ কৰি তোলোঁ। ছাত্ৰ একতা সভাৰ স্থায়ী কাৰ্য্যালয়, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা আদি আমাৰ কাৰ্যকালতে সম্পূৰ্ণ কৰি ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও ছাত্ৰ নিবাসৰ ছাত্ৰাবাসটো সম্পূৰ্ণ কৰি আমাৰ কাৰ্যকালতে ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হৈ উঠে। যদিও এই বিলাক হৈ উঠিল তথাপিও আৰু বহুত কৰিব লগীয়া থাকিল। মাত্ৰ এবছৰতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো বিলাক সমস্যাৰ সমাধান কৰাটো একেবাৰে অসম্ভৱ। সেয়ে আমাৰ কাৰ্যকালত যিখিনি কৰিব নোৱাৰিলো, তাক পিছৰ ছাত্ৰ একতা সভাই সকলো বিলাক সমস্যা অন্তঃ কৰণেৰে উপলব্ধি কৰি সমাধান কৰিব বুলি আমি আশা কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় সকলো সম্পাদক তথা তত্বাৱধায়ক সকলক আন্তৰিকতাৰে সোঁৱৰিছো। মোৰ কাৰ্য্যকালত প্ৰতি পদক্ষেপত হাঁহি মুখে সহায় কৰা বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী মুকুল কুমাৰ গগৈ, লোকনাথ সন্দিকৈ, হেমচন্দ্ৰ হাজৰিকা, বীৰেণ সন্দিকৈ, বিপুল, ললিতক কোনো দিনেই পাহৰিব নোৱাৰোঁ। বাইদেউ শ্ৰীকৃষ্ণ শই-

কীৰ্ত্তি, বীনা পাতিৰ, বিদ্যা লক্ষ, [illegible] ঋণী হৈয়ে ৰলোঁ।

এই মহাবিদ্যালয়ৰ গুৰুদায়িত্ব লৈ [illegible] লোকৰ সফলতা আৰু যদি মই [illegible] সদৌ শেষত, জাতীয় শহীদ সকলক [illegible] কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

"জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"
"ছাত্ৰ ঐক্য জিন্দাবাদ"

[illegible]

সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন :

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল অগ্ৰজ আৰু সহপাঠী বন্ধু-বান্ধৱীয়ে অশেষ কষ্ট স্বীকাৰ কৰি মোক ১৯৮৮-৮৯ চনৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্ব্বাচিত কৰি সেৱা আৰু অভিজ্ঞতা অৰ্জন কৰাৰ সুবিধা দিয়াৰ বাবে তেওঁলোকলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। এই গুৰু দায়িত্ব পালন কৰি যোৱাত কিমানখিনি সফল হৈছোঁ সেয়া সচেতন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বিচাৰ্য্যৰ বিষয়। অৱশ্যে দায়িত্ব মূৰ পাতি লোৱাৰ পৰা দায়িত্ব পালন কৰি যোৱাত যৎকিঞ্চিতমনো কৃপণালী কৰা নাছিলো। অজানিতে হৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা ভিক্ষা মাগিলোঁ।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় অসমৰ সোৱনশিৰি আৰু বৰলুইতৰ মাজত অৱস্থিত অন্যতম উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান, এই বিস্তৃত অঞ্চলৰ বিভিন্ন জন-গোষ্ঠীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়ন কৰে। এই বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত ঐক্য সমন্বয় স্থাপনৰ এক-মাত্ৰ পথ হব পাৰে সাহিত্যৰ আদান প্ৰদানৰ জৰিয়তে। সেইবাবে উক্ত বিভাগটোৱে এই দিশটোৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সাহিত্যৰ চিন্তা চৰ্চ্চাৰ ক্ষেত্ৰত অধিক মনোনিবেশ দি আহিছে।

সাহিত্য সেৱাই হ'ল মানৱ সেৱা। সাহিত্যৰ বিকাশ নহলে মানৱ জাতিৰ বিকাশ সম্ভৱ নহয়। - গণতান্ত্ৰিক আৰু নিৰপেক্ষ চিন্তাধাৰাইহে সাহিত্যক বা মানৱ জাতিক আগবঢ়াই নিয়ে।

"সাহিত্যহীন সমাজ পঙ্গু, বৰ্ব্বৰ আৰু সমাজৰ লগত সম্পৰ্ক নথকা সাহিত্য ক্ষীণ আৰু দুৰ্ব্বল।"

(কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ)

বছৰটোত অনুষ্ঠিত কৰা প্ৰতিযোগিতা :

বৰ্তমান যুগটো হ'ল প্ৰতিযোগিতাৰ যুগ। প্ৰতিযোগিতাত জয়ী হ'লেহে জীৱন যুদ্ধতো জয়ী হোৱা সম্ভৱ। জীৱন যুদ্ধত জয়ী হবলৈ আমি প্ৰতিযোগিতা চলাবই লাগিব। সেয়েহে ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলক বছৰটোত মানসিক আৰু বৌদ্ধিক প্ৰতিভাৰ বিকাশ ঘটাই প্ৰতিযোগিতাৰ দ্বাৰা বৌদ্ধিক প্ৰকাশৰ ভৱিষ্যতে এই প্ৰতিভা বিকাশ কৰা হয়।

সম্পাদকৰ দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰম আকাংক্ষিত উৎসৱ 'মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ" ১৯৯১-ৰ জানুৱাৰী ... তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰিব লগা হয়। এই সপ্তাহৰ উপলক্ষে কলা উল্লেখিত বিষয় সমূহৰ ওপৰত প্ৰতিযোগিতা পতা হয়। প্ৰতিযোগিতাৰ বিষয় সমূহ হ'ল - প্ৰবন্ধ, গল্প, উপস্থাপিকা, কবিতা ৰচনা, কবিতা আবৃত্তি প্ৰতিযোগিতা আদি। বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্ৰতিযোগী হিচাবে নিৰ্বাচিত হৈছে— শ্ৰীঅনুৰাধা দাসীকৈ। প্ৰতিযোগিতাত যথেষ্ট সংখ্যক প্ৰতিযোগীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল যদিও প্ৰতিযোগিতাৰ মানদণ্ড বিশেষ উন্নত নাছিল, কিন্তু প্ৰতিযোগী সকলৰ উৎসাহ প্ৰশংসনীয়। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক ভৱিষ্যতে সাহিত্য চৰ্চাৰ দিশটোৰ প্ৰতি চকু দিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

প্ৰাচীৰ প্ৰত্ৰিকা ঃ

মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য চৰাৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিজৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰি লিখনী সৃষ্টি কৰাত প্ৰেৰণা পাই আহিছে। প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰতি মাহত দুবাৰকৈ প্ৰকাশ পায়। নিয়মিত ভাবে প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰকাশৰ যত্ন কৰা হৈছিল যদিও শিক্ষানুষ্ঠান সমূহ প্ৰায়েই বন্ধৰ কালছোৱালৈ লক্ষ্য ৰাখি কিছু ব্যতিক্ৰম ঘটা নহয়। বছৰটোত প্ৰকাশৰ বাবে যথেষ্ট লিখনী পালেও কলেবৰ সীমিত হোৱাৰ বাবে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লিখনীক প্ৰকাশত সমান সুবিধা দিব পৰা সম্ভৱ নহ'ল। অন্যহাতেদি সৃজনশীল লিখনী সৃষ্টি কৰি প্ৰেৰণাত লিখা লেখক লেখিকাৰ অভাৱ দূৰ কৰিব নোৱাৰি। আমাৰ সম্পাদনা সময়ছোৱাত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন নিয়মিয়াকৈ প্ৰকাশ কৰাত, বিভিন্ন লিখনীৰে অবিহণা যোগোৱা লেখক-লেখিকা সকললৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা সৰ্বতো প্ৰকাৰে উন্নতি কৰি পিছত দায়িত্ব ভাৰ লোৱা সকলে যত্নবান হব বুলি আশা কৰিলোঁ।

কাৰ্য্যনিৰ্ব্বাহক সদস্য হিচাবে ঃ

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত হৈছিলো যদিও ছাত্ৰ একতা সভাৰ এগৰাকী কাৰ্য্য নিৰ্ব্বাহক সদস্য হিচাবে থকা মোৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যক কোনো-দিনেই লুই কৰা নাছিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্বাৰ্থ তথা মহাবিদ্যালয়ৰ স্বাৰ্থ জৰিত থকা সকলো বিষয়তে অংশগ্ৰহণ কৰি সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগত সহায় সহযোগ কৰিছিলোঁ। কাৰ্য্য

নিৰ্ব্বাহকৰ প্ৰতিখন বৈঠকতে অংশগ্ৰহণ কৰি নিজৰ মতামত দাঙি ধৰিছিলো, লগতে নিজৰ কৰণীয়খিনি কৰিবলৈ পাৰ্যমানে চেষ্টা কৰিছিলোঁ।

অভিনন্দন ঃ

আমাৰ কাৰ্যকালৰ "মহাবিদ্যালয় বাৰ্ষিক সপ্তাহ"ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক উৎসাহি কৰি প্ৰেৰণা যোগোৱা চহা কৰি সাহিত্যিক মাননীয় শ্ৰীযুত সৰ্ব্বেশ্বৰ জালভাৰী ফুকন, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত বীৰেণ বৰঠাকুৰ, ধেমাজি বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ তথা সাহিত্যিক, সাংবাদিক শ্ৰীযুত উমেশ চেতীয়া, ধেমাজি মহকুমাৰ মহকুমাধিপতি শ্ৰীযুত ৰাজিব লোচন হৰবা, ধেমাজি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱক্তা শ্ৰীযুত জোনাৰাম হাজৰিকা, ঢকুৱাখনা চক্ৰ উপ প্ৰতি সমাহৰ্ত্তা শ্ৰীযুত হৰেশ চন্দ্ৰ দত্ত প্ৰমূখ্যে যি সকল গণ্য মান্য হিতাকাংক্ষী ব্যক্তিয়ে আমাক অনুপ্ৰাণিত কৰিলেহি সাটাইলৈকে মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক ধন্যবাদ তথা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী ঃ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া আলোচনীখন যথা সময়ত প্ৰকাশ নোপোৱাত বহুতে অভিযোগ কৰে। আলোচনীখন যথা সময়ত কিয় প্ৰকাশ নহয়, এইটো সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অভিভাৱকৰ মৌলিক প্ৰশ্ন হৈ পৰিছে, পৰাটো স্বাভাৱিক। অৱশ্যে আলোচনী প্ৰকাশৰ সমস্যাটোৰ কাৰণ সমূহ প্ৰায়বোৰ আলোচনীৰ ক্ষেত্ৰতো আংশিকভাৱে হলেও প্ৰযোজ্য। দুবছৰ আগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনীখন প্ৰকাশৰ অন্তৰায় হৈছিল সাহিত্য ও আলোচনী বিভাগৰ পুঁজি দুৰ্ব্বল, মহাবিদ্যালয়ত কম সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা কাৰণে অৰ্থনৈতিক দিশটো সবল হোৱা নাছিল। গতিকে কম সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থাকিলে অসুবিধা বিমোৰত পেলায়। বৰ্ত্তমানে আহি পৰে বজাৰত কাগজৰ চৰাদামে অৰ্থনৈতিক দিশতো বিমোৰত পেলায়। বৰ্ত্তমানে ১৯৮৭-৮৮ চনৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়ি অহালৈ চাই আৰু ১৯৮৭-৮৮ চনৰ পৰা সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ পুঁজিৰ ১৫০০ (পোন্ধৰ) টকাকৈ সংগৃহীত কৰা ফলত নিয়মিত প্ৰকাশ কৰা আশা কৰিব পাৰি।

ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ অভাৱ সহজতে ধৰা পৰে, সৃজনশীল লিখনী সৃষ্টি পোৱা নাযায়। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা উৎকৃষ্ট মানদণ্ডৰ লিখনীৰ অভাৱে সম্পাদক সকলক আলোচনী খন প্ৰকাশত প্ৰেৰণা নোযোগায়। আলোচনীৰ বাবে জোৰ দি লিখনী সংগ্ৰহ কৰোতে উপযুক্ত সময়বোৰ পাৰ হৈ যায়।

উক্ত আলোচনীলৈ লিখনী বিচাৰি গোহাৰি আৰু কেইবাখনো জাননী দিয়াৰ পিছত যথেষ্ট সংখ্যক লিখনী পোৱা হৈছিল যদিও লিখনীৰ মানদণ্ডৰ ওপৰত নিৰূপণ কৰি আমি উপযুক্ত বুলি

বিবেচনা কৰা লিখনী সমূহহে প্ৰকাশ কৰিলোঁ। [illegible] লিখনী প্ৰকাশ [illegible]
তেওঁলোকক নিৰাশ নহৈ লিখাৰ উৎসাহ অটুট ৰাখিবলৈ অনুৰোধ কৰিলোঁ। [illegible] ভৱিষ্যতে [illegible]
চনৌখন প্ৰকাশৰ বাবে উল্লেখিত কথা কেইটাৰ প্ৰতি [illegible] কৰিব [illegible]
পৰামৰ্শ ঃ

চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ [illegible] কাৰ্যকালৰ [illegible]
বত পোৱা বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰা চমুকৈ [illegible] পৰামৰ্শ [illegible]।
(১) সাহিত্য প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে বহুল চৰ্চাৰ প্ৰয়োজন [illegible] বাবে বিভিন্ন [illegible]
সূচী লব লাগিব। গতিকে প্ৰথমেই আড় পৰে মূল [illegible] উৎকিয়াল [illegible]
গুৰুত্ব দিব লাগিব।
(২) বৌদ্ধিক বিকাশ ঘটাই মনে মনে [illegible] লিখা [illegible] আদি [illegible]
কৰি সাহিত্যিকক আমন্ত্ৰণ জনাই দিহা-পৰামৰ্শ লব লাগিব।
(৩) লিখনী সৃষ্টি বা বৌদ্ধিক চিন্তা চৰ্চা বৃদ্ধি কৰিবলৈ [illegible] আত্মসজিক [illegible]
সমূহ বাধ্যতামূলক কৰি তুলিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কতৃপক্ষই [illegible] সময়ীয়া সকলে [illegible]
লাগিব। এনে ধৰণে লিখাত প্ৰেৰণা যোগাবলৈ বিভিন্ন [illegible] অনুষ্ঠানৰ [illegible]
কৰিব লাগিব। অনুষ্ঠান আয়োজন কৰিলেও [illegible] ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পূৰ্ণ [illegible]
আগবঢ়ালেহে উদ্যোক্তা সকলে এনে অনুষ্ঠান আয়োজন কৰিবলৈ [illegible] উদ্দিপনা [illegible]
এনেবোৰ অনুষ্ঠানত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অনুপস্থিতি [illegible] লক্ষ্য [illegible]।
কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ ঃ

বিভাগীয় কাম কাজ চলাই যোৱাত বিশেষকৈ বিভাগীয় উপদেষ্টা অধ্যাপক শ্ৰী[illegible]
জিতৰাম কলিতা চাৰে মহাবিদ্যালয় সম্ভাৰত মনে প্ৰাণে [illegible] সহায় আগবঢ়ালে [illegible]
কোনো দিনেই পাহৰি যাব নোৱাৰিম। কলিতা চাৰে [illegible] বিশ্ববিদ্যালয়ত এম [illegible]
পঢ়িবলৈ যোৱাত পুনৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত ডিম্বেশ্বৰ গগৈ চাৰক ছাত্ৰ এক[illegible]
সভাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহক বৈঠকে আলোচনী বিভাগৰ উপদেষ্টা হিচাপে মনোনিত কৰে। তেওঁ[illegible]
চাৰৰ অবিহনে এই দায়িত্ব সুকলমে পালন কৰি যোৱাটো সম্ভৱ নহলহেঁতেন। [illegible]
ওচৰত মই চিৰ ঋণী। মাননীয় ভাৱপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ, ৰাজনীতি বি[illegible]
বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক, ইংৰাজী বিভাগৰ প্ৰৱক্তা শ্ৰীযুত অমিয় [illegible]
সন্দিকৈ, অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত পূৰ্ণানন্দ গগৈ চাৰে বিভিন্ন সময়ত তেখেত [illegible]
বহুমূলীয়া পৰামৰ্শৰে উৎসাহিত কৰি কাম কাজ চলাই যোৱাত সহায় কৰাৰ বাবে তেওঁ[illegible]
সকলৰ ওচৰত আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ মূৰ দোৱালো। ইয়াৰ উপৰিও চকুৱাখনা উচ্চতৰ মা[illegible]
মিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক শ্ৰীযুত চন্দ্ৰধৰ চমুৱা চাৰৰ প্ৰমুখ্যে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত বিচা[illegible]

মণ্ডলীয়ে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক উৎসাহিত কৰাৰ বাবে তেখেত সকললৈ আমাৰ কৃতজ্ঞতা
থাকিল। শিল্পী ইন্দ্ৰেশ্বৰ বুঢ়াগোহাঞি ককাইদেউৱে বহু কষ্টৰে বেটুপাত আৰু স্কেচ আঁকি
দিলে- শিল্পী জনালৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ।

বিভিন্ন দিশত হাঁহিমুখে সহায় কৰা বিশেষকৈ ককাইদেউ সৰ্বশ্ৰীৰমেশ চমুৱা, কেশৱ চমুৱা,
বেবত ফুকন প্ৰসন্ন গগৈ, যতীন্দ্ৰ নাথ গগৈ, লক্ষেশ্বৰ সোনোৱাল, লালিত্য কুমাৰ দাসৰ পৰা যিখিনি
সহায় সহযোগ পাইছিলো তাক কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো। ইয়াৰ উপৰিও বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী নিত্যা
কোঁৱৰ, অনুপ কুমাৰ গগৈ, মুকুল কুমাৰ গগৈ, বীৰেণ সন্দিকৈ, উমেশ পাত্ৰ, উমেশ কোঁৱৰ,
জগন্নাথ কোঁচ, হোমেন বুঢ়াগোহাঞি, মন্দেশ্বৰ মিলি, কোশল গগৈ, লালিত্য সন্দিকৈ, মুকুল
শইকীয়া, নৱ বড়া, প্ৰকাশ বৰুৱা, পবিত্ৰ চমুৱা, প্ৰেমধৰ গগৈ, উমা গগৈ, ত্ৰিদিপ চাংমাই,
জ্যোতি শইকীয়া, প্ৰসন্ন শৰ্ম্মা, চিত্ৰ কোঁচ, পৰাগ কোঁচ, বীৰেণ শৰ্ম্মা, দুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়া,
বাইদেউ মিনাক্ষী কোঁচ, মণি দেৱী, ৰাণু বৰুৱা, ইন্দিৰা কোঁৱৰ, কপালী সেনাপতি, নিৰু গগৈ,
লাৱণ্য সন্দিকৈ, অনুৰাধা সন্দিকৈ, আৰু বান্ধৱী প্ৰণীতা চমুৱা, ৰুণু গগৈ, অঞ্জলী বড়া,
লিনা দত্ত বড়া, চম্পা চুতীয়া, ভণ্টি বীনু সন্দিকৈ, ভাগ্য চুতীয়া, প্ৰতিভা গগৈ, জুলি গগৈ,
দিপাঞ্জলী শইকীয়ালৈ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলোঁ।

পৰিশেষতঃ

মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত বিভাগীয় দায়িত্ব চলাই যাওঁতে অজানিতে ৰৈ যোৱা ভুল ক্ৰটি-
বোৰৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাহিত্য ও
আলোচনী বিভাগে বিভাগটোৰ উন্নতিকল্পে যত্নবান হৈ ভৱিষ্যতে আগশাৰীৰ লেখক লেখিকা
দিব বুলি আশা কৰিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সাহিত্য ৰচনাৰ যোগেদি সমাজখনক সু-পথে পৰিচালিত
কৰাৰ কামনাৰে বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

"জয়তু ভাষা জননী"
"জয়তু চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"
"ছাত্ৰ ঐক্য জিন্দাবাদ"

শ্ৰদ্ধাৰে
শ্ৰীলোকনাথ সন্দিকৈ
সম্পাদক
সাহিত্য ও আলোচনী বিভাগ
১৯৮৮-৮৯ চন

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ঃ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ চনৰ গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে মোক নিৰ্ব্বাচনত নিৰ্বাচিত কৰাত মই গৌৰবান্বিত হোৱাৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ বন্ধু বান্ধৱী, তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোলৈ প্ৰথমতেই মই কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ক্ৰীড়া সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব বহন কৰি নিওঁতে নানান সমস্যাৰ সন্মুখীন, হোৱা আশংকা কৰিছিলো, যদিও তাৰ তাৰ সকলৰ সহায় সহযোগত সকলো কামেই সুচাৰু ৰূপে সম্পন্ন হৈছে বুলিয়ে মোৰ ধাৰণা।

এই অভাজনে দায়িত্ব বহন কৰিছেই আন বছৰৰ দৰে ১৯৮৮-৮৯ চনৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ জানুৱাৰী মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহত অনুষ্ঠিত হয়। এই পাঁচ দিনীয়া কাৰ্যসূচীত ক্ৰীড়া বিভাগৰ বিভিন্ন খেলত অংশ গ্ৰহণ কৰি ক্ৰীড়া বিভাগত বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ হিচাবে শ্ৰীদুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়াই কৃতিত্ব অৰ্জন কৰে। সেইদৰে ছোৱালী বিভাগতো বিভিন্ন খেলত পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাই শ্ৰীমতী পুষ্পা চুতীয়াই শ্ৰেষ্ঠৰ নাম অৰ্জন কৰে। সেইদৰে ভলীবল খেলতো মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যেক শ্ৰেণীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰে। ভলীবল বিভাগত চূড়ান্ত খেলত উপনীত হৈছিল স্নাতক মহলাৰ প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ "A" দল আৰু একাদশ শ্ৰেণীৰ "B" দল। এই চূড়ান্ত খেলত স্নাতক মহলাৰ "A" দলে বিজয়ী সন্মান লাভ কৰে। একাদশ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ শ্ৰীমনোজ চাংমাই ১৯৮৮-৮৯ চনৰ বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ ভলীবল খেলুৱৈ হিচাবে পৰিগণিত হয়।

এই মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক পদত নিযুক্তি হোৱাৰ পাছতে পোন প্ৰথমে বহিঃ খেলৰ নামত ঢকুৱাখনা ক্ৰীড়া সন্থাৰ যৌজন্যত চলি থকা চেলেঞ্জ ট্ৰফী ক্ৰিকেট (জীল পৰ্যায়ৰ) প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰিকেট দলে চূড়ান্ত বিজয়ী

সন্মান লাভ কৰি উক্ত ট্ৰফী অৰ্জন কৰে। এই ক্ৰিকেট খেলৰ চূড়ান্ত খেলত উপনীত হৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে ঢকুৱাখনা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ দলৰ বিপৰীতে উচ্চ মানদণ্ড খেল খেলি সমূহ দৰ্শকক আমোদ দিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ইয়াৰ পাছতে ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃ কলেজ ভলীবল প্ৰতিযোগিতাখনি আমাৰ কলেজতেই অনুষ্ঠিত হয়। এই প্ৰতিযোগিতাখনি যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ২৪।২।৮৯ তাৰিখৰ পৰা ২৬।২।৮৯ তাৰিখলৈ তিনিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই প্ৰতিযোগিতাত মুঠ ৯ খন মহাবিদ্যালয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। লীগ্ পৰ্য্যায়ৰ এই চূড়ান্ত খেলত উপনীত হৈছিল ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰ মহাবিদ্যালয়। এই চূড়ান্ত খেলত বিজয়ী সন্মান লাভ কৰে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় দলে। আমাৰ মহাবিদ্যালয় ভলীবল দলটোৱে এই প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি শুভ উদ্বোধনীৰ প্ৰথম খেলখনি খেলিছিল গোলাঘাটৰ দেবৰাজ ৰায় মহাবিদ্যালয়ৰ বিপৰীতে। লীগ পৰ্য্যায়ৰ এই খেলত আমাৰ মহাবিদ্যালয় দলে কেইবাখনো খেলত আগবাঢ়ি শেষত Quater Final ত পৰাজয় বৰণ কৰে। এটা কথা উল্লেখ কৰিব লাগিব যে আমাৰ মহাবিদ্যালয় এই ভলীবল দলে অশেষ কষ্টৰ মাজতো যি খেল প্ৰদৰ্শন কৰিছিল সঁচাকৈ লেখত লবলগীয়া। কাৰণ প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে জানে যে কোনো অনুষ্ঠানৰ যোগেদি কিবা সামূহিক ভাবে খেলা-ধূলা পাতিলে সেই অনুষ্ঠানত জড়িত থকা লোক সকলে যথেষ্ট কষ্টৰ সন্মুখীন হব লগা হয়। সেইদৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ সকলেও নানা কষ্টৰ মাজেদি এই প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লব লগা হৈছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ ভলীবল দলটোৱে কোনো অনুশীলন (Precticc) নকৰাকৈ খেলত ভাগ লোৱা বাবে আমাৰ দলটিলৈ মোৰ অভিনন্দন থাকিল। কাৰণ এজন খেলুৱৈক যি দৰে সুবিধা দিব লাগে সেই সুবিধা সময়ৰ অভাৱত মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ সকলে অনুশীলনৰ (Prectice) সুবিধা নাপালে। হয়তো এই অনুশীলনৰ সুবিধা পোৱা হলে নিশ্চয় উচ্চ মানদণ্ডৰ খেল খেলিব পাৰিলেহেতেন মহাবিদ্যালয়ৰ এই আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ভলীবল প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হোৱা আগমুহূৰ্তত ফিল্ড বনোৱাকে আৰম্ভ কৰি বিভিন্ন দিশত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়কে ধৰি বিভাগীয় তত্বাবধায়ক মহোদয় আৰু যি সকল অধ্যাপক ও ছাত্ৰ বন্ধুৱে যি সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তেখেত সকললৈ মোৰ শলাগ আগবঢ়ালো। ইয়াৰ উপৰিও স্থানীয় কেইজনমান ব্যক্তিয়ে খেলৰ আগ মুহূৰ্তত বিভিন্ন কামত যি দিহা পৰামৰ্শ দিছিল সেই ব্যক্তি সকললৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন থাকিল। ভাবিছিলো এই প্ৰতিযোগিতাত নানা বিশৃংখলাৰ সৃষ্টি হব। মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষকে ধৰি তত্বাবধায়ক মহোদয়ৰ সহযোগত প্ৰত্যেক জন শিক্ষক, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ নিজৰ

দায়িত্ব বহন কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ যি সুনাম অটুত ৰাখিলে সচাঁকৈ প্ৰশংসনীয়। এই প্ৰতিযোগিতাখনি সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত স্থানীয় ক্ৰীড়া প্ৰেমী শ্ৰীযুত হেমচন্দ্ৰ গগৈ, নিত্যানন্দ দাস, আৰু শ্ৰীযুত কনক চন্দ্ৰ গোহাঁই দেৱে আদিয়ে নিজৰ ভাবে যি সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। প্ৰতিযোগিতাৰ আগমুহূৰ্তত বহুতো কষ্টৰ সন্মুখীন হোৱা সত্ত্বেও আমি সুচাৰুৰূপে এই প্ৰতিযোগিতাখনি সমাপ্ত কৰাত নিজকে নিজে ধন্য মানিছো।

ইয়াৰ পাছতে আহি পৰিল স্থানীয় ক্ৰীড়া সন্থাৰ যোজনাৰে চলি থকা কনক চন্দ্ৰ গগৈ সোঁৱৰণী চলন্ত ভলীবল শিল্ড প্ৰতিযোগিতা। এই শিল্ড প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ভলীবল দলে অংশগ্ৰহণ কৰি চূড়ান্ত খেলত উপনীত হৈ কনক চন্দ্ৰ গগৈ সোঁৱৰণী চলন্ত বঁটাৰ বিজয়ী সন্মান লাভ কৰে। মই নিজে গৌৰৱান্বিত হৈছো যে মহাবিদ্যালয়ৰ ভলীবল খেলত অংশগ্ৰহণ কৰি পোন প্ৰথমে এনে বঁটা লাভ কৰিলো। কাৰণ আন খেল যেনে ফুটবল,, ক্ৰিকেট, বেডমিন্টন আদিৰ দৰে ভলীবল দলটোৱে পূৰ্বতে বিশেষ পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব নোৱাৰিছিল। কিন্তু এতিয়া যথেষ্ট উন্নত হৈছে বুলি মোৰ ধাৰণা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও স্থানীয় কেইবাখনো প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে ফুটবল খেলত অংশগ্ৰহণ কৰি চেম্পিয়নচিপ, অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই আৰ্থিক বৰ্ষৰ কাৰ্য্যকালচোৱাত ক্ৰীড়া বিভাগত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা যি অনুদান পাইছিলো, সেই অনুদানে খেলুৱৈ সকলক নানা দিশত কম পৰিমাণে হলেও আগুৱাবলৈ সক্ষম হৈছিলো। কাৰণ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দূৰ ভাবিছিলো সকলো কাৰ্য্যকৰী কৰাটো সম্ভৱপৰ হৈ নুঠিল। বিশেষকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এখন স্থায়ী খেল পথাৰ নোহোৱা বাবে বিভিন্ন দিশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে ধৰি খেলুৱৈ সকলে নানা সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগা হৈছে। কাৰণ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত মা সুবিধা পালে নিশ্চয় বিভিন্ন খেলত অংশগ্ৰহণ কৰি বিশেষ পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব পাৰিব। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ সকলে অনুশীলনৰ অভাৱতে আন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহত উচ্চ মান বিশিষ্ট খেল প্ৰদৰ্শন কৰিব পৰা নাই। উচ্চ মানৰ খেল খেলিবলৈ হলে এজন খেলুৱৈৰ অনুশীলন, খেলৰ প্ৰতি মনোযোগ আৰু প্ৰশিক্ষণ অতি আৱশ্যক। এই খিনিতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কতৃপক্ষক অনুৰোধ জনাওঁ যে মহাবিদ্যালয়ত এখন স্থায়ী খেলাপথাৰ নিৰ্মান কৰি খেলুৱৈ সকলক উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে যেন, তেতিয়াহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰা প্ৰতিযোগিতা সমূহত সহযোগিতা আশা কৰিব পাৰি।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ দি মোৰ কাৰ্য্যত তথা কৰ্তব্য পালন কৰাত

সহায় কৰা বাবে মাননীয় শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ, বিভাগীয় তত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত পূৰ্ণানন্দ গগৈ ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শৰে যি সকল অধ্যাপকে মোক সহায় কৰিলে তেখেত সকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিছো। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোৰ এই কাৰ্য্য সম্পাদন কৰাত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেখেত সকললৈ মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। বিশেষকৈ প্ৰথম অৱস্থাৰ পৰাই মোৰ লগত গাৰ ছাঁৰ দৰে থাকি সহায় কৰা বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী জীৱন গগৈ, ৰতন ফুকন, মিণ্টু তামুলী, হুলেন তামুলী, ডালিম গগৈ, ভদ্ৰ গগৈ, বেৰত গগৈ, ৰাজেন চুতীয়া, মুকুল গগৈ, খগেন ফুকন, কেশৱ গগৈ আৰু টংকেশ্বৰ তামুলীক কৃতজ্ঞতাৰে সোঁৱৰিছো।

মোৰ এই এবছৰীয়া কাৰ্য্যকাল চলাই নিওঁতে হয়তো অজানিতে বহুত ভুল ক্ৰটি হৈ গৈছে। মই আশা ৰাখিছো পৰৱৰ্তী কাৰ্য্যকালত যেন মোৰ বাকী থকা কাম বিলাক ভবিষ্যতে হৈ উঠে। মোৰ কাৰ্য্যকালত জ্ঞাত, অজ্ঞাত ভাবে থাকি যোৱা ভুলৰ বাবে সমূহ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। সদৌ শেষত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভবিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

"জয় আই অসম"

ধন্যবাদ সহকাৰে—
শ্ৰীকিৰণ বৰগোহাঁই
ক্ৰীড়া শাখা সম্পাদক

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনঃ

জয় জয়তেই ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক শিক্ষয়ত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক সেৱা জনাইছোঁ। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু বান্ধৱীয়ে মোক সমাজ সেৱা সম্পাদক হিচাবে আপোনালোকক সেৱা কৰিবলৈ সুবিধা দিলে, সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

আমি ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা কিছুদিনৰ পাছতে মহাবিদ্যালয়ৰ কিছু উন্নয়ন মূলক কাম কৰিবলৈ সুবিধা পালো। সেয়েহে আমি ইংৰাজী ২৬-১২-৮৮ পৰা ২৯-১২-৮৮ তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয়তে চাৰিদিনীয়া কাৰ্য্য সূচীৰে এটা সমাজ সেৱা শিবিৰ স্থাপন কৰো। এই শিবিৰত মহাবিদ্যালয়ৰ মুঠ ৩০ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। উল্লেখনীয় যে এতিয়ালৈকে মহাবিদ্যালয়ৰ এটা স্থায়ী ৰঙ্গমঞ্চ সাজি উলিওৱা হোৱা নাই। প্ৰতিবছৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পাতিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে অস্থায়ী ভাৱে ৰঙ্গমঞ্চ পাতি লয়। সেয়েহে আমি সমাজকৰ্মী সকলে কায়িক শ্ৰমেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ পকী হল ঘৰটোত এটা ৰঙ্গমঞ্চ নিৰ্মাণ কৰো। ইয়াৰ পাছতেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। সেই কাৰণে আমি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হোৱা তিনিদিনৰ আগৰে পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চাফচিকুণ কৰা, বেৰত চুনদিয়া আদি কাম কৰো। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহত ১৯৮৮-৮৯ চনৰ বছৰৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সমাজ সেৱক হিচাপে ক্ৰমে শ্ৰীঅনন্ত কুমাৰ দাস আৰু শ্ৰীউমেশ পাত্ৰ-ক প্ৰসংশা পত্ৰ দিয়া হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ শেষ হোৱাৰ কেইদিন মান পাছতেই ১৯৮৯ চনৰ

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃভলীবল প্ৰতিযোগিতা খেলখনি আমাৰ মহাবিদ্যালয়তে অনুষ্ঠিত হয়। গতিকে উক্ত খেলখন আৰম্ভ হোৱা কেইদিনমানৰ আগৰে পৰা খেল পথাৰ চাফচিকুণ কৰা, মহাবিদ্যালয়ৰ ওচৰে পাঁজৰে হাবি বন বিলাক কটা আদি কাম কাজ সমূহ কৰা হয়। তদুপৰি যোৱা ১৫-৮-৮৯ তাৰিখে প্ৰায় ২২ জনমান সমাজ সেৱাৰ প্ৰতি মনোভাবাপন্ন ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে মহাবিদ্যালয় চৌহদ চাফচিকুণকৈ ৰখা আৰু বৃক্ষৰোপণ কামত আত্মনিয়োজিত কৰে।

বিগত বছৰৰ মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত সমাজ সেৱাৰ প্ৰতি ব্ৰতী হবলৈ মই চেষ্টাৰ ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। নানা প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিৰ মাজত পৰি মোৰ পৰিকল্পনাই বাস্তৱ ৰূপ নাপালে। বিবেচনাৰ দায়িত্ব আপোনালোকৰ।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়চোৱাত কেইবাজনো শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী সকলে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগ কৰিলে সেই সকলৰ ভিতৰত আমাৰ বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত নৰনাৰায়ণ গগৈ, অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত শিৱপ্ৰসাদ গগৈ, শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক দেৱৰ নাম কৃতজ্ঞতাৰে উল্লেখ কৰিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ভিতৰত ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিভিন্ন দপ্তৰৰ মোৰ সতীৰ্থ সকল আৰু বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী অনন্ত কুমাৰ দাস, উমেশ পাত্ৰ, বীৰেণ হুৰৰা, লক্ষী সোনোৱাল, সুভাষ দত্ত, পবিত্ৰ চমুৱাৰ নাম মোৰ মনৰ ফলকত খোদিত হৈ ৰব। তদুপৰি লাগ বুলিলেই সহায়ৰ হাত প্ৰসাৰিত কৰিছিল মহাবিদ্যালয়ৰ দুগৰাকী চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীভোলা গোহাঁঞি আৰু শ্ৰীধমেশ্বৰ বৰুৱাদেৱে।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ হৃদয়ত সমাজ সেৱাৰ পবিত্ৰ মনোভাৱ প্ৰোথিত হওক—ইয়াকে সৰ্বান্তকৰণে কামনা কৰি মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা ভুলত্ৰুটিৰ প্ৰতি ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো। জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদ সহকাৰে
শ্ৰীৰেৱত গগৈ
সমাজ সেৱা সম্পাদক
ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

তৰ্ক ও আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ঃ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে তৰ্ক ও আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে মোকেই নিৰ্বাচিত কৰি বহু দিনৰ পৰা সাঁচি ৰখা আশা আকাংখাবোৰ বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ সুবিধা দিলে সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ হিয়াভৰা ওলগ জনাইছো। লগতে যি সকল শিক্ষাগুৰুৱে মোৰ এই গধুৰ দায়িত্ব বহন কৰাত সহায় আগবঢ়ালে তেখেত সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলো।

বৰ্ত্তমান যুগত তৰ্ক ও আলোচনা দিশটো অতিশয় প্ৰয়োজনীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিশেষকৈ গণতান্ত্ৰিক আৰু সমাজতান্ত্ৰিক দেশবিলাকলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে এজন ব্যক্তিয়ে নাগৰিক হিচাবে নিজকে গঢ় দিবলৈ হলে যুক্তিবাদী আৰু সচেতন মনৰ হব লাগিব। সেই কাৰণেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে ছাত্ৰ অৱস্থাৰ পৰাই বাকপটুতা, হবলৈ শিকিব লাগিব। কাৰণ আজিৰ ছাত্ৰ কাইলৈ নাগৰিক। গণতান্ত্ৰিক বা সমাজতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ বিলাকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে হ'ল ৰাষ্ট্ৰৰ ধৰণী। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যদি শাসন নীতি বা সমাজ পৰিচালনা নীতি বিষয়ে একো নাজানে তেনেহলে নিশ্চিত ভাবে ৰাষ্ট্ৰৰ অশান্তিৰ কোনো প্ৰত্যুত্তৰ দিবলৈ সক্ষম নহব। সেয়েহে ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে বিভিন্ন দিশত জ্ঞান লাভ কৰা লগতে তৰ্ক ও আলোচনা চক্ৰৰ বিষয়ে নিশ্চিত ভাৱে জ্ঞান থাকিব লাগে।

চলিত বছৰৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কবলৈ বাধ্য যে কোনো প্ৰতিযোগিতা কলেজৰ চৌহদৰ ভিতৰত অনুষ্ঠিত কৰিলেই দেখা যায়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে জাননী পোৱাৰ পাছতেই বহু

সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ঘৰলৈ গুছি যোৱা দেখা যায়। এনে ধৰণৰ ঠেক মনোভাৱৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কেনেকৈ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতিযোগী হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ অনুৰোধ, প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ নকৰিলেও যেন সভাত উপস্থিত থাকি সহায় সহযোগ আগবঢ়ায় তালৈ বিশেষ ভাবে অনুৰোধ কৰিলো।

বিগত বছৰৰ দৰে চলিত বছৰতো (১৯৮৮-৮৯) মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ উপৰিও বিভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ লগত জৰিত হৈ পৰিছিলো। কিন্তু ফলপ্ৰসুভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰা সহাৰি নোপোৱাৰ বাবে সম্পাদকৰ দায়িত্বৰ উপৰিও নিজেই প্ৰতি-যোগী হিচাবে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মান অক্ষুন্ন ৰাখিবলৈ প্ৰাণ প্ৰণে যত্ন কৰিছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

প্ৰথম তৰ্ক সভা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো ৪-১২-৮৮ তাৰিখে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰা সমৰ্থন লাভ কৰি ৮-১২-৮৮ তাৰিখে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা ৺ নাজিবুদ্দিন আহমেদ সোঁৱৰণী চলন্ত বটা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা সপক্ষে (সম্পাদক) নিজেই আৰু বিপক্ষে শ্ৰীনিত্যা কোঁৱৰে যোগদান কৰিছিল। অংশ গ্ৰহণ আদৰণীয় হৈছিল বুলি পিছত শুনা গৈছিল। তৰ্ক বিষয়—"ভাৰতবৰ্ষৰ ছাত্ৰ সমাজৰ মাজত ক্ৰমাগত বাঢ়ি অহা উশৃংখলতাৰ বাবে দেশৰ শিক্ষা নীতি একমাত্ৰ জগৰীয়া।"

দ্বিতীয়খন তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা যোগদান কৰিছিলো ১-৬-৮৯ তাৰিখে ঢকুৱাখনা আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থাৰ সৌজন্যত এখন তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল। ইয়ালৈ প্ৰতিযোগী হিচাবে সপক্ষে শ্ৰীঅনন্ত কুমাৰ দাস আৰু বিপক্ষে (সম্পাদক) মই নিজেই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো। এই প্ৰতি-যোগিতাত দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ বহুত পৰিমাণে বৃদ্ধি হোৱাত অৰি-হণা যোগাইছিল। তৰ্কৰ বিষয়—"বিজ্ঞানৰ উন্নতিয়েই পৃথিৱী ধ্বংসৰ মূল কাৰণ।"

তৃতীয়খন তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা ২২-৬-৮৯ তাৰিখে ৰাভা দিৱসৰ উপলক্ষে ভলুকাগুৰিত অনুষ্ঠিত হৈছিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা সপক্ষে শ্ৰীঅনন্ত কুমাৰ দাস আৰু বিপক্ষে (সম্পাদক) মই নিজেই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো। এই প্ৰতিযোগিতাত পৰীক্ষা চলি থকা বাবে অপ্ৰস্তুত হোৱা বাবে তৃতীয় স্থান লাভ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মান ম্লান হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিছিলো। তৰ্ক বিষয়—"সাম্প্ৰতিক কালত সাম্প্ৰদায়িকতাই দেশৰ সংস্কৃতি ঐক্য সংহতি বিস্তৰ ক্ষতি কৰিছে।"

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ২৪ তম বাৰ্ষিক সপ্তাহ ২ জানুৱাৰী '৮৯ তাৰিখৰ পৰা ৬ জানুৱাৰী '৮৯ তাৰিখলৈকে অনুষ্ঠিত হৈছিল।

২ জানুৱাৰী, ৮৯ তাৰিখে তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা আৰু আকস্মিক বক্তৃতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। তৰ্কৰ বিষয় "পৃথক ৰাজ্য সৃষ্টিয়েই জনজাতি সকলৰ সমস্যা সমাধান নকৰে।" এই প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল এনে ধৰণৰ—

১ম স্থান—শ্ৰীলালিত্য কুমাৰ দাস।
শ্ৰীমতী কণজুন তামুলী।
২য় স্থান—শ্ৰীমতী মালবিকা বৰঠাকুৰ।
৩য় স্থান—শ্ৰীঠানুৰাম মজিন্দাৰ।
শ্ৰীমতী ৰুণ্ দত্ত।

আকস্মিক বক্তৃতা—
১ম স্থান—শ্ৰীলাচিত দাস।
২য় " —শ্ৰীভাস্কৰ দাস।
৩য় " —শ্ৰীমতী ৰুণু দত্ত।

কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয় ৩ জানুৱাৰী '৮৯ তাৰিখে ... ফলাফল ... তলত দিয়া ধৰণৰ—

(ক)
প্ৰথম স্থান—১। শ্ৰীৰমেশ গগৈ।
২। " প্ৰতাপ চুতীয়া।
৩। " যতীন দাস।
৪। " দীপক গগৈ।

(খ)
দ্বিতীয় স্থান—১। শ্ৰীগুণীন গগৈ।
২। " সুৰেশ দে।
৩। " ৰঞ্জনা গগৈ।
৪। " নিক গগৈ।

প্ৰতিবছৰে পাতি অহা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক উপাধ্যক্ষ প্ৰহ্লাদ গোহাঁই সোঁৱৰণী চলন্ত বটা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা খন ৪ নবেম্বৰ তাৰিখে অনুষ্ঠিত কৰা হব। আগতিয়াকৈ প্ৰতিবেদন আলোচনীলৈ পঠাব লগীয়া হোৱা বাবে তাৰ ফলাফল প্ৰেৰণ কৰিবলৈ নোপোৱাৰ বাবে (সম্পাদক) ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী।

ধন্যবাদ জ্ঞাপন—

মোৰ প্ৰতিটো কামতেই সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা লগতে দিহা পৰামৰ্শ আৰু উৎসাহ অনুপ্ৰেৰণা যোগাই অহা তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত অমিয় কুমাৰ সন্দিকৈ চাৰৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন সময়ত দিহা পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা সকলৰ ভিতৰত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ, শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক, শ্ৰীযুত ভুলমনি বৰঠাকুৰ

আৰু ডঃ গিৰীণ গগৈ দেৱলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত যি কেইজন ছাত্ৰ বন্ধু, বান্ধৱীয়ে প্ৰতিযোগিতাত সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে সেই সকলৰ ভিতৰত ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিভিন্ন বিভাগৰ সম্পাদক সকল, বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী কৰুণা বৰা, উমেশ পাত্ৰ, প্ৰবীন দত্ত, অনন্ত কুমাৰ দাস, অঞ্জন দত্ত, সুৰেন চুতীয়া, লোহিত শইকীয়া, ছাত্ৰী বান্ধৱী শ্ৰীমতী মামনী কোঁৱৰ, হেমন্তী বৰগোহাঁই, জ্যোতি দত্ত, মঞ্জু বৰা, মালবিকা বৰঠাকুৰক কোনো দিনেই পাহৰিব নোৱাৰিম।

সদৌ শেষত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ কামনা কৰি মোৰ পাছৰ তৰ্ক ও আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদকলৈ এটি অনুৰোধ, আমি যি বিলাক কাম নিয়াৰিকৈ পালন কৰিব নোৱাৰিলে তেওঁখেত সকলে সেইখিনি সফল ভাবে পালন কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ বঢ়াই তোলে যেন।

মোৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণিৰে পৰা শেষলৈকে জ্ঞাতে বা অজ্ঞাতে হওঁক যি ক্ৰুটি কৰিলো তাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক—শিক্ষয়ত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

"জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"

শ্ৰদ্ধাৰে
শ্ৰীঠানুৰাম মজিন্দাৰ

কৃষ্টি শাখা সম্পাদকৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন

জয় জয়ন্তে সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে এই অভাজনক কৃষ্টি শাখাৰ সম্পাদক হিচাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত নিৰ্বাচিত কৰি কৃষ্টি বিভাগৰ গধুৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিলে তাৰ বাবে মই মোৰ অগ্ৰজ প্ৰতিম ককাইদেউ-বাইদেউ সকল, বন্ধু-বান্ধৱী তথা মোৰ চিৰ পূজ্য শিক্ষাগুৰু সকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

নিৰ্বাচনত জয় যুক্ত হোৱাৰ পাছত ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যভাৰ হাতত লৈয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ কথা চিন্তা কৰি কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ দিশত আগুৱাই যাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। এখন মহাবিদ্যালয়ৰ কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ দিশত বহুখিনি অভাৱ অনাটন থাকে। অতি দুখ আৰু পৰিতাপৰ বিষয়, এই সকলোবোৰ অভাৱ মোচন কৰিবলৈ এজন কৃষ্টি শাখাৰ সম্পাদক হিচাবে মোৰ সৰ্বাত্মক চেষ্টা থকা স্বত্বেও সম্পূৰ্ণ কাৰ্য্যকৰী কৰিব নোৱাৰিলোঁ। আচলতে মহাবিদ্যালয়ৰ কৃষ্টি শাখাৰ নিচিনা দপ্তৰত এক ডাঙৰ পৰিমাণৰ পুঁজিৰ দৰকাৰ।

মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনখনি অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰব আৰু সম্পাদক হিচাবে মোক নিশ্চয় দোষে চুব যদিহে এই সকল জ্ঞান জ্যেষ্ঠ লোকৰ কথা মই উল্লেখ নকৰো। মোৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ মাননীয় ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ চাৰ, কৃষ্টি শাখাৰ তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত চুচেন দলে চাৰ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ উপদেষ্টা, বিভাগীয় সম্পাদক—সম্পাদিকা সকলৰ সহায়-সহযোগত মই সম্পাদকৰ কাৰ্য্য চলাই যোৱাত যথেষ্ট সুবিধা পাইছিলো বুলি কব লাগিব। আমাৰ কাৰ্য্যকালত নতুনকৈ মাটিৰ 'ৰঙ্গমঞ্চটো' নিৰ্ম্মাণ কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক শ্ৰীবেৱত গগৈৰ সক্ৰিয় সহযোগত নিয়াৰিকৈ কামবোৰ হৈ যোৱাৰ বাবে শ্ৰীগগৈক নশলাগি নোৱাৰিলোঁ।

অতি দুখেৰে কবলৈ বাধ্য যে এই হতভগীয়া সম্পাদক বহুদিন স্বাস্থ্যজনিত কাৰণত বিশেষ ভাবে পৰিকল্পনা অনুযায়ী আগবাঢ়িব নোৱাৰাৰ দুখ হৈ গ'ল। ৰঙ্গমঞ্চৰ আচবাব, সংগীতৰ বাদ্য যন্ত্ৰ আদি কেইপদমান বস্তু নতুনকৈ অনা আদি যাৱতীয় কাম-কাজ কৰাৰ বাদে আৰু বিশেষ উন্নতি কৰিব নোৱাৰিলোঁ। আশা ৰাখিছো পৰৱৰ্তী সম্পাদক সকলে এই অপূৰণীয় অভাৱবোৰ নিশ্চয় মোচন কৰিব। যি কি নহওঁক মোৰ কাৰ্য্যকালত হৈ যোৱা প্ৰতিযোগিতা

মূলক অনুষ্ঠানবোৰৰ কথা উল্লেখ কৰিবলৈ আগবাঢ়িছোঁ। আমাৰ মাজলৈ আহিল প্ৰথম প্ৰতিযোগিতাৰ ঝলকনি, এটি মিঠা বিনোদন "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ" অন্য বছৰৰ দৰেই এই বছৰো অতি উলহ মালহেৰে ক্ৰমে ২ জানুৱাৰী' ৮৯ তাৰিখৰ পৰা ৬ জানুৱাৰী' ৮৯ তাৰিখলৈকে পাচঁ দিনীয়া কাৰ্য্য সূচীৰে আমাৰ সপ্তাহ জোৰা অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈ যায়। কৃষ্টি শাখাৰ প্ৰতিযোগিতাবোৰৰ ভিতৰত বৰগীত, লোকগীত, আধুনিক গীত, ভূপেন্দ্ৰ সংগীত, জ্যোতি সংগীত, ভজন, গজল আদিয়ে প্ৰধান। তাৰ ওপৰিও একাংক নাট, ভেশচন প্ৰতিযোগিতাও প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে সন্নিবিষ্ট কৰা হয়। প্ৰতিযোগিতাৰ তুমূল সংগ্ৰামলৈ লক্ষ্য কৰি আমাৰ অনুভৱ হ'ল অসমৰ বিভিন্ন মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজতো বহু ডাঠ নামী শিল্পী আছে। এই ক্ষেত্ৰত ঈশ্বৰৰ কৃপাত আমি বহুখিনিতেই উন্নতি কৰিছো বুলি কব লাগিব আৰু ভৱিষ্যতলৈও শিক্ষাৰ লগতে কলা সংস্কৃতিৰ দিশতো আৰু উন্নত মানদণ্ডৰ প্ৰতিভা বিকাশ হোৱাৰ আশা দেখিছোঁ। এইখিনিতে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিশেষ ভাৱে কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিব নোৱাৰিলে তেখেত সকলকো নিৰোৎসাহ নহৈ পূৰ্ণদ্যমে চেষ্টা কৰিবলৈ মোৰ ফালৰ পৰা সম্পাদক হিচাবে অনুৰোধ জনালোঁ।

প্ৰতিবেদনৰ মাজত যদি ফলাফল সমূহ উল্লেখ নকৰো তেন্তে মোৰ কিছু আসোঁৱাহ থাকি যাব আৰু পাঠক সকলৰো কৌতুহল উপশম নহব। সেয়ে শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিদ্বন্দী হিচাবে অগ্ৰাধিকাৰ লাভ কৰা তেখেত সকলৰ নাম মই উল্লেখ কৰিছোঁ। প্ৰথমতে, সংগীতৰ ক্ষেত্ৰত বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ গায়ক হিচাবে শ্ৰীৰাজেন গোহাঁইৰ নামটি উল্লেখ কৰিব পাৰো। দ্বিতীয়তে, বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা শ্ৰীলাচিত কুমাৰ দাস আৰু বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠা অভিনেত্ৰী হিচাবে পৰিগণিত হোৱা শ্ৰীমতী অনুৰাধা সন্দিকৈৰ নামটি উল্লেখ কৰিব পাৰোঁ।

'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' সুচাৰু ৰূপে সফল ৰূপায়ণ কৰাত নানান কামত মোক অহিৰণা যোগোৱা সৰ্বশ্ৰী পদ্মেশ্বৰ গগৈ, অনন্ত কুমাৰ দাস, অনন্ত হাজৰিকা, ৰুণালী গোস্বামী, মিনাক্ষী কোঁচ, দুৰ্গেশ্বৰ দাস, অনুৰাধা সন্দিকৈ, মালবিকা দেৱী, মহেন্দ্ৰ দাস, প্ৰদীপ কুমাৰ দাস, নিৰুপমা গগৈ, ইন্দিৰা কোঁৱৰ, লালিত্য দাস, নৱ বৰা, যতীন দাস, ক্ষীৰোদ দত্তবৰা, ৰাজেন গোহাঁই, বিমল শৰ্ম্মা, লীনা দত্ত বড়া, ৰূপা হাজৰিকা, পূতলী সূত, ইন্দ্ৰেশ্বৰ তামুলী, বিশ্বজিৎ বৰুৱা আদি হিতাকাংশী লোক সকললৈ মোৰ শলাগৰ শৰাই নিবেদন কৰিছোঁ। উল্লেখনীয় যে, মোক আৰম্ভণিৰে পৰা ওতঃ পোতঃ ভাৱে সহায় কৰি উৎসাহ উদ্দীপনা দি থকা শ্ৰীবুদ্ধি-জ্যোতি দাস, হেমেন বৰগোহাঁই, ৰুণু দত্ত, মঞ্জুমণি দাস, ভাস্কৰ দাস আৰু প্ৰসন্ন শৰ্ম্মাক মই কোনো দিনেই পাহৰিব নোৱাৰিম। মোৰ কাৰ্য্যকালত কোনোবা সদাশয় ব্যক্তিৰ ওচৰত অজানিতে হৈ যোৱা ভূল ক্ৰটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ হিতাকাংশী ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষা গুৰুলৈ অশেষ মৰম ও হিয়াভৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাচি ঐক্য শান্তি প্ৰগতিৰ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

"ছাত্ৰ ঐক্য জিন্দাবাদ"
"জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়"
"জয় আই অসম"

শ্ৰদ্ধাৰে—
শ্ৰীকমল চন্দ্ৰ দাস
কৃষ্টি শাখা সম্পাদক
ঢঃ মঃ ছাঃ এঃ সঃ

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ঃ

জয় জয়তে প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱী আৰু মোৰ পূজ্য শিক্ষাগুৰু সকললৈ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো। মোক ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগত কাম কৰিবলৈ তথা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বাবে কিছুমান কাম কৰিবলৈ সুযোগকণ দিয়াৰ কাৰণে মোৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাত কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই সকলো সময়তে মোৰ দায়িত্ব পালন কৰি যাবলৈ সক্ষম হব পাৰিলো বা নোৱাৰিলো সেইয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বিচাৰ্য্য বিষয়। মোৰ কাৰ্য্যকালত যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সহায় কৰিলে সেই সকলক মোৰ কালৰ পৰা ধন্যবাদ নিবেদিছো। বিশেষকৈ মোক প্ৰেৰণা তথা উৎসাহ উদ্দীপনাৰে সহায় কৰা সৰ্বশ্ৰী ভুবন চন্দ্ৰ খনিকৰ, বুদ্ধিন্দ্ৰ নাথ মৰাং, ধীৰেন দলে, যতীন্দ্ৰ নাথ গগৈ, বীৰেন সন্দিকৈ, দুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়া, ভোলন দত্ত, টংকেশ্বৰ তামুলী, দিলেন বড়া, ধীৰেন কোঁৱৰ, ভূপেন দত্ত, ভাস্কৰ দাস, বিমল শৰ্ম্মা, হুলেন তামুলী আৰু ছাত্ৰী সকলৰ শ্ৰীমতী মিনাক্ষী কোঁচ, ভাগ্য বেজবৰুৱা, লিলি চুতীয়া, ৰূপালী সেনাপতি, লক্ষ্যহীৰা দত্তৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। তাৰোপৰি শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত ভুবন মণি বৰঠাকুৰ চাৰে দিহা পৰামৰ্শৰে মোক উৎসাহিত কৰিছিল। ইয়াৰ বাহিৰেও শ্ৰীযুত

ভদ্ৰেশ শাইলেদেৱে মোৰ কাৰ্য্যকালত যি সহায় কৰিলে সেই সহায় মই কোনো দিন পাহৰিব নোৱাৰো।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগত আন মহাবিদ্যালয়ৰ তুলনাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আশানুৰূপ ভাৱে আগবাঢ়িব পৰা নাই। এষাৰ কথা কব লাগিব আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত শৰীৰ চৰ্চা বিভাগত যিমান সা-সজুলি প্ৰয়োজন সিমানখিনি নাই। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অনুপাতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ ধনৰ পুঁজি কম। সেই কাৰণে একে বাৰতে সকলো সা-সজুলি কিনাটো সম্ভৱ নহয়। মহাবিদ্যালয়ৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ ধনৰ পুঁজিলৈ চাই বছৰে বছৰে কিনিলেহে কোনো এটা বছৰত সকলো বস্তু লৈ শেষ হব বুলি মোৰ ধাৰণা। দুখৰ বিষয় যে আমাৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ত খেলৰ সা-সজুলীবোৰ কোনোবাই অপহৰণ কৰি নিয়াটো অনুভৱ কৰো। সম্পাদকে সকলো সময়তে সামগ্ৰী সমূহৰ ওপৰত চকু দি থাকিব নোৱাৰি। এনেবোৰ অৱস্থা কিয় হবলৈ পায়? মোৰ এটাই অনুৰোধ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো বস্তুবিলাক যেন নিজৰ বুলি ভাবি ব্যৱহাৰ কৰে।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ত এই বছৰৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত প্ৰতি বছৰে চলি অহা অন্যান্য প্ৰতিযোগিতাৰ উপৰিও মাত্ৰ এটা খেলহে মোৰ কাৰ্য্যকালত নতুনকৈ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ল। সেই প্ৰতিযোগিতা হ'ল ছোৱালীৰ পাঞ্জাখেল। শৰীৰ চৰ্চা বিভাগত দুটামান নতুন খেলৰ সা সজুলী আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো কিন্তু কেইবা ঠাইতো বিছাৰি নোপোৱা কাৰণে আশা ইমানতে সামৰিলো।

১৯৮৮-৮৯ চনৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল সমূহ উল্লেখ কৰা হ'ল :—

পাঞ্জা (Armwresting) প্ৰতিযোগিতা—

ল'ৰা শাখা—

(ক) শাখাৰ (A group 70 k.g.)
১ম স্থান—শ্ৰীদুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়া
২য় " —,, খগেন ফুকন
৩য় ,, —,, মুন্সিপ দলে

(খ) শাখাৰ (B group 65 k.g.)
১ম স্থান—শ্ৰীলম্বোদৰ লাগাছু
২য় ,, —,, পদ্মেশ্বৰ গগৈ
৩য় ,, —,, মুকুল শইকীয়া

(গ) শাখাৰ (C group 55 k.g.)
১ম স্থান—শ্ৰীমানিক গগৈ
২য় ,, —শ্ৰীনৱ বড়া
৩য় " —,, লোচন মেদক

ছোৱালী শাখা—

(ক) শাখাৰ (A group 60 k.g.)
১ম স্থান—শ্ৰীমতী পুষ্প চুতীয়া
২য় ,, —,, লক্ষহীৰা দত্ত
৩য় ,, —,, মিনাক্ষী কোচ

(খ) শাখাৰ (B group 50 k.g.)
১ম স্থান—শ্ৰীমতী মাননি কোঁৱৰ
২য় ,, —,, ৰুণজুন তামুলী

৩য় ,, —শ্ৰীৰঞ্জনা গগৈ

সাঁতোৰ (Swimming) প্ৰতিযোগিতা-
ল'ৰা শাখা—
১ম স্থান শ্ৰীবিশ্বজ্যোতি খনিকৰ
২য় ,, — ,, নিৰন কুমাৰ শইকীয়া
৩য় ,, — ,, অৰুণ কুমাৰ খনিকৰ
,, বীৰেন দুৱৰা

ছোৱালী শাখা—
১ম স্থান—শ্ৰীমতী পুষ্প চুতীয়া
২য় ,, — ,, ডলু শইকীয়া
৩য় ,, — ,, পুণ্য খনিকৰ
,, ৰূপালী সেনাপতি

ভাৰ উত্তোলন (Weight lifting) প্ৰতিযোগিতা-
ল'ৰা শাখা—
(ক) শাখাৰ (A group 70 k.g.)
১ম স্থান— [illegible] বৰগোহাঁই
২য় ,, — [illegible] দলে
৩য় ,, — [illegible]
(খ) শাখাৰ (B [illegible] k.g.)
১ম স্থান— [illegible]
২য় ,, — [illegible] চেতিয়া
৩য় ,, — [illegible] ৰাজখোৱা

দেহশ্ৰী (Body Building) প্ৰতিযোগিতা
১ম স্থান— শ্ৰীবীৰেণ সন্দিকৈ
২য় ,, — , নিৰন বৰগোহাঁই
৩য় ,, — , যতীন্দ্ৰ নাথ গগৈ

আসন (Ashan) প্ৰতিযোগিতা—
১ম স্থান— শ্ৰীখগেন ফুকন
২য় ,, — , যতীন মৰাং
৩য় ,, — , বীৰেণ সন্দিকৈ

এই বছৰৰ শ্ৰীমান ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় (Mr. D. K. College 1988-89) শ্ৰীবীৰেণ সন্দিকৈ।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত আমাৰ পিছৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয় ববীয়া সকলক অনুৰোধ কৰিছো যে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো বিভাগৰ অভাৱ সমূহ পূৰণ কৰি, উঠি অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ খেলা-ধূলাৰ ক্ষেত্ৰত সু-নাম অৰ্জন কৰাত সহায় আগবঢ়াব। সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু পূজ্য শিক্ষাগুৰু সকলৰ ওচৰত নম্ৰ ভিক্ষাৰে মহাবিদ্যালয়খনিৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

"জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"

শ্ৰীমিন্টু কুমাৰ তামুলী
শৰীৰ চৰ্চ্চা বিভাগৰ সম্পাদক

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তেই ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে সু-দীৰ্ঘ ছ-বছৰীয়া অসমৰ অস্তীত্ব ৰক্ষা আন্দোলনৰ জ্ঞাত অজ্ঞাত শ্বহীদ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ও নিৰ্য্যাতিত নিৰীহ নৰ-নাৰী সকললৈ মোৰ অশ্ৰু অঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰেৰণা তথা সহায়-সহযোগিতাৰে মই ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক নিৰ্বাচনত জয়ী হৈ মহান গুৰুভাৰ বহন কৰি মনৰ অভিলাসক বাস্তৱ ৰূপ দিবলৈ সুবিধা পালো সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ হিয়াভৰা শুভেচ্ছা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে যি সকল শিক্ষাগুৰুৱে মোক এই গুৰুভাৰ বহন কৰাত বিভিন্ন সময়ত যি দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়ালে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে নিবেদন কৰিলোঁ।

মই যি সময়ত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ পদত অধিস্থিত হৈছিলো সেই সময়ত মহাবিদ্যালয় খনিত কোনো স্থায়ী জিৰণি কোঠা নাছিল। অৱশ্যে সেই সময়ত স্থায়ী ভাৱে ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ নিৰ্মাণৰ কাম চলি আছিল। এই অভাজনৰ দিনতেই উক্ত জিৰণি কোঠাৰ নিৰ্মাণৰ কাম সম্পূৰ্ণ হয়। ১৯৮৯ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীত আনুস্থানিক ভাৱে মুকলি কৰা হয়। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ বিষয় হ'ল যে, এই প্ৰতিবেদন লিখা মুহূৰ্তলৈকে মহাবিদ্যালয়ৰ স্থায়ী ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাটো ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী হৈ আছে। কিয়নো বৰ্ত্তমানো উক্ত জিৰণি কোঠাৰ খিৰিকি সমূহত ৰদ লগোৱাকে আদি

কৰি কিছুমান সৰু সুৰা কাম বাকী আছে। ফলস্বৰূপে তাৰ জিৱনি কোঠাৰ আ[illegible]
সামগ্ৰী সমূহ নিৰাপত্তাৰ অভাৱত তাত ৰাখিব পৰা হোৱা নাই। গতিকে আমাৰ মহাবিদ্যাল[illegible]
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে জিৱনি কোঠাৰ পৰা পাব লগা সুবিধা সমূহ [illegible] যে সম্পূৰ্ণ [illegible]
পোৱা নাই তাক সহজতেই মুই কৰিব নোৱাৰি। তাৰ আৰু তাৰ জিৱনি কোঠাই ছা[illegible]
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শাৰীৰিক, মানসিক, আধ্যাত্মিক তথা বৌদ্ধিক আদি দিশ সমূহৰ বিকা[illegible]
আহিলা স্বৰূপ। গতিকে জিৱনি কোঠা সমূহ [illegible] কৰি তোলাটো প্ৰত্যেক [illegible]
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰেই এক প্ৰধান কৰ্ত্তব্য হোৱা উচিত। মই তাৰ জিৱনি কোঠাৰ সম্পাদক [illegible]
অধিষ্ঠিত হৈ মহাবিদ্যালয় খনিৰ উন্নতিৰ হকে কেনে [illegible] পৰিকল্পনা যোগাব [illegible]
সেইয়া মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰেই বিদিত। গতিকে [illegible] ভৱিষ্যতে [illegible]
দোহাৰাৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ নকৰো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জিৱনি কোঠা বিভাগৰ পুঁ[illegible]
যে টনকীয়াল নহয় তাক প্ৰত্যেকেই অনুভৱ কৰিব পাৰিছে। [illegible] তথাপিও এই অৱস্থা[illegible]
দিনৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকতেই এই শাখাৰ মাচুল তিনি টকাৰ পৰা পাঁচ টকালৈ বৃদ্ধি কৰ[illegible]
সিদ্ধান্ত ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক বৈঠকত গ্ৰহণ কৰা হয়। যি কি নহওঁক এই পু[illegible]
পুঁজিৰে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ চনৰ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন [illegible]
চলাই নিয়াত যথেষ্ট অসুবিধাৰ সম্মুখীন হব লগা হৈছিল। কিন্তু মোৰ শ্ৰদ্ধেয় তত্ত্বাৱধা[illegible]
মহোদয়ৰ বিভিন্ন দিহা-পৰামৰ্শ তথা মোৰ সহকাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ [illegible]
সহায় সহযোগীতাত উক্ত কাৰ্য্য সমূহ নিয়াৰিকৈ চলাই যাবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। [illegible]
চেগতে ১৯৮৯ চনৰ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ এই শাখাৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূ[illegible]
কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিবলৈ সমৰ্থ হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ নাম সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'[illegible]

খেল সমূহ— জয়ী প্ৰতিযোগী সকলৰ নাম সমূ[illegible]

১) টেবুল টেনিচ্ (একক) প্ৰতিযোগিতা:
চেম্পিয়ন— শ্ৰীমনোজ তামুলী
ৰানাৰ্চ আপ— ,, কুশল খনিকৰ

২) বেড্মিণ্টন (একক) প্ৰতিযোগিতা:
চেম্পিয়ন— শ্ৰীহুলেন তামুলী
ৰানাৰ্চ আপ— ,, টংকেশ্বৰ শৰ্ম্মা

৩) কেৰম (একক) প্ৰতিযোগিতা:
চেম্পিয়ন— শ্ৰীমিণ্টু তামুলী
ৰানাৰ্চ আপ— ,, লম্বোদৰ শইকীয়া

Dhakuakhana College Magazine

XII Issue : 1988-89

Ex-Editors of Dhakuakhana College Magazine

Editor	Year
Mohuram Chamuah	1971-72
Bagen Boruah	1972-73
Modan Chutia	1973-75
Bishnu Bor Bora	1975-78
Ananta Kr. Dutta	1978-85
Ramen Chutia	1985-86
Lakheswar Sonowal	1986-88

চকুরাখনা মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

• ত্রয়োদশ সংখ্যা •

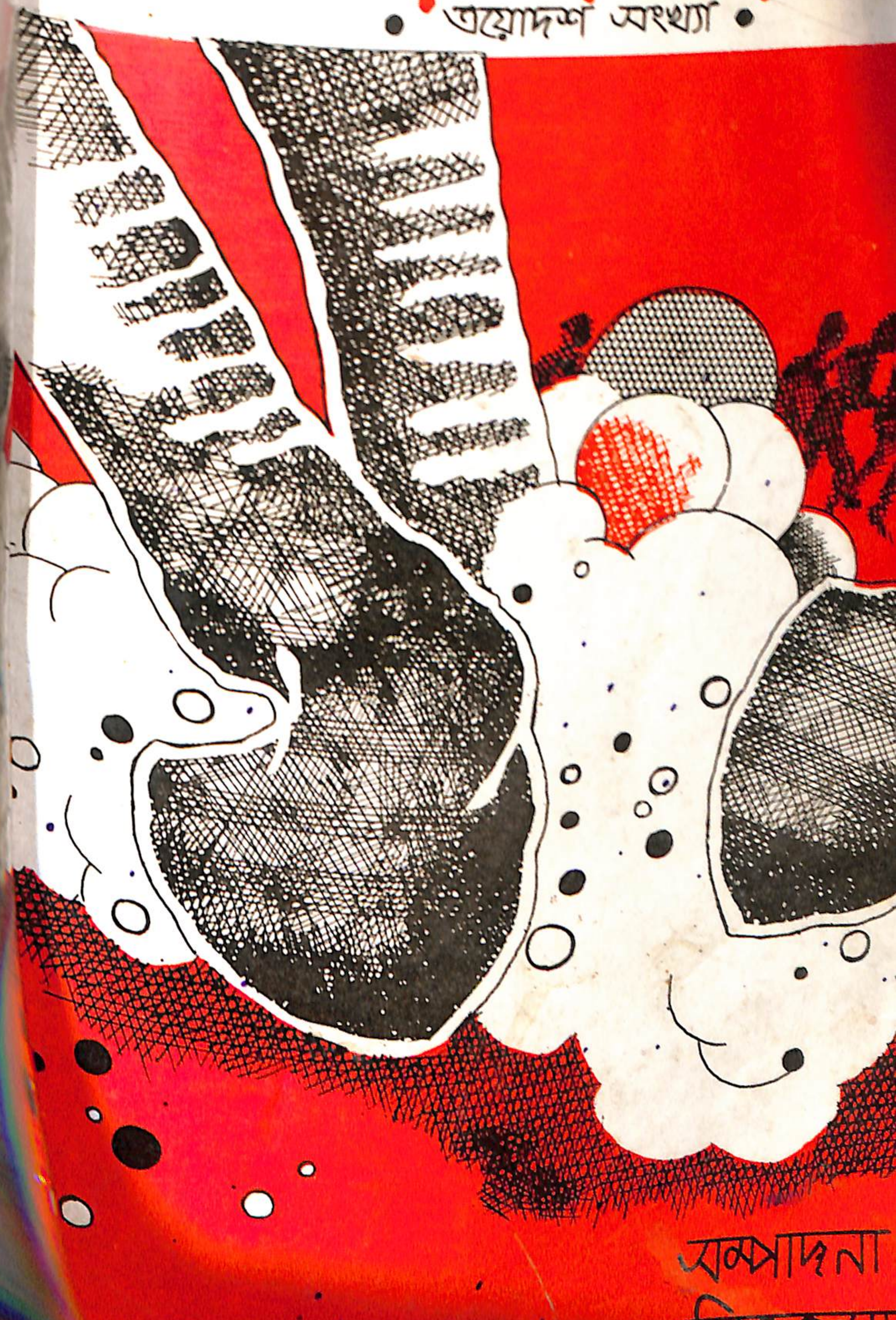

সম্পাদনা

চিত্রকুমা

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ভৱনৰ একাংশ

"DHAKUAKHANA COLLEGE MAGAZINE" Volume-XII : Published by Luknath
Editor, on behalf of Dhakuakhana College Students' Union and
Printed at BRAHMAPUTRA PRINTERS, M. C. Road, Guwahati-781003.